

SVJEDOČENJA IZ SANDŽAKA

SANDŽAČKI ODBOR ZA ZA[TITU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

SVJEDOČENJA IZ SANDŽAKA

Novi Pazar 2002.

SANDŽAČKI ODBOR ZA ZA[TITU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

Plava biblioteka

Knjiga 17

Urednik

Semiha Kačar

ISBN: 86-82285-19-3

PRAVO NA ISTINU

Sandžački odbor je u okviru svoje "Plave biblioteke" objavio obimnu, sistematiziranu građu o stanju ljudskih prava i sloboda u regionu Sandžaka u posljednjoj deceniji XX stoljeća. Mada Sandžak nije bio obuhvaćen neposrednim ratnim strahotama, poput njegovog okruženja, on je, pod psihozom straha i neizvjesnosti, u jezivom, prijetećem topovsko-tenkovskom okruženju, novog ponavljanja "*bosanskog scenarija*", bio jedno od fokusiranih mesta masovnog kršenja osnovnih ljudskih prava. Zbivanja u Sandžaku u periodu 1992. - 2000. bila su u sjeni dramatičnih ratnih zbivanja u Bosni i Hercegovini i na Kosovu.

Brojni, navodno misteriozni događaji, ubistva, pljačke, paljevine, otmice, masovna iseljavanja Bošnjaka, montirani sudsko-politički procesi ostavili su duboke posljedice u svim ravnima života, širenju opšte životne i imovinske nesigurnosti. Napadima su bile izložene i džamije, islamski spomenici i groblja. Uporedo je u navedenom periodu dugo trajala i sinhronizirana medijska satanizacija ovog regiona koja je imala za cilj da prikaže kako su Bošnjaci u Sandžaku "*fundamentalisti*", "*islamski ekstremisti*", da zagovaraju tzv. "*zelenu transferzalu*"; da se pripremaju za rat, da imaju hiljade ljudi pod oružjem, svrstanih u brigade i bataljone. To je trebalo i "*opravdati*" mjere državne represije. Sandžak je istican kao žarište islamskog fundamentalizma i važan segment tzv. "*zelene transferzale*", u sklopu "*koalicije fanatika: albanskih fundamentalista i muslimana integrista iz Bosne*", potpomognutih spolja "*iranskim džihadom*" u cilju potpune islamizacije Balkana. U režimskim medijima je ispoljena velika količina mržnje u falsificiranju i orvelovskoj proizvodnji neprijatelja. Pogubne posljedice antiislamske i antibošnjačke kampanje osjećaće se veoma dugo.

Nedefiniran status Bošnjaka u SRJ, stalno isticanje da više nema zajedničkog života u BiH, nije davalо prostora za nadu da je to onda ostvarljivo u SRJ, ili možda i moguće ali pod posebnim uslovima. U komentarima Vlade SRJ na dijelove dva izvještaja specijalnog izvjestioca Elizabet Rehn o stanju ljudskih prava u bivšoj Jugoslaviji i izvještaju o manjinama koji se odnosi na SRJ, o Bošnjacima u SRJ se govorilo kao o "*muslimanskoj zajednici u SRJ*", odnosno "*stanovnicima muslimanske veroispovesti*", "*pripadnicima muslimanske verske zajednice*".

Mada su se vlasti Srbije, Crne Gore i SR Jugoslavije uporno trudile da dokažu da nije bilo nikakvog kršenja ljudskih prava i sloboda Bošnjaka u navedenom periodu, da su ljudska prava bila iznad svjetskih i priznatih međunarodnih standarda, radilo se, u biti, o otvorenoj diskriminaciji, progonima, maltretiranjima i ponižavanjima jednog dijela sopstvenih građana. Činjenice su, pak, bile neumoljive. Više desetina hiljada ljudi je prošlo kroz policijski "*tretman*", mučenje, batinjanje i ponižavanje do bestijalnosti, kroz tzv. "*informativne razgovore*", naročito u opština Sjenica, Tutin i Novi Pazar, Prijepolje, Rožaje. Dva Bošnjaka su, nakon takvih poziva, izvršila samoubistvo.

Pretučena lica koja su izvadila ljekarska uvjerenja i podnijela tužbe protiv radnika SUP-a nisu dobila sudske rasprave po ovim pitanjima. Sandžački odbor je, na osnovu brojnih žalbi oštećenih i maltretiranih lica, u maju i junu 2001. i februaru i martu 2002. podnio nove krivične prijave Okružnom tužilaštvu u Novom Pazaru protiv lica - pripadnika MUP-a koja su grubo prekoračila svoja službena ovlašćenja.

O stanju ljudskih prava i položaju Bošnjaka u Sandžaku - SR Jugoslaviji dokumentirano govore i brojni izvještaji domaćih i međunarodnih institucija. Publikacije iz "Plave biblioteke" o tome konkretno i upečatljivo svjedoče. U svim registrima zločina koji su se zbili na prostorima nekadašnje jugoslavenske državne zajednice i oni izvršeni u regionu Sandžaku imaće svoje mjesto. Sve ono što je dokumentirano ostaje kao bitno svjedočenje o turbulentnom vremenu u kojem su "jezici mržnje prethodili ratovima".

Predočavajući dio novih svjedočenja, prikupljenih tokom 2001. i 2002. godine, o zbivanjima u pojedinim sandžačkim opštinama, fokusirajući posebno seoska naselja, *Sandžački odbor* u sklopu svog dugoročnog projekta "*Pravna pomoć i zaštita žrtava diskriminacije i policijske torture*", nastavlja sa svojim kontinuiranim traganjem za činjenicama i dokazima o stanju ljudskih prava u regionu Sandžaka.¹ Svjedočenja su grupisana po opštinama u kojima žive oštećena lica. Po zlu čuvene sobe br. 4. i br. 25. novpazarskog SUP-a ostale su u sjećanjima mnogih nesrećnika, kao i imena lica koja su nad njima vršila prave torture. Potrage za oružjem bile su veoma surove.

Zaplašenim ljudima je jednostavno, pored svega što se dešavalо, bilo uskraćeno osnovno ljudsko pravo, da zaštite svoje porodice i imetak, u vremenu kada se Sandžak našao u okruženju, a njime, bez ikakvog zazora, hodile brojne, naoružane formacije i paraformacije. Trgovci oružjem mahom su ostajali po strani. Sudjenja takvim trgovcima iz Aranđelovca u Novom Pazaru nisu izazvala veću medijsku pažnju, kao ni porijeklo potpuno novih pušaka iz kragujevačkih zavoda "*Crvene zastave*". Policija je nerijetko tražila puške po određenom serijskom broju. Puške su se kupovale i predavale, poput one priče o "*Glavi šećera*". Izjave žrtvi su prenijete autentično, bez izmjena i posebnih gramatičkih intervencija. U njihovom prikupljanju Sandžački odbor je naišao na znatnu saradnju kod predstavnika lokalnih vlasti u Sjenici i Tutinu. Pored novih svjedočenja, kao njihova dopuna, objavljena su i neke ranije izjave oštećenih lica, radi ilustracije i potpunijeg shvatanja opšteg stanja u ovom regionu. Promjene koje su se desile nakon oktobra 2000. u gradovima Sandžaka nisu izvršene u potrebnoj mjeri. Tehnologija "*organiziranog zaborava*" i navodno kratkog pamćenja naroda trebala je učiniti svoje i izbrisati počinjena nedjela, a samim tim i amnestirati egzekutore i omogućiti im blagovremeno "*demokratsko*" prestrojavanje, sve do neke "*nove prilike*". Iskustva ovog traumatičnog prostora su u tome bolna i porazna. Sve su

¹ Realizaciju ovog projekta pomogao je Fond za otvoreno društvo.

generacije, u većoj ili manjoj mjeri od 1912. godine, prolazile kroz sličan "*tretman*" palice i ponižavanja. Zla sudbina pratila je sve one koji se nisu odavde iselili nakon 1912. godine. Zato ih je trebalo "*podstaći*" da idu. Ovo što se desilo u protekloj deceniji, posebice 1992.-1995. trebalo je uvjeriti Bošnjake, ako ne sve, onda bar najveći dio, da potraže svoj mir i sigurnost pod nekim drugim, udaljenijim podnebljem. Mnogo puta pominjani pripadnici MUP-a nisu bili obični državni službenici, već i djelitelji pravde, borci za "*nacionalnu stvar*" koji su, svojim "*budnim*" ponašanjem, shodno iskustvima prošlih, sličnih vremena, dokazivali svoju ideološku i svaku drugu pravovjernost, ali se i preporučivali za još "*ozbiljnije poslove*" i radna mjesta. Zato nisu morali ići u Bosnu, ili na Kosovo. Odlikovanja i javna priznanja nisu izostajala. Sve su to "*zaslužili*" i "*odradili*" i u Sandžaku, svojevrsnom poligonu za masovno širenje straha i slamanje ljudske duše. Njihove žrtve - Bošnjaci, po tradiciji opet i uvjek samo "*Turci*", su to posebno osjetili. Ti Bošnjaci, odnosno "*Turci*", kao i njihove porodice, ali i čitava sela i danas nisu oslobođeni straha od nekog novog, mogućeg sličnog scenarija.

Zahvaljujemo svima onima koji su pokazali razumijevanje i omogućili štampanje ove knjige.

Novi Pazar, juna 2002.

Semih Kačar

OP[TINA SJENICA

Mustafa Džigal (1932) iz Trijebine:

"U prostorije MUP-a Novi Pazar javio sam se 9. maja 1994. godine. Pita me jedan od njih: jesli ti gazda Mustafa? Jesam, kažem. Čekao sam petanest minuta. Kaže on meni: Mustafa, znaš li ti zbog čega smo mi tebe ovdje pozvali? Ne znam, odgovorih mu, ja ne znam zbog čega ste me pozvali, već samo golu dušu da vam dadnem. Ja da sam imao to oružje ne bih dozvolio da se ovaj ljudi iživljavaju na mene. Kaže on meni, zove se Karličić, podignuvši se sa stolice - imaćeš, imaćeš tursku ti majku tvoju..., a onda mi reče da se izujem, obuću i čarape. Reče mi da skinem kaput. Te ja skidoh i kaput. - Penji se na tu stolicu (pokazuje nam kako je čučnuo na koljena na stolicu da bi lakše mogli da ga tuku policijskim palicama po tabanima). Glava mi je bila ovako uza zid. Upozorava me jedan od njih - da ne naslanjam glavu na zid, govoreći: Majku ti tursku - ti još ne znaš gdje si došao. Psovali su me, bili me po tabanima onom palicom, po glavi i leđima. Krivio sam se od bolova. Jedan od njih koji me najviše tukao stavljao mi je onu palicu u usta, nije pravo nego stranom. Vještačke vilice sam bio skinuo i sakrio u džep. Pao sam dole prebijen i ponižen. Odjednom, čujem, neko mi reče - diži se odatle. Ja sam se digao. Neko mi je nasuo vode, iza mene, jedan metar. - Gazi ovdje, reče mi. Ja sam gazio. Čistio sam noge jedno pet minuta. - Priđi ovamo, kaže mi policajac. Ja sam prišao. Udario me nekoliko puta onom palicom po leđima i glavi. Kad me je udario sa zemljom me je sastavio. Bio me je i po rukama desetak puta, ja sam turio ruke među noge. On me saleteo pa opet po leđima, u grudi me bio boksovima. Posrnuo sam da padnem, on me dočekao nogom. Uhvatio me ovdje za jaknu i rekao mi: rok ti je dva minuta da se obučeš, a ja ne mogu da sastavim ruke ni prste od batina. Ne mogu da uzmem čarape i da ih navučem na noge. Obuo sam jednu nogu nekako, šuteo. Vode mi nisu dali, a nisam ni jeo ni pio dva dana i dvije noći, koliko se moj babo digao iz groba. Nemam dijete, sve će te prekopati, neću reći da nešto starih cijevi kod nekog nebih našao. Mene su djeca davno otišla u svijet, samo sam sa ženom i jednom djevojčicom malom, unukom ovog mi sina. Oni meni opet: - Kako nemaš tursku ti majku, pa me složi po lubini. Dočeka me drugi krvnik sa palicom i boksovima. Na uši nisam čuo ništa, dobio sam upalu uha. Opet su nastavili da me biju. Drao sam se kao kurjak. Oni se umore bijući me, dođu drugi koji ih odmijene. Tako do dvanaest sati. Zapamtiću do groba dvadesetpeticu, sobu gdje su me tukli. Tu sobu poznaju i drugi ljudi sa Pešteri koji su jeli čuteke. Kad je bilo dva sata posle podne, došao je onaj glavni, kada je htio da napusti i rekao mi: - Čiča, otidi dolje kod onija, da te ne bi ovdje tražili. Ja sam sišao, vukao se niz one stepenice sa trećeg sprata, šuteo sam dolje šuteo, kad je bilo pola četiri, došao je Aničić i pozvao me ozgor preko onih stražara. I ja sam se odvukuo gore kao prebijena kučka, ne mogu na noge ni na ruke uz stepenice. Muka moja. Ušao sam opet u dvadesetpeticu. Pitao me Aničić: - Jesi li smislio za oružje? Ja njemu opet ono

isto - nemam oružje. Oni opet nastaviše da me biju. I batine su bile do devet uveče. U devet je došao jedan žuti. On mi je rekao da je on načelnik, mlad čovjek, i on me pita za pušku. Ja mu kažem da nemam. Gradio sam kuće, nisam kupovao puške ni jedna vrata nema, a ako ustreba da će mi valjda dati tu pušku da branim državu. On meni kaže - ti ne beginišeš ovu državu, hoćeš neku drugu. Ja mu rekoh: da je to neko ogriješio dušu ko vam je rekao da imam oružje. On mi se nakostriješi i zaprijeti mi ovim riječima: Daćeš i svaki onaj metak kao i oružje koje si kupio za sinove. Koliko imaš sinova, pitao me? Ja njemu odgovorih, imam četiri. Pita me gdje su ti dvojica? Rekoh mu da su dvojica u Sarajevu a dvojica su mi radili u sjeničku Poštu, ovaj mlađi ode u Njemačku, dok ovaj drugi uzeo malo odmora kako su me ovi isprebijali. Vodi me do ljekara odkako ste me vi isprebijali. Riječ dvije, on meni kaže: mamu ti pa me utišti pod batinu, čini mi se ni nebesa me ne mogu sastaviti. Vidite kakav sam ja bogalj, starac sam, da sam u mlađim godinama ne bih ja ovdje ni došao. Jer jedanput duša ispada, a hiljadama jok. A meni je duša hiljadama, ispadala, ispadala. Pustili su me onako jadnog i poniženog iz MUP-a, poručujući mi da im se ponovo javim iduće sedmice i da će ja progovoriti kako treba. Ja sam izašao odatle i krenuo ulicom, ne znam ni kuda. Odnekud je naišao neki taksista, ne znam ko je. Sjećam se da sam mu rekao: vodi me na Hadžet kod džamije, dok nađem neke moje rođake na teravije. Djeca mi pofaljavaše gore, snaha mi i žena, sin... Kad je video šta je bilo sa mnom onaj taksista nije htio da mi naplati vožnju. Posle sam otišao kući gdje su klali neku jagnjad i jarad te me uvijali u te kože, a onda me odvedoše u bolnicu te sam ležao pet-šest dana. Ljekari mi rekoše: ne smijemo više da te zadržavamo, od ovih bolesti mi ne liječimo, već od drugih bolesti. Ubijen sam, ali nemam loma, injekcije sam kao i infuziju primao u Sjenici. Krvavrio sam na obadvije nužde dva-tri dana, teško mi je bilo. Jedno veče sam gotovo umro. Došao je ljekar tu i dao mi nešto te sam popio te drop malo uminuo. Eto, to sam doživio u mojih šesdeset i nekoliko godina. Nikad nisam išao kod ljekara, čak ni tabletu nisam popio. Da sam znao šta će radit sa mnom ja bih se objesio.

Muratović Began iz Žitnića:

"Doš'o sam po svoje slike sa modricama. E, sinko, ljuto, ljuto su bili bezobrazni i grubi. Ovi gore u Sjenicu mi traže te slike. Eh, sinko, da čuješ moju muku. Ja kao da sam imo imovinu koliko Pazar, a sad sam ga izgubio... Pa i mislio sam da neću izdržat, al' eto. Stradali smo i ja i Suljo. To mi je bratučed, mi smo stradali isto veče. On ima i lomove. Ja sam se sa životom halatio, bar bitno mi je da neko sazna da sam na pravdi strado. Bio je tornik (utorak) 21. jun 1994. godine. Kao i mnogih predhodnih i toga tornika sam otišao u Novi Pazar da prodajem sir. I tek što je živnuo pijac i počela prodaja, kako sam stajao za kacom preda mnom se đusterisa (iznenada pojavi) policajac. Pogledo sam ga a on me istog trena pitao: Jesi li ti Began

Muratović? Odgovorih mu da sam taj. Rek'o mi je da moram da pođem do SUP-a. Pit'o sam ga što, a on mi reče: trebaš tamo Sulju. [ta ču s kacom, pit'o sam ga? - "Sve ga neka tu, kako je, vratićeš se odmah", rek'o mi je. Ubacili su u "maricu", mene i sinovca mi Muharema, i odveli nas u SUP. Kad smo stigli tamo, odveli su nas na drugi sprat gde smo videli Sulja Muratovića vezanog za radijator. Razdvojio me od Muharema, i onda redom, uzo mi podatke i predo isljeđniku. Podatke mi je uz'o onaj što me je uzeo sa pijaca, i predo hi zameniku načelnika - Radosavu Stefanoviću. Nije prošlo ni pet minuta, Stefanović me pozv'o u svoju kancelariju. Uš'o sam. Pit'o me: znaš li zašto si pozvan? Reko sam, valjda Sulju da nešto posvedočim, bar mi je tako rek'o onaj policajac što me uzeo s pijaca. "Ne za to", rek'o mi je on. "Tebe se traži puška i pištolj "7", čehoslovačka "zbrojovka". Nemam, rek'o sam. Pa opet, maltretiranje dok su došli svi što tuču. Ili priznadi i donesi, ili ču te dat ovim... - Da me date u vatrnu, ja nemam. Nemam, dece mi moje, i Boga. Veli on: "E, tek sad vidim, da sve lažeš!" Izbaci me na hodnik, pa me ponovo pozva, pa opet isto. Sve sam čeko u hodniku, stražar pored mene, dok me nisu uzeli ovi sa terena. Prvo njih pozva, zadržaše se dvije-tri minute, izađoše i pozvaše mene. Ih, kad su me pozvali, nisam ni iskoračio, Rosić me doček'o na boks. Udario me boksom u želudac, a dlanom po licu. Mene odoše ruke da se zaštitim, kad on kaže: "Dolje ruke, pušku i pištolj, majku ti tursku!" - Nemam ni jedno ni drugo, pa me ubite. A ne treba ni jedna ni dvije riječi, jer da sam im'o ne bi doš'o do ovoga, rekoh mu. "Daćeš, daćeš!" - povika Karličić. Rosić kaže: "Daj da ga svežem, tursku mu majku!" Karličić mu kaže: "Neka se mene brani. Da vidimo koje mu je žalije, ili ruke da mu polomim, ili glavu!" Vidim sa njima nema šale, i da kod njih prolazi sve ono što je najgore, pa pomislih: preča mi je glava, pa ruke nek seču, al' glava nek je živa. Ruke su mi bili na smenu, dok su pale same. Onda su komandirali da se izujem. Posice je postavio stolicu uza zid i narediše: "Sazu se majku ti tursku. Požuri, nemamo vremena da čekamo!" Komandovo mi je: okreni se ka zidu kolenima na sedalo, a tabanima prema nama." Onda su promijenili palice. Uzeše duže i veće i naizmenično me počeli udarati dok nisam izgubio vid. Kada sam se osvijestio bio sam na podu i potpuno mokar. A Muharema su doveli da me gleda takog i odbrojavali mu nešto. Rosić me poveo do umivonika da se osvežim. Pokušao sam, ali nisam mogo ruke da podignem. Onda su me stavili na klupu u hodniku. Tu sam osto da se hladim onako izmrcvaren skoro dva sahata. Onada su opet došli i pitali: "Je l' ti bolje bilo da si prizno, no da sa tobom bude toliko teškoće." Ja sam mogo i poginut, ali to nisam mog'o dat'. Kako da dam, što nemam i ne posedujem. Ja sam govorio al' mi niste verovali. Ali ja to ne bi dozvolio, ni jednu čoku, da je sve to zlatno... A oni kažu: "Dobro, opet ti nisi slobodan, ti to moraš donijet kako ti glava zna!" Oni mene tako, a ja sam bio polumrtav, nisam mog'o da se držim na nogama, pa sam se naslanjo na stolicu da ne padnem. "Sad ako možeš i ako imaš đe, idi, a za nekoliko dana, da to doneseš". - Da vam donesem nemam šta, a nadam se da će se nekako odvući. Imam ovde dvije čore (kćeri). On mi je reko: nemo' slučajno, da si kom

pričo će si zadobio povrede. Nikom ni a, što se desilo. Doduše, ja sam rek'o: ja neću lagat. Hoću umrijet, a lagat neću. No, to morebit, nije ni bitno.

Posebna mi je bila želja i slobodom. Kad su mi rekli da sam slobodan i da se udaljim od njih, osetio sam neku nadu da preživim opet, i veliku želju da se udaljim što prije od tih zverova, ne znam kako da kažem, od tih ljudi grubih. Ja nisam verov'o, i to sam im reko: da može čovek na pravdi, ovako doživet i isprebijan biti. Otišo sam od njih, otišo sam kod čore u Selakovac. Prvo sam se nekako odvuko do taksista kod Beogradske. Dao sam znak taksisti da zaustavi. [to sam uš'o u kola, zagledo se i rek'o mi: "Čoveče, odakle si i de si tako nastrado? -U SUP-u. Prebili me, i još na pravdi, rekoh mu. A on mi kaže: "Pa što nisi d'o futane, futni." - Hajde dadni ono što nemaš, odgovorih mu. Pita me on: Dokle? Rekoh mu: do Salakovaca, Jusuf potok. Tu imam jednu čoru. Stigli smo blizu kuće a on mi kaže: "Ne mo'š otić. Da te povedem do kuće?" Ja mu rek'o: Evo tu je. Pitam ga: koliko? A on kaže: Ti si platio i preplatio. Bila su vrata zaključana. Ja sam zazvonio. Kad mi je izašla čora Zemina samo je vrisnula i zakukala: kukavica ljuta, de si pogin'o? Samo sam reko: vala, eto. Ona je išla sutradan i rezilila ih, što su me tukli na pravdi, al' nije fajda. Eh, tu je izaš'o i zet Besim i prijatelj Sibo, uveli me u sobu, nameščili mi da legnem, i odma' brže bolje otišli kod mesara da tražu taze, prijesnu ovču kožu. I našli, kod Ešrefa mesara. I to od ovna. Taman da me cijelog uviju. Te sam se zavio cio. Oni mu nudili da plate, a on nije šćeо. Rek'o im: i da ne znam čoveka, ne bi, a kamo li što ga znam".

Suljo Muratović (1935) iz Žitnića:

"Dana 21. juna 1994. godine, šćerka mi je bila na porođaju, te sam je poveo u bolnicu da se pregleda. Kući su me tražili Karličić i Nedić i još dvojica policajaca. Našli su me i poveli u SUP, odveli me Radoslavu Stefanoviću, načelniku kriminalističke službe. On me je pozvao i pitao jesli ti Muratović? Pitao me je zašto se ti teretiš? - Ne znam, odgovorio sam. "Ti si komandant za celu Pešter", rekao je. "Ti si gori nego Sulejman Ugljanin". Ja sam mu odgovorio: čega komandant, kod nas nema vojske? Rekao mi je: "Ti nisi dao da se glasa za Miloševića". Psovao me je: "Majku ti balijsku, što nisi glasao za [ešelja]!" Nasatvio je da me maltretira, pitao me je za pušku a ja sam mu rekao da je imam. "Da nam kažeš jednog čoveka koji ima pušku". Ja sam mu rekao da ne znam ko ima pušku, a on mi je rekao: "Majku ti balijsku!" Sve vreme me je psovao, vređao, mlatretirao i non-stop, tražio da kažem nekog čoveka koji radi sa oružjem. - Tebi nema glave na ramenima. Ti mora da se likvidaraš!", reče mi on. Stalno je ponavljaо da moram biti likvidiran i opet je tražio da kažem nekog ko radi sa oružjem. Rekao je: Muratoviću, dobićeš tri meseca pritvora. U pritvor me držao vezanog za radijator tako što mi je ruke vezao pozadi za radijator. U tom položaju me držao dva dana i jednu noć bez hrane i vode. Kada sam bio vezan za radijator došao je načelnik DB-a, Vlade Čorbić. Posmatrao me i rekao: "Ti si, stari, najebo!" Otišao je. Dok sam bio u pritvor došli su Karličić i Rosić. Kad me je Karličić video, rekao je: "\e

si, Suljo, ja te tražim po nebesima, a ti si ovde!" Oni su me preuzeli. Kad me je video sin, koga su isto priveli, prenemogo se. I sina su mi tukli. Malo kasnije doveli su Begana Muratovića. Kada su uveli Begana, bili su ga tako, da kad je izašo, bio je krvav, kvasan i prebijen. Uveli su mi i sinovca. Čuo sam kako je pisnuo, kada je izašao bio je crn. Beganu su rekli da će ga prebaciti, jer ne može da ide sam. Međutim, Began je reko da ide sam, jer se plašio da ga ponovo ne tuku. Otišo je predvostručen niz stepenice. Uveli su mene. Video sam sina prebijenog, koji je jec'o, a ja sam reko da je zatvor za ljude. Karličiću sam reko: -Ti si kriv. To što radiš nije dobro. "Jesi li se smislio da kažeš, ko radi sa oružjem?", pita on mene. - Ako čete me tući ja ću vam reći, al ću na sud reći da ste me bili i da sam morao da kažem nekog. "Ako nećeš da kažeš, ići ćeš tri meseca u zatvor". Tu sam noćio. Odredili su mi pritvor. Rekli su mi da će oni otići da uzmu pušku. Ja sam rekao sinu gde je puška. Našli su pušku, lovačku, garabin, pod dozvolom i nekoliko metaka. Dali su mi potvrdu o oduzetom oružju, ali mi oružje ni danas nije vraćeno. Kad je donio oružje, rekao je šta četi ovo, ovi meci. Rekao sam mu da sam municiju kupio po odobrenju, municiju sam nabavio u sportske svrhe, jer sam sportista-lovac. Oterali su me u zatvor posle toga u sobu broj dva. Bio sam u samici dva dana. Noću bi dolazili policajci i pitali zašto si tu. Nisu mi ništa radili, već samo posmatrali. Jedan dan su me odveli na šetnju (petak je bio). Neki ljudi su me posmatrali tom prilikom (oko dvadeset ljudi). Posle pet minuta su me ponovo vratili u sobu. Čuo sam ezan sa obližnje džamije. U tom trenutku čuo sam da je neko otvorio vrata, bili su Sefko Zukorlić i još jedan milicioner koga bi prepoznao kada bi ga video. Sefko me je odveo u SUP na razgovor i usput mi je garantovao da me neće dirati. Čim sam ušao u sobu SUP-a video sam Karličića i Mila Nedića iz Sjenice, Biorca (boksera) i još nekolicinu policajaca. Bilo ih je oko petnaest. Neki su držali palice. Mnoge od njih bi mogao da prepoznam. Kad sam ušao u sobu, Karličić im je namignuo i izašao iz sobe. U tom trenutku su počeli da me tuku. Dobio sam po nekoliko udaraca odjednom. Tukli su me palicama. Neke od njih su bile duge oko jedan metar, a neke su bile kraće. Prvo su me bili po rukama (od dlana do laktova), a onda nastavili da me biju nogama (cokulama po čitavom tijelu). Udaraca je bilo više (ne znam koliko). Padao sam nekoliko puta od njihovih udaraca. Posle su me bili kundakom od automatske puške po ramenima. Kad su me oborili na stomak, digli su mi noge i bili palicama po nogama. Posle su me udarali preko debelog mesa. Od tih udaraca meso mi je puklo. Pao sam u nesvest. Kad su me osvijestili, ušao je Kraličić, ja nisam mogao da govorim. Kad je ušao, rekao je: "Ne dajte, umrije nam čovek. Dajte vode!" Zalivali su me nekim sokom. Ispravio me je Karličić i postavio na stolicu. Kad sam seo neki milicioner me je udario nogom u leđa. Tom prilikom su mi slomljena tri rebra, a četvrti je naprslo to mi je kasnije rekao dr. Enes Maljevac. Karličić i još neki su me odvukli u kupatilo i polivali vodom. Otle su me vukli niz stepenice do izlaza, uveli u kola. Izlazeći iz SUP-a sreо sam Smajović Meha, Jonuza Ibrovića i Meda Mujovića. Odveo me vozač koji me je doveo pre toga u SUP. Kad

smo išli, policajac, dvometraš koji je bio sa nama u auto pretio mi je: ako neko sazna, za ovo, ja će te lično streljati! Kad su me prevezli u zatvor bacili su me na polače (daske). Posle deset minuta, otvorila su se vrata i jedan je zvao: "Murate, ideš kući!" Ja nisam mogao da se pomerim. On je zakuko i rekao: - Ovaj je ubijen! Ušla su trojica policajaca, jedan je rekao: "Zovite advokata!" Kad su me izveli iz sobe, rekli su mi da potpišem neki dokument. Ja nisam mogao, već su mi oni pomogli. Uzeli su me brat (Bilal) i sinovac Muratović Sead. Odveli su me u bolnicu, Avdo Jeranić, lekar me je primio. Bio je prisutan i moj advokat, Rade Janićijević. Rade mu je rekao: Doktore, njega treba da pregleda konzilijum lekara. Doktor Avdo je rekao: "Ako sumnjate u mene, možete da idete!" Otvorio nam je vrata da izađemo. Mene su vukli, jer nisam mogao da stojim. Odveli su me kući i previli osoljenim kožama. Kože sam držao deset sati. Posle su me odveli u privatnu kliniku na rendgen-snimanje. Tada su mi rekli da su mi slomljena rebra. Ljekarsko uverenje dr. Maljevac nije smeо da mi da, izuzev, ako želim da ga upotrebim u inostranstvu. Nisam više smeо da idem u bolnicu. Brat, sinovac, i prijatelj, Avdo Kolašinac, su me odveli u Skoplje. Tu sam bio petnaest dana. Išao sam doktorima, davali su mi masti, tablete za umiranje bolova. Kože su mi najviše pomogle. Previjao sam uboje mesom od ribe, džigerice..

Došao sam kući posle petnest dana provedenih u Skoplju. Jednu noć sam prenoćio i već sam sutradan dobio poziv iz SUP-a. Ja nisam smeо više da se javim. Brat i sinovac su me odvezli u Mađarsku. U Mađarskoj sam ostao četiri dana. Nismo mogli ići dalje jer nam nisu dali. Kupili smo karte za Italiju. Otišli smo u Italiju, iz Italije smo pokušali za Francusku. Na granici prema Francuskoj su nas uhvatili i udarili zabranu. Vratili su nas u Italiju. Na drugom graničnom prolazu smo kasnije prešli u Francusku a iz Francuske u Nemačku. U Nemačkoj sam bio dvadeset i devet dana. Tamo sam se liječio. U odsustvu su me osudili tri godine na uslovnu osudu. Po žalbi advokata smanjeno je na godinu dana. Posle dve godine vratio sam se kući. Pozivali su me nekoliko puta i saslušavali. Nisu me tukli. Pozivao me Vlado Čorbić, govorio: Ti pretiš, gde ti je oružje? Rekao sam mu, sramota šta pričaš, znaš kako su me prebili, dolazio si kod mene. Tog dana je došao i Perišić. Perišić je rekao da imam oružje, da me neki ljudi terete za to. Kad sam mu pokazo izvesne dokumente sa kim se sporim tu iz sela, rekao je da nisam kriv i izvinio se. Više me nisu maltretirali iako su me nekoliko puta pozivali na razgovor.

Taip Bronja (1945) iz Žitnića:

"Dana 21. juna 1994. godine, ujutru, oko pet sati, došli su Nedić i Karličić i tražili me kući. Pošto nisam bio tu, oni su ostavili poziv kući i rekli da se javim sutradan u Sjenicu. Javio sam se ja, Zulćif Bronja, Pašo, Eto, Elmaz i Hajro Bronja, Hajro Muratović. Javili smo se ujutru u sedam, u SUP-u Sjenica. Držali su nas u sali SUP-a do 11 sati. Sjedeli smo u klupama, čuvala nas je policija. Negde oko 11 sati počeli su pozivati. Prvi je pozvan Zulćif Bronja, onda ja. Otišao sam kod Nedića, u kancelariji,

a on me je pitao: „Jesi li Bronja, upoznat sa ovom racijom oružja?” Zato što je išlo prije od Rasna i čuli smo. Zato sam mu rekao da jesam. Pita me: „Hoćeš li da daš oružje?” Reko sam mu da ne mogu, jer nemam. Nije se mlogo ubedivao sa mnom, već mi je reko: „Vidim da si radoznao čovek, pa će te uputiti u Pazar, tamo biju i tamo ćeš dat!” Ja sam mu rekao: „jeraj me ne samo u Pazar, nego u bilo u koji grad u ovoj državi i Srbiji, jer sam nevin i čeraj me će hoćeš”. Uz'o mi je poziv, koji sam imo, a dao mi drugi da se javim SDB-u - Novi Pazar, u br. 25. Ja sam se javio. Istog momenta Rosić i Karličić, ne znam ni da l' su mi otpozdravili na dobro jutro, pitali su me: „Jesi li doneo oružje, Taipe?” - Nemam i gotovo, - odgovorio sam. Tražio sam suočenje i bio sam iznenađen da ja baš tu dođem. Jedan od njih me pito: “[ta radi Suljo Muratović? Je li znaš gde je zakopo oružje?” Reko sam da ne znam, jer je on preko brda i samo se čaršiski viđamo, i ne mogu ništa reći. Onda dalje: “[ta radi Harun Ganović?” Isto sam odgovorio da ne znam. Tako isto za Hamzu Bogućanina. Onda su pitali za Nasa Bronju „Gde je?” Reko sam im da je pobegao u Nemačku, a on je dodao: „Doći će, nema kud”. Prvog dana sam se zadržao od sedam do 17 sati. Pustio me i zaprijetio da sutradan ne dođem bez oružja koje od mene traže. Nisu navodili vrstu oružja, samo su tražili oružje. Sutradan ista pitanja i na kraju su tražili „Ko razvodi straže?”, i tako slično. Pitali su da je navodno nekakvo oružje dolazilo i da sam ga dijelio što je bila laž. Sve sam stajao u stavu mirno. Tako sedam dana. Osim prvog dana, gde sam bio zadržan do 17, a ostalih šest dana sam provodio u SUP-u do 15 sati. U tim danima kada sam bio isleđivan, ušao je jedan čovjek bio je u civilu, pitao je šta će ovo ovde. Rosić i Karličić su se smejali. A on se, kako je stajalo oružje u čošku, okrenuo meni i rekao: „Vidi šta su donijeli, ljudi.” Ja sam rekao: ljudi su imali i donijeli a ja nemam i ne mogu. On je rekao: „Ubijte ga pa će donijet.” Svih sedam dana se tako radilo. Poslednji dan su me pitali da li sam umoran i iscrpljen i da je njihova dužnost da me ispitaju. Rekli su mi i da su sve ispitali i utvrdili da sam nevin”.

Ganović Fatima (1967) iz Žitnića:

„Neko je pokucao na vrata i ja sam izašla da vidim ko je. Na vratima je stajao čovjek u civilu. Imao je bordo džemper i farmerke. Kažu da je bio Karličić iz Novog Paza. Pitao me: „Čija je ovo kuća?” - Hida Ganevića, odgovorih mu. On kako držaše ruku za leđima, povuče je i sa uperenim pištoljem podje prema meni. Pita me: ko ti je tu? Ja mu rekoh: Samo ja i moje dvoje djece. I stvarno je tako bilo. Bila sam ja, moja djevojčica i sinčić mi od devet mjeseci, koji je bio u dubku. I dalje je držao pištolj uperen u mene i reče mi: „Nije istina, pričala si s nekim drugim!” Kako on to reče, odjedanput se iza čoška stvori uniformisani policajac - Bale komandir, i reče: „Jeste, jeste, da vidiš koji beban u dubak. - Istinu govori”. Ovaj sa uperenim pištoljem me pita: Gde ti je Hido, kazuj?”. -Otero krave na Brnjičku rijeku, da napoji - odgovorih mu. „A gde je muž?”, pita me. Da mi dovedeš Hido za pola sahata, naređuje on meni. Ja mu rekoh: „Hido ti doves' ne mogu, on je daleko. On će sam doći' čim napoji krave.

No mi recite što vam treba Hido? [ta je učinio?" On će meni: - "[ta te briga?" Briga me zbog vašeg ponašanja. Plašite i mene i djecu, a ništa vam uradili nismo". Pita me on: Jeste li se uplašili? Mislim da nije imalo razloga da se plašite, bio sam u civilu". Ja mu odgovorih: "Znate, šta, ja se uniforme nisam uplašila. Uplašila sam se vašeg ponašanja i onog uperenog pištolja. Eto to me je uplašilo". On se uopšte više nije obzirao na moju priču već mi naredi da mu nađem Hida za pola sahata. To reče, okrenu se i ode. Kako je izlazio, još jedanput se okrenu i pita me: Čija si i odakle si ti? Rekoh mu da sam Meha Gudževića iz Graba. Ništa mi ne reče već ode. Nakon sahat i po se ponovo vratio ovamo i tražio od Hida nekakav pištolj. On im je rek'o: "Ako ga imam, istero mi srce". - Imaš, imaš, sramota tako star, a lažeš, reče mu on. Posle mu ostavi poziv i naredi da se javi u četvrtak u SUP u Novom Pazaru".

Hido Ganović (1925) iz Žitnića:

"Došao je Karličić i komandir iz Osaonice. Kaže, stari, da te razoružamo. Ja sam im dao pušku koju mi je poklonio prijatelj, kojem sam čuvao ovce. Karličić mi je tražio pištolj, ja sam mu rekao da pištolj nemam da mi ne treba. Imaš, imaš, rekao mi je. Rekao sam mu: "Ako ga imam srce mi istero". Karličić mi je rekao da dođem sutra u Novi Pazar. Dao mi je poziv. Ja sam otišao u Novi Pazar. Karličić mi je ponovo tražio pištolj. Došla su dva milicionera, poveli su me u drugu sobu. Jedan me je udario pesnicom u predelu srca, a drugi u predelu vrata. O tog momenta ne znam ništa šta je bilo sa mnom. Kad sam se rastreznio, video sam da sam na drugom mestu. Posle me je drugi policajac poveo u drugu sobu i rekao donesi pištolj. Rekao mi je da ponovo dođem i pritom mi dao poziv. Policajac mi je rekao da kupim pištolj i da im ga predam. Ja sam kasnije preko prijatelja urgirao kako me ne bi dirali, posle urgencije me nisu dirali".

Nuho Bihorac (1948) iz Zaječića:

"Svaki dan su bili u selu Mile Nedić i Babić. Tog dana su stigli kod kuće. Ja sam radio u prodavnicu kada je došao Nedić i tražio pištolj. Rekao mi je da dođem u kancelariju, kod njega. Sutradan sam otišao. Mile me ispitivao za sedam sela ko ima oružje, pominjao mi je Brulića. Pominjao mi sa kim su kontaktirali iz sela. Pito me ko je pucao po svadbama. Za dva tri dana došao je Mile Nedić, ponovo u prodavnicu i dao mi poziv da se javim u SUP Novi Pazar. Tvrdio mi je da me niko neće dirat, već samo hoće ljudi da porazgovaraju. Odoh ja u Pazar, javio sam se u sobu broj 25. kod Karličića i Josića. Odveo me kroz jedan hodnik i uveo me u prostoriju opremljenu foteljama. - Sedi. Ja sedoh. - Da pričaš sve. Ja mu reko o čemu. "Znaš ti o čemu", veli on meni. - Ne znam bogami. A on će: kaži ti meni jedno petoricu, ko ima oružje. Ja sam reko ništa ja o tome neću. On mi opsova Boga turskog. Idi u hodnik ohladi se pa se predomisli. Nakon desetak minuta pozva me da uđem. Uđo' ja. Karličić upita: jesli li se predomislio. Ja reko da nemam šta da pričam. A Karličić me raspali dva puta

šamarom: "E, hoćeš li sad da pričaš majku ti! Ja ode radim cio dan, a niko neće da priča. Pruži ruke!" Ja pruži. Počeo je da me udara palicom po rukama. Udarao me je dosta dugo. Stao je da se odmori i upita: "Hoćeš li se sad predomisliti ili skini cipele pa po tabanima kad dobiješ, progovorićeš. Kad mi to reče, ja mu reko': pustite me kući, ja će otic Milu Nediću, policajcu da kažem sve. Dodo' ja kući čitav šaren od šamara. Sutradan odo' ja u OUP kod Nikole, načelnika. Dobro jutro- Dobro jutro Nuho. -[ta je bilo Nuho? - Evo, načelniče, šta su mi uradili ovi twoji. "Ko ti je to uradio sunce mu njegovo! Slušaj Nuho, idi ti kući i ako te neko pita ili zovne ti se javi meni". Ja kako izlazim, Nedić ispred mene: "Kad ćeš ti kod mene?"- Izvini nisam tvoj gost danas, pa će sutra doć - rekoh mu. Odo' ja sutradan - [ta mi uradi, Mile? Nuho, nisam zdravlja mi, tebe pomenuo. Ja odo' kući i više me niko nije zvao.

Redžo Bihorac (1931), iz Zaječića:

"Dana 31. januara 1994 oko 18 sati je došao Mile Nedić, sa još dvojicom policajaca, čija mi imena nisu poznata, kod moje kuće u selo Zaječice i tražili mi kratku devetku „pištolj” i automatsku pušku. Srpsku pušku. S obzirom da je oružje koje su tražili od mene nisam posedovao, pa im isto i nisam mogao dati, dobio sam naredbu od Mila Nedića da odmah pođem sa njima u stanicu milicije u Sjenicu, što sam ja i protiv svoje volje morao da prihvatom. Kada sam došao u SUP, Mile Nedić je naredio izvesnom Ivici Babiću da me odvede u salu stanice, čija namena meni baš precizno nije poznata, ali ovom prilikom je korišćena za premlaćivanje mene lično a prepostavljam i ostalih građana koji su doživeli istu ili sličnu sudbinu kao i ja. Kada sam ušao u salu sa policajcom Ivicom Babićem, on je tražio od mene da predam oružje navedeno na predhodnoj strani izjave. Kada sam ja odgovorio da to nemam, on mi je naredio da pružim ruke, što sam i uradio. On je počeo da me šiba po rukama pendrekom tako snažno da bi to bilo neizdrživo za mladog čoveka a kamoli za mene u ovim godinama. Potom me je vratio u kancelariju kod Mila Nedića, a on me je udario pesnicom u stomak, tražeći isto naoružanje. Ja sam odgovorio da to ja ne posedujem, a on me je pitao šta onda imaš: Imam pištolj: "TT". Mile Nedić me dovezo sa policijskim autom kući i ja sam im predo oružje koje sam posedovo. U narednom periodu sam bio pozivat još nekoliko puta u SUP Sjenica, a onda mi je naređeno da se javim u SUP u Novom Pazaru. Kad sam se javio u SUP u Novi Pazar bio sam maltretiran od strane izvesnog Karličića čije ime mi nije poznato. Rekao mi je da će me prebit i da jedina mogućnost da se izvučem je da mu popišem sve ljude za koje ja navodno znam da poseduju oružje. Ja to normalno nisam prihvatio, jer mi nije bilo poznato da li ko poseduje oružje ili ne. Karličić me ponovo poslao kod Mila Nedića kome se ja nisam odmah javio već sam išao kod nadležnih organa u Beograd a tek onda kod Mila Nedića. Da li zbog njihovog uticaja, što ja prepostavljam, ili zbog nekih drugih činjenica nisam više maltretiran. Ovom izjavom bi želio da zamolim

Odbor za ljudska prava i slobodu građana da pokrene postupak protiv lica koja su vršila torturu nad nama građanima".

Ismail Brulić -Smajo (1957) iz Raždagine:

"Od dana kada sam se prijavio sjeničkom odjeljenje unutrašnjih poslova, svakog dana sam morao da se javljam. Tako sedam dana od 6 do 18 časova, čak ponekad i više su me zadržavali. Nakon sedam dana Babić mi je uručio poziv da se javim u MUP Novi Pazar. To sam i uradio. Mislim da sam dole bio oko 10 ujutru. Predao sam ličnu kartu i poziv na portirnici a oni su pozvali sobu br. 25. Otišao sam uza stepenice naviše, pokucao na vrata i ušo. Normalno da sam kazao: Dobar dan -Došao sam, rekao sam. Odgovor na to je bio: -Ovde Bog ne pomaže. [ta te pitamo da govoriš. -Je si li glasao, za SDA? Od straha sam odgovorio da nisam. Dalje je bilo:-[ta imaš od oružja? Odgovorio sam da nemam ništa. I odgovor sam dao: -Kad bi imao i oca bi' dao. Onaj manji Rosić, ustao je, otvorio je njegov šank i uzeo manji pendrek. Rekao mi je: pruži ruke, što sam i uradio. Udarao me je 10 puta palicom po rukama. Pitao me je ponovo: [ta imaš od oružja? -Da imam rado bi vam dao sve, rekoh mu. On se obratio kolegi Karličiću: S ovim se ne može ovako. U to vreme Karličić je vrteo pištolj oko prsta, sedeći za stolom. Rosić je spustio pendrek na sto, zapalio je cigaru, a ja sam stezao ruke od bolova. Opet mi je rekao Rosić: "Hoćeš da govoriš ili čemo da bijemo?" Rekao sam mu: Sve što znam i mogu da govorim, rado bih vam pomogao. Držeći cigaretu u ruci krenuo je prema meni i rekao mi je: -Sad će ti napraviti žaricu. Krenuo je s cigaretom prema očima, normalno da sam okrenuo glavu. Jednom rukom me je uhvatio za kosu i onako, kako sam stojao u čošku prostorije, glavu mi je udario o zid dva puta. Opet je usledilo pitanje: -[ta imaš od oružja? Odgovorio sam ponovo da nemam. Nastavio je da me tuče pesnicama po stomaku i grudima. Karličić je ustao od stola, prišao mi je i uhvatio me preko ruku i tako pomagao Rosiću da me bolje tuče. Kad sam spao s nogu, pustili su me. Rosić je rekao: -Ovoga treba ljudski biti. Otvorio je šank i uzeo veliki pendrek i naredio da ustanem što sam ja i uradio. -Pruži ruke! Ja pružim. Udarao me četiri puta, više nisam mogao izdržati. Skupio sam ruke k sebi a on me je udario bodimice pendrekom u predelu srca. Tada sam počeo da kukam i vrištim. Uzeli su me obojica za ruke. Karličić za jednu a Rosić za drugu i poveli me u drugu prostoriju hodnikom s lijeve strane. Mislim da je imala broj 24, nisam siguran, Pogurali su hastale na jednu stranu a ja sam samo posmatrao. Onda su mi rekli da skinem kožnu jaknu a zatim da skinem cipele i čarape. To sam i učinio. Postavili su mi stolicu i rekli da sednem na nju. Ja sam seo kako treba da se sedne. Oni su vikali: Goveče jedno, ne sedi se tako, nego da sedneš na kolena. Karličić me uzeo za ruku i okrenuo da kleknem kolenima na stolicu. Počelo je odbrojavanje: Dvadeset udaraca po jednoj nozi 20 po drugoj po tabanima. Ja sam molio i kumio da prestanu ali ništa nije pomoglo. Posle dvadeset udaraca Karličić je izašao iz prostorije i donio flašu vode, prosuo je na tepih u uglu iza vrata, a Rosić me uzeo za ruku i poveo da stojim

nad mokrim tepihom. To sam i učinio. Obojica su izašla, a mene ostavili samog, govoreći da nikuda ne izlazim. Možda posle 20 minuta, vratili su se, ponovo sa pitanjem imaš li oružja. Ponovo kao i svaki put odgovorio sam da nemam. Tretman je obnavljan na isti način: klečanje na kolenima na stolici, sa tabanima okrenutim prema njima i ponovo udaranje ali ovaj put 10 puta po jednoj, i 10 puta po drugoj nozi po tabanima i opet kišeljenje u vodi. Voda je nestala sa tepiha, jer su toliko izvukovala moja stopala pa je Karličić odneo drugu flašu vode i opet na isto mesto sipo i naredio da tu stojim 20-30 minuta. Dok sam ja kiseli noge u vodi oni su izašli ponovo govoreći: razmisli dok se vratimo. Opet kada su došli, ista pitanja isti tretman. Tako četiri puta. Četvrti put, kada su obnovili tretman, pao sam sa stolice. Pao sam na lijevu stranu, a Rosić je prišao i udario me onom dugom palicom duž kičme a Karličić mu je rekao da me ne udara tuda. Onda me je Rosić udario još nekoliko puta nogama po debelom mesu. Potom su me ispravili i rekli da stojim. Ja nisam bio u stanju da stojim, nego sam pao. Naterali su me da se obujem. Samo sam čarape obuo, a cipele nisam mogao od otoka i bola. Jaknu su mi dali da obučem i ponovo me uzeli za ruke, jedan s jedne druge s druge strane i izveli me iz te prostorije hodnikom. Tu je bila dugačka klupa i tu su me postavili da sednem. Tu se me ostavili a oni su sašli niza stepenice i nakon 30 minuta se vratili. Ja sam stezao ruke od bola a Rosić priđe i reče da ustanem. Ustao sam a on me je udario pesnicom u predelu grudi. Pao sam preko klupe. Oni su ušli u sobu br.25, a mene su ostavili. Posle petnaest minuta otvorili su vrata i Karličić me je pozvao da uđem. Ja sam išao vukući noge, jer nisam mogao da stojim. Prišao sam do njega a on je stavio kažiprst na ustima što je značilo da čutim. Rosić mu je dodao poziv na kojem je pisalo na poleđini posle 4-5 dana da se javim u OUP Sjenica. Uručio mi je poziv i rekao da idem. Na istome hodniku stajao treći policajac, uniformisan. Kad sa prišao do stepenica i pokušao da sađem, nisam mogao. Ovaj uniformisani me je pitao „Hoćeš li da te svedem?“ Odgovorio sam da neću. Uhvatio sam se rukama za ogradu stepeništa i polako silazio. Na portirnici sam uzeo ličnu kartu i napustio novopazarski SUP. Vratio sam se kući. Prebacio me bijelim kombijem neki piljar, ne znam mu ime. Drugi put, kad sam se javio nakon 5 dana nisu me tukli samo su se drali.

Mulaz Brulić (1973), iz Raždagine:

"Dana 16 marta 1994. u rano jutro su mi ispred kuće došli Mile Nedić i Ivica Babić, radnici SUP-a Sjenica, i naredili mi sa uručenim pozivom da se 17. marta 1994. javim SUP-Sjenica u 9 sati, u sobi broj 15 radi informativnog razgovora. Uredno sam se odazvao pozivu u zakazano vrijeme. U SUP-u me je primio Mile Nedić. Nakon dugog informativnog razgovora, saopšto mi je kojim povodom me je zvao. Pitao me da li poznajem Ferida Bihorca i Smaja Brulića, našta sam ja odgovorio da ih znam. Dalje me je pitao za Taipa, Haruna i Rama Memića, svi iz Raždagine, i rekao mi da sam navodno prodavao oružje njima, našta sam ja odgovorio negativno i da mi je to novo

da čujem. Dalje mi je rekao kako sam dijelio oružje ljudima i opremu, da sam obučavao ljude i formirao paravojne formacije. Da sam navodno pucao ljudima u kuće, plašio, prestrašivao. Rekao mi je da sam učestvovao na demonstracijama učenika i na to sam odgovorio potvrđno pošto sam bio učenik škole i solidarisao sam se sa drugom kog je tukla vojska. Mile Nedić je počeo da galami na mene, počeo da psuje i rekao mi: Ja ču tebi da dam poziv za Novi Pazar pa ćeš ti dole pričat. U tom momentu pomolio se čovek na vrata, koga ja nisam poznavao, i pitao ko sam ja, na što mu je Mile rekao da sam ja sin Hamida Brulića. Onda je on rekao da niko mene ne smije da dira, uzeo me za ruku, izveo me na hodnik i poveo me u svoju kancelariju. Kad smo ušli u kancelariju, pitao me da li ja njega znam, na šta sam ja odgovorio da ga ne znam. On mi se predstavio da je Nikola Luković načelnik SUP-a. Rekao mi je da mene ne smije niko da dira, da će on da me štiti, ali da moram da mu kažem da posedujem automat koji je ubio policajca u Beogradu i da ga moram donijet. Ja sam odgovorio da ga nemam. Onda me je počeo ubedljivat, a odma zatim i prijetiti da to dam. Ja sam rekao da nemam. Onda mi je rekao: dobro za tu pušku ču ti ja sredit i neće te dirat niko, ali da ti meni kažeš nešto drugo. Da mi kažeš ko ima u tvom selu nešto od naoružanja, našta sam ja odgovorio da o tome nemam pojma. Posle toga on me izbacio iz kancelarije i rekao mi da se javim u Novi Pazar, a poziv mi je već bio dao Mile Nedić. U pozivu je stajalo da se javim u SUP Novi Pazar 21. mart 1994. u 11 sati, u sobu br. 25, u vezi informativnog razgovora. Ne osećajući se krivim, javio sam se toga zakazanog dana. Kada sam, naime, stigao u Novi Pazar, otišao sam u stanicu i javio se portiru u toj zgradi rečima: "Treba da se javim u sobu br. 25". On me je pitao kako se zovem. Odgovorio sam Brulić Mulaz. On me uhvatilo za ruku, uvio mi ruku i nabio mi lisice na ruke i javio je na telefon: "Stigao je Brulić" i krenuo da me vodi uza stepenice i rekao: hajde, mi ćemo na spratu, gore je soba br. 25. Idući uza stepenice sreća nas je čovek u farmericama i pitao: „Je li to taj Brulić?”, našta je ovaj odgovorio: - Jeste. Taj čovek me je potom uzeo pod ruku i poveo dalje uz stepenice. Kad sam izašao na stepenice, primetio sam na hodniku jedan veliki zeleni sto i za njim je sedelo nekoliko ljudi koji meni nisu bili poznati. Priveo me do radijatora, skinuo mi lisice sa jedne ruke i svezao me za šipke radijatora u hodniku i otišao u kancelariju. Pošto je prošlo desetak minuta došao je k meni i odveo me u kancelariju. Pošto me uveo unutra, pitao me: znaš li gde si došao? Rekao sam: da znam i da sam video na ulazu u zgradu da je SUP Novi Pazar. Odgovorio mi je: "Baš mi je milo što znaš da se ne bi osećao kao na ekskurziji". Ustao je i rekao: "Za svaki slučaj da se ne bi osećao da si na ekskurziji". Prišao mi je i opalio nekoliko šamara i pitao me dalje da li sam naoružavao ljude, i sve što mi je rekao Mile Nedić u SUP- Sjenica, našta sam mu rekao da od toga nema ništa niti sam terorista, niti ču secesiju, niti autonomiju. Posle toga mi je rekao: ako od toga nema ništa, onda da mi kažeš, ko ima oružje, ko je prodavo, ko je dogonio i ne znam šta više? Ustao je i nastavio: znaš i znaćeš, jer odavde niko nije izašao a da ne zna i da ne priča! Dalje mi je govorio: tvoj otac je

pobegao, a da nije znao da ima sina, na šta sam ja odgovorio da moj otac i te kako zna da ima sina. Zaboravio sam da kažem: kad me uveo u kancelariju, pitao me da li znam ko je on, našta sam ja odgovorio da ne znam. "Ja sam Rosić Nenad, ako čuo". -Da, čuo sam. Počelo je batinanje. Najpre me udario po glavi palicom nekoliko puta, a posle toga rekao: ti izgleda ovo ne osećaš, sad ćemo da pojačamo mjere. Naredio mi je: pruži ruke! Ja sam pružio a on je počeo da me udara palicom po rukama. Govorio mi je da imam neki snajper, da moram da ga dam, da ja nisam tako nevin i nastavio da me tuče nogama, palicom, rukama, ja sam pao. On je prišao i nekoliko puta me udario u grudi nogom i rekao mi da ustanem. Pošto sam ostao bez vazduha on je prišao i uhvatio me za kosu psovao mi majku i Boga i rekao: niko nije izašo odavde, a da ne priča. U međuvremenu je ušao čovek, crn, visok, mlad u farmericama i pitao: je li to Brulić, našta je odgovorio: jeste. Pitao je, taj crni, visoki, kako sluša i drž'o je jedan cijev od neke puške. Ovaj mu je odgovorio: ne da ne sluša, nego hoće da me bije. Taj crni mi je opsovao majku. I rekao: Nije znao tvoj otac da ima sina, našta sam mu ja odgovorio: zna moj otac da ima sina, a on mi je rekao: e neće ga više imat, danas ću da te nabijem na ovu cijev, platićeš mi i za oca. Prišao je i uzeo me pozadi za kosu, priveo me do Nenada Rosića i rekao: pričaj ovome čoveku šta te pita. Kasnije mi je primakao onu cijev sa strane na slabinu i rekao: hoćeš li da pričaš? Odgovorio sam: nemam šta da pričam, što sam imao da kažem, rekao sam. Onda je nastavio da me šamara a zatim me onaj crni čovek, držeći me za kosu, priveo jednom metalnom ormaru i udarao mojom glavom o taj ormar i rekao: Božu ti majku, pa zar nećeš da pričaš?! Ovde su više sile pričale. Onda me uzeo za prsa i udario me nekoliko puta o zid, i bacio me na pod, pao sam napred. Ovaj crni mi je prišao i udario me dva puta nogom u predjelu bubrega i posle toga jedno vrijeme ne sjećam se ničega. U neko doba osetio sam nešto hladno niz moje tijelo, i oni su me zalivali vodom. Kad sam došao sebi, on me uzeo za kosu podigao me i bacio me prema vratima i rekao: šta se kurvaš? Na vrata je bio okačen jedan veliki kalendar ja sam ga zakačio i on je pao a jedan od njih mi je opsovao majku: obesi taj kalendar, sad ću te prikovati za njega i udario me nogom u predelu slabine. Ja sam pao, jedan od njih, čini mi se ovaj visoki, crni, digao me za kosu i bacio me ka zidu gdje sam ostao ležući. Prišao je ponovo i udario me nogom u leđa, u predelu kičme i digo me za kosu i prislinio me uza zid, udario me šamarom i rekao: ako budem još jednom pao da će da me slomi. Pitao me hoćeš da pričaš jednom? Rekao sam: da imam šta da pričam ja bih pričao. Vikao je: ko ima naoružanje, šta ima, kazuj!?. Ja sam onako sagnut pričao ne znam šta da pričam, kad bih znao ja bih pričao. Kaže kako ne znaš?, znaš li šta ima tvoj amidža?" Znaš li za njega? Rekao sam da ne znam. On je ponavljaо: kako ne znaš, kad je on za tebe sve lijepo kazao šta imaš, šta znaš. Onaj crni mi je rekao: seti se, evo, nećemo više da te bijemo. Znao sam da moj amidža ima pištolj pod dozvolom i rekao sam: ima moj amidža pištolj, samo nisam siguran baš koji je, možete da provjerite u SUP u Sjenicu. Pitao me kako da proveri, našto sam mu odgovorio da je pištolj pod

dozvolom. Ponovo su usledila ista pitanja isti tretman-fizičkog zlostavljanja i ja sam se onesvijestio. Kad me izvukao iz ormara, nisam primetio da su vrata otvorena i Rosić me počeo udarati koljenima, šamarima, a ovaj crni me stezao za grlo. Uzeo me za kosu, primakao me prema vratima i rekao ljudima koji su sedeli za tim stolom zelenim: „Ovako će se proves' svi oni koji ne budu pričali" i bacio me onamo pored stola. Prišao mi je jedan od njih i udario me dva puta palicom po leđima, prišao, i digao me za kosu, a potom je prišao Rosić i rekao: "Nemoj da ga diraš, sa njim ćemo mi večeras završit!" Uzeo me pod ruku, izveo me na hodnik, onako savijenog od uboja, priveo me do radijatora i svezao me lisicama za isto mesto gde sam bio. Ja sam tu seo. Posle toga me pustio. Posle toga je ušao jedan čovjek sa brkovima i pitao: ko je taj? - Hamidov sin, na šta je on rekao: pustite ga, videćemo se sa njim sutra. Jedan mi je pitao: jesmo li te ubili. - Niste, odgovorio sam. Kada su me pustili, dozvao me neki čovjek: dečko, dečko! Požurio sam prema svetlu i kad sam došao na svetlo, okrenuo se i ugledao čovjeka za zelenim stolom, tu u hodniku. Zastao sam a on me sažaljevajući pitao: jesu li te prebili? Uzeli smo "taksi" i pošli ka Dugoj Poljani. Kad smo stigli u Dugu Poljanu, rekao mi je da se zove Mustafa Mušić, tu iz Duge Poljane. Odatle sam nastavio peške do sela Raždadinje. Sutradan je došao čovek, koji me je pustio iz novopazarskog SUP-a, za kog ja tvrdim da je tog dana imao brkove, ali ih više nije imao. To je bio Vlade Čorbić".

Napomena: U beogradskoj "Dugi" (br. 525), objavljena je **ispovijest Hamida Brulića** iz Raždadinja u vezi sa oružjem koje su tražili od njega pripadnici MUP-a: "Tražili su mi oružje. Pet puta sam saslušavan. Nije mi rečeno šta tačno da donesem, nego samo da predam oružje. Jedno sto pendreka sam, da vas ništa ne lažem primio. Naredi mi da kleknem na stolicu, okrenem se zidu, pa udri po tabanima. Traže da pričam ko po selu ima oružja, šta se radi po selu. Kažem im da neznam, imam puno stoke pa se time bavim, sad mi je vrijeme da idem gore u planinu, u kolibe. Kako mogu da znam šta se po selu radi kad sam stalno gore. Oni kažu: "Znaš ti sve". Nešto oružja smo morali kupiti da bi ga predali. Kupio sam u Cetanovićima jednu pušku, srpsku, stari tip, osamsto maraka. Još nisam sve pare dao. U ovaj, sjenički SUP me ije niko tukao. Tukli su me u Pazaru. Još mi je rečeno: "Jebaću ti oca, ti imaš dva sina na ratište". Ja ne znam jedan kud mi je. Jedan petnaest godina živi u Sarajevo. Ja ne znam je li on na ratište, da je, to ne znam. I opet traže oružje. Traže mi jednu automatsku pušku, jedan automat i jedan pištolj. Kao navodno su mi rekli sad, u zadnje dane da ja dugujem dvije puške, da mi duže dva pištolja, dva šmajsera i jednu poluautomatsku pušku. Uglavnom, sve to moram da nabavim. Odložio sam to za petnaest dana, pa ću opet pogledati da odložim za još petnaest. A druge odati neću. Došao mi je republički inspektor i kaže: "Sad sam iz Cetanovića i veli ti Mehmedovi sinovi i Mehmed da ti je njegov sin donio pušku, a ta je puška ubila milicionera u Beograd i ona mora da se nađe da se vrši uvidaj". Kažem: "dajte tog Mehmeda i Mehmedove sinove da se zakunu po našem običaju da su mi predali tu pušku, pa ako se zakunu, ja imam pet

krava, prodat će ih i ako neće u Jugoslaviju nađem tu pušku, donijeću je". Poslije čujem da su dvojicu-trojicu iz Cetanovića ufatili. Da li zbog te ili neke druge puške, ne znam. Mene poslije nisu dirali. Moj sin je prošao još gore od mene. Kaže - gazili su ga. "\e si" kaže, pitali ga u SUP, puco iz automata, de si bio na barikade". A on, dijete, iš'o u školu. On je neće oko osamnaest. Čuješ, treba istinu govoriti. Ja sam posjedovao nešto oružja. samo sam ljut na sve te [to su me ispitivali što nisu imentovali šta da predam. a ne bit me da kazujem ko sve ima oružje u selo. Kad sam nabavljaoružje, strogo sam zazirao od ovog "Zastavinog", što je novo. Vi ne poznajete ovu pustinju gore u planinu. Oružje sam uzimao zbog zveri, tako, da se nade kod stoke. To oružje što traže od mene moram da nabavim. Možda ja posjedujem nešto od tog oružja, a ne znam. Evo kako: Imao sam dva sina koji su ranije radili u Njemačkoj. Ja odem gore u planinu, budem tamo pet šest mjeseci. Pa su oni možda nešto u međuvremenu uzeli od oružja, sakrili ili možda nekom prodali, ne znam, pa se sad sve svalilo na mene. Ja ne mogu da kažem da sam čist dokle god ne rasčistim sa njima. zatim sam tražio da odložim za petnaest dana, da se čujem sa djecom da vidim da li oni posjeduju šta. Ja ne mogu da kažem da oni biju zato što vole, nego su ušli u trag nečemu. Taka je ta akcija. Sa komšijama Srbima iz susjednog Buđeva se slažemo, ne može biti bolje. Samo neko sa strane može da nas zavadi. A mi slobodu ako čuvamo, treba zajedno da je čuvamo. Mi u džamiju kad uđemo, hodža prvo kaže: "Četiri se knjige jednako vjeruju i svi ljudi su postali od jednog oca i jedne majke". Niko ne veli mrzi Srbina. Ono kad su kod Prijepolja uzeti oni Muslimani, govorilo se-biće ovo i ono, strahovalo se, ali nam niko nije govorio da se pripremamo za rat. Da vam ja kažem, prve godine kad je ovde došla rezerva, posmatrao sam, bilo je tu svašta. Naoružato a pije. Jedan za Vuka drugi za [ešelja. Nije me bilo strah, jer nisu upotrebljavali dobacivanje, niti išta od toga. Straovalo se kad su osnovane razne paravojske. A ovdje je i onako prek narod. Čim ode krava u tudi pa[njak odma poteže oružje".

Drugi meštanin istog sela, jedan od uglednih domaćina, ne želi da mu se ime pomene, govori polako, starački, na ivici suza: "Kako može da izgleda kad mene sa šezdeset šest godina dohvati da mlati čovjek sa dvadeset Sve što su me pitali, ja ne znam. Pominju se neke jedinice i komande. Bar ja ne znam da to postoji. Tukli su me pendrecima, bokserima i šamarima. Tražili su mi oružje koje nemam. Rekao sam im da provjere podatke koje imaju, jer nisu tačni. Kažu provjerili su da ja i oba moja, svaki ima poluautomatsku pušku. U Novom Pazaru su mi tražili šmajser. Oružje ne poznajem. Od kada sam 51. demobilisan iz armije nikad ga više nisam uzeo u ruke. Tvrdili su da sam ja utjecajan, da mogu da vrbujem koga hoću. djeca mi nisu tu. Oba sina su u Njemačkoj, čerka je udata. Ono što se ne može negirati je da je bilo trofejnog oružja, ko zna od kad. Ovo novije, formacijsko i da je postojalo, mogli su ga iznudit kod onog za kojeg se osnovano sumnjalo da ga ima. Kamo sreće da je ono vrijeme bratstva i jedinstva, da su napali Bugari ili Rumuni. Prvi bi stigao na tu granicu, da je branim. Sad kad bih mogao, otišao bih. Nikad više ne bi čekao da ovo doživim. Ko

kad više ne bi čekao da ovo doživim. Ko će ovdje da se buni kad je ostalo samo staro i nemoćno? Ima da se trpi i gotovo".

Cucak Iso (1940) iz Raždagine:

"Ne sjećam se tačno datuma, za Bajram 1994. u kući mi je došao Mile Nedić i saopštio mi da se sutradan javim u SUP-Sjenica. Sutradan sam se javio i on mi je rekao da se javim u SUP Novi Pazar. U Novom Pazaru (SUP) sam se javio u 12 sati. Kad sam ušao u sobu broj četiri neljudski su se ponašali, psovali, prijetili i vratili me da se javim Nediću. Javio sam se Nediću. Tražio mi je automatsku pušku i pištolj, pa me ponovo vratio u Novi Pazar. Javio sam se u 10 časova u SUP Novi Pazar. Čim sam ušao, pitali su za oružje: da li sam dao? Rekao sam da nisam. Jedan od njih me je, prvo šamarao, a onda uzeo pendrek i udarao me po rukama, od čega i danas imam posledice. Izuo me je bosa i udarao me po tabanima. Potom su me udarali nogama, čekao sam u hodniku. U sami sumrak su me pustili uz napomenu da se ponovo javim u SUP-Sjenica. Sutradan sam se javio ne Milu Nediću, već Nikoli Lukoviću, načelniku SUP-a, i požalio se. Pokazao sam mu povrede, našta mi on odgovorio da to može svakom da se dogodi. Naredio mi je da se javim Milu Nediću. Kad sam ušao kod Nedića, odmah me ošamario i počeo da me davi. U sali me je držao do noći. Na kraju su me pustili. Napominjem da od njihovih udaraca i danas imam posledice. Napominjem, da je o mom slučaju pisato i u „Sandžačkim novinama".

Baždarević Alija (1930) iz Raždagine:

"Govorim i za brata Baždarević Elmaza koji je od posljedica batinjanja umro. Marta mjeseca 1994. godine, došli su mu kući, pa smo onda otišli obojica u SUP Sjenica. Mile Nedić je prijetio obojici, da će nas pretući, da će nas poslati za Novi Pazar (SUP), i da se odatle nećemo živi vratiti. Otišli smo za Novi Pazar (SUP). Tamo smo pretučeni. Tukli su Elmaza palicama, tukli su ga cijevima od pušaka bodimice u prsa, palicama po tabanima, rukama, glavi, od čijih posljedica je i umro. Govorili su mu da je bojkotovao izbore, psovali, prijetili. Tog istog dana je tri puta vraćen u sobu br. četiri (SUP) Novi Pazar i svaki put pretučen od glave do tabana. Tukao ga crni visoki supovac po prezimenu Karličić. On ga je najviše tukao, a po preporuci Mila Nedića radnika SUP-a Sjenica. Napominjem da mene nisu tukli, iz razloga jer sam imao ljekarsko uvjerenje, jer sam bio predhodno osam dana u komi u Beogradu. Karličić mi je rekao:-Imam te kuda tući, ako ne po glavi. Nije me tukao. Napominjem da mi je brat Elmaz umro od posljedice batinjanja u Novom Pazaru od strane policije, a po naređenju inspektora SUP-a Sjenice Mila Nedića. Ožiljke od batinjanja su ostali i na dan smrti".

Memić Harun (1962), iz Raždagine:

"U decembru 1993 došli su Nedić i Babić. Nedić mi je rekao: „Došli smo, ptico, po tebe." Daćeš mi 35 automata, 2 mitroljeza. Pokušao je da se dogovorimo, rekao mi je da doteram kamion da otera moje oružje. Počeli su da me maltretiraju, tražili su da mi daju spisak paravojnih muslimanskih formacija (napominjem da sam obavljao funkciju predsednika SDA-Mjesne kancelarije Raždagine). Rekao sam da nisam protiv ove države, kao ni moja stranka i da niko (pa i Nedić) ne može da ukida takvu formaciju.

Nedić mi je rekao da se sa njim ne može tako razgovarat, te da će me privesti u SUP pa da će pjevat' ko „Bela lala". Tražio mi je ličnu kartu i pasoš i sve su mi oduzeli. Prijetili su mi, našta sam im ja odgovorio da ako me neko odavde do Kraljeva udari, da je to Mile Nedić. Rekli su mi da se spremam da idem sa njima. Uzeo sam bundu i cigarete, našta mi je Mile Nedić rekao da mi to neće trebat, jer koga mi dalje odvedemo, njemu ne treba ništa. Ja sam pošao sa njima, a majka i sestra su mi se onesvijestile, deca su kukala. Jedan od policajaca (Ivica Babić) je rekao Nediću: „Vidi šta radiš Nediću" i predložio mi je da me ostavi to veče, ja sam rekao da ja idem sa njima, pa šta bude. Ivica ga je ponovo zamolio i on me je ostavio. I rekao mi je da se sutra javim u 6 ujutru i pustio me je i reko mi je: nemaš kud', dokumenta su kod mene. Kad sam se vratio zatekao sam onesvećenu majku, ženu i sestraru, deca su vriskala. Mene je to iritiralo i odlučio sam da pobegnem, znajući da je mnogo ljudi podleglo batinama njihovim. Ilegalno bez dokumenta sam napustio zemlju, tamo sam se zadržao četiri godine. Posle se vraćam bez dokumenata, imovno stanje mi je svedeno na nulu.

Posle povratka dva mjeseca niko me nije dirao. Posle dva mjeseca radnik SUP-a I. Kurtović mi donosi poziv da se javim kod Nedića. U mom odsustvu Mile Nedić je u moje ime govorio da sam ja izdajnik i navodno na osnovu mene prebjao narod. Na prvom saslušanju bio je blag, vjerovatno očekujući od mene saradnju, što mi je i ponudio, a ja sam odbio. Držao me je osam sati, a 15 minuta ispitivao, periodično i navraćao s pitanjem: „Da li si se predomislio?", imajući na umu promjenu mog iskaza. Tražio mi je oružje, ja sam mu dao automat, jer je znao da imam i pušku garabin. Još dok sam bio tu sa Nedićem, komandir Buđeva Dragan Paunović je ušao na vrata i sa vrata opsovao mi majku i pokušao da me udari, na šta ga je Nedić sprečio. Još 10 puta me je privodio i držali su me po 10 sati. Fizički me nije zlostavlja, a psihički me je maltretirao, i nudio mi saradnju da izdajem ljude u svom selu. Bez poziva mi je govorio da mu se javim, i ja sam presto da se javljam.

Napominjem da sam posao izgubio 1992. god (radi sam u PTT), s obzirom da su me i ranije tražili da se javim u SUP. Pobjegao sam u Njemačku, kad sam se vratio ostao sam bez posla, i danas sam baz posla.

Otac pomenutog Memić (Mahita) Sabit je maltretiran zbog svog sina. Pozivali su me u SUP-u da sarađujem sa njima. Odbio sam saradnju sa njima. Februara 1994 policija dolazi po mene. Došli su da im dam automatsku pušku, rekao sam da ja ne znam ništa.

Nedić mi se počeo drati. Ostaviše mi poziv da se javim sutra, i zaprijetio mi kad dođem dolje da čemo drugačije razgovarat. Toga dana je 53 stanovnika Raždagine privedeno. Odveli su me u salu. Pozvali su me i odveli kod Nedića. Pitao me da li sam što doneo, rekao sam da nisam. Rekao mi je da sam ispratio sina (Haruna) u Tursku. Dao mi je spisak da pročitam, neko je davao izjave, da i ja dam izjave ko šta ima od oružja, šta ko priča. Tražio je staru pušku, koja je bila kod mog brata, koju je on predao. Reko mi je da ustanem i odveo me je kod Peđe Jerinića. Ispitivao me 3 sata. Ispitivao me o poreklu moje poridice. Pustio me je. Oslobodili su me. Tražio sam garanciju za sina, nisu mi dali.

Hasić Taip (1934), iz Bioca:

"Prvo su došli u utorak, ne sećam se datuma, ovde naveče. Bila mi je tu snaha, žena i dvoje unučadi iz Sarajeva. Tražili su, где је Тажко? Rekli su da nije ovde. Oni su rekli da mi kažu: "Saopštio ti је, Dragan Paunović i Mile Nedić, да се јавиш у станицу милиције у Буђево, у 21 час. Preko дана су вршили јавно премлаћивање по Карајукића Бунарима. И Релју Хукића из Угла су тукли. Ту сам их слушао пред врата шта су радили. После тога саслушо ме Mile Nedić и траžio да предам шта имам од оруžја. Reko sam mu da posedujem registrovan pištolj, za koji imam odobrenje. Reko mi je: idi kući, даćeš sutra шта ti тraže. E, после су ме траžili sutradan. Ja sam bio на posedak kod Zaima Kurtanovića у Karajukiće. On mi je поручио преко породице, да сам окривљен за оруžје. Snaha je доšla у чарапе, и звала ме је код Zaimove куће. Дошао sam ovamo. Знajući шта ме чека, помисљао sam да idem vani. После тога браћа mi se nisu složili. Bio sam jednu ноћ на конак код брата у Сjenicu. Brat mi je Hasić Zaim, profesor. Brat mi je reko da idem да се јавим код Vlada Vranića, наčelnika DB i kod Mira Vasojevića. Miro Vasojević nam je prijatelj па smo ga замолили да поде са мном i burazerom kod наčelnika Vranića. После kad smo отишли код Vranića, дошо mi je Mile Nedić i pita me: "Где си Hasiću, Boga ti tvoga, mi te тražимо, granice smo zatvorili zbog теbe, по небесима te тražимо, а ти ходиš zemljom?!" Ja sam mu reko: "Na raspoloženje ti је мој живот, узми лјевор, i заврши samnom. живот ti poklanjam, ali ono што si radio u Karajukiće, то нећеш sa mnom raditi. После me zvao Vlade, kod njega u kancelariju. Saslušao me Vlade i primio me korektno. Lijepo me pitao: "Имаš ли шта da predaš?" Reko sam mu: "Ono што имам, сигурно ћу dat. Vlade je tu u Sjenicu održo svoje i zaštitio me. После су ме odveli u policijsku salu da чекам Karličića. Tu je bilo 50 ljudi што smo čekali. Kad je stigao Karličić ušao sam u sobu br. четири. Saslušo me je. Kad me je počeo saslušavati, nisam znao шта me pita. Pitao me je: "Колико имаш оруžја? Ko je uključen u SDA u vašem selu, i ko je u Odboru vašeg sela? Nisam znao to da mu odgovorim ništa. E, после тога mi je reko:-Kažuj da ne preduzimamo druge mere. Ja sam mu lijepo reko preduzimaj шта god hoćeš, ja sam u vašim rukama, a od toga nemam ništa, jer sam se osećao sto posto nevin. E, после тога lijepo mi je reko: "Hasiću, il' ћеш ово sve kazat', il' ћеш predat', il' ћеш bit uništen!" Jer ti si bio i opštinski

delegat, i mesne zajednice, i porotnik u Sudu, i ti sve znaš šta sela rade". Reko sam mu: da ja ne znam ništa, a ti, ako imaš sumnju, ili me neko tereti, prikaži svedoke, ja sam tu. Reko mi je da sam sklon bežanju, zato što sam se predo gore u Sjenicu. Posle toga napisao mi je poziv da se javim za sedam dana u Novi Pazar. Posle hefte otišao sam ja, Nusret Turković i Tahir Turković, obojica iz Dolića. Tahir je živ i danas, a Nusret je umro posle tih udaraca koje je zadobio u Pazaru.

Javili smo se u SUP u sobu br.četiri, ako se sećam dobro. Tu me čekao jedan policajac, cijelo vrijeme. Saslušo nas je svu trojicu i zakazao za sedam dana novo ročište. Tražio je da mu se ponovo javimo sa potpunim generalijama koje njemu trebaju, mada ih mi nismo posedovali. Tog dana me nije maltretirao već nas je pustio da se javimo sedmi dan. To je bio Karličić. Došo sam kod kuće proveo sam šest dana. Niko me ovde nije dirao. Sedmi dan je pao veliki snijeg, tako da nije saobraćao autobus, pa sam pokušao sa sinom da me prebacim traktorom, ali mi je zaledio traktor u mestu zvano Gabinate, pa sam tu ostavio i sina i traktor koji sam platio u ono doba 12.500 DM. Otišo sam peške do Duge Poljane, uhvatio sjenički autobus i otišo u Pazar. Javio sam se u SUP. Tu su bili i Nusret i Tahir, gde smo i prvi put bili. Izašo je Rosić i pozvo **Nusreta Turkovića**. Nije mi poznato, šta mu je tražio tamo. Pozvao je još jednog organa u civilnoj uniformi, a u međuvremenu ostavio otvorena vrata, i u tom trenutku video sam Nusreta kako sedi na jednoj stolici skrštenih ruku. Karličić ga je pitao: "Zbori ono što imaš, ide ti život!" Nusret ih je pito, ako mogu da pomognem parama, nemojte mi život uzimat. To mu nije pomoglo. Slušali smo i ja Tahir, kad im je odgovorio. Jedan od njih dvojice, Karličić ili Rosić, ga je udario onom dugačkom palicom i samo je jedanput zavikao: „Ah, mene, majko moja", i pao je potruške na patos. Pritisli su ga koljenima, pendrecima i nogama, nismo mogli čut' da je više jeknuo, jer je već bio u šoku. Očevidci smo da su ga kvasili vodom dva tri puta, pa čak su donosili i praške (tablete) da bi ga trijeznili. Posle toga kad se rastreznio, pustili su ga 10-minuta kod nas na hodnik, kao da se nešto dogovori, a milicajac je stalno s puškom bio. Ponovo su ga zvali kod njih. Ali ovaj put su vrata zatvorili. Čuo se jauk. Dugo su ga tukli, ili se mene bar činilo, pošto sam ja bio pod strahom, jer sam ja bio sljedeći na redu. Kad je izašo od njih, pogledao me, i plak'o je. Nije mogo nijednu cipelu da obuje na otečene noge. Nije mogo da ide već se držo se za ogradu. Ja i Tahir smo mislili da je sa njim već gotovo.

Otvorio je Karličić ili Rosić vrata, ne znam ko je od njih bio, jer mi se od straha zamaglio vid. Zovnuo me na vrata: "Hajde, Hasiću!" Ostala mi je kapa na klupu i pito sam ga: mogu li uzet kapu, a on mi je odgovorio: da mi ne treba ni glava. Pištolj mu je bio na hastal, i dugačka palica. Dao mi je pet minuta da razmislim. Reko mi je: sve što te pitam, moraš mi kazat. I ja sam dva ona praška, od ludila kako se zovu "*Bensedin*" popio. Prišo je blizu mene lijepo mi je rekao: "Zbori! -Nemam šta, reko sam mu. - Dobar si govornik, mora da si u rukovodstvu u SDA stranke. Reko sam mu: "fino, dovedite svedoka koji to kaže, mene da je sram", jer sam smatrao da je bolje lijepim

rečima da se obraćam, jer sam vidjeo šta je bilo sa Nusretom. A i ja sam bio u toj dilemi da nisam dobro kontrolu imao. Prišao mi je još malo bliže, koliko mu je odgovaralo pri ruci da može da se rastegne, udario me sa pesnicom i prvim udarcem me oborio s nogu. Naredio mi je: Ustani! Pokušo sam da ustanem ali sam se zanosio. Nanio mi je još nekoliko udaraca pendrekom, tako da nisam bio pri sebi (bes svesti), ne znam koliko vremena. Tako kad sam se rasvijestio, bio sam sav mokar od vode kojom su me polivali. Karličić mi je reko: "Izađi!" Zvao je Rosića i obajica su me pozvali u unutra. Rosić me je udario samo jedan put nogom pod rebra i reko mi: nećemo se natezat, najćemo za tebe mesta. Izašao sam oko 10 minuta na hodnik. Stigla su dva milicajca, svezala me odmah i uručili mi rešenje za zatvor. Molio sam im se da uzmem malo cigara. Ni to mi nisu dozvolili. Poveden sam u zatvor i bačen u ćeliju puna 24 sata. Nijesam ni jeo ni pio za to vrijeme, ni izišao van. Posle toga odveli su me kod istražnog sudije i odredio mi pritvor od 30 dana. Posle toga u zatvoru nisam maltretiran. Treći dan mi je došla žena u posetu, donijela mi je nešto odeće. Komandir zatvora je došao i zahtevao da izađem pred ženu, a ja sam odbio (mislim da je bio Josović komandir). Izašao sam, poveli su me tu đe se sreću robijaši i žena mi se glasno zaplakala. Pitala me: "[to si takav, biju li te? Unuka mi je počela da plače, prišo je komandir uzeo je u naručje i dao mi je. Odgovorio sam ženi da me ne pita za premlaćivanje. Uglavnom, ukoliko umrem ovde, ukopajte me u Bioc. Nije mi se dalo za rukom, dva puta sam pokušao da se obesim. Nisam imo čim . Nisam snage imo. Posle 15 dana izašo sam u šetnju, zajedno sa ovim, koji su tu bili zatvoreni. Hajriz Kolašinac, [emko Kučević, Hasić, oni su me ohrabrivali i davali savete da budem strpljiv i da će to sve doći na svoje. Tako da sam proveo 29 dana u zatvoru, do drugog rešenja. Dvadeset i deveti dan mi je stiglo rešenje u kojem je pisalo da mi predsednik suda iz Sjenice produžava još dva meseca istrage. Angažovo sam advokata, Eka Duljevića iz Novog Pazara, koji me zastup'o. Otiš'o je u Sjenicu, jer to rešenje nije bilo dostavljen. Posle tri-četiri dana došlo je novo rešenje i oslobođen sam pritvora. Pokuš'o sam preko advokata da tražim odštetu, a oni su me predali sudu. Sud me kaznio 35 dana zatvora. Taman, ono što sam odlež'o i još dva meseca uslovno. Od tada nikako nisam zdrav. Osmadeset posto sam izgubio zdravlja. [to se tiče uverenja, nisam mogao ni da izađem da ga uzmem, a nisam ni smeо. Ja da sam to potražio, ja bih izaš'o mrtav iz zatvora".

Džemo [abaredžović (1940) iz Dolića:

"Aprila 1994. godine, pripadnici MUP-a pretresli su mi kuću, bilo ih je oko 30-tak, uz prisustvo Nikole Lukovića, načelnika SUP-a. Nakon toga ponovo, iako ništa nisu našli, posle godinu dana. Paunović Dragan, komandir policije u Karajukiće Bunarima, naredio je Popadiću (radniku SUP-a) Karajukića Bunare da uhapsi mog sina Nermina i privede u SUP Karajukića Bunari. Odveli su ga u policiju i tamo ga je Popadić tukao nogama, rukama, palicama i hvatao se za pištolj. Prijetio mu. Sve se to događalo u

prisustvu i mene i moje žene. Molio sam komandira da mi ne tuče dijete, ali on nije htio ni da čuje. Nakon toga što je prebijen, oboleo, pobegao je u Tursku. Tada je imao svega 16 godina. I posle sedam godina još svoje dijete nisam vido".

Tahir Turković (1929) iz sela Dolića:

"Čini mi se da se desilo ovo početkom januara 1994. Ja sam čovek nepismen, ne mogu da pamtim datume. Nisam imao ni poziva, pijačni dan je bio, prišla su mi dva milicionera i pitala: „Jesi li ti Turković Tahir?" Reko - jesam. Oni mi rekoše zove te inspektor Mile Nedić. Ja sam pošao sa njima. Tamo me je Nedić dočekao riječima: "Je su ti one dvije automatske puške, što ti je donio Nuro?" A Nuro otisao prije rata u [vedsku, niti je mogao da ih doneše. Ja da sam imao, ja bi mu ih dao, ne bi dozvolio da me tuče. Ondar kaže: okreni se malo ka zidu pa dobro razmisli. Ja sam se okrenuo ka zidu, a on me posle pita: Jesi li se smislio? Ja sam mu rekao da nemam, on je izvadio palicu i tri-četiri puta me udario preko leđa. Posle toga mi je naredio da skinem jaknju i posle toga me ponovo počeo udariti dok se nasitio. I bodimice udarao me je u jetru i psovao mi tursku majku. Puna dva sahata me tuko. Na kraju mi je rekao da pozovem sina, da pitam. I rekli mi da se javim u Pazar, ja i ovaj Nusret Turković. On je umro od batina. Kad je Nusret izašao, otekle mu i noge i ruke, razapele se. Umro je iste godine nakon nekoliko meseci od posledica batinjanja. Mene u Pazaru nisu tukli. Reko mi je Rosić, držaćemo te dok god ne priznate. Tamo su nas saslušavali jedno dva-tri sata i došli smo. Obdanice smo došli. Nije prošlo ni nedelju dana nakon batinjanja i saslušanja ja sam imao infarkt. Bio sam u komi 24 sata. Ležao sam 20 dana u užičkoj bolnici".

Ihmija Lekić (1955) iz Dolića:

"Dana 5. maja 1993. oko 5 sati i 30 minuta izjutra, uz učešće 62 milicionera iz Novog Pazara i Sjenice izvršen je pretres u mojim kućama u Karajukiće Bunarima i u Doliću. Prtresom su rukovodili Rakonjac Mirko, načelnik SUP-a u Novom Pazaru, Nikola Luković-načelnik SUP-a Sjenice i Ravić, zamjenik komandira SUP-a u Novom Pazaru. Prilikom detaljnih pretresa u obe kuće i u prodavnici u Karajukića Bunarima preplašena mi je porodica uslijed velikog prisustva snaga MUP-a i njihove opremljenosti i naoružanja. U pretresima nije ništa nađeno. Oduzeto mi je 70.000DM (sedamdeset hiljada njemačkih maraka). Pošto sam za njih imao porijeklo, naknadno su mi vraćene. Obzirom da su računali da ja posjedujem oružje i da će ga oni naći, bila je spremna i dobro opremljena TV ekipa".

Bibić Sabit (1936) iz Ugla:

"Dana 8. decembra 1993. godine, oko 15 sati i 15 minuta pred moju kuću su došla kola MUP-a Srbije iz Sjenice. Tražili su mog sina Reufa, koji nije bio kod kuće. Ja sam izašao. Odmah po dolasku rekli su mi da su došli po oružje, po neki pištolj.

“Bolje ti je da nam sad to daš da te ne bi bili” – rekao mi je jedan. Odgovorio sam da nemam nikakav pištolj i da nema nikkavog razloga da me privode, niti da me biju. Posle toga uveli su me u auto i odveli me u Karajukiće Bunare. U Karajukiće Bunare su me uveli u prostorije Mjesne kancelarije koje su koristili za svoje potrebe, za batinjanje nedužnog naroda. Tamo su bili [efko Bibić i Elamaz Hukić, koji su takođe bili privedeni tog dana. Posle izvjesnog vremena, stigla su dva milicionera koja su me pitala da li sam član SDA i da li sam posjećivao mitinge SDA. Odgovorio sam da sam prisustvovao mitinzima stranke, jer njen rad nije zabranjen, stranka kao i svaka druga. Posle mog odgovora izašli su da bi nakon pet minuta nakon obavljenih konsultacija ponovo ušli. Jedan od njih me je dohvatio za rame i udario mi snažan šamar u predjelu glave. “Kako nemaš!” rekao mi je i opsovao muslimansku majku. Posle udarca, djelimično sam izgubio svijest, zavrtjelo mi se u glavi. Međutim, to ovoj dvojici nije bilo dovoljno pa su nastavili da me tuku pendrecima po nogama, sve dok mi noge nisu utrnule, posle čega sam i pao. Kada sam se našao na podu, pridigli su me i naredili mi da ispružim ruke dlanovima prema gore. Udarali su me pendrecima po rukama ni sam ne znam koliko puta i koliko dugo. Od svih bolova koje sam tog dana podnio ti su bili najteži i najgori. Posljedice tih batina su to da me i dan-danas bole svi zglobovi na rukama. Za sve vrijeme dok su me tukli. Molio sam ih da prestanu sa udarcima, jer ja, zaista, nisam imao traženi pištolj. Jedan od dvojice milicionera mi je opsovao muslimansku majku i rekao mi da pištolj kupim za pare i da im ga predam. Kad su mi to rekli nastavili su ponovo da me tuku. Tako tučen i isprebijan osjetio sam snažan bol u predjelu vratnih žila i zatioka i opet sam se našao na podu. Ponovo su me podigli i postavili opet na stolicu. Pitali su me da li želim vode. Odgovorio sam da ne želim, bojao sam se da se ne udavim jer nisam mogao pravilno disati, a kamoli piti vodu. Jedan mi je ponovo opsovao božiju majku i udario me pendrekom u predjelu rebara. Posle toga su otišli. U prostoriji u kojoj su me tukli sve vrijeme je bio prisutan [efko Bibić, moj bratučed. U međuvremenu sam došao svijesti i u hodniku sam začuo glas moje supruge koja je sa štakama došla da pita za mene, zbog čega sam priveden. Jedan od inspektora joj je opsovao prljavu muslimansku majku i isterao je iz hodnika. Rekla je da neće da izade pitajući zašto muči i prebjija sirotinju. Posle ponovljene psovke, ona je izašla i došla pred prozor prostorije u kojoj sam ja bio zatvoren. Ona dva milicionera su se ponovo vratila i nastavila da me tuku, ponovo po rukama. Moja žena je počela da plače i kuka i poziva u pomoć. Posle vriske moje žene, oni su izašli i pozvali me u kancelariju kod inspektora i komandira. Ponovo su mi tražili pištolj. Pošto sam jaukao od bolova u prstima, komandir me je pitao zašto plačem. Rekao sam mu da su me tukli i da osjećam strašne bolove. Komandir je rekao da ispružim ruke da pogleda. To sam uradio. Pošto sam ispružio ruke, jedan od one dvojice milicionera me je ponovo pendrekom snažno udario po oba dlana, posle čega mi je pocrnjelo sve pred očima. Ponovo mi je komandir tražio pištolj i uhvatio me za kosu na potiljku. “Da li ti je neko pričao kako ja bijem”, pitao me je. “Idi sad kući”. Sutra u dvanaest sati da

dodeš i dovedeš sina, pa kad njega isprebijamo onda ćeš rodit pištolj”, rekao mi je. Kad sam pošao dohvatali me za kaput i rekli mi: da dovedem oba sina”.

Abit Kuć (1959) iz Ugle:

"U petak 3. decembra 1993. oko sedam sati izjutra stigli su pred kuću tri milicionera-Mile Nedić, Dragan Paunović i još jedan. Izvukli su neku knjigu i rekli mi kako me navodno imaju na spisku i tražili mi automat i pištolj "TT-jac". Ja sam im rekao da tog oružja nemam, niti sam ga mogao nabaviti. Oni su se smijali i govorili mi "kako nemaš kad si na spisku". Ja sam im ponovo rekao da nemam. Rekli su mi da uzmem ličnu kartu i pođem s njima. Uzeo sam ličnu kartu i pošao. Pošli su sa autom prema Boroštici.

U autu su me pitali "gdje ti je oružje, priznaj da imaš". Ja sam im rekao da ga nemam. Mile Nedić me je udario pesnicom u čelo (predeo arkade) i rekao mi "ako ga nemaš, otići ćeš pa ćeš ga kupiti i donijet ga". Ja sam rekao "pa vi me pustite, uzeću onu jednu kravu pa će je na pijac prodati, ako nađem i kupiću". On me još jedanput udario pesnicom po licu. U Boroštici su me prenestili u druga kola. Odveli su me u Karajukiće Bunare. Uveli su me u salu mjesne kancelarije. Tu je ušlo sedam milicionera, mlađih, ne poznajem ih. Rekli su mi da sad priznam za oružje da me ne bili. Rekao sam "nemam ja oružje, kad nemam otkud da vam priznam". Na nogama sam imao čizme. Rekli su mi da ih skinem. Svukao sam čizme. Postavili su me na jedan hastal, njih sedmorica me uhvatili i počeli me biti pendrecima po tabanima. Ja sam tu skakao, vriskao od bolova. Pao sam sa stola a oni su me, ko je stigao, udarali nogama i palicama po cijelom tijelu, kada su stigli. Nakon toga ispravili su me i postavili uza zid. Udarali su me pesnicama po grudima, ja sam padao, oni su me podizali, ispravljeni me i ponovo me udarali. Pustili su me nekoliko trenutaka pa me uveli u drugu sobu. Tu je bio jedan policajac u civilu. Pitao me je jesam li se smislio. [etao je pored mene sa palicom u ruci, ali me nije udario. Opet su me uveli u salu. Jedno pola sata me nisu dirali a onda su me ponovo počeli udarati. Ponavljali su pitanje da li sam se smislio. Ja sam odgovarao da nemam šta da se razmislim kad nemam. Dobro - rekli su mi, svukli mi vetrovku i postavili me, njih sedmorica, potrbuške na stolicu. Udarali su me pendrecima po nogama, leđima, pesnicama po glavi. Kad je jedan od njih zamahnuo da me udari pendrekom po glavi postavio sam ruke i udario me po dlanovima. Udarali su me pendrecima po dlanovima, koliko su mogli. Nisam osjećao ruke, noge, ništa. Tri puta su me tako postavljali na stolicu. Ja sam vriskao, kukao, skakao od bolova, ali ništa, oni su me i dalje tukli. Jedan mi je prinio pendrek do usta i rekao "govori koja je ovo država, je li ovo Turska, je li SDA?" Ja sam čutao, ništa nisam rekao. Jednom su me bacili sa stolice i udarali me nogama. Ja sam se onesvijestio. Jedan donio flašu vode i polio me po licu, a drugi me dohvatio za kosu i postavio me na stolicu. Više me nisu udarali. Kad sam izlazio nakašljao sam se napolju, iskašljavao sam krv. Dok sam izlazio, rekli su mi "idi,

donijećeš ti oružje". Opet sam rekao kad nemam da ga ne mogu donijeti. "Marš napolje, majku ti muslimansku"-rekli su mi. Boljelo me nekoliko dana sve. I sad osjećam bolove u grudima najviše. Čitava 24 sata ležao sam u ovčijoj koži, kako bi ublažio bolove, a da se na vrijeme obratim ljekaru nisam imaoni i para a ni knjižice. Dok sam bio u Karajukića Bunarima bio je priveden i Redžep Hukić. I njega su prebili, gledao sam iz čoška kako su ga postavili-opružili preko stolice i tukli ga odozgo. Nije smio da se mrdne, prebili su ga. Mene su tukli krvnički, pravo četnički, onako da me nema. Povrijedjen sam, izmaltretiran, isposovan, uništen".

Muslija Bibić (1940) iz Uglja:

"Nedelju dana pre događaja pitao sam poštara: "Ko prima socijalno i penziju za Fatu Bibić, moju snahu koja od zimus živi u Sarajevu?" Odgovorio mi je da prima Kambo Bibić, koji je član SPS-a, i saradnik milicije. Pitao sam kako može on da prima, nisam dobio odgovor. U sredu, sledeći dan, došla je milicija kod moje kuće i pitali me da li sam čuo noćas neke pucnje? Odgovorio sam da nisam čuo ništa, niti je bilo pucnjave. U sledećem utorku bio je zbor građana u Karajukića Bunarima, gde sam bio prisutan. Isto pitanje sam postavio i predsedniku opštine Sjenica. Kada se zbor završio, ušli smo u kafu vl. Blagoja Kuča, za jedinim slobodnim stolom, gde sam sreo sa Amirom Gorčevićem odjednom se obrela jakna na naš sto. Tri puta sam pitao čija je jakna, nisam dobio odgovor. Amir je obesio na svoju stolicu. Od susednog stola je skočio Sabro Mulić i naredio Amиру da vrati jaknu gde je bila. On mu je bacio jaknu u naruče. Sabro je skočio ka meni, govoreći da nema Boga, da je pomeri sa stola. Gosti nisu dali da dođe do sukoba među nama. Ušao je komandir milicije Dragan Paunović i izveo obojicu nas iz kafe i poveo nas u kancelariju. U kancelariju me je opsovao i udario 3-4 puta po glavi rukom. Sabra Mulića nije ni pitao šta se to dogodilo jer je to njihov saradnik 10-tak godina, koji je prodao ranije 40-tak komada oružja i nikad nije za to bio pitan niti je odgovarao za to krivično delo".

Vezira Hukići iz Uglja:

"Prvo kad su počeli tražiti oružje, došli su kod Hukić Kanba. On je bio prvi. Došli su pred vrata, ujutru, Mile i Dragan. Kanbo je krenuo da izade na vrata. Oni su ga zaustavili, rekli su mu vradi se unutra i daj nam pištolj i pušku automatsku. On im je reko: ja to nemam. Oni su mu kazali imaš i daćeš. Ušli su u sobu, ja sam im stavila kahvu, pošto su tražili. Ja sam im rekla da ga ne maltretiraju, jer nema pušku koju su mu tražili. Oni su mene rekli: ti čuti, mi znamo šta ćemo radit sa njim. Kažu njemu: ti moraš za pola sahata doć u Karajukiće, pištolj i pušku donijeti. Ne dođeš li, dolazimo po tebe. On nije smeо da ode, jer nije imao da ponese. Otišao je kod Hukić Fehka, to mu je rođak. Tu se sklonio. Dragan i Mile su došli kod Fehka i stavili u kola Kanba, stavili mu lisice. Bio je Osman Hukić, isto svezan. Prebacili su ih za Sjenicu. U zatvor su ih držali dva dana. Treći dan došli su Mile i Dragan kod mog sina, Ismeta. Ismet je

Kambov sin. Rekli su mu da moj sin nađe pušku i da ponese pušku pa će ga pustiti. Moj sin je reko da ako mogu da mu kažu gde može da kupi pušku, jer je on nema. Moj sin je otišo kod Feše, Feša je bio šef mesne kancelarije, i on je reko da sam ja svedok da on nema pušku. Feša je rekao: idi kući sretnućemo se u Karajukiće da kažem Dragana da ne traži od Kanba pušku, jer je prodata u Ljeskovu kod jednog \erekarca. Feša je došo u Karajukiće, i Dragan je oslobođio Kanba. Kanba su pustili ono veče. Posle su Ismeta priveli i rekli mu da i ti moraš roditi te puške. Dragan je Ismeta bio ovde jednom. Pa ga je bio drugi put. Moraš ih stvorit. Dragan je Ismeta prebacio u javnu bezbednost. Tamo je bilo još strožije. Čorbić ga je bio, crnši je bio od ugljena. Ismet nije smio da ide drugi put u državnu bezbednost, otišo je sa Nikolom Novčićem, zvanim Kajo. On ga je taj dan oslobođio, ali sledećih dana opet su ga zvali. Tog dana su mu rekli da je imao puške i da ih je prebacio u Crnu Goru i da ih mora donijeti. On je reko da nema. Dragan ga je tukao. Svi njegovi drugovi, kada su ga videli, plakali su. Ismet je zamolio oca Kanba da ne tuži da ga opet ne biju. Ismet je radio u Karajukiće, u kafani. Mile mu je naredio: da ideš u šumu, da mi poneseš građu, da nađeš traktor kako ti glava zna. ti znaš gde ćeš ga naći. I on je platio traktor i otišo za građu i radnike koji treba da mu pomognu i donio mu građu da ga miti, da ga ne bije. To mu ništa nije pomoglo zaboravili su oni to i opet su ga bili po tome i onda je rekao: ja nemogu ništa da uradim, sve sam upotrebio da bi se spasio. Sad samo moram dohvatić decu, sad samo, majko, moram da odvedem decu i da idem u svijet. Otišo je sa ženom i decom u Sarajevo. Ostavio je sve njegovo šta je imo. On je sad u Nemačku. Otišo deci da zaradi hleba, ako bude kadar".

[efko Bibić (1940) iz Uglja:

"Ne sećam se tačno, da li je bilo 6. ili 7 decembra 1993. kada su me pozvali da se javim u mjesnu zajednicu Karajukiće Bunare. Pozvali su me da se javim u jedanaest sati. Kada sam otišo, bio je samo dežurni. Javio sam se njemu. On me pito: jesli l' donio ono što su tražili? Rekao sam njemu da to oružje, što traže od mene, nemam. On je pozvao inspektora Mila Nedića i rekao mu da sam se javio tačno u koliko sam bio pozvan. Ja tačno ne znam ime tom policajcu kojem sam se javio, onda mi je on rekao: čekaj dok dođe naš inspektor Mile. Nisam uopšte znao, ni ko im je taj Mile. Dežurni mi je rekao: ako imaš nekog svoga, idi i sedi, dok dođu Mile i Dragan. Ja sam onda otišao u kahvu da se ugrijem, jer je bilo mnogo hladno. Kazao sam dežurnom gde ću biti. Sedeo sam neko vrijeme u tu kahvu dok me nije pozvao dežurni da se javim. Ponovo sam otišao u kancelariju kod dežurnog da se javim. On mi je rekao: sačekaj, dok oni dođu. Nije možda prošlo ni deset minuta, stigao je Mile Nedić i kako ulazi, kaže: jesli l' donio automatsku pušku, pištolj, ali ne sećam se tačno koji mi je tražio, jer sam bio zbuđen kada su mi tražili ovo oružje. Rekao mi je: "jebem ti tursku majku" i počeo da me bije uz psovku majke turske: "Imaćeš i daćeš, kad ti ja kažem. Sigurno imaš i moraš da daš!" Ali ja nisam imo ništa od tog što su mi tražili. Rekao sam him

da nemam dovoljno hrane za sebe, a ne da kupujem oružje. Onda je Mile Nedić zasukao rukave do lakata i rekao: "Vidiš ove miške, kakve su, pa ćeš sve dat što imаш!" Tako sve psujući i udarajući me. "Ako nemaš snadi se kako znaš i umiješ, jer moraš da nam donešeš, pa makar bilo i da kupiš. Mile mi je rekao: odoh da se odmorim, pa će ponovo da dođem da te bijem. Ja sam mu rekao: moš me vešat, ja od toga nemam ništa. On je izašao da se odmori, ja sam ostao i dalje u tu kancelariju, čekajući dok se vrati. Nakon nekoliko minuta ponovo se vratio kod mene i rekao mi: jesil se smislio Bibiću i dalje psujući tursku majku i udarajući po meni. Pošto me ponovo izudaro, isterao me iz kancelarije i poveo u salu pričajući sad ćeš sve priznat kad ti ja kažem. Još neko vreme sam sa njima slušao Sabitov, Abazov i Elmazov plač i kuknjavu. Od te tuge poželeo sam da me nema. Mile mi je rekao: sad idi kući, odmori se malo, pa sutra dođi pa će nastaviti da te opet bijem. Otišao sam kući i nisam više htio da se vratim u četničke ruke tog monstruma Mila Nedića".

Kuč Murat (1948) iz Uglja:

"Došli su pred kuću Mile i Dragan 6. ili 7. decembra 1993. godine. Ja sam bio za stokom a onda sam došao sam kući u 12 sati. Priveo sam stoku, ušao sam u sobu i seo da jedem malo leba. Stigla je "niva" pred kuću. Žena izašla da vidi šta je u pitanju. Imalo je ljudi kad bi videli "nivu", bežali bi u planinu. Traži, a nemaš da daš, a onda moraš u planinu. Ja nisam nikud išao. Dragan mi je reko: "Znaš li, Kuč, zašto smo došli kod tebe?" Ja sam reko: ne znam. "Jesi li čuo da uzimamo oružje od naroda? Uzimamo im mitraljeze, puške, pištolje i kod tebe smo došli da nam daš pušku M-48, pištolj 7-14 komada metkova. Reko sam: Slušaj, nemam sigurno. Mile Nedić je rekao Dragana: "Dadi mu poziv, a on ako je nema, rodit će je!" Dragan mi je napisao poziv na licu mesta i dao mi da se javim sutra izutra u šest sati u Karajukiće Bunare. Izjutra sam otišao pred kancelariju. Mile je bio na vrata od kancelarije i rekao mi je: "Je si li, Kuč, donio?" Ja sam mu rekao: "Nisam ti donio, jer nemam." "Hajde, uđi u kancelariju", reče mi on. Ušo sam u kancelariju, a on me pita: "[to nisi donio, hoćeš li ti da daš?]" - Bi' donio, ali nemam, odgovorio sam mu. Naredio mi je da stanem mirno i ruke uza se. Stao sam kako mi je rek'o. On je bio odavud hastala, a ja otud hastala. Reko mi je: "J... sam ti majku tursku, daćeš i ono što ne treba, a ne ono što imаш!" Kako sam stojao u stavu mirno, a on ti me udri odozdo, boksom u slabinu, ja sam ostao bez vazduha. Isterio mi vazduh. Nisam mogao više da stojim. Počeo sam da padam ka zemlji i u tom trenutku je prišao Dragan komandir, i pridrž'o me. Ne znam koliko sam bio u tom stanju. Ne znam. Kad sam došao sebi, Mile mi je rekao: "Bolje ti je ovde da daš, nego da te vodimo za Novi Pazar. Smisli se". Zbog bola, koji sam trpeo od udaraca, rek'o sam mu: "Udario si me, i kad bi imao ne dam ti". A on mi kaže: "J... sam ti majku, jetru sam ti oštetio!" Nakon nekoliko vremena, stigao je Banda Pljakić, te je rekao Milu: "Pusti mi Kuča, pet minuta - da razgovaram sa njim". Ondar smo ja i Banda, ušli u neku drugu prostoriju. Ali ja sam tu bio budala. Banda

me pita: "Murate, koliko imаш sinova?" - Tri sina i šest devojaka, odgovorih mu. Banda mi se poče zaklinjat: "Ja imam jednog sina, Niko se zove, naš'o ga u čaršav savijena, ako te izgorim, no mi kaži slobodno, imaš li pušku?" Zakleo me on: "Glave ti tri sina, imaš li pušku?" - "Glave mi moga Nika, neću te izdat", ponovo mi se zakle. Reko sam mu: "Slušaj, imam tri sina, udario me Mile Nedić, ne dam mu je, nikako. To mi je ostalo 'spomena od oca - imam i potvrdu za nju. Još od 1941. je. Nalazi se u slamu, nikad je nisam dir'o. Bilo mi je žao da dam tu 'spomenu". Kako smo prolazili hodnikom, Mile je zaviko: "Pusti ga, nek ide kući. Lud je, ne mogu na oči da ga gledam!" Banda zavika: "Ima kući pušku!" Upalili su "nivu". Bio je Mile Nedić i sa njim još trojica, čija imena ne znam, i mene staviše u "nivu", te kod moje kuće. Kad stigosmo, rekoh devojčici: "Evo, milicioner, podaj im to puške!" Napisali su broj puške, dan i sahat kad su je uzeli i taj dan sa tim završismo.

Za jedno mesec dana posle toga, pozvali su me u Novi Pazar. Pozvali su mene, Braha Hukića, Jaha Gorčevića i Haruna Hukića. Poziv mi je naručen za osam časova, datuma se ne sjećam. Piše da se javim kod Čorbića. Ja sam otišo zajedno sa Brahom, Jahom i Harunom. Otišli smo autobusom. Kad smo stigli u novopazarski MUP, ova trojica su ostala u hodnik, a mene je pozv'o Čorbić: Ulazi Kuč i ja sam uš'o. Pita me on: "Znaš li zašta sam te zvao?" - Ne znam, odgovorih mu. "Pozvao sam te da mi daš pištolj, "7" sa 14 metkova", reče mi on. Ja sam mu rek'o: "Im'o sam samo jednu pušku, 'spomenu od oca, to sam dao Milu. Drugo nemam više šta da dam". On mi se obrati lјutito: "Pazi s kim razgovaraš. Znaš li gde si ušao!?" Ja sam mu reko da znam i da sam u SUP. On mi kaže: "Ovo ovde, nije SUP. SUP je u Sjenicu, K. Bunare, Buđevo, Poljanu, u Tutin. Ja sam inspektor za region Kraljeva, Raške, Novog Pazara. No, hoćeš da doneseš?" - Bi donio, da imam. Al' nemam, reko sam mu. A on meni opet: "Ako bude potreba i rodićeš!" To reče i naredi mi da se okrenem licem ka zidu i da se smislim. Okrenuo sam se ka zidu i čutao. Drž'o me od osam ujutru do uveče, sve dok nije smena napustila. Svetla su se zapalila. Drao mi se koliko je mog'o. Izvuko je palicu iz hastala i naredio mi da opružim ruke. Palica je bila ona debela, dugačka. Ruske su je zvali. Plafon je visok bio, a on dofaćaše onom palicom po plafonu. Opruži ruke, naređuje on. Ja opružim obadvije. Udario me dvaput po jednoj i dvaput po drugoj. Zaboljelo me mlogo. Reko mi je j... sam ti tursku majku, na vrh dvije godine ćeš osećat bolove. I nije me slago. **Osećam bolove i dan danas.** I ondar mi je rek'o, idi kući i donesi sutra. Ne doneseš li sutra do 8 ujutru, vido si šta je milicije ovde, cijela milicija će se ređat na tebe. Ni rođena te majka neće poznat. Ja sam mu reko, ja neću kući, autobusa nemam. Otvorite mi zatvor, jer da donesem to, nemam i držite me tamo. Nije ček'o ni da završim već mi naredi: "Izlazi, majku ti tursku j...., ujutru, ako ne doneseš pištolj, nećeš živ, izać". Ujutru sam opet otišo kod Čorbića. Zazvonio je telefon i on je izaš'o a mene ostavio sahat vremena da ga čekam tu. Cijelo vrijeme sam stojao. Ondar je uš'o i reče mi: "Sedi Kuč, imaš tri fotelje, pa izaberि". "Ne mogu, ja sam seljak pa ču ti oprljat", velim mu ja. On opet naredi da sednem i ja sam seo.

Potom me pita: "Pušiš li?" - Pušim, potvrdio sam. On izvadi neke dugačke cigare, te me posluži. Ja sam zapalio, a on me pita: "S kim ne govoriš u selu?" Ja mu rek'o da "ne zborim sa Tašom Gorčevićem, tri godine". Objasnio sam mu i zašto. Pito me još sa kim ne zborim i ja sam mu rek'o. Kad mu ja to rek'o, a on meni: "[to mi nisi to jučer reko, no sam te upropastio)". Ja mu odgovorim: "Gospodine, ja nisam zn'o, šta ti misliš u glavu, ti me nisi pito, pa ti nisam mogo reć'. Da si me pit'o, rekoh bi ti". Onda mi je potvrdio da me je Tašo prijavio za pištolj koji nemam. Reko sam tom Čorbiću da ja sa Tašom ne govorim četiri godine i da imam ko što nemam, sigurno ne bi bio Tašo taj kom bi se poverio. On mi je na to rekao da su jutros dobili garanciju od njihovog povjrenika u selu da nemam i da mogu da idem. Kad sam odlazio, reko mi je: "Dok sam ja ovde na službi, više te neće zvat niko." A tako mi Boga, nisam im'o".

Kuč Vezira (1958) iz Uglja:

"Dijete mi je imalo oko 16 godina. Ja sam izašla, kad pred vrata - bijela "niva". Iz nje su izašli komandir Dragan Paunović i Mile Nedić. To se desilo 3. decembra 1993. Mile je rekao: "Da mi daš oružje: automat, pištolj i 150 metaka i torbicu!" Rekla sam: ja to nemam, a ono što ima, ja će predat. Milo je pit'o mog sina Sadata: "Čiji si?" On je rek'o: Rečkov. Mile je naredio: "Dragane, vodi ga u kola". Ja sam molila: stanite ljudi, ne vodite mi dijete, evo ja će sa vama. Nemojte mi dijete! Dragan je iščupao kolac iz ograde i pošao prema meni psujući mi majku. Moja majka mu je rekla: Nemoj, to mi je čerka. On je opsovao i majku i Boga i meni i mojoj majci. Moja majka je podigla ruke i molila: nemoj mi šcer, no evo ubi mene!" Deca su mi vriskala i od vriske i piske im je pukla krv na nos i usta. Sve je bila krv po snijegu oko moje kuće. Dijete su mi odveli, a ja sam ostala sa preostalo četvoro dece kod kuće. Kada su mi odveli Sadata za Karajukiće, uzela sam konja i otišla za Karajukiće, sve plačući. Stigla sam u Karajukiće i ušla u hodnik, onde će ih biju i čula sam jeku, ne znam da li je bio Relja Hukić, dal' moj sin. Ja sam se uhvatila za kvaku od vrati, jedan crnomanjasti, kokorljive kose, povisok, mlađi je izašao i pito me: "[ta hoćeš?]" Ja sam rekla: "Hoću da me ubijete, da poginem kraj deteta, od svog sina neću da se odvojim više!" Izveli su mi dijete svezanih ruku na leđima. Ja sam potrčala i zagrlila ga plačući: "Kuku mene za tebe!" Oteli su mi ga iz zagrljaja i turili u kola i odveli ga našoj kući. Ja sam ščela sa njima zajedno, ali me nisu dali. Ja sam na konja, krenula za njima. Oni su stigli, a ja sam razigrala konja kako bi istovremeno stigla sa njima, da mi ne biju dijete. U tome me konj zbacio. Pokušala sam da ustanem, ali nisam mogla. Ostala sam još neko vrijeme tako. Posle sam teturajući nastavila peške do kuće. Stigla sam jedno dvadesetak minuta posle njih. Kad sam stigla kod kuće, Mile je rekao: "Moraš dat automat!" Ja sam rekla: ja to nemam. A on se okrenuo onoj trojici, koji su bili sa njima, i naredio: "Vodite joj opet dijete!" Ja sam zavikala: dijete ne dam, preko mene žive. Možete me samo ubit na mrtvo. Ja sam ušla u kola, a oni mi uzeli dijete i

ponovo ga uveli u kola. Ja sam sela pokraj deteta i nisam ščela da se odbijem od njega. Jedan me ufatio od njih i vukao iz kola, tako da sam udarila ramenom, a on me je još jedanput udario preko leđa. Zatvorili su vrata i opet mi odveli dijete. Ja nisam mogla da idem više za njima. Prenemogla sam se. Tamo ga odveli, da ga biju još.. Bili su ga dok su mogli. Polse ga tamo Mile Nedić dohvatio za kosu, i o zid ga udarao, dok dijete nije moglo da podnese. Posle su mu naredili "Idi, a ako se okreneš, ubićemo te!" Doš'o mi je kod kuće. Sav je bio u modricama, najviše po bubrežima, po nogama i leđima, ada - svuda. Posle sam otišla kod doktora, ali on nije bio tu. Udario je snijeg, nismo mogli do Sjenice. Savijala sam ga u ovčje kože. Sva su mi deca obolela od tih dana, od straha koji smo preživeli. Tada mi je bio muž u Nemačkoj i nije smeо da dođe kad je čuo za dijete, već mi je reko: pošalji dijete, ovamo da ga liječim. Tamo mi je otišlo dijete, evo deveta godina, još ga nijesam videla. Nije mi dolazio više. Posle mi je doš'o muž, tek navrh tri godine. Oni su došli tada, donijeli mu poziv i odveli ga u Buđevo i tukli ga. Više ti ja nemam šta pričati".

Beha Hukić (1937) iz Uglja, majka Ibrahima Hukića:

"Oko 10 sati i 30 minuta pred kuću je stigao Dragan Paunović, milicioner. Dolje na putu su bila dvoje policijskih kola. Dragan je pitao gde je Braho. Rekla sam da je u školi, na poslu. "Kako u školi kad se deca vraćaju sa časova kući"- rekao mi je, i dodao "SDA mu je dodijelila automatsku pušku i on treba sad da je vrati". Rekla sam da mi nemamo nikavu pušku i da to nije istina. U to je stigao i Braho. Dragan ga povuče u stranu i reče mu da doneše pušku. Braho je rekao da nema nikavu pušku. "Dobro – rekao je Dragan i povukao ga do kola "Tamo ćeš je roditi". Rekao mu je da uzme ličnu kartu i Braho mu je rekao da ličnu kartu ima kod sebe. Kad je stigao do kola pitali su ga hoće li da ga vežu. Braho se nasmijao, rekao "ne" i seo u kola. Sa njim su priveli i sina Rečka Kuča, njega su vezali. Dragan mi je rekao da dovedem Raifa. Dabogda taj dan ne došao ni onome ko mi je ubio Braha. U potoku, pred džamijom su čekali Relju Hukića i Relju Redžepa - Hukića. Rekla sam Draganu: Dragane, nemoj mi dijete teretiti. On mi je rek'o: "Haj ti tetka kući, Braho je priznao!" Muž Raif mi je bolestan pa sam ja pošla za Karajukiće Bunare da vidim šta mi je sa detetom. U Krajukiće sam stigla u 15 sati. Prvo sam otišla do Draga Rakočevića. Njega smo poznavali i mislila sam da će nam pomoći. On mi je rekao: "Nisam ti ga ja uzeo, već vaši u SDA". Na vratima od mjesne kancelarije me zaustavi Mile Nedić. "Koga tražiš?", pitao me je. "Tražim Ibrahima, kod njega su mi ključevi". Braho je bio iza njega i pokazivao mi rukom da ga pričekam napolje. Milo je od njega uzeo ključeve i dao mi ih. Rekao mi je: "Idi, gubi se, znam ja tebe ko zle pare u kesi". Kad sam izlazila Braho mi je rukom pokazao da uđem u kafanu Osmana Hukića. Tu sam ga i sačekala. Za dva minuta Braho je došao i seo pored mene. Naručila sam mu kahvu i paklo cigara. Bio je nekako smoren i teško je disao. Rukom se držao za prsa. Nedugo zatim u kahvu uđe i Mile Nedić i sede u čošku. Kako sede, reče da Braho dođe kod

njega. Braho je zavikao "Pošto sam već seo, neka me ovdje". Ibrahima su tukli od 11 do 16 sati. Kad smo izlazili, Mile je izašao za nama i rekao Brahu "Ko čovek sam te pustio, sutra do deset da dođeš". "Bez brige" – odgovorio je Braho. Ja nisam znala ni šta da doneše, ni šta je to Braho priznao. Pitala sam Braha: imaš li ti Braho pušku, kako ćeš je nabavit? Rekao mi je da je pod prisilom morao da prizna i kaže da ima pušku iako je nema. "Otkud mi puška, ali morao sam nešto da izmislim i kažem, bili su me. Rekao sam im da imam pušku, da sam je kupio u Crnoj Gori i zakopao je pod jednu krušku poviše stare kuće u Rasovo (Bijelo Polje). Za pare rekao sam im da sam uzajmio kod dajdže Rasima". Istoga dana izvršen je pretres u tri kuće Gredića u Rasovu. Rasim Gredić, moj brat je priveden i isprebijan u SUP-u u Bijelo Polje. U pretresima ni kod koga od njih nije nađeno ništa. Za to smo tek sutradan čuli. Sutradan, izjutra, Braho je otioš u Skoplje, a iz Skoplja za Tursku. Bio je sav isprebijan. Teško je disao i žalio se da ga probada u prsima. Rekli su mi da je u Turskoj bio jedno vrijeme u bolnici na liječenju, imao je dva polomljena rebra. Istorija nije zapamtila ovu našu muku. Rat je drugo. Rat je rat. Dođu i prebiju te i ti, šta ćeš, trpiš. Muka".

Seferović Taip iz Uglja:

"Došli su Mile Nedić i Dragan Paunović, uveče, decembra 1993. godine, oko osam časova kod moje kuće da me traže. Ja nisam bio kući, bio sam u selo, na posetak. Kada sam došo kući oko 11 časova, žena mi je rekla da su dolazili gore pomenuti, tražili me i da su ostavili poziv da se javim u Karajukiće Bunare u sedam časova. Nije mi bilo sve jedno. Prošla je noć i svanuo je dan. Uzeo sam poziv i otioš o u Karajukiće Bunare. Ušao sam u njihovu kancelariju. Unutra je bio čovek u crnoj, kaubojskoj uniformi, koji mi se obratio riječima: izvolte. Ja sam mu predo poziv, a on mi je rekao: "A ti si taj koga tražimo. Zar nisi pobegao, kao tvoje kolege?". Ja sam mu odgovorio: "Na koje mislite kolege?" On je rekao: "Ove tvoje, što hoćete državu". To je rekao i izašao. Odmah posle toga su došla četvorica policajaca i nešto se došaptavali. Nakon pet minuta ušo je peti, to je onaj predhodni čovek u crnoj uniformi kaubojskoj, kojeg ja od ranije znam. Radi se o inspektoru Pendi, seo je na stolici, izvadio neke papire a onda mi se obratio: "Jesi l' doneo oružje da predaš?" Ja sam rekao: "Ja imam registrovano oružje, ne znam šta vi tražite?" - To će te kasnije znati, odgovori mi on. Naredi policiji: vodite ga u salu, što su oni i poslušali. Priđoše mi, uzeše me za ruku i odvedoše u salu. Odmah po ulasku u salu, policajci su izašli. U sali na podu, ležao je čovek, ne reagujući ničime. Prišo sam mu. Vidio sam krv kako mu teče iz usta i nosa, a njegovo odelo je bilo prljavo od prašine s patosa i policijskih čizama. Pozno sam čoveta. To je bio Abit Kuč, iz sela Uglja. Bio je još živ, ali bez svijesti. Kasnije se osvestio. Odmah sam shvatio u kakvoj se situaciji nalazim. Vrata i prozori su bili otvoreni, a napolju je bilo mnogo hladno i bilo je snega. Zbog velikog mraza, promaha je ubitačna bila. Posle jedan sat vremena doveli su [efketa Hukića,

Ibrahima Hukića i Sadata Kuča. Kada su Relju - [efketa Hukića uveli, bilo je šest policajaca. Ništa ih nisu pitali, samo su počeli da tuku. Ubili su palicama, nogama, boksovima. Relja je kuk'o iz glasa sve dok se nije onesvestio. Kada je pao, jedan od njih je doneo bokal vode i kvasio ga, dok ga nije osvestio. Ja te policajce nisam poznavao, osim jednog zvanog po prezimenu Luković iz Vrsenica. Kada su ga osvestili naredili su mu da se svuče i izuje. Kada je to učinio, rekoše mu da sjedne na stolicu. Dali su mu roka 10 minuta da se misli i da kaže šta ima od oružja, a oni su u međuvremenu nastavili da biju Ibrahima Hukića. Bili su ga, ja vjerujem jedno pet-šest minuta, bez prestanka. Posle su izašli napolje. Posle petnest minuta došli su trojica, te su ga ponovo tukli do besvijesti. Nakon toga ponovo bokal vode, pljusak, pa nastavak razgovora. Izašli su opet, a njega ostavili onako kvasnog i prebijenog u hladnoj prostoriji da razmisli. Ibrahim se tresao od groznicice. Ponovo su ušli posle deset minuta. I opet isto. Traže mu pušku. Ibrahim im je rekao da je nema. Opet su se ukrštali, udarci, psovke, pljusak, pa predah dok se ne osvijesti. Kad se osvijestio pištao je i vriskao, molio da ga ne tuku. Na kraju je slagao da ima lovačku pušku i da mu je kod njegovog dajidže koji živi u Bijelom Polju. Ibrahim nije ni slutio u kakav je belaj uvalio daidžu ni kriva ni dužna. Pustili su Ibrahima i naredili da donese pušku za dva dana. Otišao je teturajući onako isprebijan i sa velikom brigom kako da nabavi ono što nema.

Nakon izlaska Ibrahima, okrenuli su se [efketu Hukiću zvanom Relja, i naredili mu da se izuje, a potom popne na hastal. On je postupio po naređenju. Izuo se, a onda se popeo na hastal. Nakon toga su mu prišla petorica ploicajaca i počeli besomučno da udaraju po tabanima i cijelom tijelu. Vriskao je, kukao, zapomagao, ali uzalud. Onako isprebijanog, skinuli su ga sa hastala, i bacili ga u jedan čošak sale. U sali se nalazio i jedan maloletnik, Sadat Kuč. Sadat je tada imao 16 godina. Njega su udarali palicama po leđima, a onda ga izveli na hodnik. Sve je odlijegalo od njegove kuknjave. Jedan nepoznati policajac je došao kod mene i rekao mi: "Je l' vidiš šta se radi sa ljudima, od tebe će biti još gore?" Ceo dan sam proveo tu. Pao je i mrak. Ušao je policajac Dragan Paunović i pozvao me da uđem u njegovu kancelariju. Ušao sam. Rekao mi je da idem kući i da se sutra javim u sedam časova. Otišao sam. Cijele noći nisam oka sklopio. Sutradan sam ponovo otišao u Karajukiće. Javio sam se. Tamo je bio Milan Nedić i rekao mi je da sednem. Seo sam, a on me pita: "Taipe, jesli li član SDA?" – Jesam, odgovorio sam. "Ti si jedan od članova, koji ste se organizovali, da se naoružate i bijete Srbe", kaže mi on. Ja sam mu odgovorio: "Nemoj da pričate što nije". On mi je opsovao majku tursku i zaprijetio mi: "Sad ćeš ti u salu, imaš automatsku pušku, evo ti papir, idi u salu i piši šta imaš od oružja! Piši i kome ste dijelili od Stranke, ko ima još u selu oružje? Ti si dug na ovom terenu. Radio si kao šumar, ti to sve znaš. Još ovo, bio si juče u salu i vido si šta se radi, tamo... pa piši". Otišao sam u salu, uzeo papir i napisao izjavu. Pisao sam da sam kupio automat, te da sam isti prodao nakon 15 dana. Napisao sam i kom sam ga prodao. Prodao sam ga

nekom na Kosovo. Još dva dana sam morao da se javljam i da budem u pritvoru od sedam do 19 časova. Tako je bilo sve dok nisu našli automat koji sam prodao. Posle toga su mi uzeli i lovačku pušku i pištolj, oboje pod dozvolom. Pustili su me i naredili da se nigde ne udaljavam od kuće. Nakon dvadeset dana ponovo su mi ostavili poziv da se javim u SUP Sjenica. Ja nisam bio tog dana kući. Javio sam se sutradan Milu Nediću. On je skočio na mene i psovao mi majku tursku, što sam se obraćao mom kumu Tomi, iz Boljara. On me je i spasio da me ne tuku. Mile Nedić me je poveo u salu, dao mi olovku i papir i naredio da pišem ko ima oružje i ko se naoružavao u SDA. Nisam mu ništa napisao jer nisam ni znao".

Latif Hukić (1974) iz Ugla:

"Dana 9 decembra 93. godine, oko 16 sati, došli su sa "bijelom nivom" pred moju kuću, Mile Nedić i Paunović Dragan. Pozvali su mog oca, Saliha Hukića. Odmah je počeo da ga ispituje inspektor, Nedić. Reko mu: je pošto je akcija razoružanja u toku, došli smo da nam daš to tvoje naoružanje da se ne bi ubedivali puno. Otac Salih, mu je na to odgovorio da nema ništa od oružja i kleo mu se svim kletvama. Nedić mu je reko kako su kletve nevažeće i da mora dâ, sve što mu bude traženo. Posle nekoliko vremena i rasprave reko mu je inspektor Mile da iznese sve naoružanje na put dok oni obave gore kod prodavnice nekakav zadatak. Otišli su "nivom" do prodavnice a mi ostali u kuću svi preplašeni a majka Mera, pošto je srčani bolesnik, pala je u nesvest nakon čega je u kuću nastao vrisak kojeg će se sećati do groba. U takvoj muci inspektor Nedić i Dragan Paunović opet su došli pred kuću. Rekli su ocu: "Jesi l' odlučio da daš šta?", Salih im je odgovorio da nema ništa i da nikad ništa dat im ne može, jer ne poseduje nikakvo oružje. Na to se Mile jako rasrdio opsovo mu Boga i reko mu ajde u kola pa ćeš dat tamo đe svi daju. Dragan je na to rekao: bolje da mu stavimo poziv za ponedeljak, njemu i sinu njegovom Medžidu, možda se do tad smisli da dâ "šmajser". Rekli su mu da ga je Salih doneo iz Sarajeva, kupio ga kod nekakvog Raša Durovića. Ja ne znam ni šta je "šmajser" ni ko je Rašo Durović rek'o him je otac Salih. On, inspektor Nedić, napisao je poziv Salihu i sinu Medžidu za ponedeljak i zaprijetio da ne ide slučajno bez "šmajsera" u Karajukiće. Otac je primio oba poziva, a oni otišli za Karajukiće. Posle straha i neizvesnosti osvanuo je nezaboravni ponedeljak. Pred zorou **Medžid Hukić**, moj brat, nesto je iz kuće, jer je znao kako su prošli **Braho, Abit, Efket, Sadat**. Taip i ostali unakaženi za sva vremena. Otac je uzeo poziv i bez Medžida otišao da se odazove po njihovoj naredbi. Oni su uporno tražili Medžida. Negdje oko osam časova ujutru, stigao je u Karajukiće, gde ga je Nedić pitao: jesli l' šta doneo stari i gde ti je sin Medžid, on nam treba? On mu je odgovorio da oružje nema, a sin ne smije da se javi. On mu je opsovo Boga i rekao mu: gubi se odavde i donesi oružje i sina ovde hoću da ti vidim. Bratu Medžidu nije savest dala da se krije, a otac da strada i sâm je pošao istog dana te se javio. Kad su ga vidjeli, odmah su ga preuzeli, a oca otherali odatle. Oko 13 sati vratio se kući i rekao mi da nije mogao

više da sluša vrisku, jauke i teror nad svojim djetetom. Opet se vratio u Karajukiće, par puta tako. Brat Medžid je prebiven do krajne mere, čak i sa nosačem zastave su ga tukli. Tukli su ga po leđima i rukama i uporno mu tražili nekakav "šmajser" koji nikad vidjeli nijesmo a kamoli imali. Nad njim je bilo izvedeno potpuno iživljavanje, davali su mu po neku pauzu da se navodno smisli, pa opetispočetka. Bio je vraćan opet u salu, pa iznova muke nad mukama. Dok je on preživljavao razne strahove otac Salih je to sve vani slušo i doživljavao, samo on to zna kako. Pošto je Medžid već zanemogao, oni su ga kasno uveče pustili. Zaprijetili su mu da se ne udaljava od kuće i da mora barem nešto da dâ od oružja. Bila je hladna noć, a on prebiven, jedva se u pomoć Salihovu od 70 godina dovuko do kuće. Kad se pojavio na vrata, njegov sin od tri godine poleteo je da ga zagrli, a on sav nemoćan, pao je skoro na njega, nije mogao više na noge stajat. Bio je sav modar po leđima, rukama, rebrima. Savijan u kožu, imao je pukotine na dva rebra i jaku povredu kičme, od čega je izvršio operaciju kičme u Nemačkoj, o čemu ima dokaze. Posle nekog vremena od privođenja, otišao je za Nemačku gde i sad živi sa porodicom, **tamo se liječi** od pomoći koju prima. Od onda se nije vraćao u Jugoslaviju. Sa njim su bili privođeni: **Bibić Hajro i Bibić Smail, kao svjedoci**.

Elmaz Hukić (1938) iz Ugla:

"Došli su decembra 1993. u moju kuću oko 12 časova, ušli su kod mene u kuću i rekli: "Došli smo da nam daš šta imaš od oružja!" Rekao sam im da nemam ništa od oružja, a oni su me ubedivali da mi je bolje da dam oružje nego da me vode u Karajukiće u stanicu. Tražili su mi pištolj marke "SIG", ili tako nešto, ne znam tačno naziv pištolja. Rekao sam im da ja taj pištolj nemam i neka im ga da onaj ko im je rekao da ga imam. Rekli su mi da mi je bolje da dam taj pištolj nego da me oni vode u Karajukića Bunare. Ja sam im odgovorio da nemam taj pištolj i da im ne mogu dati ni čauru od pištolja, a on mi je rekao: daćeš ga kad te povedemo dole u Karajukiće Bunare. I rekao je komandiru Draganu Paunoviću da mi napiše poziv da im se javim u K. Bunare. Taj je razgovor obavljao i dalje Mile Nedić sa mnom. Komandir mu je rekao: ovoga staroga ostavi za sutra. On je odgovorio: on mi i treba danas. Skočio je na noge da izade napolje. Ja sam izašao za njim govoreći mu da neće dobiti ništa, jer nemam. Obukao sam se i pošao za Karajukiće Bunare. Kad sam stigao u Karajukića Bunare, našao sam se sa [efkom Bibićem, i ušli smo zajedno u kancelariju milicije. Mile Nedić je nazvao radio-stanicom da pita, da li sam stigao. Milicioneri, koji su bili tu, a bilo ih je tri-četiri, pitali su me da li sam donio nešto od oružja. Reko sam im da nisam, jer nisam imao šta da donesem. Rekli su mi sad ćeš nam dati, ja sam im odgovorio da nemam i da im ne mogu dati. U tome je stigao Mile Nedić i komandir Dragan Paunović, ušli su u kancelariju i pitao me je Mile Nedić: jesam li donio nešto od oružja? Ja sam mu odgovorio da nisam, jer nemam ništa od oružja. Naredio je prisutnim milicionerima: vodite ga u salu. Sabit Bibić je bio u jedno čoše. Milicioner,

kojem ne znam ime, pitao je Sabita za koju stranku glaso, a on mu je odgovorio za seljačku stranku. On ga je dalje pitao jesli donio pištolj? Sabit mu je odgovorio da nije donio pištolj, da ga nema. Jedan od ostalih milicionera je prišao kod mene i pošto sam ja bolestan i bio naslonjen na stolicu, on me je pitao: drijemao li stari? Odgovorio sam mu: spavo bi malo, našto mi je odgovorio: sad ćeš se naspavat. Ja sam mu odgovorio: teraj kako znaš, u tome je stigla moja čerka koja je došla za mnom u hodnik. Pitala je da li može da mi da lekove da popijem, jer sam srčani bolesnik. Čuo sam kad su joj rekli da ne može da uđe unutra kod mene. Pozvali su milicionera i dali mi tablete da popijem. On me je pitao po koliko pijem tableta odjednom. Ja sam mu reko ti nisi lekar da mi određuješ koliko ćeš da pijem. Popio sam tablete i on je praznu čašu i ostale tablete vratio mojoj čerki. Uveli su [efka Bibića u salu, a mene su izveli u kancelariju. Kad sam ušao u kancelariju, Mile Nedić je i otišao u kafanu. Komandir Dragan Paunović nastavio je da me ispituje oko dva sata vremena. Reko mi je: Hukiću, daj nam pištolj da te ne bijemo. Rekao sam mu da nemam pištolj. Pitao me je za neke ljude da li oni imaju nešto od oružja? Rek'o sam mu da je ne znam i da me ne interesuje ko šta ima. Rekao mi je, Hukiću, ti ništa nećeš da nam kažeš, vi imate vaše ljude koji će vam kazat ko šta ima. Još malo me je ispitivao, a nije me bio, reko mi je bolje daj nego da te ponovo šaljem u salu. Ostavili su vrata od kancelarije i sale otvorena, tukli su Sabitu Bibića, a ja sam slušao. On je od batina kukao na glas. Rekli su mi slušaj šta se radi od Sabite i tebe to isto čeka, ako ne daš pištolj. Poveli su me u salu, odmah su stigli pet milicionera kod mene, jedan me sproveo iz kancelarije u salu. Svi su se okupili oko mene sa pendrecima u rukama i počeli da se deru i psuju Božju majku, da moram da dam pištolj. Ponovo sam rekao da nemam pištolj i da ne mogu dati. Ponovo su me vratili u kancelariju i tu beše Mile Nedić, on me pitao i jesam li se smislio. Rekao sam mu da nemam zašta da se smislim, jer nemam ništa od oružja. Rekao mi je sad ćeš dati, ja sam mu odgovorio: teraj kako znaš. On mi je na to rekao prodaćeš kravu, i kupićeš i donijećeš mi. Ja sam mu odgovorio da niti ćeš prodat kravu, nitiću kupit oružje, niti ćeš mi išta donijet. Mile je skočio na noge prišao mi je licem u lice i rekao, gledaj me u oči, ja sam mu odgovorio da ćeš ga gledat tri dana ako treba. On me je počeo udarat boksovima u predelu stomaka govoreći: da će mi jetru išteti, i ja sam mu rekao ona je ištećena. Od tih udaraca sam dobio bruh i dan danas nosim te posledice. Udario me je u pupak boksom i od tog udarca mi je oštećena tenka pored pupka. Sve ove posledice nosim od udaraca Mila Nedića. Poveli su me ponovo u salu. Sabitu Bibića i [efku Bibiću su pustili kući, a ja sam i dalje ostao tu i vodili su me iz sale u kancelariju i obratno iz kancelarije u salu, prijeteći mi batinama a više me nisu bili. Iz sale su me ponovo odveli u kancelariju. Prolazeći kroz hodnik, video sam brata Abaza da čeka ispred vrata. Onda su i njega uveli u kancelariju i rekli mi: hoćeš li da ti bijemo brata, za tebe i za njega, ili samo njega? Odgovorio sam: nažalost ovo što radite od nas, mogli ste posebno brata a posebno mene da bijete. Abazu su naredili da se previje preko stolice, Abaz him je rekao kako vam odgovara, a oni su se nasmijali.

Naredili su mu da se ispravi. Komandir je dofatio pendrek u ruke, rekao mu je ispruži ruke, dva puta ga udario po desnoj ruki, a dva puta po lijevoj ruki. Onda ga je udario pendrekom bodimice u rebra. Onda je seo na stolicu pored njega i udario ga pendrekom po nogama (po prstima). Svi su se okrenuli prema meni i opsovali majku i Božju majku, tvrdoglava čoveka. Mile Nedić mi je rekao: uzeli smo pedeset i šest (56) komada oružja, a ti misliš da pretekneš i ponovo mi opsovo Boga: daćeš ga. Ponovo su nas poveli u salu, mene i brata i rekli nam da se dobro razmislimo. Abazu su rekli da donese pištolj "tetejac", on je rekao da nema, imao je pušku neispravnu i nju je dao, a pištolj nema. Naredili su nam da ne smijemo međusobno razgovarat. Došli su i mene izveli pred vrata, a Abaz je ostao u kancelariju, komandir je otišao u salu, onda je došao kod mene napolje. Rekao mi je: nemoj, Hukiću, da se odbijaš od kuće, rekao sam mu, nemoj više da mi dođeš kući da mi plašiš familiju, ja sam tu i povedi me đe god hoćeš. Onda mi je rekao idi kući i ja sam mu odgovorio ne smijen ponocí da idem sam. Jer sam bolestan čovek. On mi je rekao: da nećeš ja da te povedem. Ja sam mu odgovorio kako god si mi naredio da dođem tako me i povedi kući. Pitao me je đe ti je ona čerka, Ja sam mu rekao da ne znam đe je. A onda sam ga pitao što mi ubi brata, a ja da gledam, i rekao sam mu da moj brat nema taj pištolj što mu traži i rekao sam mu da ja garantujem glavom da on nema taj pištolj, jer on nema hrane da se hrani a ne da kupi pištolj. I molio sam ga da mi pusti brata. On je ušao u kancelariju i pustio mi brata. Kad smo se odbili tridesetak metara, video sam čerku da me čeka na stotinak metara udaljena od Karajukića Bunara. Kad smo stigli kod nje, ona nas je srela plačući, poljubila je od radosti i mene i moga brata".

[efket Hukić (1953) iz Ugla:

"Oni su došli decembra mjeseca 1993. godine kod mene, kući pravo. Tražili su mi automatsku pušku, 150 metaka i "rapove". Ja sam se nasmejao zbog toga: jer da sam znao za tu akciju, ja bi im dao da sam imao. Ja sam bio primeran kao omladinac, vojnik, rekao sam im. U to vreme bio sam u Nemačkoj tako da misam znao o čemu se radi kada su me pitali. Njima sam objasnio da nisam bio ovde već u Nemačkoj. Oni su rekli da sam pripadnik SDA i da su pohvatali glavne pripadnike SDA. I da su oni dali spisak ko poseduje oružje, mada to nije bila istina. Ja nisam pripadao ni jednoj stranci u to vrijeme, ali sam rekao da pripadam. Ali da sa strankom nikakave veze nisam imao. Oni su kazali da ne bi mi dužili dugo da ti to nama daš i da se spremiš da podeš sa nama, ponesete dokumenta i malo para, jer će vam trebati. Podite sa nama od Karajukića pa će te onda dalje za Sjenicu, Novi Pazar, Kraljevo, otuda vam niko ne garantuje da će te se živi vratit. Deca su i žena počeli da vrište, ja sam mirno pošo za njima. Žena je dobila onda slom živaca, stres kako da nazovemo od tada i danas ima pritisak od 180-220, nikako ne može da se smanji, ne može da joj se pomogne, tako da je to za mene ogroman gubitak za jednog primernog građanina i omladinca. Ja sam, isto tako, živim pod šokom od tog vremena, bolestan sam. Rekao sam Milu Nediću,

onda komandiru isto, da oni imaju radio-stanicu, da pozovu SUP, budem li bio svedok na sudu ikome ikad, a ne okrivljen, garantujem moralno i materijalno, ako se to bude našlo kod mene, neka sve prevrnu, neka pretraže, ako se ikad ispostavi da se streljam javno. Na to sam dobio odgovor i to mene najviše boli danas. Mile mi je rekao, kada sam mu rekao da pozovem SUP, da ispita moje karakteristike. On je rekao da on nije matičar i da mu je teško da progovori dve, tri reči u MUP-u. A da mu nije teško da mi razbije dva tri rebra. Onda su me poveli u Karajukiće, pozvao je druge da me preuzmu. Preuzeli su nas i odveli tamo mene i jednog rođaka starog koji je umro odmah, par meseci posle toga, a ima više njih koji nisu živi. Tamo je bila sala mesne zajednice koja je korišćena za ta njihova nedela. Tu je bilo još pet šest njih, bio je Taip Seforović, Abit Kuč, Sadat Kuč, Ibrahim Hukić, koji je prizno djelo a nije posedovo tačno se dokazalo. Bili su pretučeni, krvavi. Ne sjećam se imena, samo za Dragana, a drugima nisam znao ime. Kasnije sam saznao. Tada je Penda sa svojom ekipom ušao u ispomoć da tuče nevine ljudi. Onda su počeli da me varaju, njih je bilo osam, koliko se sjećam. Izuo sam se bos, naredili su mi, jaknu mi skinuli, ost'o sam u košulji.

Hladno je bilo isto, udarali svi psovali tako loše i pogrdne reči tako da ne bi mogu da izgovorim ni pred drugom, Tursku majku. Predstavlјali su se među sobom kao da nisu odavde, već kao iz Beograda, Srbije i sl. Tukli su me mnogo puta, bio sam onesviješćen. Punih šest sati su me tukli. Odmarali se. Na smenu tukli, kvasili, zalijevali vodom da me otrijezne. Onda je ovaj Ibrahim Hukić priznao da ima pušku a nije posedovo tako da bi spasio živu glavu. Reko je da to ima, ali da mu nije tu već u Crnu Goru. Da bi mogao da ode da iskoristi priliku da pobegne preko granice. Takoje i uradio. Ostavio je ženu i decu i nikad se više nije vratio. Onda je on mene prišo i rekao: vidiš li kako je on priznao al' ti trebaš malo više da se biješ, a ti ne možeš da podneseš koliko mi možemo da bijemo. I nastavili su ponovo sa tučom tako da ni danas ne znam koliko puta sam bio onesvešćen i koliko sam se puta otrijeznio. Pala je već noć, onda je doš'o Dragan Paunović i pitao me šta je to s' tobom. Ja sam ga preko svega toga zamolio da uzme pištolj da me ubije, da me ne mrcvare, jer mi je svega bilo dosta i on se nasmijao samo i otiašao. Rekao je samo: spasi se sam, daj šta ti traže. Reko sam da li znaju gde ja to oružje mogu da kupim, samo da bi se spasio. Imate vi toga za pretek, dobio sam odgovor i izašao je vani. Onda je došo Nedić. Isti način bio je sa njim. Noge su mi bile već zatekle, nisam mogo da obujem cipele, bilo je hladno. Na kraju je rekao: da moram da rodim pušku. Kad je već primetio da sam već ono do kraja iscrpljen reko mi je da idem kući, i da se ujutru u osam sati opet javim. Ja sam njemu rekao: da ne mogu da odem kući, jer sam skoro bio nepokretan. On mi je na to odgovorio da me on odvezе kući. Opst sam mu za to bio zahvalan. Ja sam to odbio. Imao sam tu prijatelje koji su me uz put našli i dovezli me do kuće, jer nisam mogo da idem. Onda su došla moja braća iz Novog Pazara, a najstariji brat Kambo, bio je već uhapšen. Poveli su me kod doktora i tu mi je pružena prva pomoć. Od lekara sam dobio odgovor da su mi tri rebra polomljena, desni bubreg spušten. Bio sam

nepokretan nekoliko dana. Sinu sam reko da ide u svijet da mu se ne bi desilo kao i meni. Nesposoban sam za rad. Doktor Zatrić mi je rekao da sam 70%-80% nesposoban. Kad sam ga zamolio da mi da lekarsko uverenje on nije smeо da mi da kako ne bi imao posledice ima i materijalnu štetu".

Daut Lekić (1970) iz Uglea:

"Dana 5. maja 1993. u jutarnjim satima, do moje kuće stiglo je pet terenskih vozila policije. Tog jutra rano sam ustao i namirio stoku i poterao prema polju, na ispašu. Vratio sam se, na povratku prema kući, na jedno 100 metara izdaleka, video sam nekakve ljude rasturenih oko moje kuće, negde dva čoveka, negde tri, negde jedan. Kad sam prišao na jedno četrdeset metara, prepoznao sam te ljude, to behu sve policajci iz Sjenice, vidim svi naoružani automatskim puškama. Kad sam prišao na jedno pet metara, rekao sam im: "Dobro jutro ljudi kako ste?" Prišao je jedan i rekao mi: "Ruke uvis, vadi šta imaš iz džepova". Rekao sam im nemam ništa, imam samo ogledalo i češalj. Ovaj mladi policajac pitao me je, odakle izbi što te mi ne vidosmo. Ja sam im odgovorio: potero sam stoku na pašu. U kojem pravcu si je oterao? Ja sam mu pokazao taj pravac. On mi je rekao lažeš, ti si bio na drugi put negde. Ja sam mu odgovorio da na nikakvom putu drugom nisam bio. Taj mladi policajac neko vrijeme se odvojio od mene. To je sve bilo poviše kuće moje. Drugi, stariji policajac, prišao mi je i pitao me je na lijep način, imaš li pištolj, ako imaš daj nam ga, da završimo odmah posao, jer vidiš da nas ima dosta. Ja sam mu odgovorio da nemam nikakav pištolj. Vidim šetaju krugom oko moje kuće, vidim i načelnika SUP-a Nikolu Lukovića i on zaviruje ponegde. Mene nisu dali da uđem u svoju sobu. Na kraju tražili su da neko potpiše od nas zapisnik, tu mi je bio stariji brat ispred mene. Otac je prišao pored jednih kola, brat mi stariji, video da taj što potpisuje, piše da nije nađeno ništa. Otišli su prema školi, jer gore je bilo još kola na pretres kod Deda [abaredžovića. To mi rešenje sedi, što su oni potpisali da nije nađeno ništa kod [ahina Lekića. Nakon 15 dana došao je Dragan Paunović, sa još trojicom policajaca, u pretres kod Hasa Lekića. Toga dana bio sam sa ovacama na pašnjaku u brdima, prema Dolićama. Kada sam se vratio u neko vrijeme od ovaca, da ručam, bilo je negde oko pola jedan po podne. Išao sam putem od šume prema mojoj kući. A pored Hasove ukutnice, primetio sam sa strane policiju kako šeta po Hasovoj ukutnici, kako vrše pretres. Nakon nekog vremena otišli su putem Karajukića Bunara. U tim minutima poslao sam majku, gore kod Hasa, da vidi šta se gore dešavalо od strane policije. Očekivao sam je dok se vratila od Hasa amidže mi - stigla je i kaže mi da su našli nekakve metkove od puške i pištolja. Pitali su Hasa čije je ovo, on im je odgovorio da on ne zna ništa čije je to. Pitajte moju čerku, eto tu je, zove se Hetka. Hetka, čiji su ovi metkovi, koje ovo ostavio ovde? Ona je rekla da su moji i da sam ih ja ostavio kod njihove kuće. Policija je uzela municiju i odnijela. Ja kažem: pitajte Hetku, ona ima tri sina da l' je ona mene vidjela dal sam ja to ostavio. Nit teretim Hasa nit teretim Hetku. Ja se kunem u jedno

moje dijete da ni Haso ni Hetka nisu vidjeli da sam išta odnio i ostavio kod njih. Oni su se uplašili od policije, pa samo na mene rekli da je to moje. Pošto je policija prije dolazila kod mene, to je neko ostavijo, to niko ne zna čije je. Neka kaže Dragan Paunović ko ga je slagao da sam ih ja ostavijo. Nemoj da krije tog čoveka on je došao na pretres po narudžbini jednog cinkaroša. Odmah to veče su se vratili kod nas Dragan Paunović i Radak, pitali su mi oca: gde su ti sinovi, evo im poziv da se javi - da daju izjavu to je bio petak - a poziv je ostavio za ponedeljak. Ni ja ni brat nismo otišli po tom pozivu da se javimo u policiju u Sjenicu. Nakon dva dana ponovo je došao Dragan Paunović i ostavio mi je poziv da se javim sutra u Karajukića Bunarima. Stariji brat mi je bio otišao za Njemačku. Ja sam sutra otišao i javio se Dragunu u kancelariju u Karajukića Bunarima. Saslušavao me je i na kraju rekao mi da imaš pet minuta da se smislim da dam pušku i pištolj. Ja sam mu odgovorio da nemam to da dam što mi traže. Rekao mi je da pružim ruke. Ja sam ih pružio, on je izvadio lisice i stavio mi ih na ruke i rekao mi je da podem sa njima. Ja sam ustao, izašao iz kancelarije i ušao u kola. Krenuli smo putem prema Buđevu. Kada smo stigli do česme izvan Bioca, naredio je kolegi, njegovom Radaku, da zaustavi auto i da ga ugasi, on je to uradio po naredbi Draganovoj. Uzeo je palicu ispred volana i počeo me je udarat po rukama, nisam mogao da stignem da ih brojim - koliko mi je dao. On je udarao što nisam imao da mu dam pušku i pištolj. Posle udaranja naredio je vozaču da upali auto i da krene, što je ovaj i uradio. Stigli smo u Buđevo oni su izašli, mene su ostavili u kolima. Sunce - 40 stepeni, a ja se kuvam u kolima. Sedeo sam neko vrijeme posle toga prišao je Danko policajac, obučen u trenerku, i rekao mi je: okreni se bog te jebo, lako je tebi ti imaš para, švercuješ sa municijom. Ja sam samo čutao, ništa mu nijesam odgovarao. Pokušao je da me sveže iza zadnjeg sedišta nije mogao to da uradi, opet mi je svezao ruke i zaključao auto. Opet, nakon nekog vremena, došao je mladi policajac i otključao i rekao mi je: hajde momak, moram da te vodim gore u stanicu. Gore u stanici sedeli su svi policajci, vidim Dragan sedi pored stola i puši. Rekao mi je sedi i pričaj istinu. Ako te potegnem ovom palicom po glavi, videćeš kako je. Ja sam mu odgovorio, da sam sve pričao, da više nemam šta: to što mi tražite, to ja nemam. Namignuo je svome policajcu i sednuo je iza mene nakon nekog vremena osetio sam kada mi je stigao udarac u leđa. Udarac je zadat bodimice. Posle ovog posla, ušla su dva oficira - jedan je bio major, a jedan kapetan, koliko sam ja mogao da prepoznam. Isterali su me vani i svezali me za klupu. Posle izlaska oficira iz stanice, Dragan mi je donio papir da napišem izjavu. Ja sam to uradio i posle te izjave pustio me je kući. Nakon dvije godine došlo mi je da se javim u sud na poziv poslat od suda i potpisani od predsednika suda Verice Vasojević. Osam puta sam išao na sud. Osuđen sam tri meseca uslovno i novčano 250 dinara 1996. godine. To je bilo negde oko 50 maraka. U aprilu mesecu 1995. opet mi je Dragan Paunović slao poziv da se javim, to sam ja učinio dva puta. Nakon saslušanja pokušao je da me pošalje u Novi Pazar sprečio je to Kambo Bibić. Dvadeset i sedmog maja 1993. su me udarali po

rukama i po leđima. Ja posledice osećam u cijelim rukama, cijela strana leva leđa, bubrezi me bole. Osećam groznicu u sebe, tresem se kao da sam na struju seo. Ovaj udarac u leđima osećam grozno, kao da si mi cijelu kuću stavio na tom mestu, najviše osećam uboj nakon promene vremena, u rukama ne mogu ništa da nosim, niti smem da držim. Sve se ovo da videt putem medicine ako se smatra da ja ne pričam istinu. Ne bežim, da se sretnem na sudu sa Draganom Pavlovićem. U leđa udario me je palicom Vaske iz Brnjce, zet Cvela Kuča, iz Boljara. Od mene toliko".

Redžep Bibić (1946) iz Uglja:

"Otac sam sedmoro djece, od toga četvoro maloljetnih. U subotu, 4. oktobra 1997. godine, negdje je u ranim jutarnjim satima, oko šest sati, milicioner Dragan Paunović došao je kod moje kuće i tražio me. Većina ukućana je spavala. Ja sam bio na polju kod stoke, a moja žena Rahima u kući. Nakon poziva Rahima je ustala i izašla na polje. Izdirući se na nju, Paunović je tražio mene. Kako se mnogo uplašila, moja žena je rekla da ja nisam kod kuće, već kod crkve u Točilovu. Nakon toga, milicioner Paunović je napustio moju kuću poručujući da se čim dodem kući, javim njemu u policijsku stanicu u Karajukića Bunarima. Kad sam ušao u kuću, zatekao sam majku i ženu, koja je srčani bolesnik, kako plaču. Pitao sam ih što im je. Žena mi je rekla da je dolazio komandir i da mi je poručio da mu se odmah obavezno javim. Predhodno su mi isključili vodu, i ako nisam imao 20-dinara. Ja sam imao vodomjer i rekao sam Dragunu: "Komandire, pustite mi vodu, vi znate da su mi majka i žena bolesne i da im je voda neophodna. On mi je rekao da ne priključujem vodu, inače će imati posla sa njim. Nakon toga sam išao kod direktora Vodovoda u Karajukića Bunarima Jakonjić Dionisija. Direktor Jakonjić, iako sam ga u tri dana tražio najmanje desetak puta, krio se od mene, odbijajući da razgovora samnom. Ja sam nakon toga sam priključio vodu, dana 3. oktobra 1997. godine, dan prije nego je komandir Paunović dolazio pred moju kuću. Čim mi je žena rekla da me Paunović tražio, odmah sam pošao do njega. Pred stanicu milicije (prostorije MZ K. Bunari) sam stigao oko šest sati i 30 minuta. Obzirom da sam mislio da me zove zbog vode, sa sobom sam ponio i vodomjer. Paunovića nije bilo tu. Kad je stigao iz pošte, ušao je u prostorije milicije, a za njim i ja. Pitao me je na početku da li sam prikačio vodu. Rekao sam da jesam, jer mi je voda bila neophodna. Kako je gledao kroz prozorsko staklo, gledao je konja koji se nalazio u dvorištu škole. Okrenuo se prema meni, ja sam stajao mirno, ne očekujući da će me udariti. Prišao mi je, psujući mi Božiju majku i Boga, govoreći zašto puštam konja. U tom trenutku me je udario šakom u predjelu slepočnice. Prvi udarac me je ošamutio, a onda sam podigao ruke prema glavi. On me je udario još nekoliko puta. Nakon toga rekao mi je da ga sačekam pred vratima, što sam ja i uradio. Pred vratima sam čekao jedno pola sata. Dragan je onda doveo direktora Vodovoda. Uveli su me u prostorije Vodovoda i pitali me da li će da platim vodu. Rekao sam da hoću, ako sam dužan. Platilo sam 71 dinar, po mom mišljenju ono što još nisam potrošio niti sam bio dužan.

Direktor Jakonjić mi se draq, isto kao Paunović, i ja sam prepostavlja da će me komandir Paunović opet početi udarati. Ja sam mu dao nov vodomer za ugradnju i platio ukupno 216 dinara. Koliko god mi je tražio novca ja sam mu dao jer nisam smeo da se bunim, plašeći se dalje torture i batinanja. Nakon što sam izašao, molio sam da mi prikače vodu što je sa jednim radnikom uradio nakon dva-tri sata. Moram se obratiti ljekaru a za ovo što mi se desilo, žaliću se svim organizacijama i institucijama i zaštitu svojih prava potražiti na sudu. Ukoliko bi me Paunović ponovo pozvao, nikad mu se ne bih javio, obzirom da znam šta me kod njega čeka".

Hukić Selim (1956) iz Ugle:

"Juna 2001. došao je Dragan Paunović, komandir policijske stanice Buđevo i pitao me gde mi je sin. Reko sam da ne znam. "Kako ne znaš, a otišao ti je pro brda i naoružao se!" Reko sm mu da to nije tačno: Ja sam siromah, imam šestoro sitne djece i čuvam tuđu stoku kako bi iih prehranio, a otkud mi da kupim oružje. Naredio mi je da podem sa njim u policijsku stanicu Buđevo pa da tamo raspravljamo. Rekao mi je: hajde do "nive" i napisao mi poziv. Javio sam se sutradan u Buđevu. Otišao sam oko 10 sati. Bio sam sam sa Draganim Paunovićem u njegovoj kancelariji. Rekao sam da ne znam đe mi je sin. Pitao me jesam li doveo sina. Rekao sam da ne znam gde je, a on mi se draq: Ko te je naučio da ne poštuješ zakon? Odgovorio sam mu: Dragane, ja poštujem zakon. Za mene postoji državni zakon, a ne Draganov. Uzeo je onaj dugački pendrek i udario me preko nosa i zuba. Oblila me krv. Rekao mi je da sednem a nakon nekoliko minuta mi je dopustio da se operem, a onda izađem. Otišao sam kući. Zub mi je bio raskliman i nakon dva dana mi je ispao. Umio sam se i vratio se ispred stanice. Tražio je pištolj. Kasnije sam sam saznao da se moj sin Hukić Zekrija, prije nekoliko, povredio tudim pištoljem. Igrali se i on se povredio. Nakon nekoliko vremena naredio mi je da moram da dovedem sina. To mi je napisao na isti poziv. Reko sam mu da ne znam gde mi je sin, a ako mu treba neka ga traži pa nek mu on priča čiji je pištolj. Sutradan se nisam javio po pozivu. Vlasnik pištolja, Hukić Iljaz je predao taj pištolj i više me nisu zvali".

Hafiz Burović (1958) iz Čitluka:

"U ponedeljak 27. decembra 1993. tražili su mene i brata mi Aliju, trojica milicionera Mile Nedić, Dragan Paunović i još jedan. Ja sam ih ponudio da uđu u kuću na kahvu, na što je Mile odgovorio da prvo ima nešto da završi sa nama, pa onda ako šta bude za kahvu ući će. Tražio nam je nekakvo oružje. Mi smo mu rekli da nemamo ništa, na što je on rekao Dragunu da nam napiše i uruči poziv da se javimo u SUP u Sjenicu, u utorak 28. decembra 1993. u sedam sati. U utorak smo se javili u SUP. Ja sam ušao u Nedićevu kancelariju. Bio je tu Vlade Vranić. On me pitao ko sam, a pošto sam mu rekao, izašao je vani. Nedić je ušao sa pendrekom i pitao me: "Jesi li donio oružje?". Odgovorio sam da nemam nikakvo oružje, a da sam ga imao dao bih juče. On se

zaleteo i udario me palicom po lijevom ramenu, po leđima. Potom me je udario šakom po licu i opet pendrekom po ramenu. Opalio mi je šamar i rekao mi da imam tri minuta da se smislim, okrenuo se i opet me udario pendrekom po leđima, ali sam ja taj udarac izbjegao pa me zakačio po donjem delu tijela. Izmakao se malo i rekao mi: "Tvrdoglav si ti, omekšaćemo te mi". Izašao je i otišao u susjednu kancelariju, gdje mi je bio brat Alija. Otišao je njega da bije, jasno sam čuo udarce pendrekom i tihe jauke brata mi. Ponovo je ušao kod mene, ošamario me i udario pendrekom po desnom ramenu. Rekao mi je da sam navodno obukao troje pantalona da me ne bi bolelo. Odgovorio sam da imam samo jedne pantalone i da nema razloga da nas bije i zlostavlja. Otišao je ponovo kod Alije. Kad je izlazio rekao mi da obučem jaknu koju sam predhodno na njegov zahtjev morao skinuti. Kad je Alija došao, rekao nam je da imamo rok do 18 sati naveče da se smislimo i da doneсemo oružje. Poručio nam je da se u 18 sati javimo njemu u Buđevo. Nakon toga pušteni smo, nako 40-ak minuta provedenih u SUP-u, kući".

Alija Burović (1954) iz Čitluka:

"U ponedeljak 27. decembra 1993. oko 15 sati došli su njih trojica milicionera - Milan Nedić, Dragan Paunović i još jedan, pred Hafizovu kuću. Tražili su mene i mog brata Hafiza. Mile Nedić je bio u civilu. Izašli smo obojica, a Hafiz ih je pozvao u kuću na kahvu. Rekli su: prvo moraju jedan posao da završe s nama, pa onda ako bude za kahvu, ući će. Rekli su da su došli povodom nekakavih automatskih pušaka. Rekao sam im da mi to nemamo. Nedić je rekao "nemojte se mangupisati, bolje sad dajte nego da vas vodimo". Opet sam ponovio da nemamo nikakvu automatsku pušku, a niti bilo šta drugo, na što je Nedić rekao Draganu Paunoviću: da nam napiše i uruči poziv da se javimo u SUP Sjenica, u osam sati narednog dana. U stanicu milicije, u Sjenici, smo se javili u sedam sati izjutra. Nedić nas je pitao: jeste li se smislili? na što smo mi odgovorili da nema šta da se mislimo. Jedno vrijeme čekali smo u hodniku, nakon čega nas je Nedić pozvao u jednu sobu. Hafiza je uveo u njegovu kancelariju, a mene u salu, i rekao mi da imam tri minuta da se smislim. Rekao sam da nema šta da se smislim i da sam imao šta već bih ga dao i ne bih dolazio ovdje. Izašao je i otišao u svoju kancelariju, gdje je bio Hafiz. Tukao ga je neko vrijeme, čuo sam udarce. Onda je ušao kod mene i opet me pitao jesam li se smislio. Ponovo sam mu ponovio da nemam šta da se smislim, kad nemam, na što me je on udario pendrekom u rame, pa onda šakom u predjelu glave, u vilicu. Pao sam. On mi je prišao i rekao mi da skinem sve sa sebe i dobacio mi "misliš, ako si se tako obukao da te neće boleti". Ja sam skinuo jaknu a on me je udario još tri puta pendrekom po leđima. Rekao mi je da imam tri minuta da se smislim i ponovo otišao da bije mog brata Hafiza. Kad je ponovo ušao kod mene, odmah me udario pendrekom po glavi. Pao sam izgubio sam svijest. Pokušavao sam ustati kad sam osjetio jak udarac pendrekom u želudac. Ošamario me jednom i dva puta me udario pendrekom u predjelu stomaka. Nakon

toga mi je rekao da pokupim odjeću sa stola i da dođem u njegovu kancelariju kod Hafiza. Tamo nam je rekao da imaju informacije da mi posedujemo oružje i da nam je rok da ga do šest sati naveče predamo miliciji u Buđevo. A da smo zasad slobodni. U stanici milicije u Sjenici zadržani smo oko 40 minuta".

Kurtović Alija (1962) iz Sugubine:

"Marta 1994. radnici SUP-a Sjenica Miloje Rajković i još neki, došli su pred moju kuću i, s obzirom da nisam bio kući, našli su me u Pomorac i tražili od mene da dam pušku. S obzirom da nisam imao nikakvo oružje, ostavili su mi poziv da se sutradan javim u osam sati u SUP-Sjenica. U zakazano vrejeme sam se javio, odveli su me u sobu za čekanje, gdje se nalazilo više ljudi, od kojih sam prepoznao Fevziju [afića, Mustafu Džigala, Fadila Nikšića. Kad sam došao na red, Miloje Rajković me odveo u kancelariju Mila Nedića. Kad sam ušao, opsovaо mi je tursku majku i udario me pesnicom u predjelu stomaka. Nakon toga mi je naredio da se okrenem ka čošku, prišao mi s leđa udario me pozadi glave i ja sam udario glavom o zid. Glavu mi je oblila krv. Nakon toga mi je dao voljno pet minuta: da razmislim da li ћu dati nepostojeću pušku ili ne. Kad sam rekao da nemam pušku da dam, drsko mi je naredio (napisao poziv) da se javim u SUP-Novi Pazar, u sobu broj 25, gdje su prljavi posao obavljali Goran Rosić i Milić Karličić. Prije nego sam izšao, pošto sam bio sav krvav, Miloje Rajković me je izveo i prao mi krv sa lica, kako bi prikrili tragove. I nakon pranja krv je i dalje tekla, bio je četvrtak, narod se okretao i gledao u mene. Nakon toga sam se odazvao pozivu u SUP-Novi Pazar, zajedno sa Hidom Lakotom, gdje su me psihički zlostavljeni dva puta. Posle toga više me nisu pozivali, a i nisam dao oružje, jer ga nisam ni imao".

Ramiz Totić (1957) iz Ursula:

"Nas oko stotinak mještana iz mjesne zajednice Kladnica radili smo 29. avgusta 1993. kod jednog Čačanina na njivi, vadili krompir. Došlo je do prepirke između Seada Halilovića iz Ursula i jednog Srbina, zbog vode. Sead je, naime, donio kanister vode za piće i prvo ga ponudio mom bratu Jusufu. To je ostalo krivo Milikiću. Opsovaо je Seadu "turskoga boga", na šta mu je ovaj uzvratio psovanjem Isusa i krsne čivije i na tome se sve završilo. No, pošto ovaj Milekić ima sina milicionera, milicija je odmah bila upoznata sa slučajem. Negdje oko 9 i 30 došla su tri milicionera. Jedan od njih je pucao u vis, kako bi nas zaplašio, dok su druga dvojica počeli udarati mog brata Jusufa, koji im se opirao i zajedno sa [ućrom Muhovićem uspio pobjeći. Na mjesto događaja je nakon izvjesnog vremena došlo još pet policijskih kola sa još dvadesetak milicionera. Svi su bili naoružani automatskim puškama. Pokupili su nas u gomilu i onda počeli udarati rukama, nogama, palicama i puškama. Nisu birali da li udaraju žene ili djecu, tukli su sve od reda. U znak upozorenja ispalili su i nekoliko rafala tik iznad naših glava. Nakon toga pošli su u potragu za [ućrom i Jusufom. Mene i brata

mi Nura su priveli u sjenički SUP. Moju, Jusufovu i [ućrovu kuću su istoga dana blokirali i izvršili pretres u njima. Na mojoj kući su odvalili dvoje vrata i onda izvršili pretres u njoj. U Stanici milicije, u Sjenici, su me te noći tri puta izvodili i bili pesnicama dobacujući mi "Poštovaćete vi zakon Srbije". Ujutro su me pustili kući. Obratio sam se doktoru u bolnici i za potrebe Suda uzeo ljekarsko uvjerenje".

Papić Bahto (1965) iz Ursula:

"Meseca avgusta 1995. godine, u kafani Miša Muminovića, sedeli su Avdo, Fadil, Faik Papić. Nakon obavljenih obaveza u gradu ja sam im se pridružio. Sjedući sam uočio da su tri osbe susjednog stola u prilično pijanom stanju. Nakon 15-ak minuta jedan od njih je bez ikakvog razloga uperio pištolj u Avda. Ne znajući ko su i šta su, uslijed straha i panike, pokušali smo da se odbranimos i zaštitimo, zbog čega je došlo do komešanja i agresivnog ponašanja sa njegove strane. Nakon toga došlo je dvojetroje kola policije i 10-ak policajaca, na čelu sa komandirom Popadićem. Ne tražeći nikakvo objašnjenje za ono što se dešavalo u kafani, ko je izazvao svađu, usledilo je batinjanje palicama, pesnicama, nogama, svih nas, po svim dijelovima tijela. Bez obzira što nije pružan nikakv otpor, čak smo se u početku radovali da je policija tu i nadali se da će nas zaštititi od napadača. Međutim, napadači tom prilikom nisu ni taknuti, a umjesto njih su batine su dobijali napadnuti. Usljed silnih batina Avdo je izgubio svijest i bio izbačen u takvom stanju ispred kafane. Bio je povrijeđen i Fadil pa su Avda i Fadila odvezli u Dom zdravlja, a mene i Faika su pritvorili u stanicu policije u Sjenici, a zatim kasnije i nas prebacili u Dom zdravlja. U toku pritvora bili smo batinjani i vrijeđani, psovani i ponižavani na najgrublji način. Teško povrijeđeni Avdo i Fadil su iz sjeničke bolnice, iste noći upućeni u bolnicu u Prijepolju. Naše izjave o događaju i izjave svjedoka nijesu uvažavane niti prihvaćene. Nakon nedelju dana od događaja, izvedeni smo pred sudiju za prekršaje, uprkos ljekarskim uvjerenjima, vidljivih povreda, izjava nas i svjedoka, osuđeni smo po izvještaju koji je dala policija i to: Avdo – 50 dana, Fadil – 35. a ja i Faik – novčano. Nakon plaćenih i odležanih kazni, protiv Avda, Fadila i Faika vođen je sudski spor u Novom Pazaru, prema optužnicama policije, čime su osuđeni na zatvorske kazne oko jedne godine, žalbe na sudsku presudu nisu uvažene".

Nusret Muhović (1963) iz Ursula:

"Krajem aprila ili početkom maja 1999. godine, datuma se tačno ne sećam, policajac Rajević Fikret, sa još dvojicom policajaca, došao je kod mene kući i bez ikakvog objašnjenja rekao mi da pođem sa njima u policijsku stanicu. Takođe su mom komšiji Mizu Halilović, naredili da pođe sa nama. To smo mi i učinili, tražeći odgovor zbog čega nas vodi. Rekao je dobiće te obaveštenje dole. Kada sam stigao u stanicu, sačekao sam dok nije došao Mizo. Za to vreme čekanje nije me dirao. Kada je došao Mizo, rekao nam je da stanemo uza zid. Kratko smo stajali a ond nam je naredio da

legnemo na patos, licem okrenuti prema betonu. Onda je usledilo njegovo šamaranje i udaranje pesnicam. Pokušavao sam da se zaštitim ali bez uspeha. Mizo je odmah legao, a ja sam odbio u početku da legnem, što je njega dodatno razjarilo. Da budem iskren: njegovo udaranje nije dugo trajalo od priliike pet do deset minuta. Bio sam ošamućen od udaraca ali nisam bio u nesvesnom stanju. Svaki put bi me ispravio a onda bi me udario. Kada je završio udaranje, rekao nam je: izlazite, idite kući. Niti smo zbog nečega saslušavani, niti smo davali kakvu izjavu, niti nas ko više pozivao, na tome se sve završilo i ako ja i danas ne znam zbog čega se sve to desilo".

Spaho Kurtanović (1940) iz Tuzinja:

"Pred kuću su mi 1994. došli Milan Nedić, zamenik Paunovića, i još dvojica policajaca. Tražili su mi dve puške - automatsku i srpsku pušku, kao i jedan pištolj. Posle ubedivanja (puške nisam imao, pištolj sam dao), poveli su me u Karajukiće Bunare. U K. Bunarima Nedić me bodimice pendrekom udarao u leđa i rebra, te me psihički maltretirao. Tražili su mi pušku, a ja sam tražio da je kupim i da im je dam, ali to nije pomoglo. Ta tortura je trajala 15 dana i taj zamenik Paunovića me je tukao. Mile mi je uručio poziv i ja sam otišao u Novi Pazar. Od 9-13h su me psihički maltretirali, kasnije su me tukli. U sobi broj 25 su me tukli, ali ne znam koji su, samo sam čuo da zovu Karličića. Tukli su me beskonačno, po licu, po rebrima, pa pendrekom po leđima. Dva puta sam ulazio i izlazio, non-stop su me tukli. Zbog straha i zadobijenih povreda, pod prisilom iznudili su mi lažno priznanje da imam pušku (srpsku), koju nisam imao. Naredio mi je da je odmah sutra donesem. Kupio sam pušku kod Medine Glišević iz sela Jauče i platio je 600 DM. Sutradan sam je odneo u Karajukiće Bunare i predao je baš ono ko me je tukao. Predao sam pušku i ostavili su me".

Dacić Bajro (1947) iz Cetanovića:

"Juna 1995. došao je Dragan Paunović, komadir policije, zajedno sa Dacić Džekom. Nisam bio tu, pa su mi ostavili poziv na vratima. Otišao sam naveče kod Džema da ga pitam zašto su dolazili. Rekao mi je da se ne radi o oružju, samo je u pitanju neka provera. Džemo je sa Duljkom otišao u Buđevo sa "nivom", a ja za njima. Kad sam stigao u Buđevo, u policijskoj stanici, zatekao sam Džeka, Duljka i komandira Paunovića. Pitao me je Paunović zašto sam došao. Rekao sam da ne znam. Paunović se obratio Džeku: "Pričaj, Džeko". Džeko je istakao tu preda mnom "da Bajro posjeduje automatsku pušku", pušku "M-48", ruski "tt". Paunović se obratio meni: "Jesi li čuo šta je Džeko rekao?" Čuo sam, a pošto sam čuo, rekao sam za Džeka da je do juče bio pljačkaš (što je i dokazano), a danas to meni da kaže. I pljunuo sam ga. Pošto sam ga pljunuo, on je rekao komandiru sljedeće za mene: da sam sinoć bio na sijelu, da sam rekao da će kupit pušku, da će ubiti Džeka, Duljka i Paunovića. Rekao sam: vidi ovo, komandire. Sad kaže da imam oružje, a sada da će kupit pušku.

Nastavio sam: komandire, bilo je još ljudi na sijelu, samo sam ga pitao zašto ste dolazili, a on mi je samo rekao i zakleo se, da nije povodom oružja, već samo da se nešto ispita. Paunović mi je opsovao oca i rekao zbog čega si kupio automatsku pušku i prije dvije godine meni je predao. Hteo si da ubiješ pola Buđeva, mene da opljačkaš. Rekao sam da se pozivam na Popadića i Aleksića, da je moj otac za vreme rata spasio pola Buđeva. Paunović je naredio Duljku i Džeku da izadu napolje. Pošto su oni izašli, Paunović se okrenuo k meni i pitao me: "Bajro, hoćeš li da daš oružje, ili da ti lomim kosti?" Izvadio je palicu, i udario me preko lijevog kuka, onda me je deset puta udario po lijevoj i 10 puta po desnoj ruci. Udarao me je pendrekom u stomak. Kad me je udario pendrekom u želudac, povratio sam sukrvicu u njegovoj kancelariji. Vojin Popadić, policajac, je sve to gledao. Kad sam počeo da povraćam, Popadić je prišao i udario me nogom u stomak i još dva puta pesnicom u glavu. Paunović je rekao "Ne, ubi čoveka", ali me je Popadić još jednom udario nogom. Rekao sam da me može ubiti, pitajte Duljka – da se zakune na svojih sedam sinova, da imam, ja ću kupit i donijeti. Zvali su Duljka i on je ušao i rekao: "Sad ne trebam ni tebi ni Bajru". Duljko je rekao za puške – ne znam, a za pištolj – Džeko kaže da ga je njemu davao, kao navodno ruski "*tetejac*". Rekao sam dala mi ga je Hajra Dacić Džekova bratučeda. To sam rekao Paunoviću. Duljko je pitao Hajru i ona je potvrdila da jeste. I on je zvao u Buđevo. Kad su me prebili, izbacili su me vani. Naišao je jedan čića zvani Bada, koji me dobro poznaje, pitao me je: šta je to rode? Ja sam samo podigo glavu kad me je video sagnuo je glavu i razminuo me. S tim da je taj isti Bada bio Muslimene, jer ga je Paunović pitao, ima li želju da bije Muslimane, tukao je neke Kurtanoviće. Ponovo su me vratili oko 13,30 časova i pitao me Paunović "Bajro, jesli li se smislio?" - Ja nemam šta da mislim, moje je sve završeno, reko sam mu. Paunović mi je rekao: "Imam momke, koji će te povesti u Boriće, slomiti ti kičmu, i do čaršije i do Novog Pazara da te vodim. Samo sam te načeo" Reko sam mu da je moje završeno i da mi je svejedno. Uzeo je pisaču mašinu i pitao me: znaš li kako kažnjava sudija u tri primerka? Odgovorio sam da ne znam. Stavio je tri lista papira i reko mi da će me oterati u zatvor, od tri do pet godina, bar za onu pušku koju sam im predao prije dvije godine. Posle mi je rekao: "Slobodan si – kući!". Koračao sam 200 metara, bio je petak, pao sam u kanal i naslonio sam se. Naišao je čovjek iz Cetanovića, Safet Dacić, na konju. Rekao mi je da ga čekam. Nisam smeо da ga čekam, plašio sam se policije, izašao sam na vrh Buđeva u jednu baru. Pao sam u lokvu. Safet me je uzeo i doveo pred kuću. Toga dana brat mi je zaklao tele i zavio me u kožu. Posle dva dana dolazi mi brat i donosi mi poziv za kod Mila Nedića. Nisam smeо otići, nego sam preko noći uzeo pasoš, osvanuo sam kod [emsu Dacića kuće (vozač)]. Krenuo sam i pobegao u Skoplje. Tamo sam bio mjesec dana. Propala mi je ljetina. Zvao sam u Sjenicu, kod Bešira. Tu je bio Duljko i moj brat. Reko mi je Bešir: "Hajro, vrati se, s tim da dođeš kod mene s tim da mi pričaš". Došao sam kod Bešira. Sutradan sam otišao kući, narednog dana sam se javio Nediću i sve sam mu ispričao. Nedić mi je rekao da idem

kući. Dolazili su Pušina, potpredsjednik SO-e Sjenica i novinari da im ispričam šta sam sve preživio, da teramo sudom. Ali, dolazio je i Duljko i Nedić pa su mi zaprijetili da ne smijem pričat nikom ništa".

Milun [ebek (1966 - Jablanovo, kod Bijelog Polja) iz Bara:

"Vlasnik sam lokal SUR "Dubočica" u Barama, u sjeničkoj opštini. Sa svima sam bio u dobrim odnosima. Kad ja nisam bio u mogućnosti da radim, menjala me supruga. Jednog dana supruga mi se požalila da je Vujović Milomir, policajac sjeničkog OUP-a maltretira. O tome me obavijestio i njegov kolega Jugoslav Cmiljanić. Jedno jutro supruga mi kaže da imam telefon, a Vujović je nešto iza stola vulgarno dobacio. Pre toga sam planirao da mu skrenem pažnju da to nije ljudski, nije fino i da se tako više ne ponaša. Tu više on nije komentarisao i otišao je u poljski WC. U međuvremenu je došao komandir Stanice policije Bare – Maraš Marašević. Na moju inicijativu seli smo za jedan sto Marašević, Vujović i ja. S obzirom da sam ja htio da upoznam Maraševića, ispričao sam kako se Vujović ponaša u mojoj lokalni prema meni i mojoj familiji. Dok sam ja pričao, Vujović je ustao i rekao da će me pesnicom zakucati za zid. Ja sam mu rekao da to on meni nikad' ne može učiniti dok je gospodin Marašević pokušavao da smiri situaciju za stolom. Počeli su gosti ulaziti u lokal, ja sam nastavio sa radom, a gospoda je napuštala lokal. Tog istog dana (jesen 1998. oko 17 časova) u lokal dolazi Vujović, sa Adamović Novaljom (građanin) seli su u jednom uglu lokalna, poslužio sam ih. Kako je vreme odmicalo Vujović mi je počeo dobacivati: "Milun-aga, pristupi stolu". Ja sam došao stolu, rekao mi je da se sagnem da mi nešto šapne s namerom da me udari. Kad sam odbio, rekao mi je: ako ustanem, izbaciju te kroz prozor. S obzirom da je vreme odmicalo, a lokal se praznio, u tom odlasku gostiju – odlazi i Adamović. U lokalostaje Vujović, ja, Raičević, Smiljanović i Čurović. Vujović je imao nameru da se obračuna fizički sa mnom, čekao je da odu svi gosti. Prilazi Čuroviću i kaže mu što čeka, što ne ide? Kad je ovaj pitao zbog čega da idem, Vujović ga je lijevom rukom uhvatio za grlo, a desnom za testise i pribio ga uza zid. S obzirom da je to moj lokal, ja sam prišao i rekao da pusti čoveka. Vujović u tom momentu napušta Čurovića, okreće se uz psovku da mi "jebe mater", pokušao da me udari pesnicom u glavu, ja sam izbegao udarac. Tada se povlačim u šank, dolazim do zida u šanku, a Vujović nasrće fizički na mene u šanku. Polse mog upozorenja da se on udalji, dolazi do obračuna. Vujović pri prvom pokušaju je bio izblokirana, a posle je dobio dva udarca u predelu vilica i on pada. Tada Smiljanović, Čurović i Raičević, ulaze u šank i štite ga. Kad se on osvestio, pošto mu je auto bilo ispred lokalnog "Opel vektra", iz auta uzima pištolj marke CZ 9 mm i službenu palicu. Kada sam to primetio, zaključao sam lokal, a s obzirom da mi je lokal u porodičnoj kući, Vujović kreće ka kućnim vratima. Ispred kućnih vrata nalazila su se dva moja deteta od dvije i pet godina starosti. Jedini svedok je bio Čiča iz Kraljeva, radio je kao građevinac na pošti u Barama. Rodom je iz Buđeva, molio me je iz straha da ga ne

postavljam za svedoka. I ja sam imao oružje, pod dozvolom, ali na moju sreću pojavio se policajac Rovčanin Milinko, uhvatio ga s leđa i odvukao do auta, otišli su prema stanici. Posle 10 minuta dolazi komandir policije i upozorava da se sklonim, da ne budem ubijen. Rekao mi je da će doći patrola SUP-a Sjenice i odvesti ga u Sjenicu. Zamolio sam svedoke da svi ostanu tu, dok ne dođe patrola. Kod mene je došao Boro Vranić iz Sjenice i Milisav Marašević (komandir), policajci Bošković i Rovčanin, sa namerom da saznaju nešto više o ovom slučaju. Dok su svedoci iznosili istinu, Vranić Boro je rekao Cmiljaniću: "Nemoj da lažeš, da te ja ne bih tukao!" Posle iznešenih činjenica, oni su otišli i odveli Kujovića, a protiv mene nateraju Rovčanina da mi napiše prekršajnu prijavu uz mnogo laži, po nalogu B. Vranića. Sutradan sam sproveden kod sudske poslovne komisije za prekršaje u Sjenici. Sudija je bila Nermina Mahmutović. Privedeni su svi svedoci, i na moje insistiranje Marašević – komandir, i svi su potvrdili kako je bilo. Marašević je rekao da je dolazio da vodi Vujovića iz lokala, a on ga je oterao u p. materinu. Ta je prijava odbačena, a ja bezuslovno oslobođen. Kasnije mi je gospođa sudija rekla da su je zvali iz policije Sjenica, da me osudi, što je ona odbila, nemajući razloga za kaznu. Da bih došao do pravde, ja sam podneo privatnu tužbu Opštinskom sudu Sjenica protiv Vujović Milomira, krivično delo uvrede iz čl. 93. st. 1. i krivično delo ugrožavanje iz čl. 67. st. 1. KZ SR. Ovo je palo kod Moma Brajovića. Na prvom ročištu je pozvao Vujovića i mene. Pišem pismo načelniku Mirku Rakonjcu, i on to vraća u MUP-u Sjenica, da se ispita slučaj. Popadić me zvao, i rekao da ga šalje na Kosovo. Videći da nemam šanse da se izborim za pravo, odustao sam. Sve činjenice će biti priložene na uvid. Kad sam izašao na prvo ročište jedan od policajaca je prijetio da će me likvidirati, ako tako nastavim".

Mehmed Smajović (1933) iz Draževića:

"To je bilo vrijeme kosidbe, čini mi se juna 1994. kada su došli da me uzmu oko 11 sati. Došao je Milić Karličić u društvu sa još dvojicom policajaca. Usmeno mi je saopštio da se moram javit njemu u prostorijama SUP-a Novi Pazar. Postupajući po naredbi, sutradan sam se javio u osam sati u kancelariji Karličića. On je od mene tražio da mu predam nekakvu staru srpsku pušku. Odgovorio sam da nemam nikakvo oružje i da iz tih razloga ne nemam ni pušku koju mi traži da predam. Toga dana nisam bio tučen. Zadržan sam u SUP-u sve do 19 sati. Sve vrijeme je tražio da mu predam puške. Pošto nisam imao oružje koje se od mene traži, nisam mogao ni da ga predam. Inspektor me je pustio da idem kući, ali mi je saopštio da moram da se javljam u osam sati ujutru svaki dan. Javljaо sam se svakog jutra u zakazano vrijeme i ostajao do 19 sati naveče. Prilikom tih javljanja sam bio izložen ubedivanju i primoravanju da donesem pušku koja se traži od mene. Tako je to trajalo nekoliko dana. Jednog dana mi je Karličić uručio pismeni poziv da mu se javim, čini mi se 24. juna u osam sati. Istog dana su dobili pozive i moje komšije Hamidović Daut i njegov sin Smajo, pa smo sva trojica rano ujutru otišli u Novi Pazar i javili se u kancelariju inspektora Karličića. Odmah po javljanju Karličić nam je rekao da izademo u hodnik a da će on pozivati pojedinačno. Nakon pet minuta pozvao je Hamidović Smaja. Kada je posle izvjesnog vremena izašao Smajo iz kancelarije primjetno je bilo da je on tamo tučen. Na licu su bili vidni otisci prstiju a dlanovi njegovih ruku su bili već pomodreli uz veliki otok. Ubrzo smo ga ja i njegov otac odveli u WC i

umili ga i ruke mu kvasili hladnom vodom. Rekao nam je da je batinjan palicom po dlanovima, šakama, da je šamaran i da je dobio nekoliko udaraca nogama u predjelu pleksusa i grudi. Zaista je ta scena bila strašna. Ubrzo sam ja pozvan unutra kod Karličića. Ušao sam. U kancelariji sa Karličićem je bio još jedan visoki, žuti, krivonosi, mladi policajac koji mi je rekao: stari, daj to što duguješ da se ne bi više ubedivali. Kada sam rekao da ja ništa ne dugujem, on je uzeo sa stola palicu i naredio mi da ispružim ruke sa dlanovima okrenutim na gore. To sam učinio a on je jako zamahnuo palicom. Od straha sam izmakao ruke a on je promašio zbog čega se razjario i iz okreta me udario snažno mogom u predjelu pleksusa usled čega sam udario glacom i ramenom o štok vrata i srušio se na pod onesviješćen. Posle izvjesnog vremena kad sam došao sebi, Karličić me je iz jedne flaše prskao vodom po licu. Zamolio sam ga da mi da da popijem gutljaj vode i on mi je dao. Ispravili su me sa poda, a onaj policajac mi je naredio da ponovo ispružim dlanove i počeo me udarati palicom po njima. Bolovi su bili nepodnošljivi. Od jakih bolova više puta sam padao u nesvijest. nakon toga bi me kvasili vodom a onda batinjanje nastavljadi. Nisam osjećao da su moje ruke. Dlanovi i podlaktice postali su modri, gotovo crni, uz veliki otok. Za sve vrijeme batinjanja, govorio mi je: mamu ti tursku j...., ti da me lažeš! I pored tolikih batina ja sam im rekao kako nikakvo oružje nemam i da im ništa nemam predati. – Daćeš, daćeš! Posle policijske torture išao sam kod privatnih i državnih ljekara da mi izdaju uvjerenje ali nijedan mi nije smio dati. Kada bi im rekao da sam povrede zadobio od policije, nisu htjeli da mi izdaju uvjerenje jer su se plašili. Tako su mi govorili. Prije policijske torture, osjećao sam se potpuno zdrav i mogao sam da radim sve privredne poslove bez obzira na moje godine i moju starost. A od tada sam nesposoban za bilo koji pa čak i najednostavniji rad te za te poslove angažujem treća lica. Posle torture imao sam dvije operacije koje su u uzročnoj vezi sa batinama koje sam dobio. Za sve vrijeme policijskog tretmana od prvog do posljednjeg dana od njih nisam dobio nikakvo rješenje na osnovu kojega bi utvrdio zašto sam nekoliko dana praktično bio po cijeli dan zatočen u prostorijama SUP-a. I na taj način faktički sam bio lišen slobode, i to na svirep način kako sam unaprijed izjavio. Da bi sebe spasio od dalje zlostave, bio sam prinuđen da jednom licu koje je imalo veze sa policijom dam 1.000 DEM kako me ne bi više tukli. Od tada me nisu više tukli. Da napomenem još ovo, dok su me tukli pitao sam ih kod koga mogu kupiti pušku da im je predam kako bi prestali da me tuku. Rekli su mi: "Idi kod Hazira i Fadilja u Kamešnicu gde ćeš uzeti i oni će te naučiti". Molim da se ova moja izjava dostavi svim važnim faktorima u državi i svijetu koji se bave ljudskim pravima i utvrđivanjem krivične i materijalne odgovornosti počinilaca krivičnih djela".

Numan Avdović (1948) iz Kamešnice:

"Dana 12. maja 1994. otišao sam u Novi Pazar jer mi je poziv bio ostavljen na tarabe, pred kuću. U Pazar sam stigao u devet časova ujutro. U SUP nisi mogao da uđeš bez propusnice, a poziv se ostavlja na improvizovanoj prijavnici. Predao sam poziv i rekli su mi da sačekam do pola deset. Posle su me pozvali i kad sam ušao, rekli su mi Ilić i Gerić, konkretno Ilić, stani u čoše mirno. Stao sam. Rekli su mi da treba svako da odgovara ko ima oružje i ko ga posjeduje ilegalno. Uneli su dva pendreka i dvoje lisica. To je uneo Gerić. Gerić je rekao: sad ćeš da pričaš i ono što nije. Nakon dva sata Gerić je otišao, a sa ispitivanjem nastavio Rade Ilić. Stajao sam sve vreme u stavu mirno. Stalno mi je tražio pušku. Drugi dan ista priča, isti tretman. Skinuo mi je kaput i pobacao ključeve, novčanik i tražio pušku. Govorio sam da nemam. Rekao mi je snađi se kako znaš. I sve stojim mirno. Treći dan ponovo u SUP-u Novi Pazar. Sve

isto kao dva predhodna dana. Onda mi je rekao "da te povedem onamo gde se priznaje". Krenuo je preko hodnika a ja za njim. Uveo me u veliku salu. Tamo su bila dva momka koji su imali zlatne lance, narukvice bili su u civilu. Jedan policajac mi je rekao "sedi na stolicu". Pitali su me šta ćeš ti ovde - rekao sam im nemojte me dirat. Tu sam bio po mojoj procjeni negdje oko dva sata. Ilić me uzeo ponovo i dalje je tražio pušku. Govorio mi je: da je nabaviš kako znaš! Četvrti dan ista priča, isti tretman. Taj dan je došao načelnik DB, Vlado Čorbić. Ilić mu je rekao: "Načalniče, šta ćemo sa ovim čovekom, on neće da prizna. Čorbić mi je rekao: "Idi kući i donesi pušku, ako te oteram u Kraljevo, rodićeš mečku, ako treba!" Rade mi je dao ključeve od mojih kola. Peti dan Ilić mi je rekao: pušku moraš donijet, vadio mi je neke spiskove, ali ja sam reko da od toga nema ništa. Oko 13 sati uzeo je pendrek i rekao: "Druže, sa vama nema priče, vama treba motka!" Naredio mi je: pruži ruke. Ja sam pružio, a on me je udario četiri-pet puta naizmenično po obema rukama. U toku dana navraćao se i tukao me četiri-pet puta. Na kraju sam odbio da pružam ruke. Tu smo se pogurali, držao je pendrek i krenuo ka vratima. Tu se sreo sa mojim ocem. Pitao ga šta ćeš ti, stari? Otac je rekao: sin mi je tu, šta radite sa njim? Rade mu je rekao: "Mi ne bijemo nikoga". Posle nekoliko vremena, došao je načelnik i pitao me: "Mogu li da pričam s tobom?" Odgovorio sam mu potvrđno. Ubeđivao me da donesem pušku, rekao mi da ima sve moje podatke i na kraju dodao "Ima puška da se kupi". Pitao sam ga gde ima - imaš li ti? On mi je odgovorio "Ja nemam ali imaju ljudi". Imao sam utisak da je on to prodavao. Čorbić me pitao "Jesi li član SDA?" Reko sam da jesam. Pitao me jesi li član "Patriotske lige" - odgovorio sam da ne znam šta je to. Na kraju mi je rekao: "Da te oslobodim do dalnjeg i za 15 dana donesi pušku". Posle 15 dana otišao sam primio me Čorbić – bilo je to uoči Bajrama. Pitao me: "Ideš li u džamiju?". Reko sam mu da idem kad imam vremena. Nastavio je dalje: "[ta se priča po džamiji]" Odgovorio sam mu da hodža priča ono što treba, biti pošten, vernik. Kad sam krenuo, Čorbić mi je rekao: "Da se pomiriš sa ovim čovekom što te tukao". Rekao sam – nikad. Krenuo sam niza stepenice, kad mi kažu: vrati se zove te načelnik. Vratio sam se, a on mi reče ipak mi donesi onu pušku. Na kraju me oslobođio do dalnjeg. Tako je do danas".

Jusuf Džanković (1969) iz Kamešnice:

"Imali smo goste kod moga strica i tu smo sjedeli i razgovarali. Tu mi je bio ujak Ibriović Aziz, i ostao je kod nas do 15 časova. Posle sam ga otpratio svojim autom za Novi Pazar. Na putu ka Dugoj Poljani, svratio sam u kafanu "As". Tu smo sjedeli, ja, Izet Bektašević i njegov rođak. Poručio sam piće, meni i njima, i sjeo za susjedni sto. Tri puta sam plaćao piće. Posle je ušao Džigal Nerkez, prošao je pored mene ne pozdravivši me, a poznavali smo se. U međuvremenu sam otišao u WC i kada sam se vratio, pomilovao sam Nerkeza po čelu, a on mi kaže: "[to me udari?]" Kažem – nisam, a on mi opsova majku. Posle sam opsovao i ja njemu. Konobar kafane je prišao i

zamolio da se ne raspravljamo. Odmah sam tražio račun od konobara da platim, ali on nije imao sitno da mi vrati kusur. Čekao sam, ali ga nije bilo. Izašao sam vani i ušao u auto, okrenuo auto i dalje čekao konobara da mi vrati kusur. Momci koji su sjedeli u kafani, Nerkez i Bektašević, su me napali i počeli da me tuču. Nerkez me držao. Tu sam pao, kada sam ustao pored mene je bio Džemo Ljajić. Ušao sam u auto i krenuo kući. Dok sam vozio, primjetio sam da mi auto nešto vuče u stranu. Stao sam i video da mi je guma izduvala. Htio sam da uzmem rezervnu gumu i da je zamijenim, ali je nije bilo. Neko mi je uzeo. Tako sam vozio auto na felmu tri kilometra. Za to vrijeme nije bilo policije. U međuvremenu su naišli moj pašenog iz Novog Pazara i šurak Ahmetović Selim, vidjeli su me krvava i pitali šta se desilo. Ispričao sam sve. Došli smo kod mene kući i posle jedan sat vremena vratili se kod doktora. Doktora nije bilo, čekao je još jedan čovjek. nakon 20-30 minuta, krenuo sam da prijavim policiji. Prijavili smo i pašenog je rekao policajcu Radomiru da će da me vodi ljekaru u Sjenicu, a on mu je rekao: "To nemoj da radiš, nije to ništa". Moj pašanog i šurak su produžili za Novi Pazar. Pošto sam bio dobar prijatelj sa Bektaševićevim ocem, otišao sam kod njega i pozvaonio na vrata. Na vratima se pojavila majka mladića koji me tukao. Pitao sam je je li Smajo tu - otac momka koji me je tukao. Rekla je: "Nije, marš od kuće!" Odmah sam se okrenuo i otišao. Usput sam sreo policajca Spasojević \orđa, zaustavio me i pitao: "[ta ima kod tebe, diži ruke uvis?!" Odgovorio sam mu da nemam ništa i da sam došao da se požalim Smaju na sina, a on mi je odgovorio šta ima da se žalim. Prišao mi je i počeo da me pretresa. Kako je držao palicu u ruci počeo je da me udara po glavi i u predjelu potiljka. Udarao me i po vratu. Gubio sam svijest pa se nekih detalja ne sjećam. Psovao mi je majku i prijetio da nas sve treba poklati. "Ti si p.... od čoveka, hajde da se pobijemo. Udarao me bodimice palicom po bubrežima. Vukao me nekih 100-150m i za sve vreme me tukao. Molio sam ga: "Čovjek si, nemoj me biti, imam djecu", a on me i dalje tukao. Nisam nikakv otpor davao. Rekao mi je: "Ja jesam čovek, ali ti si p...., hajde da se bijemo". Posle me odveo dole ka policijskoj stanici te me tu spasio Čale, policajac, da me više ne tuče. \orđe mi je prijetio: "Nabiću ti pendrek u usta". Ušao je ponovo Čale, pogledao \orđa i on je prestao da me bije. Posle su me uveli u drugu prostoriju i tu sam se onesvijstio. Ne znam koliko dugo sam bio u besvesnom stanju. Kad sam se rastreznio, policajac \orđe me je vukao da ustanem i govorio mi: "Ustaj, hajde, na česmu, operi se". Bio sam sav krvav. I slomljen. Usta su mi bila suha, pljuvačku nisam mogao da progutam. Na kraju mi je rekao: "Idi kući i nemoj da praviš probleme, a sutra se ponovo javi ovde u stanicu". Sutradan sam došao da se javim, ali nikog nije bilo, osim čistačice. Ona mi je rekla da se javim u Sjenicu. Sreo sam Jahiju Aljovića i zamolio ga da idem sa njim za Sjenicu. Susreo sam i policajce Kučevića i Radomana Karličića i oni su mi rekli da se javim u stanicu policije u Sjenici. Rekli su Jahu da me ne vodi. Jaho im je rekao: "Ja ču da ga vodim do ministarstva". Išao sam kod potpredsjednika SO-e Sjenice, predsjednika Izvršnog odbora, kod komandira stanice milicije, posle me Jaho

odveo u Dom zdravlja Sjenice. Tamo su me pregledali samo formalno. Ništa mi nije prepisala. Otišao sam kod psihijatra. On je napisao izvještaj. Podneo sam tužbu, ali su je odbacili. Dana 17. avgusta 2001. javio sam se doktoru u Novom Pazaru koji mi je dao izvještaj. Tužba mi je odbačena bez ikakvog obrazloženja. Izjavu sam dao kod komandira policije Ifeta Muhovića, ali od svega toga nema ništa. Zbog nedostatka sredstava nisam u mogućnosti da krivično gonim policajca Spasojevića i to tako stoji".

Jahija Aljović (1949) iz Kamešnice, kao svjedok navodi:

"Krenuo sam za Sjenicu 9. avgusta 2001. godine. Negdje oko 7,30 časova ujutru stigao sam u Dugu Poljanu. Tu sam stao i svratio da popijem kahvu. Neko me je zovnuo, okrenuo sam se i video Juska. Bio je krvav. Uzeo sam ga u auto i poveo za Sjenicu. Na putu za Sjenicu dva puta mi je gubio svijest pa sam ga polivao da se rasvijesti. Vodio sam ga kod potpredsjednika SO-e Sjenica, predsjednika IO Sjenica, komandira stanice policije, Ifeta, ali je ovaj bio zauzet, pa me nije odmah primio. Kasnije me primio. Sve smo mu ispričali, a on je rekao: "Vodi ga u bolnicu". U bolnici doktorka nije dala da uđem a njega je primila. Pregledala ga je, izašla i rekla mi: "Jesi li ti taj drveni advokat?" Ja sam joj na to odgovorio: teško toj bolnici gdje ti radiš. Jedna plava nas je uputila na neuropsihijatra, Hivza. Doktor je bio na odmoru, ali kad smo ga pozvali došao je da ga pregleda. Jusufa sam vratio u stanicu milicije a ja sam otišao u Skupštinu, jer sam odbornik SO-e Sjenica. Posle toga sam ga odveo kod advokata. Advokat je napisao tužbu, ali mi je rekao da ne može da ga zastupa".

Tahirović Hilmija (1952) iz Sjenice:

"Maja mjeseca 1992. prema Priboju, išao sam da dam krv jednom bolesniku. U mjestu Aljinoviće nas je zaustavila vojna patrola. Tražili su mi lična dokumenta. Dao sam ih. Jedan od rezervista mi je preturao po dokumentima i između ostalog je našao sliku dr. Sulejmana Ugljanina i člansku kartu SDA. Tu su nas zadržali oko dva sata. Proverili su telefonom da li sam im rekao istinu, i nakon dva sata su me pustili, uzeli su mi ličnu kartu i rekli da se vratim istim putem. Kad' sam se vratio, pitali su me da li policajci Bihorac Jamil i Edo Gašević dolaze u SDA. Rekao sam im da ne dolaze. Dok su me ispitivali, tukli su me nogama, rukama po cijelom tijelu i psihički me maltretirali, bez ikakvog razloga. Ispitivali su me ko prodaje oružje. To je bio četvrtak. Naredili su mi da dođem u subotu da im dam informacije o oružju. Ja se nisam vraćao više u komandu i oni me nisu više tražili".

Mirsad Kabaš (1959) iz Sjenice:

"Vraćajući se kući, oko 30 minuta poslije ponoći, svratio sam sa kolegama da popijemo kahvu u lokalnu, kod Jerinića. Nakon izvjesnog vremena u lokal su ušla dvojica milicionera i jedan od njih, iz Beograda, me je bez ikakvog razloga nekoliko puta udario po glavi. Od udaraca mi je odmah potekla krv iz nosa pa sam pokušao da

ustanem, ali sam u tome bio spriječen. Milicioner me je udario još nekoliko puta i onda izašao iz lokala. Pošto sam se, koliko-toliko oporavio i zaustavio krvarenje, uputio sam se u stanicu milicije kako bih dežurnima prijavio slučaj. Međutim, dežurni (Baždar) me nije htio saslušati. Nakon toga otisao sam do bolnice na pregled. Doktor me je pregledao pa je pozvao SUP kako bi provjerio da sam se i njima prijavljivao. U razgovoru mu je rečeno kako bi bilo bolje da šutim jer, u suprotnom će me izbiti još više".

Muris Tandirović (1947) iz Sjenice:

"Kafe "Snek bar" držim kao zakupac već neko vrijeme, par mjeseci. To veče 28. decembra 1993. u lokaluu je bila muzika a ja sam izašao na trenutak. U lokaluu je bilo šest-sedam milicionera za jednim stolom. Pili su. Kad sam došao, a bilo je oko 22 sata i 30 minuta, rekao mi je jedan od osoblja da su milicioneri za stolom lomili. Prišao sam im i rekao da to nije lijepo. Igor mi je rekao da neće i izvinio mi se. Jedan drugi momak je ustao i arogantno mi rekao da bježim od stola, pitao me "Ko si ti?". Rekao sam mu da sam ja gazda lokala i da njega lično ne znam, ali da nije lijepo to što rade. Igor me je povukao i pozvao na razgovor, rekao je da će sve biti u redu. Kada su krenuli, dali su mi jedan ček kao navodno da njime plate račun a ček je bio male vrijednosti, bio je još i neispravan, pa sam im rekao da ni to nije u redu ali dobro. Opet je ovaj momak i ostali počeli se busat i galamiti, udarati po stolu. Ja sam im rekao da će obavijestiti njihove pretpostavljenje i načelnika Lukovića i uputio sam se prema izlazu. Tu sam se malo zadržao i zamolio neke goste da napuste lokal, a milicioneri svi su istrčali i počeli mi udarati ko je stigao. psovali su mi majku, udarali me pesnicama i nogama a jedan je opsovao "Idi sad kaži Nikoli, jebo te i Nikola i Slobodan Milošević!" Nekako sam uspio da im se istrgnem. Nakon toga došla je i policijska patrola. Igor Gobelić je htio da bije konobara Bilala Papića, ali ja nisam dao, pa smo sklonili Bilala. Igor je prijetio kako će mi baciti bombu u lokal i da će sve polomiti. nakon toga su otisli. Svi su bili naoružani ali ne i na dužnosti".

Muhedin Kasumović (1965) iz Sjenice:

"Dana 23. februara 1995. nalazio sam se sa svojim društvom na uglu ulice Milorada Jovanovića, kada nam je prišla tročlana patrola sjeničkog MUP-a. Jedan iz grupe, kasnije sam saznao da se zove Ljubinko Ašanin, bez ikakva razloga mi prilazi i snažno me udara šamarom po lijevom obrazu. Onako iznenađenog uhvatio me je za kosu i pesnicom me udario u predjelu stomaka. Dok sam se previjao od bola, dobio sam još jedan udarac u potiljačnom dijelu. Za vrijeme ovog fizičkog nasrtaja sva trojica su me grubo vrijeđali i psovali mi tursku majku. Nakon nekoliko dana isti policajac me je zaustavio na ulici i opet me vrijeđao i psovao. Tom prilikom mi je zaprijetio, ako ga slučajno prijavim, onda treba da se selim iz Sjenice".

Munib Nuhović (1942) iz Sjenice:

"Negdje oko 17 sati i 30 minuta, pošto sam čuo da mi je jedan brat pretučen od strane pripadnika MUP-a Srbije, a da drugog progone sa namjerom da ga, takođe pretuku, pošao sam prema kući moje majke, jer sam čuo kako se oveća grupa milicionera uputila baš u tom pravcu. Nadomak kuće video sam u gužvi 20-ak milicionera kako svi udaraju mog brata Ediba Nuhovića, koji je ležao na zemlji. Pokušao sam da pridem i smirim stvar, ali su me spriječili uperivši automatsko oružje u kući i zaprijetivši da, ukoliko se pomerim, da će pucati. Nakon toga Ediba su odnijeli u stanicu milicije gdje je već bio priveden i drugi mi brat Edin. Pripadnici MUP-a su bez naloga i rješenja vršili pretres porodične kuće".

Džemo Feković (1965) iz Sjenice:

"Bio sam kod Peđe Voinovića u kafani. Sedeo sam s konobaricom Danijelom Balijom. Ušao je policajac u civilu Sretan Kovačević i bez razloga me uzeo za ramena i izbacio me vani. Otišao sam u SUP Sjenica da ga prijavim. U dežurnoj službi sedela su četiri policajca. Prvi je izašao Branko Dimić i upitao me što sam došao. Posle njega, izlazi Miloje [aponjić i udara me šamarom, bez razloga. Ja sam izašao iz SUP-a u bolnicu po lekarski nalaz kod Jemala Kučevića. Sutradan sam izašao u SUP da se požalim Boru Vranjiću, koji je uzeo moju izjavu".

Rešad Fijuljanin (1967) iz Sjenice:

"Radim kao radnik na tomboli, kao prodavac kartica. Pošao sam da prodajem kartice. Ušao je policajac Igor Gobelić, i kada sam naišao pored njega, on me udario boksom. Od udara sam pao. Ustao sam i izašao u WC, krv mi je tekla na usta. Otišao sam da operem usta, tu mi je pozlilo i pao sam, uadrio potiljkom od pod. Dobio sam i otok na usnama i izašao sam da to prijavim u policiju. Prethodno su mi u kuhinji obrisali usne. Kad sam izašao iz WC-a, on je bio kod bubnja, i kad sam izašao iz kuhinje, on nije bio tu. Ernes Isović mi je dao mobilni da prijavim policiji. Rekli su mi da dođem u SUP i prijavim. Otišao sam tamo. Kada sam se vratio iz policije, Gobelić je u međuvremenu isterao sve goste iz hotela "Park". Posle toga me je odveo u bolnicu, šef [efćo Toković, kod njega inače radim. Bio sam krvav po ustima. U bolnici mi je doktorka isčistila usta i uključili su mi infuziju. Tu sam prenoćio u bolnici. Uputili su me neuropsihijatru. Vadio sam lekarsko uvrenje na kojem piše: "Lake tjelesne povrede, posekotina unutrašnje strane usne i na potiljačnom djelu ogrebotina zadobijena prilikom pada". Podneo sam tužbu. Posle nekoliko dana Gobelić me je sreo na ulici i tražio da se pomirimo, rekao mi je da mu je žao to što se desilo. Polse toga ja sam povukao tužbu. Sudske troškove i troškove advokatu on mi je lično platio. Dao mi je ukupno 4.500 dinara, toliko sam ja platio njima".

Fijuljanin Elmedin (1983) iz Sjenice, kao svjedok navodi:

"Mi smo počeli da mijenjamo karte. Policajac Igor je ušao a Rešad je bio za stolom. Igor je prišao i udario ga iz čista mira. Rešad je pao. Posle toga se umivao, nazvao je policiju i oni su mu rekli da dođe da dâ izjavu u stanici. On je otišao, a Igor je počeo da se dere, galami, prijeti "zatvoriku ja ovo", udarao je po stolovima i naredio da izademo napolje. Svi su počeli izlaziti. I hotel su svi napustili. Poslata su dva policajca da ga izvedu, ali nisu mogli. On je udarao Voja Mrvića po leđima, a i spreda, po grudnom dijelu. Vojo se slučajno tu zatekao, kupovao je čevape. I ja sam napustio prostoriju, a po pričanju očevidaca, kasni je došao Boro Vranić i odveo ga autom".

Fuad Mašović (1975) iz Sjenice:

-U petak veče 25. januara 2002. vozili smo se gradom ja i moj drug Mujović Enes sa njegovim privatnim autom, primetili smo dvije patrole policije (po dvojica) na mjestu (kod "Politike") i kod hotela "Srbije". Išli smo u koloni, auta su polazila a nas dvojicu saobraćajac Terzić Mile, sa kojim nisam u dobrim odnosima, nas je zaustavio. Tražio mi je dokumenta i pitao me je da li sam šta pio. Odgovorio sam da sam popio dva mala piva. Naredio mi je da izadem iz auta, i dođem do njega, tu ispred apoteke. Rekao mi je da duvam. Odgovorio sam da neću da duvam, ali će da izvršim analizu krvi. Nakon toga, obojica su izvadili palice i zatražili da uđem u njihovo auto. S' obzirom da je moje auto ostalo na putu, pitao sam dotične. Zašto da idem sa njima i nisam ništa uradio. Odmah nakon toga počeli su da me udaraju palicama u predelu glave i butina (baš tu na ulici). Branio sam se rukama i pri tom zadobio povrede ruku i nogu. Nakon ove torture izvadili su pištolje obojica i rekli. Pucaću te, ulazi u auto, nakon čega ja nisam i dalje ulazio. Nnavodim da nisam ni psovao, vređao, nisam ni davao otpor. Prilazi mi \urić i njegov kolega - brane me, nakon čega mi je \urić reko imas pravo da ne duvaš, nakon čega sam ja rekao da me vodi na analizu krvi, da bi utvrdili pravo stanje stvari, i da zatražim ljekarsku pomoć, nakon zadobijenih povreda. \urić me odvezao do bolnice. Obratio sam se doktoru Steviću da mi da uvjerenje o povredama a on je rekao: Sutra dođi, to ćemo završiti. Nakon toga \urić, radnik SUP-a, odvodi me u SUP - Sjenica. Prilikom ulaska u hodnik SUP-a, Pavlović, radnik SUP-a, ulazi i udara me u hodniku nogom u predelu prepona, zamahnuo je i da me udari rukom, ali je \urić interveniso i odbranio me. U hodniku SUP-a su me zadržali oko sat vremena. Čekali smo komandira Ifeta Muhovića radi izjave. On me je saslušao - kod njega sam zatražio da duvam u taj alko test, i zaključili su da nisam pod dejstvom alkohola u nedozvoljenim granicama. Bilo je svega 0,14% promila alkohola. Pitao me je Ifet Muhović: "Zašto nisi duvao?" što sam ja odgovorio da ja skoro svako veče doživljavam torturu, zaustavljanja, te duvanja u belon, maltretiranje u obliku gde si bio, šta si radio ovako kasno, držanje na ulici po pola i jedan sat to beznazložno. Posle svega toga Ifet mi je rekao da sačekam možda će biti pritvoren i sproveden sutra na suđenje. Čekao sam u hodnik oko pola sata. U međuvremenu on je saslušao dvojicu svojih radnika koji su me tukli. Kad je uočeno da nema osnove za pokretanje

prekršenog postupka, konačno su me pustili, uz napomenu da se sutradan javim Ifetu Muhoviću. Ujutru sam došao u SUP - javio se Ifetu, a on mi je rekao da sačekam na hodnik dok ne završe prijavu za pokretanje prekršajnog postupka. Doveli su me kod N. Vasojevića, sudije za prekršaje, što je on okarakterisao da sve nije bitno, jer je to običan saobraćajni pristup. Moja prijava je odložena do dalnjeg, a usput napomenuo da će biti novčano kažnjen zbog nepostupanja po naređenju".

Muhamed Fijuljanin (1937) iz Sjenice:

"Dana 5. aprila 2002. pošao sam da produžim saobraćajnu, dozvolu u vezi sa jednom poluprikolicom, kod Zlatka Kneževića. Uz put sam sreo Osma Kugića i on je pošao kod Zlatka. Na ulazu u zgradu OUP-a, na stepenicama, stajao je jedan policajac, kojeg ja nisam poznavao i rekao sam mu: "[efe, da li radi Zlatko Knežević]" On se drznuo i rekao ljutito: "Nisam ja šef, nauči se ponašanja i ophođenja kako da se obratiš! Ko vas je to tako naučio i razmazio? Ja će vas naučiti reda!" Odgovorio sam mu: izvini ako sam te uvrijedio i produžio pored njega. Stigli smo do Zlatkove kancelarije, ali je ona bila zaključana. Vratili smo se do dežurne službe i na šalteru pitali: da li radi Zlatko, i da li će doći? Na šalteru su nam odgovorili da ne znaju, nije se javljao i da je Zlatko bolestan i da ide na neke lekraske kontrole i da sigurno neće doći. Kada sam izlazio, primjetio sam istog policajca, na istom mjestu, kako stoji. Rekao sam mu: "Mogao si mi ti reć, da Zlatko ne radi, da ne ulazim tamo. Policajac mi je odgovorio: "Da sam znao da si takav ne bih te ni pustio da uđeš!" Pitao sam ga: šta sam ja to uradio i šta sam te uvredio? Ako nisi trebao, evo, vratи me. On je počeo da me vuče unutra po zgradi, lijevo kroz hodnik. Vikao sam: pusti me. Rekao sam da će ići kod komandira, kod načelnika, a on me je čutkao i govorio da prekinem. Ja sam vikao iz sve snage kako bi čuli drugi. Uhvatilo sam se za metalne šipke ograde i otimaо sam se kako bi se istrgao i otišao komandiru. On me je čupao i dalje i vukao prvo za desnu pa onda za lijevu ruku. Vukao me je za sako i tom prilikom mi pocijepao kaput i košulju. Stezao me je jako dok me je vukao. U međuvremenu je naišao Mile Nedić i rekao mu da me pusti. Primjetio sam i Macu Bihorac, koja radi u pasoškoj službi. Sve to je gledalo jedno desetak službenika. Neko iz grupe je zavika'o: pusti čovjeka, šta ga čupaš? Mislim da je to bila Maca. Mile me je oteo od njega. Policajci dežurne službe ga odvraćali, on je i dalje vikao: "Prekini! Dosta! Naučiću ja vas reda i ponašanja!" Kada su me otigli iz njegovih ruku, bio sam van sebe. Posle sam izašao sa Osmom Kugićem. Osmo mi je predložio da popijemo kafu. Otišli smo kod Fuada. Jedan od policajaca iz dežurne službe je došao i tražio mi ličnu kartu. Dao sam im. Oni su nešto pisali, verovatno podatke. Nakon toga su otišli. Ja sam za njima otišao da bi slučaj prijavio komandiru ili načelniku. Rekli su mi da sad imaju sastanak. Komandir Ifet Muhović je rekao Trnčiću Bojanu da mi uzme izjavu, što je on i učinio. Onako izgubljen nisam se mogao sjetiti svega, jer sam bio pod presijom i datu izjavu kod Trnčića prihvatom samo djelimično, jer mi pomenuti nije unio sve i navodio me da neke bitne podatke ne govorim. Neke bitne podatke, koje sam mu rekao, nisu unijeti".

Napomena: U pomenutoj izjavi koju uzeo Tornčić Boja , poručnik MUP-a, se kaže: Dana 6. aprila 2002. godine, bez poziva u prostorije SUP-a Sjenica pristupio je građanin, Fijuljanin Muhamed od oca Nedžiba i majke [ake dev. Selmanović, rođen 1.4.1937. godine u Sjenici gde ima i stalno mesto prebivališta u ulici Proleterska, posjeduje l.k. broj 30176 i JMBG – 0104937784538, koji je pred poručnikom Tomčić Bojanom, a u vezi ponašanja policajca Luković Milijana, dade sledeću

IZJAVU NA ZAPISNIK:

Dana 6.4. 2002. godine oko 08,30 časova pošao sam u prostorije OUP-a Sjenica kod referenta Knežević Zlatka da produžim registraciju za vozilo. Kod kapije OUP-a sreo sam lice koje znam od ranije i preziva se Kugić, ali u ovom trenutku ne mogu da se setim imena, i sa istim se uputio prema ulazu u zgradu. Ispred ulaznih vrata na stepeništu stajao je jedan policajac u uniformi kome ne znam ime, niti sam ga do sada viđao i kome sam se ja obratio rečima: “[efe, da li je Zlatko u zgradi]”. Na to mi je on odgovorio: “Nisam ja šef ponašaj se uljudno, gde si naučio tako da se ponašaš“. Ja mu ništa nisam više govorio, već sam prošao pored njega i uputio se prema kancelariji Zlatka Kneževića. Ista je bila zaključana. Kada sam se povratio do šaltera na DS i pitao jednog policajca da li će Zlatko da radi, i on mi je odgovorio da ne zna i da se nije javljaо. Zatim smo ja i Kugić pošli da izađemo iz zgrade, i kada smo prošli pored onog policajca što smo ga pitali radi li Zlatko ja sam mu rekao: “Evo, brzo smo završili, nisi trebao malopre onako da se ponašaš. On mi je tada rekao da drugi put neću ni ući u zgradu, a na moje pitanje zbog čega neću ući, isti me je uhvatio ispod desne nadlaktice i povukao me prema drugom kraju hodnika u prizemlju. Navodim da se sve dešavalo neposredno, u hodniku ispred DS. Tada sam se ja uhvatio rukama za metalnu ogradu od stepenica govoreći mu da me pusti U tom trenutku je naišao Mile Nedić i rekao tom policajcu da me pusti, što je on učinio, a zatim me opet uhvatio za levu ruku i počeo da me vuče. Kada je nekoliko radnika OUP-a izašlo iz svoje kancelarije, policajac mi je pustio ruku i ja sam otišao. U vezi iznetog nemam više šta da dodam, izjava mi je glasno pročitana te je kao takvu svojeručno potpisujem.

Izjavu dao
Fijuljanin Muhamed

Izjavu uzeo
poručnik
Tomčić Bojan

OP[TINA TUTIN

Holić [efik, iz Leskove:

"Dana 18. oktobra 1993. došao je Željko Obradović, ispitivao je mog oca Aliju i naredio mu da se javi u prostorije Državne bezbjednosti u Tutinu. Moj otac se javio 20. oktobra 1993. gdje mu je Željko Obradović govorio da napusti Stranku demokratske akcije i da počne da radi protiv svog naroda. Moj otac to nije prihvatio, a Željko je počeo da ga provocira na razne načine, govoreći: da je ovo srpska zemlja i da ovdje nije mesto Muslimanima. Taj razgovor je potrajavao čak 4,5 sahata. Onda ga Željko oslobađa i zakazuje novi "sastanak", naravno bez pismenog poziva, da se javi u ponedeljak 23. oktobra 1993. godine. Moj otac je to ispoštovao, dolazi i javlja se. Željko ga sa još jednim kolegom uzima i odvodi u Novi Pazar, gdje počinju sa mučenjem i maltretiranjem, čak i sa primoravanjem, da Alija optuži Sulejmana Ugljanina i [emsudina Kučevića kako su mu dali oružje da podijeli narodu, ali on nije htio da prihvati da kaže neistinu. Onda su ga vezali za radijator i postavili u klečeći stav, na stolicu, i počeli da ga tuku. Tukli su ga po tabanima i po leđima. Moj otac nije puštao nijedan jauk, a jedan od njih je počeo da psuje tursku majku i govorio: ako te ne možemo naterati da kažeš da si oružje dobio od Sulja i [emsudina, naterat ćemo te makar da kukaš. Kada ga je jedan od njih udario nogom u pleksus, otac je tog trena ostao onesviješćen. Tako onesvešćen nije znao šta su od njega dalje radili. Ne zna koliko je o tog vremena prošlo kada se osvestio. Ponovo su mu govorili da kaže ono što njima odgovara. Opet moj otac nije htio da se posluži ne istinom, a oni počinju sa još većim mučenjima koja se gotovo bez prestanka trajala od 23. oktobra 1993. (11 sahata) do 24. oktobra 1993. (24 sata i 10 min.). Nakon ovoga su ga oslobodili sa obavezom da im se ponovo javi 27. oktobra 1993. godine, rekavši mu da je to samo odmor. Moj otac se javio navedenog dana kod Željka Obradovića. Željko počinje sa maltretiranjem i naređuje mu da ne sme da drži sliku Sulejmana Ugljenina u kući. Zakazao mu je ponovo privođenje u prostorije DB u Novom Pazaru. Znajući da će opet biti mučen i maltretiran, moj otac se odlučio da napusti rodno mjesto i porodicu i sav imetak. Sve ovo mi je otac ispričao prije nego što je otišao u inostransvo, gdje će se lečiti od zadobijenih povreda koje su nastale od maltretiranja i batina od strane milicije".

Filduza Holić, supruga Alije, u svojoj izjavi navodi:

"Moj muž je 1995. bio u Novom Pazaru i Tutinu, po policijskih stanica i prostorijama DB-a. Pošto su mu zakazali za dva dana da se javi, tako prebijen iskoristio ja ta dva slobodna dana i pribegao u Tursku. Tamo je boravio oko 10 mjeseci i imao operaciju očiju. Došao je sa zavojem na oku. Nakon jednog dana, još se nije odmorio, izvršena je opsada kuće. Na sve strane kuće bili su naoružani policajci sa automatskim puškama. Na kapiji dvorišta ušao je čuveni Dragan Paunović. Pošto je, ušao bez pozdrava, tražio je mog muža Aliju i odmah je počeo s traženjem oružja. Moj muž mu

je rekao da nema, a za to je platio batinama po tijelu. Rekao je Draganu: I Čorbić mi je tražio, pa mi nije uzeo ništa, jer nemam. Ti mi tražiš ono što sam otplatio batinama. Dragan je rekao: ja nisam Čorbić, već sam malo opasniji od njega. Meni ćeš dati sigurno. Ostaviću te da se malo razmisliš dok ja popijem kafu, pa ćemo se vidjeti. I on je sa 15 policajaca otišao u susjedni lokal na kafu, dok su ostali policajci bili tu u autima. Moj muž se kratko razmišljao. Zaključio je da sa njima nema razgovora. Sa njima se razgovara tako što će platiti: tabanima, prsima, glavom i svim ostalim dijelovima tijela, pa je odlučio da pobjegne od kuće i odvoji se od familije. Snijeg do koljena, zavoj na oku, sve to ga nije sprječilo da ode od kuće. Skrio se u jednoj štali koja nije imala vrata, a ni krova i tako prenoćio na temperaturi od 10-15 ispod nule. Policaji su vrveli cijelu noć sa "nivom" ali ga nijesu našli. To je samo jedan djelić od onoga što je moj muž trpio od vlasti kakva je bila tada, a ti ljudi su i danas na ovim poljima. Sva tortura koja se vršila nad mojim mužem sastojala se od pendreka i pitanja: praviš li džamiju? - pa pendrek, pa osnivaš li SDA? - pendrek, pa osnivaš li paravojne formacije? A vezivanja za za radijator su bila predah tih što su ih prebijali. Nikada se nije žalio na bilo koju bolest sve dok nije prošao torturu. Iako su znali da je nevin, tukli su ga. Znali su isto i da može da izdrži ali nisu vjerovali da može toliko. Posle toga je imao posledice. Imao je probleme sa srcem, bolove u grudnom košu i od posledica toga je i umro".

[krijelj Nail (1945) iz Leskove:

"Radnja se dešavala u OUP-u Tutin. Usred pola noći došao je policajac Mladen, Zvonko Milunović i Željko Obradović. Mladen je tražio pendrek od Željka a on mu je reko: Ne može, što nisi uzeo tvoj pendrek". Zvonko je, doduše prvih 18 dana bio korektan prema meni. Pošto mu Željko nije dao pendrek, on je ustao i naredio mi da stanem uza zid. Ja sam stao uza zid okrenut prema policajcu Mladenu. Tražio mi je oružje. Ponovo je tražio da mu dam neki automat i pištolj. Ja sam mu reko: "Nemam, već kamenje da vam dam". On me iznenada udari sa lijeve strane šamarom, glava mi se od udarca zatresla tako, da je kapa s moje glave odletjela jedno tri metra. U tom trenutku ušao je Dragan Prekić. Ja sam se zaplakao. Kaže Dragan meni: "Ja ti ne mogu ništa, [krijelj]", i izašao. To veče su me pustili, otišao sam i noćio kod čore, tu u Dubovu (Tutin). Onda su mi donijeli slanu krpu i previli na otok. Otok je bio veliki, tako da mi je i oko izgledalo deformisano. S tim sam otišao kod lekara. Tada je radila dr. Mila, ljekar opšte medicine. Prepisala mi je na recept neke lijekove i ja sam to primio. Svaki dan me bolelo oko jedno 15 dana. Posle sam uzimo neke kapljice za oko. Svaki treći dan sam morao da se javljam Željku u OUP-u. Osamnaest puta sam se ukupno javio. Nakon mesec dana Željko mi je dao poziv da se javim u Novi Pazar. U Pazaru sam tražio da se javim Rakonjcu i zatražio prijem. Međutim, Rakonjac nije bio tu, pa me je primio njegov zamenik. Zamenik se ophodio korektno prema meni. U trenutku kad me je zamenik načelnika pazarskog MUP-a uputio kod Čorbića došo je

Željko tu i reko je: "Nije mi gori čovek došo u SUP. Ima oružje, psovao je komandiru majku, načelniku, bio čuvar glasačkih kutija". Ja sam odgovorio da to nije tačno, niti sam šta rekao, niti sam psovo, a niti imam oružje. Pošto sam ja to rekao, jedan milicajac tu beše i reče mi: „Uza zid i ka meni se okreni". Rekoh mu:-Znam, što sam došao, nema drugo ni ovde već pendrek i šamari". U to mu je nešto Čorbić reko i on me pustio na miru. Posle sam razgovaro sa Čorbićem. I sa Čorbićem sam zadovoljan. Pustio me kući, dao mi ličnu kartu i reče mi: Praznik ti je, idi kući. Bio je ramazanski Bajram. Reko mi je na vrh 4 dana da se javim. Nisam se javio jedno mesec dana. Našo me Željko na 25 maj i kaže mi: [to se ne javiš u Pazar. Kad sam se javio u Pazar, Čorbić me je saslušao, bio je i dalje korektan, pustio me i od tada nisam bio. Sreo sam ovog milicajca Mladena u oktobru 2001. pored autobuske stanice i prišao sam kod njega:-Ubi l' me ti u SUP, pitam ga. Ubi l' me? Kaže on: "Vala ubi, gubi se da te nisam video"! Ja nisam bio spremjan da mu se suprostavljam pa sam otišao od njega".

Adem Holić (1933) iz Leskove:

"Jula mjeseca 1996. godine došao je Željko iz DB i zahtevao da mu predam automatsku pušku. Ja nisam imao pušku, a on mi je saopštio da se javim OUP-u Tutin. Mi smo otišli tamo, ja, Azem i Adem i on nas je saslušavao od osam do 12 sati. Stalno nam je tražio pušku. Rekli smo da nemamo i u jedan vakat su nas pustili. Više nas nisu tražili".

Azem Holić (1935) iz Leskove:

"Jula mjeseca 1996. rekao mi je brat Adem da su mu dolazili iz DB i saopštili da se ujutru javim u Tutin. Otišli smo Adem, ja i Holić Ramo. U DB-eu se me pitali da li imam automatsku pušku a ja sam im odgovorio da nemam i da nikad nisam imao. Nakon toga sam pušten i više nisam pozivan".

Hazbija Smajović (1940) iz Suvog Dola:

"U srijedu 15. marta 1994. godine, oko 17 sati, kod moje kuće u Suhom Dolu došli su Obradović Željko, [ehović Velid i Milunović Zvonko. Pod izgovorom da me vode na izdržavanje kazne u trajanju 60 dana. Pošto sam pokazao nalog da hoću da idem samovoljno, policajac Zvonko je reko da sam slobodan što se tiče njegove naredbe. Posle toga inspektor Obradović je saopštio da me moraju sprovesti, jer sam potreban njemu, iz meni nepoznatog razloga. Moja porodica: žena, čerka sa unučadima su se uznenirili a policajac Zvonko ih je tešio da neću bit' maltretiran, samo me sprovode na informativni razgovor. Sproveli su me u Tutin. Uveli me u kancelariju i odmah mi je inspektor Obradović tražio da predam automatsku pušku. Pošto ja to nisam imao, izveo me u hodnik i vezao za radijator. Vratio se nakon sat vremena, tražio opet automatsku pušku, iznuđivao od mene iskaze ko u selu ima šta od oružja. Pošto ja nisam znao nikog, opet bi me ostavio vezanog za radijator. Taj se postupak ponavljao

više puta, a sve se više osećao zadah alkohola iz njegovih usta. Posle deset časova, po noći, došao je, uveo me u kancelariju, iznuđivao od mene priznanje za pušku i pištolj uz sočne psovke turske majke, posle svakog pitanja. Pozvao je policajca Kikovića, koji je odmah došo sa dugačkom palicom, saterali me uza zid silom i počeli da tuku bez kontrole, po vezanim rukama i nogama. To je trajalo negde do pola noći. Ostatak noći, do osam sati ujutru, proveo sam vezan za radijator. Posle osam sati sam od Željka nuđen kafom i čajem, to sam odbio. Odvezao me i nakon pola sata naredio policajcima Bakić Rasimu, Gogić Šuću i njegovom kolegi Omeru da me sprovedu u Novi Pazar. Pošli smo, a ja sam zaustavljo vozača mnogo često da povraćam, da bi u selu Kovači povraćao krv. Zbog mojih zdrastvenih problema put je trajao više od dva sata, što može potvrdit vozač policajac Rasim Bakić. U SUP Novi Pazar sam maltretiran psihički od prilike jedan sat. Posle toga sam prebačen u zatvor. U zatvor sam tražio lekarsku pomoć koju su mi komandiri energično uskratili. Nisam bio u stanju da hodam skoro mesec dana, ali su mi pomagali osuđenici: Hukić Iljaz, Hukić Abaz, Bibić Hajro, Gorčević Šeho, Gorčević Hazbija i Kuč Murat".

Salko Alibašić (1939) iz Suhog Dola:

"Septembra 1995., u večernjim satima, dok sam namirivao stoku, stigli su tri policajca naoružani automatskim puškama i pitali: "Jesi li ti gazda? Polazi s' nama!" Kuću je opkolilo 33 policajca s "rendž-roverom" i nekoliko policijskih kola. Rekao sam da nemam. Naredili su mi da uđem u kola. „Polazi i pokaži put do Mehmeda Etemovića!“ Pošao sam. Uz put me jedan pitao: "Jesi li razmislio, da predaš automatsku pušku, tursku ti majku!" Pesnicom me tri puta udario u prsa. Stigli smo do Mehmedove kuće. Njegova žena Melja je rekla da nemaju nikakvu pušku. Meni su dali vilušku i naredili da rasturam nekoliko plasova. Predhodno su pretresli Mehmedovu kuću. Nisu našli ništa. Rasturao sam plastove, ali nije bilo ničega u njima. Dok se nije smrklo rasturao sam plastove. Posle sam odveden kod Mehmedove kuće, gde su me tukli. Jedan mi je nogom slomio zub, udarajući me i gazeći me nogama. Bio je plav i podebeo. Stalno su mi psovali tursku majku. Jedan od njih, udarajući me kundakom puške po glavi, pita: "[ta ti je Sulejman Ugljanin dao od oružja?" Bio sam sav modar i krvav. Počupali su mi mnogo kose s glave. Tekla mi je krv iz nosa i usta. „Gde ti je Alija i Evropa da ti pomogne?, tursku ti majku jebem!“ Najčešće su bile psovke. Dva sata su me tukli neprekidno. Modrice i podlivi crni su mi bili po licu. Cijelo selo Suhi Do je to znalo. Cijelo selo je gledalo, ali nisu ništa smeli da preduzmu. Bile su mi pune dve sobe meštana. Kada su me prebili, takvog prebijenog su me stavili u policijsko auto "rendž-rover", da im pokažem put prema Tutinu. Vikali su uz psovke: „Kazuj put, tursku vam majku j...., uz pendrečenje i udarce pesnicama. Tadašnji načelnik OUP-a Avdo Pepić me je video nakon nekoliko dana i ja sam ga pitao: "Kako ste dozvolili toj i takvoj policiji da me ovako unište, da dolaze s Kosova i da me ovako unište?" On je rekao da ne zna ništa i da nije znao za

to. Nismo mi ništa ni mogli ni smjeli, ni tada ni sada. Kada su me prebili i izbacili iz kola, udarajući me, jedan mladi me je izbacio, uz psovke turske majke. Do kuće sam došao na rukama i nogama. Pomagao mi je Murat Alibašić i njegov sin Refko. Nisam imao ništa od oružja a nastradao sam za sva vremena. Kamo sreće da sam imao. Bolje bi prošao, ovako su me uništili za sva vremena. Svjedok Bećo Alibašić bi mogao posvedočiti, kada me je šišao, koliko su mi kose počupali, šta je ostalo. Tog dana me nije prepoznala ni rođena kćer, dok nisam pregovorio. Kad sam pregovorio, nastala je piska po kući. Valahi i biljahi bolje da sam umro. Gledali su na seir šta se desilo sa mnom".

Sabrija-Melja Etemović (1955) iz Suhog Dola:

"Stigli su 33 policajca i opkolili kuću. Pitali su me gdje mi je muž? Rekla sam da ne znam! Počeli su da psuju, da pretresaju, da lome pokućstvo. Tražili su oružje, navodno puške u kući, u štalama. Nisu pokazali nikakav nalog za pretres. Počeli su da biju djecu. Psovali su majku, Boga. Našli su sekiru i macolu i odvalili vrata od mlekara. Hteli su da mi zapale sijeno. [estorica su oborili sina Muamera i tukli nogama i palicama, po slabinama i nogama, a takođe i po glavi. Vrištala sam. Molila sam da ga puste. Muamer je imao 14 godina. Posle su tukli Halila, sina od 11 godina. Bacili su ga na zemlju i tukli nogama, pesnicama i palicama. Starijeg Muamera su tukli oko 30 minuta. Dok sam kukala, uperili su mi pušku pod grlo preteći da će ga zaklati. Petoro sijena su prevrnuli, prijeteći da će ih popaliti. To divljanje je trajalo oko tri sata (vremenski) ujutro smo otišli kod načelnika OUP-a Avdulaha Pepića. Nisu našli ni čauru a kamoli neko oružje. S ocem sam otišla kod načelnika Pepića. Pepić navodno nije znao za njihovo prisustvo na terenu. Zvao je načelnika Rakonjca da vidi o čemu se radi. Ovaj je potvrdio da je on (Rakonjac) bio s policijom iz Peći u pretres kod navedene porodice. Ispričali smo Pepiću za sve to. On je rekao da navodno nisu smeli da tako biju brutalno decu. Drugog dana su došli policajci Zvonko Milunović, Beljo Kurtović još jedan inspektor Bačevac (sada u penziji). Došli su da navodno provere šta se desilo. Rekli su našoj porodici da policija koja je tukla decu nije smela to da radi i da je nelegalno došla na ovaj teren. Otišli su onda u Tutin. Gledala sam kada su Salka Alibašića tukli, a on se onesvestio. Polivali su ga vodom i ponovo tukli. Čupali su mu kosu s glave. To je bilo je jezivo. Iste večeri su pretresli kuću mojih roditelja, prijetili da će zapaliti kuću, prijetili starim roditeljima i deci. Prijetili su Bahtijaru i Hajruši Dupljak, mojim roditeljima. Hajruša (ima 70 godina) je bila prestrašena, kada su joj zaprijetili da će zapaliti kuću i sve u kući".

Etemović Muamer (1976) iz Suhog Dola:

"Septembra 1993. godine, predveče, kod naše kuće došli su policajci sa četiri terenska vozila. Bilo ih je 32 ili 33. Po dolasku kod kuće, tražili su lovačku pušku zbog koju je moj otac Mehmed tada priznao pećkoj policiji da je ima, a mi uopšte nismo znali da je

posjeduje. Policija je predhodno uhapsila Salka Alibašića i Faiza Alibašića, stavila ih u policijski auto i sa njima došli pred našu kuću. Izveli su iz kola njih i još dvojicu i prolaznika Avdić Rama i [maković Mirfata, koje su slučajno sreli i poveli ih u naš kotar i naredili im da rasturaju sijena. Rasturili su četiri omanja sijena. Pošto nisu ništa našli, vratili su ih kod kuće te nastavili da vrše pretres kuće i ostalih objekata. Od jednog stana, u tom momentu nismo mogli naći ključ, oni su ne čekajući, razbili vrata. Ni tu nisu našli ništa. U trenutko događaja nalazio sam se kod deda čija je kuća nedaleko od naše. Kada sam ugledao policiju oko kuće, odmah sam požurio tamo. Čim sam stigao pitali su me za oca. Rekao sam im da ne znam gde je, a oni su dodali: otac ti je uhapšen na Kuli, kod Peći. Odmah su počeli da traže od mene automatske puške i istovremeno počeli da me tuču. Udarali su me 4-5 puta u stomak i jednom puškom po leđima. Ja sam u tom trenutku pao, a onda zadobio još jedan udarac nogom u krsta. Moj mali brat Halil, koji je tada imao devet godina, iz straha je potrčao meni, a jedan policajac ga je udario lopatom po nogama, tako da je pao blizu mene. Dok su mene tukla ona trojica policajaca, ostali su izačli iz kola i tukli Salka Alibašića. Salka nisam mogao da vidim jer je bio oboren na zemlju i okružen mnoštvom policije, samo sam čuo njegove jauke. Povremeno bi prestali ti jauci, na kratko, što sam zaključio da se nalazio u nesvijesti. To je trajalo do mraka, a onda su ga ubacili u kola i otišli put Tutina".

Harun Ramović (1968) iz Suhog Dola:

"U jesen 1994. srijeda je bila, negdje oko 10 časova, došla je policijska patrola u sastavu: Milunović Zvonko, Kiković i još jedan meni nepoznat policajac. Zatražili su da, bez ikakvog obrazloženja, podem sa njima na "informativni razgovor". Kada sam ušao u policijski auto, zatekao sam mog brata Sokola kojega su presreli na putu za Leskovu i uhapsili ga. Kada smo stigli u Leskovu, uveli su nas u hodnik ispred Mesne kancelarije i bez ikakvog razloga i objašnjenja počeli da nas tuku pesnicama, nogama, na očigled Salka Alibašića iz Suhog Dola. Tukli su nas oko pola sata, a posle toga su nam podnijeli nekakvu svesku da potpišemo blanko papir. Ja sam ga pitao: šta potpisujem i zbog čega ste me tukli? Oni su mi odgovorili da sam tučen što sam poharao Salkovo sijeno. Pošto sam potpisao papir, pustili su me".

Soko Ramović (1970) iz Suhog Dola:

"Jesen 1994., srijeda je bila, oko 10 sati presrela me kod Kađe, (Suh Do), policijska patrola: Kiković, Zvonko Milunović, i još jedan kojeg ja ne poznajem. Uveli su me u auto a onda su pošli sa mnom do moje kuće i uzeli moga brata Haruna i obojicu poveli u Leskovu. Po dolasku u Leskovu, u hodniku ispred Mesne kancelarije, bez ikakvog razloga su počeli da tuču mene i mog brata. Kiković i Milunović su nas tukli pesnicama i nogama. Ovaj treći, nepoznati je ostao ispred vrata i imao je automatsku

pušku. Tukli su nas oko pola sata, a posle toga bez mnogo objašnjenja, pustili da idemo kući".

Hadžibulić Rahim (1978) iz Suhog Dola:

"Dana 29. novembra 2000. bio sam u Raški da bih kupio telad i jednog bika. Kupio sam 16 junica i junca. Da bih sve to dognao u Suhi Do, opština Tutin, morao sam da platim autoprevoznika Alibašić [efćeta. Sva telad su imala uredne, prateće papire tj. uvjerenja od veterinara. Došao sam do Leskove i susreo policijsku patrolu, sjeničkog MUP-a, na čelu sa komandirom Dragom Paunovićem. Oni su nas zaustavili na takozvanom mestu Ismetov stan, zatražili su papire i rekli da se telad moraju zapleniti. Nakon poziva u OUP Tutin, čuli smo odgovor da ako imamo dokumenta, da nas puste. I pored svega su me priveli do tutinske policije. Pozvali su patrolu iz Tutina i došli su: Pramenković [abo i još jedan čije ime ne znam. Oni su izvršili uvid u dokumentaciju i rekli da je sve u redu, ali da imaju naređenje da nas privedu. [to su i učinili. Kad smo došli ispred policije u Tutinu, oduzeli ključeve od kamiona. Jedan policajac mi je rekao da se javim kod Reška Čekića iz Tutina i on će to sve završiti. Dugo sam ga tražio po kafanama i na kraju našao. Kada sam ga našao, rekao sam mu o čemu se radi, a on mi je tražio 3.000 DEM da bi mi to završio. Pošto nisam imao pare, morao sam da uzmem kod Ahmeta [krijelja i vozača Alibašića i dao mu. To može da potvrди i vozač, Alibašić. Pošto je uzeo pare, Čekić mi je rekao, da sutra, u nedelju, moram kod sudije za prekršaje, Nazifa Derdemeza. U tom momentu sam ga pitao, gde da smestim stoku, a on mi je rekao da je oteram kod njegove kuće. Uz pratnju policijske patrole oterao sam kamion sa junicama ispred njegove kuće. Tamo su i prenoćile. Sutradan sam otišao kod sudije za prekršaje i bio osuđen novčanom kaznom od 3000 dinara. Nakon obavljenog suđenja i plaćene kazne, sudija je rekao da u roku od sat vremena mogu mi uzeti stoku. U to vreme kad sam platio kaznu, mada ni danas ne znam zbog čega, ali mislio sam zakon je zakon i da to mora. Ni danas mi nije jasno koju funkciju je imao Reško Čekić i zbog čega je on uzeo od mene 3000 DEM, pa Vas molim, ako postoji ikakve mogućnosti da mi Čekić vrati pare, a ako ne, da mi nadležni organi objasne zbog čega mi je, on, uzeo novac?

Svedoci:

1. Alibašić [efćet; 2. Hadžibulić Denis; 3. Hadžibulić Rahim".

Napomena: Povodom ovog slučaja, potpredsjednik SO Tutin [aban Fetahović, se 11. mart 2002. obratio Ministarstvu unutrašnjih poslova - Beograd, sa zahtjevom da se proveri verodostojnost ove izjave i ako se potvrdi tačnost da se pokrene krivični postupak protiv počinioca ovih nedjela.

Ferhan Mujović iz Čerekara:

"To veče, oktobra mjeseca 1994. bio sam na posedak kod Rasima Destanovića. Stiglo je dijete kod Rasimove kuće i reklo mi da me traži policija. Ustao sam i pošao kući.

Pred kućom su čekala dvojica policajaca. Bili su to Beljo Kurtović i Zvonko Milunović. Rekli su mi da pođem sa njim u SUP u Tutin. Pito sam ih zašto. Rekli su mi da im predam automatsku pušku. Ja to imao nisam. Sigurno ono što nisam imao, nisam mogo da predam. Naredili su mi da uđem u "maricu" i odveli me u Tutin. Bilo je negdje oko 23 sata. Kako sam ušao tamo, oni mi nisu ništa rekli. Onda je došao neki Faruk iz Braćaka, e on je rekao da je prodao pušku mom sinovcu iz Tutina i da je ta puška najverovatnije kod mene na čuvanje, što uopšte nije bilo tačno. Prvo me je ispitivao Dragan Prekić, tražio je automatsku. Kaže Prekić, kupio ti je sinovac i mora da ti je dao na čuvanje. Ja sam Prekiću rekao da niti znam je li je kupio niti mi je dao, a ako je kupio tu mu je otac u Tutin, pa pitajte njega. Posle toga je ušao neki Knez, iz Beograda, tu ga doveli da nas tuče. Ušao je još jedan. Knez me pitao: "[to nisi donio pušku?]" – Nemam sigurno, reko sam mu. "Imaš, kako nemaš, sunce ti twoje, vidiš kako ti svedoči ova Faruk: da ti je prodo sinovcu i da je na čuvanju kod tebe". E, on me počeo tući. Počeo je da me udara boksovima, nogama, čim je stigao, bio me. Tukao me po prsima i stomaku. Posle me nogama udaro po butinama. Udarao me boksovima i po glavi. Glava mi je bila cijela natečena. Nekoliko puta me uhavtio s leđa za ramena, te me gurno jedno dva puta, i ja sam udario oba puta glavom od drveni šifonjer koji se nalazio tu. Bio me koliko je mogao, dok se nije nasitio. Ova jedan, Knez, asli me je bio. Ulazili su po jedan i jedan, a potom izlazili, ali ti me nisu bili. Ova je i dalje nastavio da me tuče nogama. Jednom me je, dok sam sedeo u onoj stolici, tako jako udario nogom u prsa da sam se onesvijestio. Ne znam koliko sam bio bez svijesti. Kada sam otvorio oči, iza mene je stajao Faruk, njihov svjedok. Faruk mi je rekao da ta puška mora da je kod mene na čuvanje. Ja sam se okrenuo Faruku i reko mu: "[to ti ne tražiš pušku kome si je prodao, no je tražiš od mene]". Posle toga mi je Knez naredio da za 15 minuta odem kod brata i da vidim ako su kupili tu pušku da je donešu. U tri sata posle ponoći sam otišao kod brata, tu u Tutin, i pito ga je li kupio tu pušku. Brat mi je rekao da je kupio njegov sin kod Faruka i da je tu. Ja sam mu rekao: vidiš šta su učinjeli od mene. Čim me je vido, uzeo je pušku i poneo u SUP te je predo. Baš tu noć. Ja sam se vratio u SUP, čekao sam još neko vrijeme na hodnik, šćeо sam da uđem, da im kažem zašto su mene bili zbog tude puške, ali mi nisu dali da uđem. Posle su me odveli do na Nabojska brda i tako isprebijanog me izbacili iz "marice" i ostavili tu. Molio sam ih da me odvedu do mog sela, jer nisam mogao da hodam. Rekli su mi da im je tako rečeno, okrenuli se i ostavili me bespomoćnog baš tu. Ja sam krenuo ka kući, ali nisam mogao dalje, pa sam tu u Naboje, nekako odbauljao, neđe malo sedni, neđe se digni i tako do kuće Halita Pepića. Tu sam i prenoćio. Tek sutradan sam došao svojoj kući. Zaklali su ovca te su me previjali u prijesnu kožu, kako bi izvukla uboj. Heftu dana nisam mogao na noge. Posledice i danas osećam".

Rasim Destanović (1941) iz \erekara:

"Saslušavan sam tri puta. Sve se to dešavalo oktobra 1994. godine. Prvo je bio četvrtak, kad su došli, obrnuli "nivu" ispred kuće i došli. Policajac Zvonko mi je rekao: ja nemam ništa s tobom, ova je glavni, njemu se obrati. Bio je to Željko. Prišao mi je, ni dobar dan, ni zdravo, već odmah tražio oružje. Tražio mi je neki automat, neki "šmajser", ni ne znam šta je to. A bogami ga, nisam im' o niti sam zn'o šta je. Rekao mi je, "znaš ti dobro šta je, imaš da ga daš". Nešto se bahato ponašao, uzeo me istog dana od kuće i odveo me u prostorije SUP-a u Tutin. Molio sam ga da me ne vodi, jer nemam to, samo će mi roditelje bolesne uz nemirit. Reko sam mu da imam dao bih ti ovde, da me ne vodiš dolje. Oba roditelja su mi bolesna, na postelji. On je samo naređivao da podem s njim. Zaprijetio mi je i da će me vodit u Novi Pazar. Ja ga do tada nisam poznavao, rekao sam mu: druže, ja to nemam, vodi đe got hoćeš i za Pazar i Beograd, kad nemam, nemam. Rahman Destanović, bratučed mi, molio ga je da me ne vodi i garantov'o mu da nemam. On mu je odgovorio: "Ja moram da ga vodim". Morao sam da podem il' da izijem ćutek. Pošao sam sa njim i policajcem Zvonkom, tamo, u autu, čekao još jedan čovek iz Ramoševa, čini mi se Hajran se zv'o. Sproveli su i mene i Hajrana. Kako smo prolazili kroz [ipče, zamolio sam ih da me puste da svratim kod brata, da mu se javim i da ga zamolim da mi namiri stoku. Tražio sam da me sačekaju, dok ja odem do njega, ali Željko mi nije verov'o pa su me oni odveli pred bratovu kuću. Brat mi nije bio tu, pa sam javio njegovoj ženi i zamolio je da mu kaže da ode kod moje kuće, da namiri stoku, bar večeras. Odveli su me odatle, a snaha je u međuvremenu javila bratu. Brat je otiš'o kod Fehima Kurtovića, šefa Mjesne kancelarije. On je bio u SPS-u i imao je uticaja kod njih, pa je naredio da me ne diraju. Fehim im je garantov'o da nemam ništa i tražio da me puste. Ja stvarno nisam im' o ništa, osim pištolja pod dozvolom. Dav'o sam im taj pištolj, ali oni nisu ščeli to. Nije me mlogo držo. Sasluš'o me i pustio. Ni tako me nije. Kad sam odlazio, rek'o mi je, nemo' sutra da se žališ da sam te bio. – Vala neću, rekoh mu. Kroz smijeh su mi rekli: "Smisi se pa dođi". A ja mu reko: "Koliko možeš izvuć iz ovog hastala da dâ, toliko ti ja mogu dat. Nemam i nemam. Ono što nemam ne mogu dat. Molio sam ih da me puste da bar stignem za dana kući, jer ja posle 15 časova nisam im' o prevoza, a ni konaka. Reko sam im: možete me držat, ako ćete me poves kući. Pustili su me uz napomenu da se smislim do ponedeljka i da mu tog dana donesem. Ja sam mu reko da ono što sam izjavio pred kućnim vratima, kad smo polazili ovamo, da nemam sigurno ni u ponedeljak. Jer kad nemam, nemam, džabe je. Tukao me nije. Fehim me spasio, garantovano bi dobio batine da nije bilo njega. Javio sam se ponovo u ponedeljak. Bio sam saslušavan od Željka nekih dvadesetak minuta. Opet je tražio taj "šmajser", ja ne znam bogami ni šta je. On me je posle pustio. Prijetio mi je da će me vodit u Pazar, vudio me nije, bio me nije. Više me nije ni pozivao".

Redžep Destanović (1956) iz \erekara:

"Bila je srijeda, pijačni dan u Leskovi, kada mi je policajac Zvonko Milunović naredio da se javim u SUP-Tutin. Javio sam se 28. avgusta 1995. Tamo je bilo četvorica policajaca koje, osim Zvonka, nisam poznavao. To je bilo negdje oko 10 časova. Tog dana su korektno postupali. Tražili su samo oružje ne imenujući koje. Na moje pitanje, koje oružje traže od mene, dali su mi papir i olovku i rekli napiši sam, koje imaš. Napisao sam da imam pištolj "TT", bez dozvole. Nisu bili zadovoljni, tražili su i dalje. rekli su mi pištolj je pod br. 1, piši dalje, dugačke cijevi. To je trajalo nekih pola sata, a onda su mi rekli da izadem na hodnik i da ih sačekam da podu sa mnom do moje kuće, da uzmu taj pištolj. Nakon desetak minuta, došao je jedan od njih, rekao mi da donesem pištolj u srijedu u Leskovu i da im predam. To sam i učinio. Pištolj je preuzeo Zvonko Milunović a nakon predaje izdao mi potvrdu na kojoj стоји да је izvršen pretres kuće i da je pronađen pištolj, što uopšte nije tačno. U potvrdi стоји sljedeće: *Potvrđuje se da je potpisano ovlašćeno lice prilikom pretresa stana i drugih prostorija – lica Destanović Redžep, pronašlo i privremeno oduzelo sledeći predmet. 1. pištolj, marke "tt", kalibar 7,62 mm, fabrički broj 112185; 2. jedan okvir za isti bez municije. Zaključno sa rednim brojem dva (2)".*

Redžep i njegova porodica tvrde da pretres uopšte nije izvršen niti su predmeti nađeni u kući, već da ih je on sam odneo u MK Leskova i tamo ih predao lično policajcu Zvonku Milunoviću.

Nakon 20-30 dana, otac Pašo je bio u Leskovi, a jedan od policajaca mu je uručio poziv na moje ime, kojim se tražilo da se javim SDB-u u Tutin, kod inspektora Željka Obradovića. Poziv je dobio i moj brat Alija. Obojica smo se javili. Bio je ponedeljak. Pred' o sam poziv Željku a on ga je uzeo, pogledao, složio i pocijepao u parčat. Pitao me: "Jesi li ikad imao posla sa DB, ili neko tvoj?" Rekao sam mu ne, niti ja niti iko moj. Obratio se meni i bratu mi i rekao da smo izabrali ono najgore, da imamo posla sa njima i da nikad neću biti miran, ni ja ni moj brat, dok ne predamo to što imamo. Tražio mi je automatsku pušku. Odgovorio sam mu da nemamo pušku i da je ne možemo predat. Željko mi je zaprijetio: "Moraćeš je roditi". Cijelo vrijeme dok nas je ispitivao, otvarao je fijoku, držao pendrek, ali me nije tukao. Na kraju mi je rekao da idem i da se javim za sedam dana. Javio sam se sedmog dana. Ponovo isto. Ista pitanja, isti redosled, isti odgovori. Tako još dva puta. I ponovo isto. Opet: "Morate ga dat. [ta se priča po posedaka, ko drugi ima oružje?]" Pošto sam mu rekao da ne znam i da me ne interesuje, na kraju nam je rekao da možemo ići i ja i brat, jer se sa nama ne može razgovarat. To je bilo tada. Posle četiri godine, tačnije 26. aprila 1999. godine bio sam u Tutinu sa Hilmijom Fakićem iz Naboja. Kako smo stajali u centru grada, došao je inspektor Iso, sa još jednim milicionerom, i tražio lične karte. Dali smo mu lične karte na uvid, a on je naredio da podemo sa njim u stanicu policije. Pošli smo i kad smo, stigli, tu je bilo mnogo policajaca, a SUP je bio zaključan zbog NATO bombardovanja. To je bilo posle podne, negdje iza 12 sati. Inspektor Iso je naredio jednom od prisutnih policajaca da nas pretrese. Policajac je prišao i izvršio naređenje. Nismo imali ništa, ni ja, ni Hilmija. Posle toga je tražio ključ od prostorija SUP-a, ali mu je jedan od kolega odgovorio da zbog znaka za uzbunu ne smije da otključa SUP. Iso je insistirao da mu da ključeve i rekao mu da se pozove na njega. Nakon toga su otključli SUP i uveli nas unutra. Na odmaralištu stepeništa nas je ostavio da sačekamo, a on je ušao u kancelariju i posle 5-10 minuta pozvao Hilma unutra, a ja sam ostao i dalje da čekam. Ne znam šta je tamo bilo. Hilmo se tamo zadržao deset minuta, a onda je izašao. Nisu ga bili, bar mi je tako rekao. Posle toga je mene pozvao

unutra. Tamo je bio isti onaj policajac koji me je legitimisao u centru grada. Iso me je prvo pitao što ne donešeš ovu automatsku pušku? Rekao sam mu da je nemam, a on mi je zaprijetio: "Ima da je rodiš!" Pitao me je dalje; "Koja je ovo godina, 1999. ili 1941.? Samo pitao, na nijedno pitanje mi nije dao da odgovorim potpuno. Pitao me i: "Ko ovde vlada, ja ili ti?" a onda je počeo da me udara. Prvo mi je savio vrat jednom rukom na dole, a onda počeo pesnicama da me tuče po leđima. Pokušao sam da se izmagnem ka zidu, a on me je udario nogom u predjelu potkolenica, izgubio sam ravnotežu i pao na pod. Dok me je Iso tukao, ovaj drugi je sedeo za sto, držao otvorenu fijoku u kojoj je bio pištolj. Neki put bi uzeo pištolj, igrao se s njim pa ga vratio u fijoku, pa sve tako dok je trajalo ispitivanje. Ispitivanje je trajalo oko 20-30 minuta. Na kraju mi je ovaj drugi policajac naredio da ustanem. Ja sam ustao, policajac mi je prišao, a na njegovo mjesto je seo Iso. Ovaj policajac mi je prilazio, činilo mi se pomirljivo i pitao me: "Hoćeš li da je donešeš?" Ja još nisam odgovorio, a on mi je opalio šamar po lijevom obrazu. Potom su mi otvorili vrata i psujući me vodili niza stepenice. Bojao sam se da me ne gurnu, ali srećom nijesu to učinili. Nekoliko mjeseci posle toga, negdje u jesen, isao sam ka "Dalsu", pored "Autotehne". Na ulazu u Tutin, zaustavila me saobraćajna policija. Jedan od njih, po imenu Beljo Kurtović, prišao mi je i tražio isprave. Predao sam mu vozačku i saobraćjnu, a on je posle uvida naredio da se parkiram pored "Autotehne". Parkirao sam se, a on je prišao i rekao mi: "Nemate pravo da vozite ovo auto, jer prekoračuje dimenzije. Otišao je kod ovih u "Autotehnu" i donio pantlјiku, traku od 10 metara, i počeo da meri širinu i dužinu auta, a onda mi rekao da mora da me isključi iz saobraćaja. Pitao sam ga kolike treba da budu dimenzije, a on mi je odgovorio da treba da bude 1,80m široko i tri metra dugačko. Pitao sam ga šta da radim a on mi odgovorio: "Najbolje ga prodaj. Bolje nego da sečeš lim da bi ga doveo u standardnu meru. Pitao me gdje sam se zaputio, i pošto je čuo da idem kod daidže u Crnu Goru, rekao je da pošto idem dolje, neće me ovaj put isključiti iz saobraćaja, a drugi put će morat. Radi se o autu "Plimuth" američke proizvodnje. Ovo auto i dalje vozim, niko mi nije tražio da sečem lim, osim Kurtovića".

Alija Hadžibulić (1970) iz Suhog Dola:

"Posedovo sam kola marke "moskvić star". Kod njega sam imao neki defekt koji ja nisam mogao da otklonim. U K. Bunarima ima majstor po imenu [ućo, uzeo sam kola kod Muja [krijelja iz Boroštice da dovedem tog majstora kod moje kuće, gde su mi bila stara kola. U Karajukiće Bunarima sam našao majstora [ućka oko devet sati, ušli smo u kahvu kod Senada iz [aronja, vlasnik kahve je bio Osman Hukić i Duda. Posluženi smo kahvom od strane pomenutog radnika. Tada je, iz nama nepoznatih razloga, nastao je haos u kafani. Pomenuti radnik je nestao iz kafane, da bi odmah potom u kafanu ušla patrola policije u sastavu: Zvonko Milunović, Kurtović Beljo i još jedan meni nepoznat policajac. Pitali su za razlog našeg boravka u kafani, a pošto sam im ispričao razlog, otišli su za šank i razgovarali sa poslugom koja se sastojala od dvije devojke. Tema razgovora je meni ostala nepoznata, jer su govorili tiho. U povratku kući sreću sam vlasnike kafane, bez zaustavljanja, pozdravili smo se svetlima. Nakon dva dana krenuo sam za selo Čerekare. U Leskovici je bio neki skup i mi smo se tu zaustavili. Mi smo se tu malo zadržali i u međuvremenu je došla patrola povodom tog skupa. Iz patrole se izdvojio policajac Kurtović Beljo i mene saopštio da podem za njim, jer sam im potreban. Uveo me u salu gde je bio ostatak patrole. Zvonko mi je

naredio da ispružim ruke, ja sam to odbio da bi potom bio primoran da pružim ruke. Udario me je 10 puta palicom dok nisam mogao da držim ispružene ruke. Posle toga Kiković me šutirao nogama po stomaku uz psovku tursku majku. Posle su mi naredili da odmah idem kući. Došo sam kući natečenih ruku gde sam pristupio privijanju slanih obloga za jednu nedelju dana. Na ruci lijevoj sam imao jaku povredu od cipele kojom sam pokušao da se zaštitim od udarca policajca Kikovića".

[emsu Destanović (1961) iz \erekara:

"Srijeda, pijačni dan, u selu Leskova. Tog dana prizvao me policajac Zvonko Milunović i reko mi: "Pištolj "tetejac" ima da doneseš i da ga predaš. Reko sam mu da nemam, a on je i dalje pritisko: "Daćeš, daćeš!". Isti dan mi je uručio poziv da se javim u ponedeljak 28. avgusta 1995. u SUP-Tutin. Javio sam se zakazanog dana komandiru Prekiću i Kikoviću, tu je bio Zvonko i još jedan policajac. Kada sam mu predao poziv, komandir Prekić me je pit'o da li sam donio pištolj. Reko sam mu da nisam mog'o donijet ono što nemam. Samo što sam rekao, policajac Kiković me je iznenada udario snažno boksom u predelu desnog bubrega. Presavijao sam se od bola. Molio sam ih da me više ne biju, jer oružja stvarno nemam. Prekić je naredio Zvonku; vodi ga dolje na kovanje, u samicu. Zvonko me odveo dolje i počeo da ispituje: "Imaš to? Da doneseš to!". Stalno me je ispitivao, tako negdje oko 30-ak minuta. I ja stalno odgovarao da nemam. Posle toga, Zvonko me je plašio da će da me vodi u Novi Pazar. Prijetio mi je: "E, tamo ćeš dat i ono što nemaš. Rodićeš ga" Naredio mi je da izađem iz samice i da čekam "kampanjolu" za Pazar. Čekao sam jedno 20-ak minuta. Nakon toga su dobili naređenje da nas puste kući. Bilo je tu mlogo ljudi koji su saslušavani. Kad sam izlazio, Zvonko mi se obratio uz napomenu da će me i dalje tražiti i privoditi. Rekao mi je: "Ako ti nademo oružje, sve ćemo ti najedno naplatiti!" Od tada nisu više dolazili niti su me pozivali".

Rasim Ahmetović (1930) iz \erekara:

"U proleće 1994. bila je srijeda, pijačni dan u Leskovi. Toga dana me je zaustavila policijska patrola i rekli mi da me traži inspektor Rakonjac i da se nalazi u prostorijama ambulante u Leskovi. Policajci Zvonko Milunović i [ehović su me odveli do inspektora Rakonjca. Čim sam ušao u ambulantu, Rakonjac me pit'o: Imaš li oružje kod kuće? Ja sam mu rekao da je naišao na starijeg čovjeka koji će mu samo istinu reći. Rekao sam mu još i to: da imam kući jednu staru pušku još prije drugog svjetskog rata. Rakonjac je naredio patroli da pođu sa mnom do moje kuće u \erekare da im predam pomenutu pušku. Ja sam im tu staru pušku predao sa četiri metka. Patrola je uzela pušku a mene povela u Stanicu policije u Tutinu. Ušao sam u kancelariju komandira stanice gde se nalazilo oko 20 ljudi u civilu. Svi su mi postavljali pitanja na koja nisam mogao odgovoriti. Proveo sam dva sata u pomenutoj prostoriji, a onda je počeo da me ispituje inspektor Rakonjac, rekao mi je: Ti si stari pogrešio i dao pušku

koju ti mi nismo tražili. Mi tražimo automatsku pušku. Ja sam mu odgovorio: možda bi i pogrešio, pošto me je ubrzala vaša patrola, ali ja nisam pogrešio, već sam vam donio ono što sam imao. Jedan nepoznati mi je rekao: poznaješ li me stari.- Ne poznajem, odgovorio sam. a on mi kaže: "Upoznaćeš me! Ja nisam iz ove sredine, nego sam izdaleka!" Ja sam mu odgovorio: ako si pravi čovek nema veze odakle si, a ako si loš, bolje što nisi iz ove sredine. Rakonjac me je potom pitao: "Je li ti garantuješ, da nemaš automatsku pušku. Možda su ti sinovi nabavili, a ti ne znaš?" - Moji sinovi ne mogu ništa da urade bez mog znanja. Reko mi je: neko će je nabavit. Odgovorio sam im da mogu odmah da me strijeljaju i da ih niko ne pita, ali da mi ostave porodicu na miru i da se ne iživljavaju nad njom. Posle toga su svi izašli iz kancelarije, osim Zvonka Milunovića i onog nepoznatog što mi je rekao da će ga dobro upoznat. Negde oko pola noći su me strpali u ćeliju. U ćeliji sam proveo sve do osam sati ujutru. Ujutru su otvorili "špijunku" i rekli mi da predam pušku ili će me sprovesti u Novi Pazar, ili Kraljevo, zajedno sa sinovima. Ja sam još ostao u ćeliji, patrola je otišla u Verekare, po mog mlađeg sina , Hazba. Doveli su i Hazba u SUP Tutin i pitali su ga gde ti je stariji brat, Nahod? On im je odgovorio da je otišao autobusom u Tutin da vidi šta mu je sa ocem. Posle je došao moj stariji sin Nahod. Bio je začuđen kad je našao mlađeg brata Hazba. Pitao ga: otkud ti, ovde? Hazbo mu je odgovorio da ga je pokupila patrola kod kuće i dovela u SUP. Nahod ga je pitao da li zna šta je sa mnjom, a on mu je odgovorio: valjda je tu u ćeliji. Posle izvjesnog vremena došla je policija i pozvala me da idem gore u kancelariju. Ponovo su tražili automatsku pušku. Rekli smo da nemamo. U toj kancelariji je bilo puno policije. Jedan od tih policajaca mi se obratio: je si li ti hodžica? Ja sam mu rekao: ja sam musliman i verski opredeljen čovek, a ako vam to znači, što sam taj čovek, kažite i nemojte da me provocirate i uznemiravate. Jedan od policajaca je rekao Zvonku da nas uvede u njegovu kancelariju, da nas ispituju. Posle smo prešli u Zvonkovu kancelariju, gde je vršeno iznuđivanje da priznamo da posedujemo oružje. Kratko smo im saopštili da im to ne možemo predati, jer ga nemamo. Ispitivali su i mene i Nahoda a ostale su isterali na hodnik da čekaju. Ušao je jedan od inspektora, koje ja ne poznajem, i rekao: ja sa ovim ljudima, ništa nemam. Posle ovoga, moje sinove, Hazba i Nahoda, jednog po jednog, uvodili su Zvonko i [ehović. Zvonko je rekao: pošto do sada ništa niste prijavili, sada ćemo da vas potkivamo. Zvonko počeo da tuče Nahoda palicom po rukama, a onda je naredio [ehoviću: potkivaj ga! [ehović ga je presavio preko hastala i tuk'o ga palicom po tabanima. naredili su i mene da skinem čarape i cipele. Cipele sam skinuo a čarape nisam. Onda su mene tukli po tabanima. Na isti način su tukli i mlađeg sina Hazba. I njega su tukli palicom po rukama i tabanima. obojica su ga tukla. Jedan po jednoj a drugi po drugoj. Tako 10-15 minuta. Pošto su nas istukli, onda su nas isterali na hodnik. Dok smo stajali na hodniku, rekli su nam da još uvijek imamo vremena da se smislimo".

Izjavu nastavlja Nahod Ahmetović (1966), sin Rasimov:

"U hodniku smo ostali do 16 časova; bez hrane i vode. Na naš zahtev dozvolili su da odemo do kuće. Otišli smo ja i mlađi brat, a otac je ostao u dežurnu kancelariju. Meni i bratu su naredili da se javimo ponovo ujutru, a otac se u međuvremenu obratio načelniku Avdu Pepiću. Nismo se javljali više u policijsku stanicu Tutin niti smo smeli. [est-sedam meseci nismo silazili u grad, niti smo smeli. Kasnije sam imao svađu sa komšijom Ramom, te me policija sprovela u stanicu policije u Tutinu. Tu sam čekao u hodniku. Nakon određenog vremena, naišao je inspektor hodnikom i pitao: jesli li ti, Ahmetović Nahod? Ja sam mu odgovorio da jesam. Reko mi je; podi za mnom. Otišao sam za njim na sprat, u njegovu kancelariju. Željko Obradović mi je rekao da pričam o situaciji. Ja sam počeo da pričam o konfliktu između mene i komšije Rama, a on me je prekinuo govoreći da ga to ne interesuje, nego da ga interesuje što se nisam javio kada mi je poručivao po mom bratu. Pitao sam ga: o čemu treba da pričam? A on mi je odgovorio: toliko sam te tražio, a tebe nema. Ne znam ni kuda se krećeš, po zemlji ili vazduhu. Insistirao je da mu predam oružje, a ako ga nemam da ga nabavim. Reko sam mu da ne posedujem ništa, ali me je on i dalje iscrpljivao psihički i fizički tražeći da im predam oružje koje nemam. Takođe mi je tražio snajper sa 90 metaka i pištolj "TT". Cio dan me je držao i ispitivao u kancelariji. Povremeno bi izlazio i vraćao se nakon pet minuta. Prijetio mi je da će doći patrola i da će sve priznati i donijeti. Svaki put, kad bi ulazio, pitao me jesam li se smislio, a potom ponovo izlazio. Ceo dan me držao, tog decembarskog dana 1994, sve do mraka. Posle mi je naredio da pređem u susednu kancelariju i vezao me za radijator. Tu sam ostao cijelu noć, vezan do osam sati ujutru. Sutradan me je odvezao i nastavio da ispituje još nekoliko sati, a zatim mi zaprijetio da će me uputiti kod inspektora u Novi Pazar, Vlada Čorbića. Naredio mi je da se javim Vladu Čorbiću, inspektoru DB-a, u ponedeljak u 10 časova. Javio sam se. Vlade me je ispitivao sve do 14 časova. On me je ispitivao, prijetio, zastrašivao i tražio da donesem oružje".

Ahmetović Zaim (1953) iz \erekara:

Poter'o sam 1993. dvoje teladi da prodam u Podgorici u kamionu Safeta Josovića iz Braćaka. Ja sam otišao autobusom sa Mehova krša, a on je ostao za mnom. Telad su bila lično moja, imao sam papire od veterinara, znači nisam ih švercovao. Morao sam da ih prodam kako bi platio dug za struju i porez. Međutim policija je zaustavila kamion Safeta Josovića i moju telad oterala na klanje u Novi Pazar. Ja sam se vratio iz Podgorice i otišao kod Sloba Zečevića da mi dade potvrdu da su telad oduzeta i rekao mu za kakvu svrhu sam ih morao prodati. On mi je rekao da ako se ja slažem da on prebací vrednost teladi sa žiro računa klanice na žiro račun elektrodistribucije. Nakon dvadeset dana, ponovo mi je došao račun za struju. Ponovo sam se obratio kod inspektora Sloba Zečevića. On tada nije uopšte htio da razgovara sa mnom. Napominjem, da mi nikakvu potvrdu nisu dali za oduzetu telad. Isto se to desilo i sa teladima Josović [abana iz Braćaka].

Fadil Kahrimanović (1966) iz Jezgrovića:

"Noću 10. jula 1994. oko sat čas gledao sam utakmicu u kafani Izberovića sa svojim rođacima Kahrimanović Halilom, njegovim bratom Sinanom i nekim Muamerom iz Novog Pazara. Nakon završetka utakmice ovo moje društvo je otišlo kolima do Jezgrovića, a pošto nije imalo mjesta u kolima ja sam pošao pješice. Svratio sam u pekaru kod Ismeta i Faruka Zulfovića, kupio lepinju i pošao kući. Na jedno 15-ak metara od pekare, pored mene zaustavila se policijska "niva". Iz auta me je pozvao policajac Bojović Mile i rekao mi da uđem u vozilo. Poslušao sam ga. Odatle su me odvezli u policijsku stanicu u Ribariću. Kad smo ušli u stanicu jedan od policajaca je zaključao vrata i odmah su počeli da me tuku. Policajac Mile me je najviše tukao. Pitao me je "dokle ćeš da me pratiš" i zatražio da ga vodim i pokažem gdje su bačene ribarske mreže od mojih prijatelja koji su gledali sa mnom utakmicu. Ja nisam imao pojma da je neko ikakve mreže postavio i tako sam im odgovorio. Policajac Mile me je udario jedno dvadeset puta šamarima po licu a onda 80 puta pendrekom po tijelu i butini lijeve noge, 2-3 puta po butini desne noge, 2-3 puta po levoj ruci, potom u predjelu leđa nekoliko puta, dva puta po lijevoj šaci, jednom po desnoj šaci i 2-3 puta po kičmi. Nakon sat maltretiranja i batinjanja zaprijetio mi je riječima, 'ili ćeš kazati tačno mjesto gdje su bačene mreže, ili ćemo ti oduzeti život'. Zabijao mi je i pendrek u nos, uhvatio me za kosu i tri puta udarao mi glavom o zid. Na kraju me uhvatio objema rukama za grlo i rekao "ja ću te udaviti, ili ćeš kazati gdje su mreže!" Negdje oko tri časa izveli su me iz stanice, uveli ponovo u auto i odvezli u moje selo Jezgroviće da im kažem gdje su mreže bačene. Kola su ostavili pored moje kuće. Molio sam ih da me puste da se javim kući. Nisu mi dozvolili. Otišli smo pored jezera u pravcu vikendice Ramiza Etemovića, novinara iz Novog Pazara. Jedno 500 metara nizvodno vidjeli smo četiri čamca privezana za obalu. To su bili čamci vikendaša. Pretražili su jezero sa lampama i uvjerili se da nema nikakvih mreža. Policajac Mile je i dalje tražio od mene da mu pokažem gdje se nalaze mreže i udario me tri puta u predjelu lijeve noge govoreći mi: "ili ćeš kazat gdje su mreže ili ćemo te uništiti. Ti znaš gdje su". Kad je video da stvarno ne znam ništa o mrežama vratili smo se sa jezera putem koji vodi pored vikendice i vratili se gore na asfalt gdje su bila parkirana njihova kola. Molio sam ih ponovo da me puste kući pošto smo prolazili pored nje. Nisu mi dozvolili. Ponovo su me vratili u stanicu. Tu me nisu više tukli, ali su mi zaprijetili da nikom ne kažem za ovo što se desilo, jer ako kažem sljedeći put će biti još gore. Obećao sam im da nikom neću reći samo da me puste. Pustili su me i ja sam jedva otišao do kuće. Kući sam stigao negdje oko četiri časa i deset minuta pred zoru. Kad me je video otac u kakvom sam stanju, otišao je do Ribarića, uzeo taksistu Spaha da bi me odvezao do Tutina. U taksiju sam ležao na zadnjem sjedištu jer nisam mogao sjedeti. Stigli smo u Tutin i prijavili prvo u MUP šta mi se desilo pa onda u bolnicu. U

bolnici su mi dali auto i uputili me na Hirurško odjeljenje u Novom Pazaru, gdje sam ležao tri dana."

Napomena: Mahit Kahrimanović, otac Fadila Kahrimanovića je u svojoj izjavi naveo: "Pred zoru zakucao mi je sin na vrata. Otvorio sam mu vrata, a sin mi reče: "Babo, polomljen sam, sav". - Od koga sine, upitao sam. Od milicionera Mila, odgovorio mi je i skljokao se. Smjestio sam ga na kauč i pošao kod sinovca da ga zamolim da mi prebac sin do bolnice u Tutinu ili u Novom Pazaru, svejedno. Porodica mog sinovca se uznesirila i pitali su me "šta mu je?" "Ubila" ga milicija, odgovorio sam. Sinovac mi je otvoreno rekao kad je čuo da ga je policija tukla da ne smije da ga poveze. Otišao sam još kod jednog rođaka Kahrimanović Ismeta, prodavca i on mi je rekao, "kad je u pitanju milicija, ne smijem". Otišao sam kod drugog sinovca, Haruna Kahrimanovića da ga zamolim da mi pomogne da prebacim mog sina. On me uputio kod njegovog kolege. Njegov kolega me je odbio, uz izgovor, da se kasno vratio i da ne može. Odatle sam otišao kod radnika rožajskog MUP-a, Sutović Sulja i on me odbio, pravdajući se da mu ne radi auto i da nema goriva. Odatle sam otišao kod Zulfovih sinova, pekara i oni su me odbili, pravdajući se da peku hljeb. Oni su znali šta se desilo sa mojim sinom a nisu mi javili. Na kraju sam otišao kod taksiste, Spaha Berovića, ustao je, upalio auto i prevezao mog sina do Tutina".

Musa [krijelj (1951) iz Boroštice]:

"Dana 11. decembra 1994. godine, u jutarnjim časovima (oko 5:30h), u moju kuću su došli policajci (njih pet ukupno) i tražili oružje. Vrijedali su me, prijetili, tukli a potom autom odveli u Buđevo. U Buđevu su me tukli palicama, čizmama, pesnicama. Gazili su me čizmama po čitavom tijelu, licu. To je trajalo od sedam ujutru do dva sata posle pola noći. Nekoliko puta sam padao u nesvijest. Najviše su me tukli Dragan Paunović, Mile Nedić, Njegoš Vuković. Obratio sam se kasnije ljekarima i uzeo ljekarsko uvjerenje o povredama. Podnio sam i tužbu redovnom суду. Kasnije mi je Dragan Paunović u Karajukića Bunarima prijetio da moram povući tužbu. Tada me je s još jednim policajcem pretukao po glavi i tijelu. Obratio sam se u SUP-u Novi Pazar Željku Milanoviću, koji mi je obećao da me Paunović više ne smije tući i maltretirati. Rekao mi je: „Da si se meni ranije obratio, ne bi te ovo zadesilo.

Javni tužilac Opštinskog tužilaštva Tutin je po službenoj dužnosti je 9. maja 1995. podigao optužni predlog protiv policajaca: Paunović Dragana i Vuković Njegoša, radnika MUP-a Sjenice za krivično djelo zlostava u službi i za nanošenje tjelesnih povreda. Policajci su se osili i tako da se nikad nisu odazvali na upućivane pozive Opštinskog suda iz Tutina. Sudija Opštinskog suda iz Tutina se obraćao i MUP-u Sjenice, naredbom za njihovo privođenje, ali su oni bili jači i od suda i tužilaštva. Opštinski sud u Tutinu videći da nema vlast i moć da okrivljene policajce iz Sjenice, privede pred lice pravde, predložio je Vrhovnom судu da vođenje postupka po ovom predmetu odredi Opštinski sud u Sjenici.

Dana 27. novembra 1995. godine, na pijaci u Karajukića Bunarima, dok sam prodavao ovce prišao mi je jedan policajac i odveo me u Mjesnu kancelariju K. Bunare. Tamo je bio Dragan Paunović. [to sam ušao, pito me: "Povuče l' ti tužbu?" odgovorio sam mu da nisam. Dragan je počeo da me tuče i narediće mi da povučem tužbu. Udarao me pesnicama po glavi i licu, udarao me i po nosu pa mi je tekla krv iz nosa. To je trajalo nekih desetak minuta, tu negde od 11,50-12 časova. Zaprijetio mi je da ne smijem kročit na njegov teren, niti na teritoriji sjeničke opštine. Posle toga me pustio, ali mi je zaprijetio da se ne smijem vratit na pijac, no da idem odmah kući. Branio mi je da se vratim po ovce. Branio mi je da me ne bi neko video krvavog i uzubijanog. Ja nisam smio da odem tamo. Ovce su se same vratile kući. Sutradan sam otišao u Pazar i obratio se načelniku policije Željku Milanoviću iz Novog Pazara. Od tada me Paunović nije više tukao ali mi je stalno upućivao prijetnje i primoravao me da odustanem od krivičnog postupka. Nakon dvije sedmice pozivan sam u OUP Tutin od Željka Obradovića, inspektora SDB. Pozivao me sedam dana uzastopno, i mene i mog brata, Dahilja. Svakodnevno smo se javljali i provodili u SUP-u od 7-15 časova. Željko nam je prijetio i tražio neko oružje. Pitao nas je jesmo li u SDA? Svakog dana kada bi nas saslušavao, vadio je onu palicu i prijetio da će nas ubiti, da će nas držati i dalje dok ne stvorimo oružje. Tako sedam dana. Osmi dan, došao je načelnik SDB-Novi Pazar, Vlade Čorbić, i zatekao mene i brata Dahilja. Okrenuo se Dahilju i pitao: "[to si došao?]. Moj brat mu je odgovorio da ga Željko isleduje osam dana. Željko nije priznato Čorbiću šta je radio sa nama. Čorbić nam je rekao da dođemo u Novi Pazar. Mi smo otišli. Tamo u Pazaru smo ispričali Čorbiću šta je radio Željko sa nama. Čorbić je pozvao Željka da dođe kod njega i zaprijetio mu disciplinskom kaznom. Od tada nas iše nije pozivao".

Napomena: Musa [krijelj 2001. misli da je s promjenama režima došlo do stvarnih promjena pa u vezi ovog slučaja piše ministru Mihajloviću pismo u kome ga izvještava šta je sve doživljavao prije promjena Miloševićevog režima u Srbiji. Nakon par sedmica Musa dobija odgovor iz ministrovog kabineta u kome piše: "da su policajci profesionalno i korektno radili svoj posao".

Dahilj [krijelj (1962) iz Boroštice:

"Dana 11. decembra 1994. godine, u jutarnjim časovima, negde oko pet sati, u moju kuću je došlo pet policajaca iz MUP-a Sjenice i tražili me. Čim sam bio obavešten da se radi o sjeničkoj policiji, ja sam pobegao u Tutin. Tamo sam otišao u policijsku stanicu da se informišem zašto su dolazili policajci iz druge opštine da me privode. U Mup-u su me po prijavljivanju strpali u "nivu" i odvezli me u Suhi Do i tamo me predali sjeničkoj policiji. Preuzeli su me Mile Nedić i Dragan Paunović, sa njima je bio još jedan treći koji se zvao Meho Bihorac. Usput su mi tražili da pričam šta ja imam od oružja, a šta moje komšije. Tražili su: pričaj šta znaš o Stranci SDA i šta hoće Sulejman Ugljanin. Pošto smo stigli u Karajukiće, uveli su me u kancelariju i

počeli da me biju pesnicama po glavi, šamaraju i terali da priznam da imam oružje. Tukli su me naizmenično Mile Nedić i Dragan Paunović. Zatim su me poveli u policijsku stanicu u Buđevo i usput mi govorili: tvoj brat Musa je sve priznao, a tebe ćemo obesiti što ne priznaš! Kada smo stigli u stanicu-Buđevo, tamo sam zatekao Musu i rođaka Muja. Izgledali su veoma strašno: modri, krvavi, oteknuti i prljavi od cokula buđevske policije na čelu sa Draganom Paunovićem. Tu su nas prinuđivali da damo izjave da posedujemo oružje. Govorili smo da ne možemo potpisat to što oni traže, jer nemamo. Mene i Muja su stavili u kola i poveli za Sjenicu, a Musa je ostao u stanci Buđevo. U Sjenicu smo stigli oko 19,30 a onda nas poveli SUP gde su nas vezali za radijatore. Rekli su nam da se smislimo i kada ponovo uđemo da nam kažete sve što znate. Reko sam Milu Nediću da više od 24 sata nismo ni jeli ni pili. Mile je naredio smeni: nemoj slučajno da se iko prevari da im donese hranu ili vodu. Jedan stariji milicioner, kada je izašao Mile reko nam je: ja vam ne mogu ništa drugo da vam pomognem, ali će vam donijet nešto za večeru i vode. Donio nam je po pet ćevapa i pola pitice i flašu vode. Kada su nas vezali za radijator, grijanja nije bilo. Nalazili smo se u hodniku na velikoj hladnoći kao što može biti hladno u Sjenici u to doba godine. Oko dva časa posle pola noći, došao je Mile Nedić, sam i zahtevao da mu priznamo da posedujemo oružje. Rekli smo: ni ranije a ni i sada, ništa nema od toga što tražite. Pošto nemamo šta da izjavljujemo, pustite nas kući. On nas je posle pustio. Ja i Mujo smo uzeli taksistu i ošli za Buđevo da uzmemo Musu. Pošto smo uzeli Musu, otišli smo pravo kući, u Borošticu. Kada smo stigli kući, kada nas je videla porodica kako izgledamo, nastala je piska i vriska i kuknjava, jezivo smo izgledali nakon tih batina. Sačekali smo da svane, a potom otišli u Tutin. Javili smo se javnom tužiocu. On nam je rekao da uzmemo lekarska uverenja. Musa je uzeo lekarsko, a ja nisam. Mujo je posle tri dana pobegao za Tursku, jer su mu prijetili u tutinskom SUP-u, kao i sjeničkom. Ja i Musa smo predali tužbu protiv pomenutih policajaca. Tužioc je podigao optužnicu ali je sud u Tutinu nije htio da ih privede i da im sude. Tutinski sud je predao predmet, sjeničkom sudu. Sjenički sud ih je oslobođio od optužnice, iako je imao sve dokaze da su počiniovi ovog krivičnog dela. Nakon toga nas je pozivao Željko Obradović, radnik DB-a da povučemo tužbu i ponovo nas nepravedno teretio za oružje i vršio pritisak da priznamo da imamo ono što nemamo".

Suljić Beka (1948) iz Dolova:

"Dana 12. decembra 1995. godine, u selu Dolovu, pripadnici MUP-a Tutin su bili u ovom selu, kojim poslom ne znam. Moja supruga ih je primjetila u komšiluku a ja sam tada bio pozvan u tazbinu da im pomognem oko prikupljanja i pokrivanja rasturenog sijena koje je vjetar nosio. Policajci su u međuvremenu otišli kod moje kuće, pozvali moju suprugu i pitali gdje se nalazim. Supruga im je odgovorila da sam kod tazbine, tu nedaleko od moje kuće. Rekli su joj da imaju nalog za pretres kuće. Međutim, kada im je ona tražila nalog, oni su je odgurnuli i bez pokazivanja naloga na silu ušli u

kuću. U tom trenutku, moja maloletna deca su se uplašila i počela da plaču. Oni se nisu obazirali već su nastavili sa premetačinom kuće. Mojoj supruzi su tražili oružje. Tražili su "italijansku" pušku i pištolj. Supruga im je odgovorila da ne posedujemo nikakvo oružje, niti smo ga ikad imali. Kada su završili sa pretresom, rekli su mojoj starijoj čerki da mi kaže da se javim u MUP Tutin 3. januara 1996. u 10 časova, što sam i učinio. Hito sam da se predhodno javim komandiru milicije ali mi radnici MUP-a nisu dozvolili. Jedan od njih, Hadžić Sulejman, me je uveo u svoju kancelariju, u kojoj su bili još trojica policajaca i tražili mi oružje. Rek' o sam im da nemam, a oni su nasrnuli na mene i počeli da me tuku palicama po dlanovima i tabanima. Jedan od njih, Saške, kako se ja sjećam, naredio je da se izujem, popnem na stolicu, a on je prišao i počeo da me udara po tabanima. Udario me četiri puta snažno po tabanima uslijed čega sam pao sa stolice. Od bola sam se uhvatio za noge, a Hadžić je ušao i rekao Saški, dosta je. On me je uhvatio za rame i rekao da se obujem, što sam i uradio. Posle toga mi je komandovao da stojim mirno, pa sam morao da stojim, iako su mi noge bile utrnule od udaraca. Polse toga je Hadžić nastavio sa ispitivanjem: da nisam kome prodao oružje. Pored tolikog maltretiranja i primoravanja da priznam nešto što nemam, ja nisam to učinio. Nisam ni mogao, jer niti sam imao oružje niti sam ga prodao. Od bola sam počeo da se pomeram s mjesta na mjesto, a Hadžić me pitao: "[ta ti je?" Rekao sam mu da me noge bole, a on, smijući se, rekao mi je, da mi je tesna obuća – pa me zbog toga bole noge. Tri-četiri dana nakon fizičkog i psihičkog zlostavljanja, koje sam preživio od strane policije, javio sam se ljekaru. Ruke su mi i dalje bile modre od udaraca palicom po njima. Osjećao sam i bolove u stomaku i bubrežima. Tabani, ne znam kakvi su bili ali znam da su me posle tih batina po njima počeli boleti bubrezi. Počeo sam da mokrim krv. Ultrazvučnim pregledom ustanovljeno je da imam tri kamenčića u lijevom bubregu i da je došlo do njihovog pokretanja. Za ovo imam nalaz lekara. Nakon dva dana osetio sam strašne bolove u stomaku i prilikom izlaska u WC primetio sam da imam krvarenje i krvavu stolicu. To krvarenje je trajalo više dana".

Fehrat Suljić (1965)iz Dolova:

"Početkom februara 1996. pa sve do kraja marta, bio sam mnogo puta privođen, tučen i maltretiran, zastrašivan, kako ja tako i moja porodica. Prvi put, kad su me priveli u SUP, bilo je početkom februara. Kada sam stigao počeli su da mi prijete, tražeći oružje koje nisam imao. Ja sam siromah čovek, jedva svoju porodicu izdržavam. Deca sitna, najstarije 10 godina, zemlje nisam imao ni 40 ari. Tog dana počelo je zastrašivanje i dranje, prijetnje da će mi privesti porodicu i tući ih sve dok ne predam oružje. Tražili su ono što nikad nisam imao. Primoravali me da pričam ko ima u selu oružje. Reko sam im da ne znam, jedan od policajaca mi je udario dva šamara i rekao da neću izaći odatle dok ne kažem ko sve ima oružje u selu. Ponovo sam im kazao da ja to ne znam i da im nikako ne mogu reći. Jedan od policajaca mi se zaletio i udario

me pesnicom u glavu od čega sam se zateturao i udario glavom o zid tako da mi je pošla krv na glavi. Više od tog trenutka nisam video ko me udara od policajaca. Mijenjali su se svakodnevno i tukli me. I dalje su tražili da kažem ko ima oružje. Govorili su mi: samo kaži ko ima, a tvoje predaj i onda si sloboden da ideš svojoj porodici. Ponovo sam im odgovorio da nemam i da ne mogu dati. Nemanje je tvrdo. Onda su nastavili da me ponovo udaraju. Udarali su me nogama, rukama, ne gledajući gde me udaraju. Jedan od njih je rekao: dosta sad će on sve priznati. Posle toga su izašli iz prostorije, a mene su ostavili samog da se smislim. Nakon nekoliko minuta ušao je jedan i prijeteći mi rekao: Idi kući i nemoj slučajno da kome kažeš da smo te tukli. Otišao sam kući. Svi su videli da sam bio tučen. Ovo privođenje je trajalo još četiri puta i svaki put isto – batine i maltretiranje. Peti put kada su me priveli, tada sam pošao da kupim namirnice u gradu. Tada su mi prišli radnici MUP-a: Sulejman Hadžić i Zvonko. Zvonko mi je prijetio: Videćeš ti tvoga Boga, koliko te puta privodimo, a ti ne donosiš oružje. I Hadžić mi je vikao: Daj, bolje ti je, ili ćeš biti polomljen. Tako vodeći me u stanicu, prijetili su mi da će mi ono prošli put biti "slatka kahva" u odnosu na ovo danas što me čeka. Bilo me je mnogo strah i od straha sam drhtao. Jedan od njih me je pitao da li mi je hladno: ako ti je hladno, sad će ti bit vruće, kad te uvedemo. Kada me je Hadžić uveo u Stanicu, tamo su bili Kiković i Saša, kao i neki koje ja nisam poznavao. Molio sam ih da me ne tuku, a oni su se smejali. Onda je Hadžić izlazeći iz kancelarije naredio da me tuku sve dotle dok ne dam oružje koje nisam posedovao. Kiković je skočio i udario me nogom u grudni koš a onda nogom u stomak i tom prilikom mi isterao vazduh tako da sam se jedva održao na nogama. Opet mi je tražio oružje koje nemam. Nastavio je da me udara a onda je uskočio drugi policajac, zvani Saša. On me je udario cokulom u predelu bubrega. Udarac je bio tako jak da sam se zateturao i udario glavom o zid. U tom trenutku mi se učinilo da mi je glava razbijena. Onda me je snažno udario u kičmu tako da me oborio na patos. Krv je počela da teče iz nosa. Smrtonosne muke su mi dolazile a oni su me i dalje tukli dolje oborenog na podu. Tukli su me dok sam utruuo od udaraca i tako više ništa nisam osećao i onda sam izgubio svijest. Kada sam došao sebi pored mene je bilo pet milicionera. Kada sam pokušao da se pridignem, jedan od njih je rekao: veži ga za radijator da mu vadimo oči. Rekao sam im: vadite slobodno, ja nemam da ga dam. Svezali su me tako isprebijanog za radijator i ostavile me samog. Razmišljao sam šta li će radit još sa mnom. Posle pet minuta došli su i odvezali me. Jedan je rekao: vodi ga gore, kod Dragana Prekića. Odveli su me gore na sprat, ali me nisu uveli kod Prekića već su me ostavili tu, na hodniku. Policajac, koji me doveo, je ušao kod Prekića i ostavio poluotvorena vrata. Čuo sam kad je rekao Prekiću da neću da priznam. Dragan ga pitao jeste li ga tukli, a ovaj mu je odgovorio: jesmo, ali kaže, da je siromah i da nema. Ubili smo hleb u njega ali ništa. Onda su me pustili da idem kući. Kada sam odlazio, milicioner mi je psovao tursku majku. Bio sam prelomljen od batina, jedva sam se vukao. Nisam mogao otići kući, već sam prenoćio u Tutinu. Ceo

sam bio modar od udaraca. Tri pršljena su mi oštetili, levi bubreg je bio pomeren sa mesta. Morao sam kod lekara. Kada sam im ispričao šta mi se desilo i da je to posledica batina koje sam dobio od policije, lekari su mi rekli: ništa ti ne smijemo dati. Vidiš da je država propala. Mesec dana sam ležeo na postelji. Nikako nisam mogo da ozdravim, onda su me komšije povele kod lekra u Pazar. Bio sam kod dr. Enesa Maljevca i on mi je rekao: zdravlje ti je totalno uništeno, kičma oštećena, levi bubreg oštećen. Od tada stalno sam kod ljekara, kičma me boli, bubrezi, glava. Pored bola u glavi često osećam i trnjenje. Na kičmi su mi ostale kile od udarca a na glavi posekotine od udara. Ja sam od tada uništen čovek. Zdravlja nemam, porodicu imam - teško meni".

Dževahira Pepić (1955) iz Drage:

"Posle podne, oko dva sata, policija je zaustavila moga muža Emina i sina Emira. Emir je rođen 1988 godine. Dolje u Čipiljanima imamo livade i dole su čuvali Emin i Emir krave. Milicija je pitala Emira gde će sa kravama. Emir im odgovorio da ih vodi na pojilo. Posle toga došao policajski džip do pred vrata Abaza Pepića. Policija je prvo sumnjala da ćemo da te krave teramo dole na Kosovo i došli su posle ovde i pitali me: "Je li Emir?" Ja sam rekla da je neće u komšiluku. Oni su mi na to odgovorili da se on krije i da je pobego. Emir i čora Ferida, su pošli po biciklo kod rođaka. Na vrh Danovog sokaka policija je prišla i uzela Emira a crku Feridu ostavila. Jerka mi je plakala. Ja sam otrčala kod vode, videla sam da su dva milicionera vodila mog Emira između sebe, a treći je stigo da doveze džip na put do Danovog sokaka. Ja sam otrčala pred njih, prepoznala sam policajca iz Župe i zamolila ga: Nasko, da mi daš odobrenje, i da mi kažeš ko ti je odobrio, te si došao da mi decu sprovodiš i kojim povodom?" On mi je reko: Ja sam milicioner i ja imam pravo i znam da hoću i kud hoću. Ja ču da ga povedem u SUP da mi ono priča da mu je otac!" Raspravljali smo se duže vrijeme sa njima a Nasko i ovaj policajac sa Kosova - pomali, mršav, žute brkice, zelene oči, su mi prijetili: „Da će svaku dlaku s glave da mi isčupaju što im se suprostavljam za dijete"? Ja sam vukla dijete za jednu ruku a Nasko policajac za drugu, i ja ga oteh. Ja sam im rekla: Da će i Beograd i Kraljevo znati samo ako mi uzmu i odvedu dijete. Posle oni su nešto dobacili i pošli. Ja sam dijete uzela za ruku i kući. Dijete je bilo mlogo uplašeno i naveče se pomokrilo, a ranije se nikad nije mokrilo. Ratovi su bili, nikom decu nisu otimali, a meni su oteli dijete. E slušaj, ta policija se toliko loše ponaša kad dođe i donese poziv. To sve nekom prijetnjom, nekom silom. Policajac Zoran Janković je došao 1999. ovde da vidi ima li koga od izbeglica sa Kosova i čak je prijetio bombom Haćifovici Pepić. Isti policajac je te godine pretukao dijete Avdije Čolaković - Esada. Da ga nije odbranila supruga ulbije Todića, Alah zna šta bi bilo s njim. Uglavnom, tukao ga i krenuo ga pod most, ali ona se isprečila i spasila ga. Ovuda je mnogo izbeglica prošlo. Oni su fatali izbeglice i vodili su ih u prostorije Zemljoradničke zadruge u Tutinu, gde su ih tukli do

iznemoglosti. Ja sam bila očevidac u Tutin, kad su dva autobusa doveli odozdo s Kosova".

Hožić [aban (1964), iz Drage]:

Privođeni su 1996. nevini ljudi u OUP Tutin. Radilo se o ljudima koji su sprečavali nelegalne radnje koje su vršene u vezi šuma Drage. Jedan od privođenih je bio i predsjednik SDA Drage, Jusuf Demić. Jusuf je privođen više puta gde je saslušavan i primoravan, to jest, vršena je iznuda ikaza da potpiše da se ne radi o nelegalnoj eksploataciji šuma, nego da je u pitanju politička manipulacija kako bi navodno SDA okrivila SPS. Prema svim tim ljudima koji su izvršili kriminalne radnje u vezi nelegalne eksploatacije šuma nisu preduzete nikakve mjere. U 1998. je bilo problema u toku cele godine. Albancima sa Kosova je bilo zabranjeno snabdevanje i protok roba, pa su oni pokušali da se sami snabdevaju iz samostalnih radnji sa ovog područja. Međutim, policija je preuzimala rigorozne mjere i protiv vlasnika radnji i Albanaca koji su kupovali robu od njih. Pred kućom Jazima Hodžića, vlasnika STR, policija je potegla automatske puške kako na Albance koji su preuzimali robu iz radnje, tako i na vlasnika. Sa uperenim puškama su uzvikivali, komandovali, samo još što nijesu pucali. Tako da su i porodicu u kući i ostale mještane uzneniravali tim činom. U jesen 1998. godine, Čolaković Esad je čekao sestru na magistrali ispod Drage, koja je trebala da dođe iz K. Mitrovice. Dok je on čekao naišla je policija MUP-a Tutin na čelu sa Zoranom Jankovićem. Janković je upitao Čolakovića: "Esade, šta radiš, ovde?" Esad mu je odgovorio da čeka sestru da bi joj pomogao da izvede maloletnu djecu do sela Drage. Međutim, policajac Janković s obzirom da Esadova sestra živi u K. Mitrovici, a neraspoložen prema našim ljudima koji dole borave, prišao Esadu i udario ga bez ikakvog razloga nekoliko puta. Potom je pokušao da ga silom uvuče u auto ali su ga spasili putnici koji su tu čekali. Mještani Drage su intervenisali povodom ovog slučaja kod OPU-a Tutin, međutim, nisu naišli na saradnju i razumijevanje. Organi MUP-a nisu preuzeli nikakve mjere prema Jankoviću".

Murat Pepić (1966) iz Drage:

"Te večeri 31. decembra 2001. sam otiašao u lokal "Panorama" da dočekam Novu godinu. Bio sam s rođacima, u stvari, stajali smo za šankom. U 24 sata, u ponoć, prišli smo jedan drugom da čestitamo Novu godinu. U isto vrijeme u susednom lokaluu je došlo do tuče, za koju nisam znao. Ja sam posle izašao iz lokala i uputio se u sasvim treći lokal da čestitam prijateljima, Novu godinu. Čak sam izašao bez jakne, samo u košulji. Na samom izlazu, susreo me policajac Kurtović Sabahudin i tom prilikom mi se vulgarno obratio: "E, care, Murate, dosta je tvoga carovanja", držeći pri tom repertiran pištolj u mene. Ja sam tom prilikom, budući da nisam znao o čemu se radi, bio iznenađen i zbumen. Pitao sam ga: "[ta je čovječe, šta hoćeš?]" i pokušao da prođem pored njega. Budući da sam i ranije imao neprijatna iskustva sa milicijom, jer

sam još 1994. zbog njih, morao da napustim Jugoslaviju, tako da nisam želeo da se raspravljam u vezi nastale situacije. Policija mi nije dozvolila da prođem. Jedan od njih me je opsovao i dohvatio za kosu dok su ostali nastavili da me tuku. Ja sam uspio da im se nakratko otrgnem iako sam ranije dobio jak udarac u predjelu korena nosa, a nakon par minuta i u predjelu čela. Svjedok, Kurbadović Haćif je pokušao da me izvuče iz okruženja policije, ali mu nisu dozvolili. Obratili su mu se riječima: "Treba on nama, mi ga čekamo sedam godina". U tom trenutku, dok ih je on molio da me puste, policajac Sabahudin Kurtović me uhvatio za kosu i savio mi glavu na dole, dok su me ostali tukli palicama u predjelu leđa. Dok sam bezuspešno pokušavao da se otrgnem, policajac Kurtović je ispalio par metaka pored moje glave i pri tom sam dobio još jedan udarac pištoljem po čelu. U tom trenutku me oblila krv po licu. Savladali su me i vezali mi lisice na ruke, iza leđa. Oborili su me na ulici i nastavili da me tuku palicama i nogama, udarajući me nogama po tijelu. Svo vrijeme su mi zadavali udarce po čitavom tijelu, palicama i nogama, i tom prilikom mi polomili dva rebra (VI i VII) i nanijeli mi povrede po leđima i bubrežima, tako dok nisam izgubio svijest. Očevici mi pričaju da su me tukli i posle, kad sam izgubio svijest i da su me držali pola sata na ulici, na velikoj hladnoći i da me je Luković, u nekoliko navrata, tukao palicom, pa čak je tukao i neke prolaznike. Brutalno se ponašao i prema prisutnima. Njih je bilo oko stotinjak. Tukao je po njima psujući što su se okpili. Dalje, kako mi navode očevici, jedan od njih \erlek Kenan, koji me prepoznao i pokušao da me podigne, u tom trenutku ga je sprečio policajac Strahinja, pucajući rafalno iz automatske puške. Iživljavali su se, iako sam bio u nesvesnom stanju. U isto vrijeme je, kako su mi rekli, i neka cura pokušala da mi pomogne, ali joj nisu dozvolili, udarajući i nju, nogama, uslijed čega se ona zateturala i pala pored parkiranog auta. Ležao sam bespomoćno 20-ak minuta, bez svijesti, u košulji, na ulici, na mrazu 15 stepeni ispod nule. Policija nikom od prisutnih nije dozvoljavala da pride i da me pomogne. Govorili su: "Neka, neka crkne, to paše na snijegu!" Nakon pola sata, dežurni policajac iz SUP-a Tutin je došao na mjestu događaja i odvezao me u Dom zdravlja u Tutinu. On me je takoreći, na silu oteo od svojih kolega policajaca, koji su me tukli. Po kazivanju brata \ulbije, neko je pozvao moju braću i kada su oni stigli ispred SUP-a, da se informišu o događaju koji se desio, tu je bilo 10-ak naoružanih policajaca i oni su ih pitali: šta nam je sa bratom? Deset minuta nisu im dali nikakvo obaveštenje. Nakon desetak minuta jedan od policajaca je rekao: Eto vam ga, to paše u bolnicu, ne treba vam ništa". Navodi dalje brat, \ulbo: "Tamo mu je bila ukazana prva pomoć. Kada smo otišli tamo, pored njega nije bilo nikog, ni od lekara niti ostalog medicinskog osoblja. Videvši u kakvom je stanju, uzeli smo ga sa nosilima i stavili u moj auto i odvezli na Hirurgiju u Novom Pazaru. U Novom Pazaru je primljen 1. januara 2002. oko tri časa ujutru. Smješten je u šok-sobi u kojoj je ostao 24 časa, gdje su mu se lekrai borili za život. Borili su se da ga vrate u svesnom stanju i da uspostave normalan rad disajnih organa. Sutradan moj brat Murat je došao svijesti,

ali pošto nije bio dobro, zahtjevali smo da ga upute u Beograd, jer smo smatrali da su ovdje ljekrai bili pod pritiskom policije i nijesu htjeli da mu pruže adekvatnu pomoć. Dalje nastavlja Murat Pepić: "Na zahtjev rodbine, ja sam kolima hitne pomoći, bio prebačen u Urgentni centar u Beograd. Kola hitne pomoći su pripadala Domu zdravlja Tutin. Prebačen sam u pratnji dvije medicinske sestre iz Novog Pazara. U Urgentni centar sam se javio 3. januara 2002. u sedam časova ujutru. Na odeljenju me je primio dr. Mihajlović. U Urgentnom centru sam liječen osam dana, od toga šest dana na intenzivnoj nezi, gdje su se borili za moj život a onda sam prebačen još dva dana na Odlejenju. Na lični zahtjev sam otpušten osmi dana, mada u mi ljekari savjetovali da ostanem još neki dan. Ja sam još '94. imao problema od strane policajaca Lukovića i Nurkovića i da sam se tada obraćao tutinskom SUP-u gde su mi garantovali bezbjednost, ali da su odmah nakon njihovih garancija, već sutradan, policajac Luković i kolega mu upali moj lokal i prijetili mi i maltretirali goste lokala, lomeći pri tom puškom inventar. Ja sam se sutradan ponovo obratio SUP-u, tražeći njihovu zaštitu koju su mi obećali, a posle toga poslali 30 policajaca koji su me tražili u lokaluu i kući i tom prilikom izvršili tešku premetačinu i tom prilikom našli dva pištolja pod dozvolom. Pištolji su oduzeti bez potvrde o oduzimanju oružja, koje ni do dana današnjeg nije vraćeno, iako i dalje plaćam porez na oružje po osnovu držanja oružja. Srećom toga dana nisam bio tu. Nalazio sam se u Skoplju na svadbi svojih rođaka. Od tada pa sve do prije mjesec dana nisam se smio vraćati u svoje mjesto i svojoj porodici".

Husein Jusufović (1944), iz Koniča:

"Septembra mjeseca 1994. dok sam bio u Beogradu, grupa policajaca na čelu sa vodom patrole Farukom Košutom, ušla je nasilno, obila moju kuću, na opšte zaprepašćenje moje uže familije i svih mještana Koniča. Patrola policije izvršila je nezakoniti pretres moje kuće bez ikakvog rešenja niti naloga. Ta patrola mi je uzela pištolj, municiju (50 komada), pasoš i još druge stvari, a da nije izdala revers, niti potvrdu o oduzimanju istih stvari. Pomenutog dana moja uža familija doživela je ogromni strah i užasno maltretiranje zbog bahatog ponašanja policijaca, od kojih su neki bili u pripitom stanju. Moja snaha, sada već rahmetli Jusufović Bada, doživela je traumu, gde je posle izvesnog vremena oduzela sebi, život tj. izvršila samoubistvo. Februara 1995. priveden sam u stanicu policije u Tutinu, gde sam maltretiran, vređan i moralno ponižavan, iako sam pošten i čestit čovek. Dalje sam prosleđen, tj. odveden u SUP Novi Pazar, gde sam bio ucenjivan, maltretiran i nada mnom vršena pretnja fizičkom likvidacijom. To se dogodilo aprila 1995. kad sam četiri dana privođen od jutra do kasno u noć. Tih dana nada mnom je izvršena tortura, ucenjivanje i drugi razni oblici prijetnje i na kraju fizičko maltretiranje. Prilikom podnošenja odborničke liste Fehim Kurtović pretio mi je fizičkom likvidacijom u prisustvu Jusufović Orhana i Vezira Tutića, tadašnjeg šefa MK - Koniča. Napominjem da ni do danas nezakonito

oduzete stvari (pištolj, pod dozvolom, municija i dr) nisu mi vraćene. O svim ovim događajima postoje i vođeni su zapisnici i nalaze se u stanicama policije u Tutinu i Novom Pazaru".

Tafilović Meho (1938) iz Kovača:

"Dana 2. avgusta 1992. godine, u pet sati ujutru, došla je patrola milicije iz Tutina, kod moje kuće. Tog jutra primjetio sam kola da ulaze u dvorište, ustao sam i otvorio vrata. Milicioneri Nurković Sabahudin i Janković Zoran su upali u kuću, ponašajući se siledžijski i vičući: Je li ti držiš ubicu?! Ja sam ga pitao: Kakvog ubicu? Kurtović je mislio na mog sina Fuada koji je spavao u susjednoj sobi. Ja nisam znao o kakvom se slučaju radi. Radilo se o ubistvu starijeg čovjeka koje se desilo još 1990. u selu Sebečevu, tada je ubijen Bačevac Rizo u nekoj usamljenoj kući. Neko je prijavio da je u to umiješan moj sin koji je tada imao 17 godina. Ja garantujem i moralno i materijalno da nikada moj sin nije bio tamo niti je izvršio to ubistvo. Patrola policije je trebala da ga sprovodi u SUP - Tutin a onda u Novi Pazar. Moj sin se uplašio i u tom trenutku pobega kroz prozor. Ja sam im rekao da će otići kod komandira Prekića da ga pitam o čemu se radi. Oni su me opsovali i jedan od njih me je udario u slepoočnicu i ja sam pao u nesvijest. Prvo me udario Kurtović, a onda Zoran Janković. Familija mi je zavrištala i molili da me više ne tuku. Iako nisam bio nizašta kriv, strpali su me u kola i uz put, dok je Zoran vozio, Sabahko me maltretirao. Svo vreme me je psovao, udarao me po stomaku i glavi i govorio mi: da te ne tuče ovaj moj kolega Zoran, on je druge vjeroispovijesti, pa će ja da te maltretiram i udaram. Na jedno 500 metara od Crkvina, zaustavili su auto i naredili mi da izađem iz kola i da za pet minuta dovedem sina. Rekao sam da nisam ništa skrivio ni ja ni moj sin, a on me je ponovo počeo udarati po glavi i stomaku, čupali su me za kosu, govoreći da on nije istražni sudija. Ponovo me je ubacio u auto i odveli me u stanicu policije u Tutin. Sa njima je u patroli bio i milicioner Savić ali me ovaj uopšte nije maltretirao. Kada smo stigli u policijsku stanicu, htjeli su da me strpaju u zatvor, ali je stigao Dragan Prekić, komandir policije, te me je saslušao i rekao da moram da dovedem sina Fuada. Vratio sam se u Kovače, uzeo sina i svojim kolima ga povezao u Tutin kod komandira Prekića. Posle toga sam ga odveo u SUP - Novi Pazar. Tamo su ga ispitivali na te detektive, ne znam, bogami, kako se zove. Ispitivao ga neki iz Beograda i on je rekao da moj sin nema nikakve veze sa ubistvom. Ja sam se javio načelniku SUP-a Mirku Rakonjcu, a on me poslao načelniku milicije. Rekli su mi da uzmem ljekarsko uvjerenje, što sam i učinio. Sutradan sam otišao sa suprugom u tutinsku stanicu policije i dali izjave. Smatram da sam bez ikakvog razloga maltretiran i ponižavan. Opštinski javni tužilac je podnio krivičnu prijavu protiv policajaca koji su me tukli. Posle dvije godine, zvali su me na suđenje. Postupak je vodio sudija Vuksan. On ih je oslobođio krivice. Žalio sam se Okružnom судu u Novom Pazaru, oni su to vratili u moju korist".

Džemail Puhović (1948), sin rahmetli Adema, iz Jarebice:

"Dana 23. avgusta 1995. moj otac Adem Puhović je otišao u Leskovu da na pijaci kupi namirnice. Policajci Zvonko, Beljo i treći čiji je nadimak "Kostolomac", a ime mu ne znam, uveli su mog oca, bez ikakvog razloga, u MK Leskova i tražili mu oružje koje on nikada nije imao. Tukli su ga nemilosrdno a na kraju mu naredili da se ponovo javi u SUP - Tutin i da doneše pištolj. Moj otac, zbog povreda koje je zadobio od policajaca, morao je da se javi u Zdrastveni centar gdje mu je ukazana ljekarska pomoć. U vezi ovih povreda postoje i ljekarski nalazi. Kada ih je tužio, njegova tužba je odbačena. Žalio se i načelniku SUP-a i komandiru, a oni su mu rekli da im navodno ovaj slučaj nije poznat. Nedugo posle ovog slučaja moj otac je preselio (umro), što smatram da su najveći uzrok njegove smrti batine koje je zadobio od pomenutih policajaca".

Rizvan Avdulović (1929) iz Smoluće:

"Omer iz Ribarića, radnik DB iz Tutina me je pozvao negdje u jesen 1995. datuma se ne sećam, da dođem u zgradu SUP-a u Tutinu. Ja sam po pozivu otišao ujutru oko devet časova i prijavio se Omeru Numanoviću. On me je odmah uveo u kancelariju i pitao me: da li imam snajpersku pušku? Tvrđio je da je ja imam. Odgovorio sam mu da nemam niti znam kako izgleda ta puška. Posle je tražio i tvrdio da imam automatsku i poluautomatsku. Rekao sam mu da nemam i da ne znam kako izgledaju. On je otvorio ormar i pokazao mi puške koje sam viđao da nose policajci, a nisam znao kako se zovu, jer me to, kao starijeg čoveka, nije ni interesovalo. Zatim sam mu rekao: sve to što mi pokazuješ ja to ne poznajem. jer ja kada sam služio vojsku tada su bile u upotrebi "srpske kragujevke" koje ja znam. Posle ovoga pozivao me je još šest dana uzastopno. Tražio je oružje koje ja nikad nisam imao. Posle privođenja od sedam dana video sam da moram nešto da predam da ne me ne bi prebijali kao ostale koje su privodili. Kupio sam jednu staru srpsku pušku od 300 DM i predao je Omeru. Nikakvu potvrdu mi nije dao. Morao sam da mu kažem kod koga sam je kupio. Ja sam mu dao ime i prezime čoveka kod koga sam kupio tu pušku. Prošlo je duže vrijeme, za vrijeme izborne kampanje 1996 godine u Crkvine u školi pozvali su me Zvonko Stašević tadašnji predsednik Opštine i Fadil Redžepović, član rukovodstva SPS-a. Tražili mi da im kažem šta treba da urade za selo Smaluću: put, voda, struja tražite to da vam se uradi. Ja sam im rekao da u našem selu do sada nije niko sprovodio nikakve radove. Sve što smo uradili uradili smo svojim sopstvenim sredstvima. Oni su bili nezadovoljni mojim odgovorom, pa je Zvonko reko Fadilu: drži ti ovog Avdulahovića. Pored mene su bili pozvani i pojedini ljudi iz svih sela Mesne zajednice Crkvine. Pošto su otišli nezadovoljni našim odgovorom, posle tri dana došla je policija iz Tutina, njih trojica. Pozvao sam ih da uđu u kuću i da popijemo kahvu, ali oni su mi odgovorili - da odmah pođem sa njima, tako da se nisam mogao ni javiti

kući. Prenijeli su mi da me traži inspektor DB , Željko Obradović. Poveli su me u Tutin i uveli u kancelariju kod tog Željka, kojeg do tada nisam poznavao. Prvo mi je tražio talijansku pušku. Ja sam im rekao: da tih pušaka više nema ni u muzeju, a kamoli kod mene. Posle toga mi je rekao: ti si bio kod Sulja na dobrodošlicu.

Odgovorio sam mu da nisam, a on je rekao: zašto nijesi? i negnuo se prema meni, kao da hoće da me udari. Posle toga pitao me da li sam bio na dobrodošlicu kod Jusufa Sinanovića iz Gluhavice. Odgovorio sam mu da ne znam, a on je počeo i dalje sa pitanjima oko Sulejmana Ugljanina. Pitao me je da li sam vidio Jusufa? Odgovorio sam mu da sam ga video i da smo se upitali za zdravlje i ništa drugo. Uporno je tražio od mene da mu kažem šta smo sve razgovarali, bez obzira na moje ponavljanje da smo se samo pitali za zdravlje. Posle toga mi je rekao: ti si predsjednik biračkog mjesta u Crkvinama i da ljudi ne smiju da glasaju na drugim mjestima nego đe ja kažem.

Odgovorio sam mu: ja sam stalno od oslobođenja 1945. bio u biračkim odborima i posao sam obavljao savjesno – objašnjavajući građanima ko se i kako se glasa, a građani su glasali onako kako su smatrali da treba da glasaju. Posle svega rekao mi je: ti imaš pištolj pod dozvolom, da mi ga doneseš sutra u stanicu milicije u deset časova. Odgovorio sam mu da ga neću odnijeti jer imam urednu dozvolu, da sam ga kupio za moje pare i da mi ga niko nije poklonio. Ja mu pištolj nisam vratio, ali me dalje nije niko pozivao u policiju".

Abit Trtovac (1935) iz [aronja]:

"U ljeto 1995. milicioner Beljo Kurtović, uručio poziv da se javim u Leskovi, gdje sam saslušavan od strane Zvonka milicionera. U maltretiranju prednjačio je Beljo Kurtović koji mi je psovao Ramazan i Bajram a ostali mi psovali Boga, terali me uza zid i prijetili pendrecima. U prostoriji, u kojoj sam maltretiran, bili su policajci: Zvonko, Beljo Kurtović, Kiković i još jedan plavi, kome ne znam ime, ali sam saznao da je iz Sjenice. Svi su me maltretirali. A Kiković me je, na zapoved Kurtovića, udarao pendrekom po rukama i u predjelu grudi i po lijevoj nozi koja me i danas boli. Batine sam i nekako prebolio, ali ono maltretiranje i poniženje ne mogu. Kako izgleda kad meni, starom čovjeku, vjerniku, neko psuje krvavo sunce, Boga, Ramazan, Bajram. E, to ne mogu da prebolim dok sam živ. Najviše je prednjačio Kurtović. U ono vrijeme nisam imao kome da se žalim, sada kada je zato došlo vrijeme, želio bi da se svi bez obzira na ime kazne po zakonu. Ako je došla pravda, onda neka oni, koji su batinjali narod, odgovaraju. Tako će me poniženje koje sam od njih doživio manje boleti".

Alija Kecap (1935) iz [aronja]:

"Moj sin Mahit je u ljeto 1995. godine maltretiran i tučen pendrekom od strane Zvonka milicionera i još jednog drugog, koga moj sin nije poznavao. Moj Mahit je služio vojni rok u Osijeku, za vrijeme rata u Hrvatskoj, ukupno 15 mjeseci. Dvaputa je

ranjavan od strane rezervista koji su pripadali istoj vojski. Ovo navodim iz razloga, što je moj sin četiri godine kasnije, pozivan u stanicu milicije i tamo maltretiran. Od mog sina se tražilo da preda automatsku pušku i pištolj "tetejac", navodno da ih je donio sa ratišta. Moj sin Mahit mi je rekao da ga je Zvonko udarao pendrekom, sa još jednim policajcem. Tukli su ga po rukama i terali ga da sa sebe skine odjeću i obuću i da tako leži na stolu".

[efkija Kecap (1967) iz [aronja:

"Bila je srijeda, 18 oktobar 1995. godine, kada su milicioneri Zvonko i Beljo Kurtović, bez ikakvog predhodnog upozorenja, ušli u kahvečajnicu Eleza Tahirovića i uzeli mog oca radi saslušanja. Odveli su ga do Mesne kancelarije u Leskovi. Od mog oca su tražili oružje, odnosno, čehoslovačku "zbrojevku". On to nikad nije posjedovao pa i nije mogao da prizna da ima. Zvonko i Beljo Kurtović su ga udarali pendrekom po rukama da bi ga naterali da prizna. Nakon izvjesnog vremena izveli su ga pred salu, gde ga je u kolima čekao komandir Dragan Prekić i milicioner Kiković. Saznavši da je moj otac negirao posjedovanje oružja, zaprijetili su mu da će ga odvesti u Tutin i da će tamo sve priznat. Rekli su mu: "Tamo ćeš sve rodit i pištolj i pušku!" Migom su dali znak da ga ponovo vrate u salu. U salu su ušli Zvonko, Beljo Kurtović i Kiković. Kiković je onda udario mog oca nogom u predjelu grudi. Ko poznaje borilačke vještine, zna da je ovo smrtonosan udarac, ali na sreću moj otac je tada ostao živ, iako je od tog udarca pao na pod sale. U tom trenutku uletio je Prekić i rekao: dosta! Posle tog dana moj otac nikako nije bio dobro. Bio je stalno nervozan. Tukli su ga milicioner mlađi od njega 30-35 godina, bez ikakvog razloga. Nije bilo ni upozorenja ni obaveštenja da će biti saslušavan. Jednostavno, izveli su ga iz kahve i tukli do besvijesti. Stalno je bio bolestan i nervozan posle ovog čina koji mu je priredila policija. Nakon šest godina moj otac je umro".

[efkija Kecap (1967) iz [aronja:

"Zbog svoje političke aktivnosti meštani ovog sela su bili na udaru MUP-a lokalne milicije. Ja, kao odbornik sela, sada i opštinski odbornik, dva puta sam malteriran od strane milicije kao i moji sugrađani. Prvi put mi se to desilo u septembru 1996. godine, bila je srijeda, datuma se ne sjećam. Naime, došao sam u seosku prodavnici, u kojoj je bilo nekoliko milicionera od kojih sam prepoznao Zvonka i Belja Kurtovića koji su bez naloga za pretres, svakoga koga su zatekli u prodavnici, pa i mene, kao slučajnog prolaznika, pretresali. Osim pretresa drugog maltretiranja nije bilo. Prije ovog pretresa bio je još jedan pretres u istoj prodavnici. Da je [aronje bilo na i ostalo na meti svjedoče navedeni pretresi, mnoga privođenja i batinjanja građana. Zadnji pretres dogodio se 1999. na Velje Polje, naš kombi, kojim se ponедeljkom prevozimo do Tutina i nazad, zaustavljen je od strane milicionera Zvonka i naređeno nam je da svi muškarci izađu i bili smo pretrešeni bez ikakvog razloga i naloga. Lično sam ja

pretrešen, a da ni danas mi nije jasno zbog čega, valjda što je milicija znala da je to šaronjski kombi i da su putnici simpatizeri SDA stranke. Ko je bio nalogodavac za sve ono što su činili prema građanim ovog sela najbolje zna milicioner Zvonko koji je bio zadužen za ovo područje. Tražim da se svi kazne po zasluzi koji su zlostavljavali građane na primitivan način a često i brutalan".

Manić Jusuf (1959) iz [aronja]:

"Petorica policajaca: Zvonko, komandir SUP-a Tutin, Zoran Vodo iz Dobrinje, Kiković (Sjeničak), još jedan iz Sjenice meni nepoznat i još jedan nepoznati tražili su 1995. mi oružje koje nikad nisam imao. Izmislili su mi da sam bio stražar kod džamije, da sam kop'o rovove i druge stvari koje nisam bio niti uradio. Izmišljali su da sam kupio pušku sa Huseinom Hotom, koji se tada nalazio u Nemačkoj. Tukli su me po šakama i tabanima. Tukli dok im nije dosadilo".

Redžović Nezir-Ziro (1934) iz Pružnja:

"Novembra 1993. izvršen je pretres moje kuće, tražeći oružje. Moja porodica je bila prestrašena od policije. Pretrage su trajale cijelog dana. Pretresene su i pomoćne zgrade. Prilikom pretresa nije nađeno ništa, osim pištolja pod dozvolom na ime Redžović Zekirije. Isti mi je oduzet a kasnije vraćen. Moj sin Redžović Smail je nekoliko dana pozivan na informativni razgovor".

Ujkanović Jamil (1934) iz Morana:

"Pred moju kuću u Moranima 21. septembra 1993. godine, oko podne, zaustavio se "kombi" iz kog je izišlo osam naoružanih policajaca koji su odmah opkolili moju kuću. Posle pozdrava sa jednim od policajaca i kazivanja da su tu zbog potrage za oružjem, uz moje prisustvo, pristupili su pretresu kuće. Prilikom pretresa našli su mi samo pištolj marke "TT", za koji sam imao urednu dozvolu izdatu od SUP-a Tutin, isti mi nisu vratili ni do danas i ako piše da mi je pištolj oduzet privremeno. Prilikom pretresa nije bilo nikakve grubosti niti uništavanja moje imovine, ali nisu mi pokazali nikakvo rešenje od suda ili policije da imaju pravo na pretres. Pretres je prisustvovala moja supruga Ujkanović [efika. Od policajaca sam poznao samo Salković Saita, SUP Tutin, i nikog više. Nakon 30 minuta pretresa meni je saopšteno da sa njima moram poći do SUP-a u Tutinu, što sam i prihvatio i u istom vozilu, sa policijom, sam sproveden do Tutina. U policijskom vozilu nisu mi stavljene lisice na rukama i nije bilo nikakve torture prema meni. Po dolasku u SUP Tutin smestili su me u hodniku SUP-a, gde sam očekivao saslušanje. Do saslušanja nije došlo već nakon moje prozivke od strane jednog policajca, stavljene su mi lisice na ruke i sproveden sam policijskim vozilom u kome su se nalazili profesor Hanefija Drešković iz Tutina, isto sa lisicama na rukama. U Tutinu sa mnom niko nije razgovarao o bilo čemu, niti je bilo policijske torture prema meni. Po dolasku SUP Novi Pazar smešteni smo u

hodniku na trećem spratu gde su nam skinute lisice sa ruku i negde u popodnevnim časivima sam pozvat i pristupio sam u kancelariju broj 24 ili 25 gde je počelo saslušavanje od osobe po imenu Rade, što sam naknadno saznao. Ta osoba mi je saopštila da sam optužen za organizovanje straža oko seoske straže u Moranima i da sam primio oružje od SDA, koje sam, navodno, ja delio meštanima koji su trebali čuvati džamiju u vreme Kurban Bajrama. Sve te navode sam kategorički odbacio jer i oni nisu posedovali nikakve dokaze za ta dela. Mom saslušavanju povremeno je bio prisutan Vlado Čorbić kojem sa takođe naknadno saznao ime i da je bio šef DB u Novom Pazaru. Sve moje saslušavanje se svodilo na tome da primoraju da budem saradnik DB-a, što sam zaključio iz povremenih pretnji Čorbića. Ja bih formulisao narodnim jezikom da su tražili od mene da postanem špijun ili cinkaroš u selu. Takvu inicijativu sam i pored obećanja izvjesnih povlastica, ali i prijetnji, kategorički odbio. Na tom prvom saslušanju su me zadržali do večernjih časova negde do 22 sata, kada mi je saopšteno da mogu ići kući ali se moram javiti narednog dana u 11 sati što sam ja i uradio. I na tom drugom saslušanju ponovljene su iste optužbe i iste ponude koje sam ja i tada odbio. Na drugom saslušanju sam zadržat oko tri sata, kada sam i pušten uz usmeni poziv da mogu doći po svoj pištolj narednih dana. Nekoliko puta sam odlazio u SUP Novi Pazar, kod Čorbića, za povraćaj svog pištolja, kojom mi je prilikom svakog sastanka nudio saradnju sa DB - u zamenu za povratak pištolja. Na svi tim sastancima isto sam odbio ponudu, tako da mi pištolj nikada nije vraćen, niti mi je dato bilo kavo pismeno rešenje o oduzimanju pištolja pod dozvolom. Na tim svim saslušavanjima, naknadnim razgovorima, osim usmenih pretnji, fizički nisu me zlostavljali niti su me vredali na bilo kakvoj osnovi".

Jakup Jatović (1939) iz Jarebica:

"Milicajci iz Tutina sa Zvonkom na čelu prebili su me 2000. na mrtvo ime. Prije toga milicajac [ehović, sa nekoliko milicionera, dolazio je kod moje kuće i tražili od mene pušku, pištolj. Kada sam rekao da nemam, uručili su mi poziv i naredili da se javim u SUP u Tutin. Ja sam otisao peške do Tutina i čim sam ušao u SUP – odmah su ušli Zvonko i još petorica milicajaca sa gas-maskama, svezali me za radijator i tukli dok im se nije dosadilo. Ove batine pamtiću do groba, jer kad jednog starca tuku mlađi ljudi 30-40 godina, onda čoveku nije više ni do čega, batine čoveka ne samo da bole već mu oduzimaju obraz i čast, oduzimaju mu pravo na život. U ovom mom slučaju prednjačio je Zvonko milicioner, koji je na našem terenu vođa patrole".

Bačevac Hasan (1961) iz Mitrove:

"Dana 14. jula 1991. godine, bez zakonskog osnova, lišen sam slobode od strane radnika milicije Tutina, a po naređenju tadašnjeg zamenika komandira stanice milicije Prekić Dragana. Istoga dana, grupa milicionera ove stanice milicije, predvođena pomenutim Draganom izvršila je opštu premetačinu kuće mog oca, u kojoj sam

stanovao i sada stanujem sa svojom porodicom i troje maloletne djece. Prilikom pretresa stana i ostalih prostorija, apsolutno se nije vodilo računa od strane lica koja su naredila pretres, da u kući ima više maloletne djece, moje i moje braće, s obzirom da živimo u zajednici. Djeca su pretrpjela ogroman strah i nervni šok te i danas osjećaju posledice straha i maltretiranja kojima su toga dana bila izložena. Posle izvršene premetačine, polomljenih stvari, Prekić je naredio policiji da me uz uperene automatske puške u mene, liše slobode, ubace u njihovo službeno vozilo i sprovedu u Tutin, u Stanicu milicije. Kada sam priveden u Stanicu, i tom prilikom izvršen je pretres nada mnom, i tada je od mene oduzeto 500 DM, nešto dinara, prsten sa ruke i ručni sat. Pretres i oduzimanje stvari izvršio je Dupljak Rešad, a bio je prisutan milicioner Maković Velizar. Zatražio sam od Dupljaka potvrdu o predmetima i stvarima koje su oduzete od mene, ali istu nisam dobio, već mi je Dupljak odgovorio: "Lopužaro dobićeš ti od nas potvrdu ubrzo". I zaista se to dogodilo, ali ne i potvrdu koju sam tražio, već su me odveli u kancelariju Prekića i tu me je Prekić nakon kraćeg razgovora udario nekoliko puta pesnicom u stomak, a zatim nekakvim čvrstim predmetom udario me je i u predjelu slabina (bubrega) i naneo mi teške tjelesne povrede. Nakon što sam u prostorijama milicije maltretiran, posle kraćeg zadržavanja u prostoriji za zadržavanje lica, priveden sam u Opštinski sud u Tutinu kod predsednika suda Klimente Hasima koji mi je uzeo izjavu, ali nije dozvolio da angažujem branioca i tada mi odredio pritvor. U kasnim večernjim satima sproveden sam u Okružni zatvor u Novom Pazaru. Pošto sam bio isprebijan u Tutinu od strane Prekić Dragana, prilikom mog preuzimanja od strane stražara Okružnog zatvora u Novom Pazaru, zatražio sam da me odvedu kod lekara i isti utvrđi stepen mojih povreda. Isti su se oglušili o mom zahtjevu. Pošto sam smješten u zatvorske prostorije, u više navrata privoden sam u službene prostorije SUP-a u Novom Pazaru, gdje sam ispitivan satima, ali ne o okolnostima zbog kojih sam navodno pritvaran, većtražeći da im priznam, da li pripadam kojoj stranci, a pre svega da li pripadam stranci SDA, da li posjedujem oružje, da li sam bio gdje na obuku vojnu, zašto sam svirao na promotivnom skupu SDA u Tutinu te godine tj. 1991. i tome slično. Inače, ističem da sam neosnovano osumnjičen da sam navodno ukrao jedno june i da je to bio razlog mog fizičkog maltretiranja i zatvaranja, u stvari to je bilo samo kao razlog, a u suštini razlog je bio jedan i jedini što sam Bošnjak. Kada su pored svih pokušaja da mi stave na teret pomenutu krađu i u tome nisu uspjeli, kategorično sam tvrdio da nisam izvršio nikakvu krađu, ipak sam zadržan u pomenutom zatvoru sve do 4. septembra 1991. godine, kada sam od zatvorskog čuvara teško ranjen iz vatre nogororu. Napominjem da u momentu kada sam bio ranjen od tog stražara, ja sam bio bez rešenja o pritvoru, jer je Okružni sud u Novom Pazaru, rešenje Opštinskog suda u Tutinu ukinuo, a Opštinski sud nije bio donio drugo rješenje, tako da sam ja punih 14 dana proveo u pritvoru bez rješenja. Nakon dugogodišnjeg liječenja, zbog zadobijenih povreda, ja sam u tridesetoj godini života penzionisan kao invalid prve kategorije, sa teškim

posledicama po zdravlje. U vezi ovoga obraćao sam se više puta predsedniku Okružnog suda i Okružnom tužilaštvu, kao i načelniku SUP-a Novi Pazar, ali su moja obraćanja ovim organima bila uzaludna. Svi su se oglušili. Takođe sam se obraćao Republičkom javnom tužiocu Srbije, Ministru pravde Republike Srbije, ni ovi organi u okviru svojih ovlašćenja nisu ništa preduzeli da se vinovnici ovog zločinačkog djela uzmu na odgovornost. Nakon sveobuhvatne istrage koja je vođena zbog navodno nekih krađa koje sam navodno izvršio, tužilaštvo u Tutinu me je oslobodilo odgovornosti, jer nije dokazano niti sam izvršio krivična djela za koja sam zatvaran i maltretiran".

Hamđija Bakić (1925) iz Devreče:

Bila je subota 22. januar 1994. kada mi je u kuću ušla naoružana patrola policije i jedno civilno lice. Kasnije sam saznao da je patrolu predvodio izvesni Dragan Knežević zvani "Knez", a da je civilno lice bilo Željko Obradović. Bez ikakvog objašnjenja, odmah su od mene tražili oružje. Odgovorio sam im da oružje nikada nisam posjedovao, dozvoljavajući im da izvrše detaljan pretres moje kuće. Naredili su da odmah pođem sa njima u Tutin. Molio sam ih da me ne odvode, jer imam staru i hronično bolesnu ženu na postelji, kojoj sam ja pružao potrebnu negu i pomoć. Nisu imali razumijevanja već su me priveli u stanicu policije i zadržali na informativni razgovor sve do ponedeljka 24. janura, preteći mi da predam oružje, nedajući nikakvih dokaza da sikada imao. Pustili su me kući da razmislim izvjesno vrijeme. U srijedu 9. marta 1994. godine, u vrijeme ramazanskog posta, otišao sam na seosku pijacu da kupim potrebne namirnice. Kada sam bio na polasku kući, prišao mi je milicioner i naredio mi da pođem sa njim u policijsku stanicu u Tutin. Priveli su me i zadržali u hodniku policijske stanice do kasno u noć, čekajući Željka Obradovića po čijem sam naređenju priveden, ne dozvoljavajući da izađem i večeram, iako sam tog dana postio Ramazan. Kasno u noć, stigao je Željko i kratko pitao da li ču da predam oružje ili ne. Odgovorio sam da nemam oružje. Ostavio me da prenoćim u hodniku policijske stanice, a sutradan bez ikakvog razloga Željko me sproveo u SUP Novi Pazar (10. marta) kada će mi otpočeti najteži dani u životu. Nakon pitanja da li imam oružje koje mi se traži i moga odgovora da nemam, naredili su mi da se svlačim do pasa, prislonili me čelom o zid, noge odmakli a ruke mi vezali na leđima. U takvom položaju držali su me i tukli palicama više od šest sati naizmenično četvorica, a najviše Vlado Čorbić i jedno lice žutih brkova. Kada bih padao od umora i teških bolova, tukli su me i nogama dižeći me sa patosa, a Vlado Čorbić me jednom okrenuo sebi i uperio pušku u moja usta, govoreći da će mi je u grkljan zabiti, a potom okrenuo kundak i svom snagom tukao me po ramenu i grudnom košu uz psovke i pogrde svih prisutnih, psujući mi i djecu, kako bar oni ne stvore oružje i spasu oca. Nakon takve fizičke i psihičke torture, do iznemoglosti i kraćeg predaha, pustili su me u sami mrak, naređujući mi da se javim ponovo za pet dana. Preturajući se nogama i rukama, jedva

sam izašao uz pomoć moga sina koji me čekao u hodnicima. Nijesam mogao večerati - iftariti niti klanjati namaz. Tri dana sam bio zavijen u ovčijoj koži. Nakon zakazanog javljanja ranog jutra 15. marta, drugog dana Ramazanskog Bajrama, počeli su sa još jačim intenzitetom da me fizički zlostavljuju. Naredili su mi da se izujem, svučem gornji dio do pasa i koljenima čučnem na stolici naopako sa tabanima okrenutim prema njima. Tukli su me palicama po golim tabanima bezbroj puta, sve do moje iznemoglosti, naizmjenično se redajući trojica ili četvorica. Od nesnošljivih bolova i mlazeva znoja, imao sam utisak da mi oči iskaču iz glave, a da su mi noge posjećene do koljena. Uz kraće predaje njihovog odmora, ova muka je trajala cijeli dan, do večernjih sati, nakon čega su doveli milicionera, izbacili me iz prostorije i vezali za drvenu klupu u hodniku dok se ne vrate sa večere. U kasnim noćnim satima došla su trojica mlađih ljudi, uveli me u prostoriju, naredili da pružim ruke i udarali me svom snagom, svi redom po rukama, glavi i leđima. Od nesnošljivih bolova pao sam na patosu, onesvestio se i više ne znam šta se od mene radilo. U neko doba noći ili pred zoru, vidio sam milicionera pored sebe. Sutradan, nakon 24-sata fizičke torture, Vlado Čorbić mi je rekao da idem kući, da o svemu ne smijem nikome ništa pričati niti smijem u bolnicu otići, već da još jednom dobro razmislim i da ponovo dođem 25. marta. Rekao sam da nemam više šta razmišljati i da se ne smijem javljati, jer ako bih sve ovo morao još jednom preživjeti, radije bih da me ubiju ili tražio načina da sebi oduzmem život. Jedan me prijatelj doveo do sinova u Tutin. Doveli su ljekara koji mi je pružio prvu pomoć te odredio terapiju. Sve sam ispričao djeci šta su od mene radili i dugo se raspravljalo šta da se dalje radi. Neko je predlagao da me odvedu u drugu državu, neko da se pokuša kupit oružje koje se traži, a neko da se žalimo. Ja sam odbio da kupim oružje i da idem od svoje kuće. Jedino sam pristao da se žalimo predsedniku Republike i ministru unutrašnjih poslova Srbije. Nisam se javio određenog datuma. Čekao sam ishod upućenih predstavki. Bila je to zadnja nada. Nedelju dana nakon određenog mi datuma za javljanje, došla je patrola policije po mene, ali sam se ja sakrio. Ostavili su poziv da se određenog dana javim Službi državne bezbednosti u Novom Pazaru. Usmeno su saopštili da se obavezno javim, jer će doći određeno lice iz Beograda da me sasluša povodom upućenih žalbi. Javio sam se određenog datuma, ali me više nijesu tukli niti prijetili, već se uglavnom vodio razgovor o sadržaju upućenog pisma predsedniku i ministru, kako bih kod toga lica nešto od napisanog demantovao. Međutim, ja sam u pismu istinito opisao šta se od mene radilo, tako da nemam šta demantovati, jer su mogli uvjeriti se da sam istinu rekao. Priveli su me kod jednog lica koji mi se predstavio da je iz MUP-a Srbije, ali sam mu ja ime zaboravio. Veoma je korektno vodio razgovor sa mnom u prisustvu Vlade Čorbića, rekavši da, ako je istina sve ovo iz pisma, da će ovi ljudi ostati bez posla. Potvrdio sam da je sve to istina, jer ja i prisutni Vlade Čorbića, rekavši da, ako je istina sve ovo iz pisma, da će ovi ljudi ostati bez posla. Potvrdio sam da je sve istina, jer ja i prisutni Vlado Čorbić to najbolje znamo. Rekao mi je da smo ja i moja

djeca slobodni i da nas niko više u vezi sa ovim neće pitati. I zaista nas više niko nije pitao niti uznemiravao"

Esad Džudžević (1958) iz Tutina:

Napomena: Esad Džudžević, član tadašnjeg redakcijskog kolegijuma revije "Sandžak", je u septembru 1994. sa Hilmom [aćirovićem išao u Beograd da štampa reviju "Sandžak". Tom prilikom bio je priveden i maltretiran. O tome on kaže: "[tampanje broja je bilo u završnici, kada su u 11,15 sati u štampariji ušla četiri lica u civilu koja su se legitimisala kao inspektori MUP-a Srbije i meni i Hilmu naredili da pođemo sa njima. Upitao sam o čemu se radi i dobio odgovor da ćemo objašnjenje dobiti u prostorijama MUP-a Srbije. Na izlazu iz štamparije peto lice nam je naredilo da podignemo ruke uvis, raširimo noge i stanemo uz kola, zatim su nas grubo ubacili u kola, uz prve batine pesnicama i šamarima po čitavom tijelu. Unutra, u kolima su nam naredili da držimo ruke visoko, u zraku, da spustimo glave nisko, da žmurimo i da slučajno ne otvaramo oči. Odvezli su nas potom u prvu policijsku stanicu, jednu ulicu niže od štamparije. Tu su nas trenutak zadržali u hodniku, a zatim, uz stalno batinjanje, povezli u hotel "Union", gdje su nam bile lične stvari. U hotelu i na recepciji, u liftu i samoj sobi hotela dobijao sam batine za svaku izgovoreniju i neizgovoreniju riječ. Pokupili su nam stvari-desetak knjiga kupljenih prethodnog dana u beogradskim knjižarama za potrebe biblioteke "Vehbija Hodžić" u Tutinu. Vratili su nas u kola i po institutu, mada nismo smjeli da legnemo, osjetio sam da su nas dovezli u prostorije MUP-a Srbije u ulici Kneza Miloša. Maltretiranje i batinjanje nastavljeno je tokom vožnje, a u još brutalnijem vidu nastavljeno je u prostorijama DB-a MUP-a Srbije. Patološka faca koja me je tukla pesnicama u bubrege, pleksus, grudni koš, šamarima po licu i glavi, zatim nogama, stalno mi se obraćala sa: "Ispričaćeš ti nama sve, Suljo"! Tog prvog dana, uz stalno batinjanje i maltretiranje, nije ih mnogo interesovala sama revija "Sandžak" već moji navodni odlasci za Tursku, boravak tamo i skim sam se viđao i razgovarao. Rekao sam im da sam boravio u Turskoj negdje u julu 1994. god. i da smo imali književno veče u Istanbulu, gdje smo nastupali u klubu i promovisali dvije knjige bošnjačkih stvaralaca iz Sandžaka. Nisu bili zadovoljni odgovorom pa su tražili da im kažem koliko puta sam se viđao sa Sulejmanom Ugljaninom? Rekao sam da sam veoma kratko boravio u Istanbulu (svega tri dana) i da sam, osim književne večeri, razgledao kulturno-historijske znamenitosti ovog grada i kupovao nešto malo garderobe na Kapali Čaršiji. Nakon tri odgovora uslijedile su još žešće batine. Među mojim oduzetim stvarima pronašli su i više knjiga islamske sadržine pa su uslijedile nove batine. Nešto iza toga uslijedila je promjena. Premjestili su me u drugu prostoriju, gdje sam dva-tri sata morao da stojim u čošku sobe podignutih ruku i raširenih nogu. Samo bi me povremeno jedno lice obilazilo. Oko 20 sati došla je nova ekipa, koja je, sa sasvim drugačijim manirima, nastavila isljedivanje. Uslijedila su neprekidna ispitivanja sve do do 11,30 sati sljedećeg dana. Pitanja su se

uglavnom, odnosila na zaplijenjeni broj revije "Sandžak", na čijoj su naslovnoj strani trebale da budu fotografija Alije Izetbegovića i Sulejmana Ugljanina. Čitali su savaku rečenicu u tekstovima, nakon čega su slijedile optužbe da sam "ekstremista" i "nosilac tvrde linije u SDA", "linije, Sulejmana Ugljanina". Govorili su da svi tekstovi govore protiv srpskog naroda, da pozivaju na rat, mržnju i slično, čak su i telegram Alije Izetbegovića, upućen svečanoj skupštini u povodu četvorogodišnjice osnivanja SDA Sandžaka, proglašili kako navodno "Alija traži da se kolju srpska djeca". Mada su ih sami tekstovi demantovali, to za njih nije bilo važno. Na kraju sam potpisao izjavu u kojoj navodim da sam član redakcionog kolegijuma revije "Sandžak" imenovanog od predsjednika KDMS "Preporod", Ismeta Tandirevića, da smo novac za štampanje dobili od osnivača lista KDMS "Preporod". Da smo, takođe, od Ministarstva za informisanje u Beogradu dobili saglasnost da možemo legalno da štampamo ovaj broj revije "Sandžak" i da nikakvih problema sa štampanjem broja u štampariji ABC "Glas" nije bilo". Na kraju izjave sam istakao da smatram da imamo pravo da u ime osnivača i izdavača KDMS "Preporod" štampamo ovaj broj revije "Sandžak", da je izdanje revije "Sandžak" koje štampa [efket Krcić (smijenjeni glavni urednik) divlje izdanje i da će on za to najverovatnije odgovarati pred sudom. Na kraju sam izjavio da bi o svemu ovome meritornu odluku trebalo da donese javni tužilac ili sud, a ne organi Državne bezbjednosti. Kompletan materijal pripremljen za štampanje revije je zaplijenjen, te da nam je završetak štampanja fizički zabranjen od strane lica državne bezbjednosti. Takođe napominjem da nisam dobio nikakvu pisani potvrdu o uplaćenoj sumi (radi se o 1.800 DM) za štampanje revije. Nakon toga smo se ja i Hilmo [aćirović, tehnički urednik lista, vratili u Novi Pazar neobavljen posla."

Jaser Tahirović (1971) iz Tutina:

"Uveče, oko 21 čas, 27. jula 1995. u kafić "Bel-ami", došla je grupa milicionera, njih četvorica: Jeremić, Beloica, [ehović i Kurtović Beljo. Pošto je bilo puno gostiju tražili su sto da sednu. Za jednim stolom sedele su dvije devojke, za čiji su sto nasilno i bez odobrenja ovih djevojaka seli. Devojke su platile piće i napustile lokal. Gazda lokala nije bio trenutno tu. Mijenja ga je zet muzičar - Senad Pepić. Pepić me je upozorio da ne nosim piće, jer nisu platili predhodni dug koji nije bio mali. Pošto im ja nisam odnio piće, oni su zahtjevali od kolege Admira \erleka da im ponese piće. Ni Admir nije ponio piće, jer gazda nije dao. Potom su oni uzeli gazdu i odveli u stanicu policije. Posle desetak minuta došla je patrola policije sa Luković Miljanom i Tripković Ratkom. Oni su me uzeli i odveli u dežurnu kancelariju đe su me dočekali – Jeremić koji je bio na samom ulazu ukorio i opsovao Admira zvanog Jubać. Potom sam ja ušao u dežurnu kancelariju i udario me pesnicom u stomak. Zatim me je još nekoliko puta udario sa obe ruke po obrazima. Posle zlostavljanja od strane Jeremića došao je Slaviša Kiković – u šorcu i triko majici, seo je i pitao kolege jesu li to te harambaše što neće da služe policiju. Posle kraćeg razgovora sa Jubićem, on me je

udario nogom u predelu prepona, od čega sam ja posrnuo. Krenula mi je suza na lijevo oko od bola. On mi se obratio: što plačeš, kurvo! Ja sam mu odgovorio da ne plačem, nego mi je suza potekla od bola i rekao sam mu: ako nešto ima protiv mene, jer ga do tada nisam poznavao, da izademo na igralište kod škole pa da se ja i on muški pesničimo pa kako kome bude. Posle ovoga u dežurnu sobu je ušao Ljajić Fako milicioner dežurne službe. On im je rekao da nema potrebe da biju ove momke, jer ih je znao dobro kao i njihove roditelje, da su to pošteni ljudi i ugledni u čaršiji. Posle intervencije Ljajića su prestali da nas tuku".

Sabahudin Jabanović (1977) iz Tutina:

"Mene su u jesen 1995. ispred video kluba "Delfi" napali policajci Slaviša Kiković i još dvojica milicionera iz Sjenice. Bio sam napolju ispred video kluba kada je iz "Zlatine kafane" izašao milicioner Kiković sa još dvojicom i u tom prilikom bez ikakvog povoda i razloga počeo da me tuče, prvo Slaviša, a ova dvojica su mu pomagali. Prvo me je udario u stomak, a ja sam se od bola sagnuo, a jedan od te dvojice me je udario po glavi psujući mi majku i vredajući me. Pošto sam počeo da plačem i zovem u pomoć, izašli su ljudi iz Fićine kafane, oni su tada prestali da me tuku. Posle ovog zlostavljanja otišao sam u stanicu policije – u dežurnu službu gde nisu željeli da me saslušaju ili uzmu izjavu. Nisam poznavao policajca u dežurnoj službi. Ovo se desilo oko 21,30 časova. Sutradan me je pozvao Dragan Prekić, komandir milicije, u kancelariju u koju su bili Kiković i ona dvojica policajaca što su me bili. Komandir me je pitao da li su me ova trojica maltretirala i zlostavljala. Odgovorio sam da su to ti koji su me tukli. On mi je rekao: nisu ova dvojica, jer si mi dao pogrešna imena, pa kada budeš saznao, da mi to javiš. Nisam mogao da druge ljude prijavljujem, kad su to bila ova trojica policajaca. Predao sam tužbu sudu. Sud ih tokom suđenja nije okrivio, već je oslobođio optužbe ove policajce. Nisam imao snage da dalje teram ovaj slučaj".

Habibović Osman iz Tutina:

"Dana 19. februara 2000. godine, u sali Gimnazije i Tehničke škole u Tutinu, sa početkom u 17 časova, odigrana je prvenstvena odbojkaška utakmica druge lige za žene. Utakmica je uredno na vreme prijavljena MUP-u Tutin. U sali je bilo 250 gledalaca koji su što je i normalno bučno navijali za domaću ekipu. Ekipa ŽOK "Zorka"-[abac nalazila se u opasnoj zoni ispadanja i bodovi su joj bili neophodni. Uprava kluba vršila je pritisak na sudije što je revoltiralo gledaoce. Dva sata ekipa ŽOK "Jedinstvo" dobila je veoma brzo sa čim su gosti nisu zadovoljili. U pauzi između drugog i trećeg seta došlo je do nestanka električne struje, pa je nastao prekid do 20,20 časova kada je utakmica i nastavljena. Uz burno navijanje i bodrenje ekipa domaćina ŽOK "Jedinstvo" je utakmicu dobila sa 3:0 u setovima. Obe ekipe su posle utakmice bile na zajedničkoj večeri u bifeu "Sport" u Tutinu. Navijanje u sali bilo je

korektno. Međutim patrola milicije koju je predvodio Zvonko Milunović na opšte zaprepašćenje Uprave kluba i mnogih ljubitelja odbojke sutradan počinje sa privođenjem pojedinih navijača radi saslušanja. Uprava kluba je intervenisala i zahvaljujući TV snimku sa utakmice za predstavnike MUP-a na čelu sa Popovićem upoznala sa svim detaljima sa utakmice i nije bilo nereda niti nacionalističkih ispada. Zašto je vođa patrole podneo lažni izveštaj sa utakmice i zašto je došlo do privođenja navijača to zna samo milicionar Zvonko Milunović. Da je bilo nacionalističkih i drugih ispada na utakmici delegat bi to upisao u zvaničnom zapisniku posle utakmice i o tome bi bio obavešten Odbojkaški savez Srbije i Klub bi bio sigurno kažnjen. Bilo je navijanja i uzvikivanja imena naših igrača i trenera. Ljudi iz državne bezbednosti su pregledali snimak sa utakmice zajedno sa članovima Kluba: Derdemez Sinanom, Kenanom Hamzagićem, Milinkom Savićem, Selmanom Vejselovićem i došli do zaključka da je na utakmici sve bilo korektno. Tek nakon toga privođenje i maltretiranje navijača je prestalo. Među pritvorenima su bili: Ragipović Bahrija, Muminović Raif, Hamzagić Suto, Dedeić Dženo i mnogi ".

Imamović Sead (1966) iz Tutina:

"Na punktu "Mehov Krš", 25. januara 2000. Bajram Dupljak me je, prilikom kontrole ličnih i vozačkih dokumenta, udarao palicom u predelu rebara i tom prilikom mi polomio jedno rebro. Nekako sam se izvukao i pobegao. Negdje na polovini puta, na relaciji Mehov Krš-Tutin, dotični me sustigao, zaustavio me, izvukao, a onda me počeo tući pesnicama. Kada sam posrnuo, onda me je udarao nogama. Nakon toga me sproveo u Stanicu milicije u Tutin, svezao me u hodniku za radijator, i uz psovku i pretnju počeo da me tuče u predelu stomaka. Navodno je to uradio zato što nisam stao na punktu za skretanje ka Rožajama. Bilo je zimsko vrijeme, negdje oko 04 sata ujutru, po velikoj hladnoći. Kada sam naišao na punkt, nije bilo nikoga. Kratko sam stao, razgledao, s obzirom da nije bilo nikog, nastavio putovanje. Moguće da je Bajram izašao kasnije i davao znake palicom i lampom da stanem, ali ja zbog neosvijetljenosti puta nisam primjetio. Nisam imao razloga da ne stanem jer sam bio prazan. Istog jutra me kontrola na izlazu Tutina zaustavila i izvršila kontrolu kombija i sve je bilo u redu. To se desilo pri povratku iz Baća gde nisam mogao izaći. Bila je uzbrdica i puno snijega. Predao sam tužbu Opštinskom sudu u Tutinu koji je kaznio Dupljak Bajrama uslovno godinu dana. Pošto nisam bio zadovoljan tom kaznom, a i brat pomenutog je bio glavni za sobraćaj tutinskog SUP-a pa je upotrebio svoje veze".

Dedić [emo] iz Tutina:

"Dana 11. aprila 2000. u moju kuću su došli službenici Uprave prihoda, Selimović Halil i Kostić Vladimir. U njihovoј pratnji su bili policajci Hot Halil i Radević Igor. Službenici Uprave prihoda su hteli silom da mi uzmu traktor star 23 godine, kako bi prinudno naplatili porez. Hteli su da razbiju garažu a potom iz štale da uzmu kravu i

tele. Rekao sam im da će to platiti naknadno, jer trenutno nemam para ili da mi uzmu samo kravu. Nudio sam im traktorsku prikolicu. Oni su bahato govorili da će oni uzeti šta oni hoće, a ne šta im on nudi. Jedan od dvojice iz Uprave prihoda je viknuo: „Uhapsite ga“! Hot Halil, policajac je fizički nasrnuo na mene, uhvatio me za prsa i za grlo. Članovi moje porodice su vrištali. Drugi policajac, Igor Racević, me je tukao palicom po leđima. Moj sin Bedro, koji je imao operaciju srca još 1993. je u tim trenucima bio van kuće. Kratio je drva za ogrev u blizini kuće na krlji. Nije se uopšte mijesao u nikakvu raspravu. Policajac Hot Halil je izleteo napolje, uperio pištolj u sina Bedra. Sin Bedro je od šoka pao pored krlje i teko se razboleo. Imao je ugrađen aparat na srcu. Od tad se nije oporavio, već je za nekoliko meseci umro. Umro je od posledica pretrpljenog straha. Ja sam kasnije osuđen od opštinskog suda na šest meseci zatvora - uslovno na godinu dana. Ovo je bilo montirano suđenje. Glavni pretres je održan bez prisustva mene i mog sina. Prije toga sam dobio otkaz u preduzeću "23. novembar" iz Tutina zbog svojih političkih ubedjenja. Obrazloženje u rešenju o otkazu nije tačno već je iskonstruisano. Teška materijalna situacija u porodici, u kojo niko ne radi i smrt sina, su vrlo teški udarci na moju porodicu i mene".

NOVI PAZAR

[. M. (1960) iz Murovaca:

"To je bilo negdje oko 16. januara 1994. godine. Pred sami mrak, došla su dvojica policijaca i uručili mi poziv da se javim na "informativni razgovor". Sutradan sam otišao oko 8,30h i čekao sam na hodniku ispred sobe broj 32, ili broj 36, ne znam u kojoj je prvo bilo. Tamo su bili Gerić, inspektor i Nino, prezime mi nije poznato, a ni tačno ime. Nino mu je nadimak. E, on me pozvao da uđem unutra. Ušao sam. U početku je bilo korektno, sve do 14,30. Kad kažem korektno, mislim na to samo da me nisu tukli, ali isleđivali jesu. Za to vrijeme su me stalno ispitivali: da li sam član SDA?, da li sam aktivista?, imam li oružje? [ta sam radio za Stranku? Tako sve do pola tri. Pitali bi me, pa bi izašli, a mene ostavljali da se smislim. Potom bi ponovo ulazili i pitali: jesli li se smislio? Zaboravio sam da na početku kažem da sam se prije par mjeseci uselio u kuću i ljudi su dolazili na naselje. Došao je i zamenik i predsjednik SDA za selo. Pričali su o situaciji da su ljudi zaplašeni i to je bilo u tom smislu. Ja nikad ništa nisam radio za SDA, osim što sam im otkucao na pisaćoj mašini spisak članova za selo. Drugih aktivnosti nisam imao, a niti mi je bio poznat njihov rad. Svaki put bi bilježili ono što pričam. Onda je oko pola tri došao i pocijepao moje izjave i rekao mi: Lažeš! Ovi dole tvoji aktivisti u Kraljevu, Feriz i Husein, drukčije pričaju. Pričaju da si radio ratne planove – priznaj. Ja jedino što sam uradio to vrijeme u SDA je bio taj spisak članova koje sam otkucao. Smatrao sam da to nije nikakvo krivično delo niti prekršaj, što i dalje mislim da to nije nikakav prekršaj. Nikad se nisam miješao u vođenju politike SDA, niti sam prisustvovao njihovim sastancima. Kao što rekoh oko 14,30, inspektor Nino je uzeo palicu i naredio mi da izujem cipole, čarape i da sednem na stolicu na kolenima i da sa okrenutim tabanima prema njemu. Odmah je počeo da me tuče palicom po tabanima. Tukao me je bezbroj puta. Do užasa. Nakon toga bi me terao da ustanem i da stojim u čošku okrenut ka zidu. Stajao bi tako desetak minuta, a onda me ponovo vraćao na stolicu i ponovo me tukao po tabanima sve dok se ne bi umorio. Stalno je tražio da priznam da sam radio za SDA, da sam radio neke planove, šta ja znam nekakve ratne. Pojma nemam o tome. Pitao me je da li imam oružje i šta sam radio sa Ferizom Avdovićem i Huseinom Mujkovićem? Cijelo vrijeme batine, pa predah u čošku da se smislim i da priznam ono o čemu nemam pojma i da kažem da imam ono što nemam. Nisam imao oružje, niti sam radio ikakve planove, a niti znam šta su. Tako cio dan. Zaboravio sam da kažem da su me vodili u neku salu i svezali lisicama za klupu. Tu sam ostao pola sata. Tu je bio i jedan komšija iz mog sela kome ne želim ni ime da spomenem. Ovaj tu iz sela mi je govorio: bolje nam je ako šta imamo da predamo. A onda su me ponovo tamo poveli. Bili me po tabanima, šamarali me i vikali: "Priznaj, majku ti, imaš li oružje i jesli li radio ratne planove za SDA!?" Ne znam zašto su tražili to od mene. Po struci sam ekonomski tehničar, a u vojsci sam bio regrutovan u pešadiju, što je po meni nelogično da to traže od mene. Naveče, oko 21,30 prestali su sa torturom. Naredili su mi da se obujem. Mislio sam da su mi stopala, pogotovo ona praznina na tabanima,

pola metra natekla. Takav sam osjećaj imao. Bolovi su bili nepodnošljivi. Mislio sam da nikad ne mogu biti više što sam bio. Sumnjao sam da mogu više ikad ustat' na svoje noge. To isto veče su me ostavili tu u MUP i donijeli papir da dam pismenu izjavu. Doveli su nekog policajca da me čuva tu u sobi br. 36. Policjac je bio korektan. Ne poznajem ga ali je ipak bio korektan. Rekao mi je da mora da me sveže za metalni ormari kako ne bi napravio neku glupost. Vezao me je za desnu ruku, čini mi se. Bio sam vezan sat vremena, a onda mi je oslobođio ruku i samo je motrio na mene. Zadnju izjavu koju sam dao bila je ista kao i pređašnje koje je pocijepao inspektor Nino. Nije ni mogla biti drugačija, jer nisam imao šta da priznam. Jedino što sam u prvoj zaboravio da napišem da sam otkucao spisak članova SDA za selo. Nisam ni smatrao to nikakvim prekršajem, niti krivičnim djelom, a ni da je to nešto otežavajuće. Iskreno rečeno, mislio sam da ih to ne interesuje. Nino me je za to napomenuo: kako nisi radio za SDA kad si spisak imena kucao. To sam jedino uradio i to sam uneo u noćnoj izjavi. To veče sam prenoćio u MUP-u. Izjutra su došli negdje oko osam časova i izveli me u hodnik. Njih trojica-četvorica uzeli su onu izjavu i čitali. Posle četrdeset minuta uveli su me tamo i pitali: jesli li bolje?, a onda me pustili uz napomenu da se javljam svaki drugi dan. Javljao sam se negdje oko 11 puta, sve dotle dok nisu pustili ove iz Kraljeva (Feriza i Huseina). Prilikom javljanja nisu me tukli, po neki put me čak ne bi ni primili, već bi na hodniku sačekali i rekli da se javim drugi dan. Kada su se ovi vratili iz Kraljeva, oslobođili su me. Negdje 15. maja 1994. došli su ponovo sa "nivom" i ostavili poziv da se javim. Rekli su ženi da kada budem išao da se javim da donesem pušku. Znajući da nemam isto, ali šta sam preživio prije nekoliko mjeseci, počeo sam da vrištim iz sve snage. Nisam znao šta da radim, ni gde da nabavim to, jer ako je ne odnesem, poginuću. Razmišljaо sam u tom trenutku da izvršim samoubistvo strujom, pa sam udario rukom u strujomer i polomio osigurače. Žena, djeca, majka su počeli da vrište i mole me da to ne činim. Smirivale su me govoreći da će se naći neki medet (rešenje). Znajući šta me čeka tamo ako se javim, od straha sam počeo da se kočim. Ruke i noge su mi se ukočile, glava isto. Žena je počela da vrišti i pozvala komšije da me vode kod ljekara. Vodili su me prvo kod nekih privatnika, pa onda kod dr. Petrovića, neuropsihijatra. On mi je dao uput da se hitno javim za Beograd. Ovde sam primao i injekcije prije nego sam otišao za Beograd, ali samo malo mi je bilo bolje. Za Beograd me poveo ženin amidža (stric). Prvo sam primeljen u Paterovu 2, a onda su me posle pregleda poslali na Avalu. Tu sam provodio svaki dan uz terapiju i razgovore (sve to stoji u otpusnoj listi). Ostao sam 45 dana na liječenju. Nakon toga sam se malo oporavio. Pušten sam s tim da uzimam redovno terapiju i da se javljam na nedeljne kontrole Dr Petroviću. Od posledica stresa koji sam preživio tada u MUP-u nisam mogao da se oporavim nikako. Ista bolest mi se javila nakon dva mjeseca. Opet sam ostao mjesec i po na Avali u Beogradu. I danas osjećam posljedice toga i u fizičkom i u psihičkom smislu. I danas nakon toliko vremena, svaki put pri promeni vremena, imam bolove u tabanima, a i psihičke tegobe".

[efkija Mujković (1958) iz Murovaca:

"Januara 1994. dobio sam poziv za informativni razgovor. Otišao sam i javio se kod Zdenka. Zdenko me pitao: znaš li što smo te zvali? Odgovorio sam da nemam pojma. E, on mi je rekao: vi ste optuženi za automatsku pušku. Reko sam mu da je uopšte nemam. Ne slušajući me kaže mi: dajem ti pet minuta da razmisliš, a onda je izašao sa Čorbićem. Odmah se povratio i rekao: ne, pet minuta, nego dve minute da razmisliš. Pita me: imaš ili nemaš, priznaj! Odgovorio sam da nemam. Kako sam sedeо na stolici, on me udario sa obe pesnice po licu, tri četiri puta. Ja sam pao, a on me je za kosu podigao, psujući me: Boga ti i sunce, priznaj! E, posen, imao je tu neki metalni ormar, tu me je podigao i naredio da stojim u stavu mirno, a potom me udarao pesnicama u predelu bubrega, a zatim nogama u piskove (potkolenice). Jedno dva sata me tukao. Menjali su se udarci pesnica po bubrežima, nogama po piskovima i čupanje za kosu i udaranje glavom o taj metalni ormar. Dugo je to trajalo, čini mi se večnost. Onda su ušli iz drugih kancelarija, jedan iz grupe, pomali debeli mi se obratio: priznaj, da ne gineš. Predaj automatsku pušku! Odgovorio sam: nemam, možete me ubit, zaklat, nemam! Posle su mi pokazivali zastave SDA i pitali: šta je ovo? Jeste li imali to u Murovce. Pitali su i za amblem. Reko sam im da mi nemamo to, a oni su nastavili i govorili mi da smo se spremali protiv Srba. I dalje su tražili da priznam govoreći mi da će stradat i ginut. Na kraju su me pustili uz naređenje da se javim za dva dana. Rekli su mi: bez automatske, nemoj da si došao. Ako je ne donešeš, još gore ćeš proći! Opet sam im rekao: nemam, mogu poginut, možete me ubit, prebit, ali nemam. E, kad sam izašao, idući preko mosta, sreo sam amidžinog sina i tu mi je došlo teško, snemogo (onesvestio) sam se. Amidžin sin je ušao u obližnju slastičaru, uzeo kolu i zalivao me sa njom a potom mi dao da malo popijem, te mi je bilo malo lakše. Na vrh dva dana ponovo sam se javio. Imao sam veliki strah. Nisu me tukli, ali su se naginjali na mene, nakveči se pa viču: priznaj, ubićemo te! Tako petnest puta za mesec i po. Nikako nisam imao slobode. Bio sam pod stalnim strahom, porodica isto. Posle toga svega, svaki put kad sam izašao, prijetili su mi i iznuđivali. Na kraju su me oslobođili, ali su mi rekli da od danas, ako se dozna, neću imati mira 10 godina. Od tada me nisu više pozivali".

Bajram Nokić (1947) iz Vučinića:

"Dana 20. decembra 1994., došli su pripadnici MUP-a i pitali da li imam devize, pa onda da li imam oružje? – Imam lovačku pušku, rekao sam. Puška je moga brata Hazira. Tražili su kriveno oružje. Sve su pretresli i prevrnuli tražeći oružje. Govorio sam im da nemam oružja, ali ništa nije vredelo. Priveli su me u MUP – Novi Pazar. Prvo su mi tražili 15.000 franaka koje mi je brat poslao iz [vajcarske, što nije bila istina. Govorili su mi da je brat poslao 40.000 švajcarskih franaka za SDA. Branio sam se da to niko nije poslao, ali ništa. Pitali su me i za sedam automatskih pušaka i

jedan mitraljez koji je SDA navodno zadužila za selo Vučiniće. Nekad su govorili sedam, nekad 12 pušaka a ja nisam imao pojma. Onda su me počeli tući. Tukli su me po glavi, rukama i tabanima i to pendrekom i pesnicama. [estorica su me tukli. Zadobio sam teške udarce po glavi, a posebno u predjelu slijepočnica. Jedan je htio da me udari u oči pa sam ja to izbjegao. Tukli su me do ponoći, psovali mi majku koja je umrla. Molio sam ih da me ubiju pištoljem i da mi skrate muke. Oni su mi odgovorili da će me ubiti, ali polako moram umrijeti od njihovih batina. Pokazivao sam na tijelu da sam imao tešku operaciju, uklonjena mi je slezina, ali to nije pomoglo. Ponovo su me tukli, govoreći mi da će me biti do jutra, a onda ču umrijeti. Posle pola noći me nisu dirali sve do jutra, ali su mi bile lisice na rukama. U isto vrijeme su tukli i mog brata Smaja, koji je bio u drugoj prostoriji. Priznao sam da imam poluautomatsku pušku, ali oni nisu bili zadovoljni time, već su tražili mitraljez i pištolj od mog oca koji je imao još 1972. godine. Tada su mi pripadnici MUP-a i SDB-a uzeli 5800 maraka i 6000 franaka".

Bajram Fehratović (1929) iz Vučinića:

"Nakon hapšenja političkih zatvorenika, negdje u jesen 1994.godine, vršili su pretrese po Vučiniću. Pretresli su više kuća. Ja sam među prvima čija je kuća pretrešena. Bahatom su prevrnuli i preturili sve. Tada su mi oduzeli lovačku pušku, pod dozvolom i člansku kartu SDA. Oduzeli su mi još municiju, redenik, 'armuniku' koju sam kupio sinu i nikada mi je nisu vratili. To je jednostavno opljačkano. Sve je to rađeno po naređenju i vođstvom Bala, komandira policijske stanice Vučiniće. Tog jutra su me odveli u SUP - Novi Pazar. Tamo su nas mučili, maltretirali, tukli, tražili mi: top, mitraljez, sve moguće vrste naoružanja. Mučili su me i sutradan sve do 15 sati. Od momenta kada sam ušao u SUP, ušlo je njih sedam iz DB-ea, među njima i načelnik Vlado Čorbić. Poznavao sam jedino Rada Ilića, a ove ostale nisam poznao. Kad su ušli, da pojedu čovjeka. On me pita, a onaj ne da da pričam. To viču: 'čuti!', 'čuti!' E, kad su mi tražili naoružanje, rekao sam: saslušajte me, šta ču vam Reći: što se tiče SDA, meni od njih, nije niko ništa dao od oružja. Ako neko drugi ima te je kupio, tražite od njih, ja to ne znam. I dalje su prijetili i tražili da donesem mitraljez, tražili ono što nikad nisam imao. U prvi mah su me zastrašivali i psovali: Božu ti majku, priznaj! Donesi! Posle toga bi izašli, a odmah zatim ušla bi trojica i opet isto: ispitivanja, psovke, prijetnje, tako do ponoći. Na kraju su ostala dvojica i naredili mi da se izujem i na kolenima sjednjem na stolicu sa okrenutim tabanima prema njima. Tu je bio prisutan i Rade Ilić. On me nije tukao, samo je posmatrao. Prvo su me tukli po ispruženim dlanovima. Tukao me neki dežmekasti, pomanji policajac. Prvo se sprdao sa mnom nazivajući me majore. Taj dežmekasti mi je naredio da ispružim dlanove i udarao me tako snažno jedno desetak puta po njima. Posle toga je nastavio da me udara po tabanima isto puta. Ja znam, da su drugi i gore prošli. Mene su zaštitile godine da ne stradam kao pojedini ali mi je i ovako dosta bilo. Posle su mi vezali

lijevu ruku za hastal a desnu ostavili slobodnu kako bi mogao da pišem izjavu koju mi je donio Rade Ilić da je sastavim do ujutru. Ispisao sam tu izjavu. Došao je Rade i pitao me: "Jesi li ispisao Bajrame?" – Jesam, ono što sam znao. Uzeo je onu izjavu, odnio je i posle su mi je donijeli otkucanu na mašini i pročitali da vidim da li se slaže sa onom mojom. Izjava je bila korektno prenešena. Stigao je i Čorbić i počeo da me islijedi. Tražio je i da se iselim iz stana koji sam svojevremeno dobio od Skupštine opštine Novi Pazar, jer je moja kuća stradala od zemljotresa. Sedamnaest godina sam stanovao u njemu. Stan su mi oduzeli i naredili da se iselim iz njega 22. novembra 1994. godine. Stigla je policija i počela da izbacuje stvari. Niko nije htio da me zaštitи, ni sudije, nisu smjeli od policije. Meni su stvari bile cijelu zimu napolje, sve je istruhlo. Privremeno sam se smjestio kod sinovca. Dao mi je jednu namještenu sobu a moje stvari i pokućanstvo je ostalo napolju. Sve je propalo tako da sam na kraju morao da ga bacim u Rašku. To je vidjelo najmanje sto svjedoka. Polse toga sam tražio stan i našao kod Džema na Baruthanu. Niko mi nije izlazio u susret. Tek posle tri godine Opština mi je dala neku sobu, dole kod Bora. Napominjem, da sam se u SUP Novi Pazar javljaо svaki dan na informativni razgovor skoro mjesec dana a u Osaonici kod Balta skoro godinu dana. jedne prilike kada me je saslušavao Bale, rekao mi je: "Da će sve nas Muslimane pobiti i poklati". Na razgovorima kod Baleta sam bio ispitivan zašto nisam u [ešeljevoj partiji].

Idriz Ljajić (1935) iz Bijelih Voda:

"Privodili su me četiri puta u policijsku stanicu u selu Vučiniće. Zadnji put sam bio priveden 18. decembra 1996. godine, čini mi se. Svaki put me je privodio komandir Bale. Tražio mi je da donesem oružje. U istu stanicu sam bio privoden 1995. godine. Privodio me isti komandir ove stanice, Bale. Tada mi je tražio da donesem šta imam. Odnosilo se na oružje. Još dva puta me je u 1995. pozivao. Ja nisam imao šta da predam. Godine 1996. me je zvao ponovo. Dva puta. Tražio mi je pištolj kalibra 7,65. Taj isti pištolj tražio je i mom sinu, Omeru. Za vrijeme "informativnog razgovora" u stanci su se ponašali krajnje neljudski. Vikali su na mene. Prijetili. Istjerivali me na hodnik da razmislim, a zatim ponovo pozivali. Komandir Bale mi je zadnji put rekao: "Dodi po Novoj godini, ponovo. Da ti ne šaljem poziv. Ja idem na sigurno. To moraš dati". Odgovorio sam mu: "Niti će ti dat", niti imam, niti će ti više dolaziti. Tužeću te za ovakvo povređivanje što ne mogu da živim na slobodi u svojoj zemlji, jer ja druge nemam". Ja pištolj nikad nisam ima. Niko ne može da kaže da sam ga od njega kupio niti da mi ga je prodao. Ili da sam na javnom mjestu pucao. Ja da sam imao ne bih dozvolio sebi da za to "gvožđe" da ovoliko maltretiranju. Predao bih ga. Isti dankada su mene pozvali pozvali su: Suljković bajrama, Suljković Redžepa, Gudžević Adema".

Ramiz Ljajić (1950) iz Bijelih Voda:

"Pozvali su me 14. decembra 1996. godine, čini mi se petak je bio. Nas devetorica se javilo u stanicu policije Vučinićiće. Pozvao nas je komandir Bale. Tražio nam je oružje. Meni pištolj. Kada sam mu rekao da nemam, poslao me kući da razmislim i da mu se javim 17. decembra oko 13,30 časova. Javio sam se zakazanog dana. Ovaj razgovor je tekao mnogo mekše u odnosu na predhodni. I ovaj put mi je rekao da

dođem neki drugi dan i da donesem to što mi traži. Ja zaista nisam imao pištolj ali on je uporno tražio da ga donesem. Isto su pozivali i ostale: Ljajić [ahina, Ljajić Ljutva, Jahović Nazima, Kurtović Redža, Suljković Feriza, Suljković Esmu, Suljković redžepa, Ljajić Muhru, Ljajić Idriza, Dedić Sefera, [ahović Amira, Ljajić Hasanu i Ljajić Mahitu. Slali su poziv i jednom nepokretnom starcu iz sela Buča, Muširu Ljajiću, koji je tada imao 75 godina".

Selmo Daglar (1970) iz Koškova:

"U ponedeljak 6. oktobra 1998. stigla je parola milicije u vezi tuče sa komšijom A.K. i tražili su da se javim u 10 časova u Stanicu milicije Vučiniće. Kada sam ušao u stanicu milicije komandir mi je tražio pušku i pištolj koji ja nemam. Zatim me je pitao za brata u Sarajevu: šta je bio u toku rata koji čin nosi, šta sada radi, koje bio sa njim iz Muhova, Buča i kompletne "Raške oblasti" našta sam mu ja odgovorio da ne znam. Zatim mi je rekao da sve podatke pribavim o bratu, uzmem oružje koje mi traži i dedinu sablju pa da dođem u isti dan u 15 časova. Ukoliko to ne donesem sleduju me batine. Komandir stanice milicije Dragan Marković zvani Bale mi je rekao da, ukoliko ne dođem, tražit će me pa makar i u Saudijsku Arabiju otiašao. Međutim, iako sam ja bio rekao da nemam i tim razlogom nemaju potrebe da me više zovu, jedan rezervni policajac Jovan mi je rekao: "Nema nemaš, idi donesi što ti je rečeno inače vidjet ćeš kako ćeš se provesti. Pošto sam rekao: "Nemam ljudi majke mi", komandir mi se razdrao: "Nije ovo crkva pa da mi se kuneš. Idi i u 15 sati da si ovde sa svim tim. I tako nekoliko puta."

Hajdin Ljajić (1959) iz Buča:

"Ja sam sa Sabahkom taksistom bio u događaju. Planirao sam ja i sinovac mi Enver Ljajić da idemo za Nemačku. Ja i moj sinovac smo našli Sabahka i on je trebao da nas prebaci do Temišvara u Rumuniju. U toku dva tri dana, posle dogovora sa Sabahkom, pošli smo u Temišvar. S obzirom na moju tešku situaciju, izgorela su mi sijena, moje maloletno dete od tri godine je to uradilo, na svu sreću niko nije povreden. Imao sam rođake koji su radili privremeno u Nemačkoj i koji su bili voljni da mi pomognu, da bi izašao iz ove situacije u kojoj sam se nalazio. Rodak, našao je Sabahka, i dao za mene novac u vrijednosti 450DM da bi me Sabahko prebacio do Temišvara. Krenuli smo iz Novog Pazara, ne sećam se kojeg dana, zajedno sa navedenim licima. Kada smo stigli na graničnom prelazu u Vršac, negde oko 22 časa, ušao je carinik u "bus" kojim smo putovali i pitao nas koliko nosimo novca i gde putujemo? Svi su, osim mene, odgovorili da idu u Temišvar na šoping-turu. Rekao je da budemo iskreni i da tačno navedemo koliko novca iznosimo iz zemlje i da će se pretresom utvrditi je smo li tačno prikazali. Svi su pojedinačno govorili koliko imaju novca. Ja sam prikazao 1000 DM. Oni su nas pretresli i ustanovili da nismo tačno prikazali koliko imamo novca kod sebe. Po dvojica su odvođeni iz „busa“ i uvođeni u prostorije carinske službe. Od

svih putnika, ja i moj sinovac Ljajić Enver, smo bili poslednji koji su ušli. Kada sam ušao, sve mi je bilo jasno. Pretresli su mene i sinovca Envera. Morali smo sve sa sebe svući. Kod sinovca su mi odmah pronašli novac i bilo je više nego što je prikazao. Njemu su uzeli oko 2000DM. Meni su odmah pronašli novac, pa su mi prijetili da će me prebiti, ako mi nađu više od prijavljenih 1000 DM. Onda su mi tražili potvrdu iz banke za 1000 DM. Reko sam im da sam bio opterećen situacijom koja me zadesila i da nisam bio u upućen da treba da uzmem potvrdu. Posle pretresa govorili su Sadiku i Sadikovom zetu, Halilu iz Vareva, da zauzmu stav sa rukama uza zid i držali smo od 22,30h-06,00h ujutru. Mene su držali odstojanju od Sadika i ostalih, a Envera, Sadikovog sina, Husović Rešada, tukli u susednoj prostoriji. Čula se vriska i zapomaganje. Mene nisu mnogo maltretirali. Negde oko 24 sata, u ponoć jedan, od graničara, ošišan, krupan, udario me i kako sam stojao u stavu mirno sa rukama uza zid, udario me po desnom ramenu i pito pušim li. Odgovorio sam, da. Ponudio mi je cigaretu. Ja sam se zahvalio, ali sam odbio, tražeći svoje, koje su stajale na stolu. Naredio mi je da moram samo od njega da uzmem. Uzeo sam cigaretu, a on mi je naredio da pođem sa njim u drugu prostoriju. Pošao sam sa njim i kad smo ušli u prostoriju, onda je počeo sa pitanjima: „Ko je voda puta, da li smo planirali da idemo u Bosnu na ratište?“ Odgovorio sam da zbog situacije idem u Nemačku. Postavlja mi je pitanje za društvo gde će oni? Ja sam odgovorio samo za sebe, a da za druge to ja ne znam, niti mi je poznato. Njih je bilo trojica u toj prostoriji, a ispred njih su bili pasoši na stolu. U svaki pasoš je stavljen novac koji je oduzet od nas putnika. Uzeli su pasoš mog sinovca Envera i posumnjali da je falš. Isto od Sadikovog sina iz Draževića. Mene su postavili pitanje: zašto putujem sa ljudima koji imaju neispravne putne isprave. Pitao me za Envera, da li mi je brat ili sin. Nisam smeо ništa reći. Kada sam dao izjavu, ponovo sam vraćen u predhodnu prostoriju. Naredio mi je da stavim ruke na leđa i da se okrenem licem prema zidu, čelom naslonjen na ciglu. Stajao sam u stavu raširenih nogu, ruke na leđima, tako celu noć. Sadik i ostalo društvo, svi smo bili u tom položaju. Taj debeli, čelavi, kako sam stajao u tom stavu me udario u potkolenicu sa strane tako da sam glavom čelom okliznuo sa jedne cigle na drugu i tako da sam se povredio od čega i danas imam ožiljak. U šest ujutru došla je policija SUP-a Vršac i priveli nas u SUP-Vršac. U SUP-u su ponovo izvršili pretres. Mene su pronašli u vozačkoj, ispod slike 1500 DEM. Sav novac koji sam posedovao oduzet mi je 1000 DM, na graničnom prelazu, a 1500 u SUP-u-Vršac. Posle pretresa mene i Sabahka, Sadika, Sadikovog zeta i Halila iz Vareva bacili su nas u hol ispod stepenica. Bilo je mnogo hladno, počeli su pojedinačno da nas saslušavaju. Sadik, Halil i ja izvedeni smo, onda su Sadika tukli drvenom palicom po ramenima dva puta, a Halila jedan put. Mene nisu. Onda su pitali Sadika: da li je on vodič puta? Sadik je pokušao da im objasni, a ovaj mu zamahnuo tako, da Sadik nije smio ništa govoriti. Halila su udarili i vratili ga ispod stepenica. I Sadika poveli. Ja sam ostao, a on mi je zaprijetio da ima posebna posla sa mnom, što nisam prikazao tačno koliko imam novca. Psovao

mi je Boga i naredio da čutim. Ja sam samo čutao. Envera i Sadikovog sina su odveli kod sudije gdje je ustanovljeno da pasoši nisu bili falsifikovani, već da su tuđi".

Pred početak fudbalske utakmice Novi Pazar-Priština 10. oktobra 1993. pijani navijači gostujućeg tima napali su domaće navijače. Tom prilikom su dva navijača domaćih upućena u medicinski centar. Irfan Misirlić (14) poslije uboda nožem u predjelu sljepočnice takođe je upućen u medicinski centar.

(Napomena: Zbog incidenata i sukoba između domaćih navijača i organa MUP-a nakon utakmice, dan kasnije privедено je na desetine mlađih navijača.

K. S. (1972) iz Novog Pazara, je o tome dao izjavu:

"Dana 11. oktobra 1993. negdje oko 07,30 minuta, dok sam šetao Prvomajskom ulicom ispred mene su se zaustavila milicijska kola iz kojih mi je milicioner Momo, otvorivši vrata rekao, da uđem unutra. - Zbog čega - upitao sam? Našta mi je ovaj opsovao tursku majku. Posle toga je izašao iz kola udario me dva puta po glavi, ubacio u auto, stavio mi glavu između sedišta i tukao me po glavi. Svo vreme dok me Momo udarao po glavi njegov kolega me udarao lisicama po leđima, sve tako do SUP-a. Stigli smo pred SUP gdje su me izbacili iz auta, triput me udarili po glavi, stavili mi lisice i uveli unutra. Kada smo ušli u SUP odveli su me u sobu broj 11 u kojoj su bili: Jirković, Ravić i još neka dvojica kojima ne znam imena i prezimena. Počeli su da me tuku. Momo me je dvaput udario palicom po glavi, zahtijevajući da se prekrstim, na šta sam mu odgovorio, da ne mogu jer mi vera ne dozvoljava.-Koja vera, tursku ti majku?! Odgovorio mi je nastavljujući da me tuče. Nekoliko trenutaka kasnije, ušao je i inspektor Rosić i počeo i on da me tuče. Jedan od njih je rekao Rosiću da sam zauzeo bokserski gard pa me je zbog toga udario još jednom. Onda me je Ravić pitao:"Koje bacio bombu na moju kuću?" Odgovorio sam mu da neznam, a on me je gađao pikslom i opsovao tursku majku. Posle toga su me poveli u ćeliju gde sam odmah zaspao. Nakon toga su se otvorila vrata od ćelije, ali ja nisam čuo. Onda me je neki Pendić udario po nogama našta sam ja odmah ustao. Dobio sam još nekoliko udaraca po glavi, zatim me je odgurnuo rekavši:"Moj si večerras ili božji". Posle toga je zatvorio vrata i otišao".

S. R. (1973) je izjavio sljedeće:

"Dana 11. oktobra 1993. negde oko podne, dok sam stajao na korzu sa društvom, prišla su mi dva policajca po imenu Avdović Nedžad i Tošić Slavomir koji su mi rekli da pođem sa njima u stanicu na informativni razgovor našta sam pristao. Stavili su mi lisice i odveli me u stanicu. Odveli su me na sprat u sobi kod Ravića koji je bez ikakvog razloga počeo da me udara rukama i nogama po celom telu. Osim Ravića tukli su me neki Zoran, Momo, [umski i još neki kojima neznam imena. Psišali su sve i svašta uz pitanja: "Ko je bacio bombu Raviću na kuću? Tukli su me po nogama,

leđima, glavi istopalima. Za sve vreme dok su me tukli bile su mi lisice na rukama. Ravić me je u jednom trenutku dohvatio za kosu i udarao mojom glavom o zid. Posle toga Zoran me udario pesnicom u predelu lica tako da mi je krv pošla iz usta i dok su me polivali vodom jedan od njih je rekao nemoj ga polivati neka umre. Udarali su me i palicama po leđima od kojih sam nosio modrice nekoliko dana. Pretili su me i govorili da nikom ne smem reći da su me tukli. Iz stanice sam bio pušten u 22,45 minuta".

R. I. (1975) je izjavio sljedeće:

"Oko podne 11. oktobra 1993. u centru grada prišla dva policajca i nakon dobijanja potvrđnog odgovora da je imenovani bio na nedjeljnoj utakmici, bio je priveden autom u policijsku stanicu. Prilikom ulaska privedenih okupljeni policajci su pitali jesu li to ti Turci. Uveli su ga u sobu br. 11 gdje su ga tukli i uzvikivali da ovo nije ni Bosna ni Turska. Udarili su ga čizmama po nogama i pendrekom po glavi kao i pesnicama. Poslije toga su ga pitali ko ga je tukao da bi sami odgovorili: "Niko, jesli li čuo, niko". Nakon toga je bio odveden u zagušljivu ćeliju, gdje je zdržan do 23,30 časova. Nisu mu dali ni vode ni hrane kao ni svim ostalim uhapšenim. Svjedok navodi da su ga dok je bio u ćeliju tražili roditelji ali da ga na spisku na kojem su se nalazila privadena lica nisu pronašli".

R. E. (1976) izjavio sljedeće:

"U školsko dvorište upala su dva policajca i sa izvađenim pištoltima odveli ga u prostorije MUP-a. Čim je ušao u zgradu počeli su da ga biju, psujući mu tursku majku, prijeteći mu da će ga zaklati. Tu ga je tukao neki "Divljak". Nakon toga je odveden na II sprat gdje ga je tukao neki Ravić. Poslije toga je odveden na IV sprat gdje je takođe tučen. Kako navodi njega i još dvojicu privedenih tjerali su da se krste. Jedan se od batina onesvijestio ali nisu prestali da ga tuku i dalje. Neki policajac je htio da prestane bojeći se da uhapšeni ne umre ali je drugi i pored toga nastavio da ga udara. Poslije toga su vraćeni na II sprat i tek potom počeli ga ispitivati. Nakon toga su ga stavili u službeno auto i vozili po gradu da im pokaže ko je sve od prisutne omladine na ulicama bio na stadionu na nedjeljnoj utakmici. Opet je bio vraćen u MUP i ubačen u ćeliju da još nekoliko privedenih mladića. Kada je došao sudija za prekršaje nije smio da kaže da je tučen. Tri policajca su mu pritom psovali tursku majku, pitali što mu ne pomogne Sulejman Ugljanin. Poslije je odveden u ćeliju. Iz ćelije su svakih deset minuta vodili po jednog mladića i vraćali ih pretučene. U njegovoj ćeliji je ukupno bilo 26 maldića. U njoj su jedva disali. Nisu im dali ni da jedu ni da piju. Od nepodnošljive vrućine neki su legli na pod. Jedan mladić S. K. je zaspao pored vrata i nije čuo kada su ušli policajci. Jedan je pitao da nije umro i udario ga nogom u glavu. Ovaj mladić je ustao i onda su policajci počeli da ga tuku. Svjedok je nakon toga odveden kod inspektora koji je odmah počeo da ga udara

rukama i da mu psuje tursku majku. Drugi policajac je počeo da ga bije po tabanima natjeravši ga da skine patike. Jedan policajac ga je držao za glavu da ne bi vrištao. Nakon toga bio je odveden u samicu".

Napomena: Privedeni M. F. (1961) izjavio je da su mu nakon privođenja u SUP policajci psovali tursku majku i da su ga pritom tukli po tabanima i vikali da će ih sve poslati u Tursku bez glava".

Ismet Islamović (1960) iz Novog Pazara:

"Dana 27. oktobra 1994. stigla je policija i tražili da se javim u novopazarski MUP. Kada sam se javio rekli su mi da su me pozvali zbog navodnog posjedovanja puške. [ef smjene mi je tražio da predam pušku. Rekao sam da nemam a on je počeo da me tuče po glavi, bubrežima, srcu, rukama i tabanima. Zbog jakog udara palicom u predjelu srca "osjetio" sam mrak na očima, malaksalost i nesvjesticu. Držali su me vezanog cijelu noć. Sledeceg dana su me ponovo tukli. Tražili su da predam 1.000 metaka, dva pištolja i jednu pušku kao i da se svaki drugi dan javlja u MUP. Tražili su mi i pasoš, ali ga nijesu uzeli".

Bihorac Husno iz Novog Pazara:

"Dana 18. septembra 1995. godine, nalazio sam se na svom radnom mjestu u fabrici Abdurahman Manjo Jorović" u Novom Pazaru. Oko 9 u mojoj kancelariji su došli radnici Državne bezbjednosti iz Novog Pazara: Kočo Rakonjac i Gerić Bratislav i rekli mi: došli smo da te hapsimo. Kada sam im zatražio nalog za hapšenje ova lica su mi stavila lisice na ruke i oborili me na pod a nakon toga su me odveli na ispitivanje u prostorije Državne bezbednosti u Novi Pazar. U ovim prostorijama su me ispitivali Vlado Čorbić, Bratislav Gerić i Rade Ilić. Ispitivanje je trajalo do 15 sati. Prilikom ispitivanja pripadnik DB Rade Ilić me je nekoliko puta ošamario i nekoliko puta me gurnuo prema zidu tako da sam tom prilikom udario glavom o zid. U tom trenutku sam imao lisice na rukama i nalazio sam se u bezpomoćnom stanju tako da se nisam mogao zaštiti da ne udarim o zid. Ilić je tražio od mene da priznam da posjedujem oružje i to pušku snajper i da priznam da sam vršio sabotaže u fabrici nemenskih proizvoda u Novom Pazaru gde sam radio. Nakon ovog ispitivanja i fizičkog maltretiranja, odveden sam u Rašku. Po dolasku u Rašku, u jednu meni nepoznatu zgradu, na prvom spratu, Rakonjac i Ilić su me počeli udarati palicama po tabanima. Udarali su me u nekoliko navrata od 10-15 puta, a u pauzama su mi polijevali tabane sa hladnom vodom. Za vrijeme batinjanja su bili prisuti Vlade Čorbić i Bratislav Gerić i još jedan meni nepoznat. U ovoj zgrade sam proveo oko sat vremena a nakon toga su me odveli u kraljevački MUP. Na putu za Kraljevo, Kočo Rakonjac mi je prijetio da će me odvesti u Zvornik na razmenu za zarobljene Srbe.

Kada smo stigli u zgradu policije u Kraljevu, odmah sam svezan lisicama za radijator, a posle toga za ormar. Dok sam bio vezan za radijator, jasno sam čuo prijetnje: da će

doći "Ljube" i da će me razbiti. S obzirom na predhodno maltretiranje koje sam predhodno doživio, u tom momentu sam zaista osjećao veliki strah. Nakon dvadeset minuta ušao je Ljube sa još dvojicom nepoznatih. Najprije me lice zvano "Ljube", udarilo punom šakom u predjelu lica, a posle mi je naredio da dignem noge na sto sa tabanima okrenutim prema njemu i onda su me počeli udarati palicama po tabanima, on i ona dvojica nepoznatih. Udarali su me sve dotle dok mi noge ne bi pale na pod, uslijed toga što nisam mogao izdržati takav položaj nogu uz udaranje po tabanima, a nakon toga su me tukli palicom po natkoljeničnom dijelu. Ovo udaranje sa palicama se ponavljalo u više navrata, a u pauzama su me ispitivali vezano za rad SDA i to: ko radi u Stranci, šta radi, zatim ko iz SUP-a radi za ovu Stranku i šta ja radim u Stranci? Nakon ovih ispitivanja ponovo su me stavljali da sjednem koljenima na stolicu, sa vezanim rukama na leđima i tabanima okrenutim prema njima a onda bi me ponovo tukli palicama po tabanima. Negdje oko 22 časa, ušli su Gerić, Ilić i Rakonjac i onda su me sva šestorica udarali rukama, nogama i palicama. Ova lica su me udarala po cijelom tijelu. Nekoliko puta su me uslijed udaraca oborili na pod i odmah podizali kako bi mogli i dalje da nastave da me tuku. Nakon toga su mi oslobođili jednu ruku i nastavili da me tuču. kada sam pokušao da se zaštitim lice i glavu slobodnom rukom, Ilić me je uhvatio ruku na kojoj su bile lisice i vukao je tako da nisam mogao drugom rukom zakloniti ovaj dio tijela. Nakon toga su svi izašli iz prostorije a ušao je jedan od one dvojice nepoznatih i počeo mi postavljati ista pitanja koja su mi predhodno postavljali. Posle toga, negdje oko 00,30 iza ponoći, Gerić, Ilić i Rakonjac su me krenuli za Novi Pazar. U Pazar smo stigli oko 2 sata posle ponoći. Vozili su me automobilom "jigo", bijele boje, kraljevačke registracije. Usljed sile koju su prema meni upotrebili pripadnici MUP-a, pretrpio sam sljedeće povrede: rascep desne bubne opne, krvni podliv na leđima, zadnjici, kao i krve podlive na dlanovima obe šake, oguljotine i podlive u predjelu ručnog zgloba. Ove povrede su okvalifikovane kao: jedna teška i više lakših povreda. Pripadnici MUP-a su upotrebili silu kako bo od mene iznudili iskaz koji bi eventualno teretio kako mene tako i druga lica. Pored toga sa me ponižavalji i vrijedali".

[efko Salković (1980)iz Novog Pazara:

"Bio je 23. novembar 1996. godine. Petak. Vrijeme školskog odmora između petog i šestog časa. Ja sam stajao u holu, ispred učionice gdje smo trebali imati šesti čas. Prof. Safeta Zekić stajala je u holu, preko puta mene. Grupa učenika je iznijela tašnu Ravić Branislava, učenika II-8 iz mog odeljenja, smjer elektromehaničarski za mašine i opremu. Oni su počeli, šaleći se, da se dobacuju sa tašnom. Oni su tada napravili krug i u njemu se dobacivali. Neko od učenika je bacio tašnu u mom pravcu; umalo da me udari u glavu, ja sam je uhvatio i odbacio u pravcu odakle je došla, ne znajući čija je. To je primjetila i profesorica Zekić i insistirala da svi uđemo u učionicu. Počeo je čas. Profesorica je prozvala [krijelj Envera i Hadžić Rešada da ustanu. Pitala ih je zašto su

se dobacivali sa tašnom druga iz odeljenja. [krijelj je odgovorio da se on nije dobacivao ali ona mu je ponovo potvrdila da ga je vidjela u grupi učenika kada je iznio tašnu. Profesorica ih je zapisala u dnevnik u rubrici gdje se pišu opomene za kaznu. Pitala je Ravić Branislava da joj potvrdi ko se sve još dobacivao sa njegovom tašnom. On joj je potvrdio samo za ovu dvojicu [krijelja i Hadžića. Profesorica je naknadno prozvala i mene riječima: "Ustani i ti Salkoviću". Ja sam ustao. -"I ti si bio. Vidjela sam te kad si bacio tašnu". Vjerovatno je vidjela u trenutku kad sam odbacio tašnu koju su mi bacili u pravcu glave pa sam je odbacio, bojeći se da me ne povredi. Jedino na osnovu toga je mogla da posumnja na mene. Obratio sam se Raviću riječima: "Raviću, jesam li ti ja bac'o tašnu?" On je prvo odgovorio da nisam, a pošto je profesorica uporno tvrdila da jesam, onda je i on potvrdio. Zapisala je i mene za kaznu. Nakon prozivke počela je sa predavanjem. Kada se završio šesti čas izašli smo svi zajedno. U isto vrijeme završili su časove svi učenici KV-ea, a nakon pet minuta i učenici Gimnazije, Tekstilno-kožarske škole i Osnovne škole 25. maj. Bilo je mnogo učenika. Možda hiljadu. Na vrhu ulice na ulazu Gimnazije, kod tezge za pomfrit bila je velika gužva. Učenika. Ja sam išao uporedo sa Ravićem, drugom iz mog odeljenja. Obratio sam mu se riječima: "Evo, vidiš Raviću, profesorica nas zapisa za kaznu". Dok sam se ja okrenuo ka njemu i razgovarao neko iz gužve, iza mojih leđa, ga je udario boksom ispod oka, neznam s koje strane. Čini mi se da sam se samo malo pomjerio možda bi udario i mene. On se zadržao na mjesto gdje je primio udarac govoreći: "udari me neko". Pogledao sam ali se u tom trenutku ništa nije primjećivalo. Nije bilo ni crvenila. Možda mu je kasnije nateklo i pomodrelo. Ne znam... Poslije toga smo se razišli i otišli kući. Vikend sam proveo u kući, normalno ne sluteći šta će sve proizći iz toga. U ponedeljak, 25.11. za vrijeme prakse prišao sam Raviću da ga pitam kako je, ali on nije htio da razgovara. Bio je ljut i ponašao se divlje kao da smo ga mi ubili. Negdje oko 9,30 časova za vrijeme odmora izašli smo na doručak u čevabdžinicu "MBA". Bilo je mnogo učenika pa zbog toga nisam stigao na vrijeme da kupim doručak. Kasnio sam dva-tri minuta na čas. Pred početak časa kako su mi drugovi pričali kasnije, u holu barake gdje održavamo praksu iskupili su se učenici i zatekli Ravićevog oca u hodniku a napolju su ga čekali policajci u autu. To su bili Ravićevi rođaci koji rade u SUP-u. Ja sam u trenutku dolaska u baraku video napolju policijski auto kako nekog čeka a zatim sam čuo, približavajući se učionici, viku i prijetnju učenicima. Čuo sam da se pominje i moje ime i da mi se prijeti. To je bio Ravićev otac. Preko puta naše učionice održavao je čas naš razredni. Razmišljao sam da li da mu se obratim, pa sam pomislio možda je nezgodno da prekidam čas, bolje je da se obratim svojim roditeljima. Otrčao sam kući. Zvao sam ispod zgrade. Mama se tek vratila od ljekara pa je otišla da kupi hljeb u obližnjoj radnji. Ni sestra u tom trenutku nije bila u stanu. Išla je uz stepenice. Potrčao sam i ja uz stepenice. U trenutku kada sam stigao do stana sestra je otključavala vrata i ulazila u stan. Pitao sam je brzo, "drezgovito": gdje je mama? Činilo mi se da trči neko za mnom. Sestra

mi je odgovorila da je mama u radnji. Otrčao sam do nje. Ispričao sam joj na brzinu šta se desilo sa drugom Ravićem, prijetnjama njegovog oca u školi i policiji koja čeka ispred barake. S obzirom da je Ravićev otac prijetio i meni, između ostalih učenika, da je vikao da će nas dići u vazduh, gdje je taj Salković, nisam smio bez roditelja da idem. Rekao sam majci da dođe brzo za mnom u školu i da je traži razredni hitno. Ja sam otišao ispred nje. Nisam mogao da je čekam. U međuvremenu, kada sam stigao u školu, Ravićev otac je s policijom otišao u susjednu zgradu, kod direktora. Ušao sam u baraku gdje se održavala praksa. Kada sam ušao u učionici Hadžić, [krijelj i još nekoliko učenika pisali su, na zahtjev direktora, neke izjave. Rekli su mi da me traži Ravićev otac sa policijom. Profesor Omer Salihović mi je rekao da se obratim razrednom starješini, profesoru Rifatu Mahmutoviću. Razredni mi je rekao da se obratim direktoru jer su me optužili da sam ja organizovao nekog da udari Ravića. Pitao sam razrednog kako sam ja mogao da dovedem nekoga, kada smo zajedno sa Ravićem izašli sa šestog časa. Razredni mi je odgovorio da dokažem da nisam a da će u međuvremenu sazvati sjednicu Vijeća da me isključe iz škole, jer svaku tuču kažnjavaju isključenjem iz škole. Pa zašto mene kad ga nisam udario? - pitao sam. -Ne znam ja, javi se direktoru, odgovorio mi je. U međuvremenu majka mi je bila kod direktora ne znajući da sam u isto vrijeme bio kod razrednog. S obzirom da su u to vrijeme privedeni u SUP Hadžić i [krijelj majka se uputila tamo misleći da sam i ja sa njima. Nakon razgovora sa razrednim otišao sam kod direktora. Obrazložio sam sve što mi je rekao razredni starješina. Direktor me je obavjestio da je policija odvela [krijelja i Hadžića u SUP a pošto je smo završili praksu rekao mi je da idem kući i čekam policiju da će verovatno doći da me privedu. Odgovorio sam da ja nisam kriv i da se ne bojam policije ali će otići kući. Pri povratku kući prolazeći pored SUP-a video sam sestruru, uplakanu, kako stoji ispred te zgrade. Pitao sam je šta će tu. Odgovorila mi je da je mama ovdje jer je pomislila da sam i ja u SUP-u, pošto me nije bilo u školi u vremenu kad je ona bila kod direktora. Tada joj je direktor rekao: "Idi u SUP verovatno je i on tamo." Znajući da nisam kriv ušao sam u zgradu SUP-a, da se javim majci. Unutra, u prizemlju zgrade su bili Hadžićev i [krijeljev otac i moja majka. Pored vrati na klupi sjedio je i Ravićev otac. Jedan čovjek u civilu sjeo je do njega i upitao ga, kako ti je sad dijete (pošto je Branislav mnogo ranije imao neke operacije od glave još kad je bio mali od sedam godina. Tako kažu da je imao udes). Ravić mu odgovori: "Dobro je, evo ga. Ali vidiš šta su mu uradili? Koji? -pita ga. Ovi, mamicu im njihovu! Okrenu se ka meni gledajući me preko i dodade preteći: "Rodiće mečku ili će reći ko je". Moja majka se okrenula k njemu obraćajući mu se riječima: "Aman, zbog tašne ta svađa, evo dovde da dođe. Hvala Bogu što njemu nije ništa bilo". Ponovo se okrenuo k meni i rekao mi: "Rodićeš mečku i nema šutiranja, i biće kao nekad što je bilo". Bilo mi je neprijatno prvo zbog toga što sam po prvi put ušao u SUP. Izgubljeno sam se ponašao a još više su mi bile neprijatne njihove bezrazložne psovke i prijetnje. U tom trenutku je izašao na hodnik [emso policajac i vikao: "Gde je

taj Salković? Još niste uspeli da ga nađete? Ubica jedan!" Ja sam se okrenuo i pogledao ga začuđeno. Obratio mi se strogo. "[to me gledaš?" -Pa ja sam taj Salković, odgovorio sam mu. Zapovijedio mi je prijeteći, hajde ulazi ovamo. Ušao sam sa majkom zajedno u prostoriju koja se nalazila u prizemlju zgrade. Imao je takav odnos prema meni kao da sam počinio neko veliko krivično djelo. Obraćao mi se cijelo vrijeme ljutito i osorno. Zapovijedio je mojoj majci da sjedne. A meni je rekao: "Ti stoj uz tu katedru i pristojno se ponašaj. Znaš gde si? Spusti ruke dole! Znaš šta si ti uradio? Ti si moj i Božji." Mojoj majci se draqo što nema kod sebe isprave. Ona nije znala da će iz škole morati u SUP da ide pa ih zato nije ni ponijela. Ljutio se i zato što nije bio niko kući kada su dolazili da me traže. Majka je u to vrijeme bila kod ljekara. Kada se vratila otišla je u radnju, a ja sam u međuvremenu došao da je zovem da podje hitno u školu. Ona nije imala vremena da misli još na isprave. Pitao je majku da li zna kakvo joj je dijete: "Znaš šta je uradilo? Ono ti je ubilo Ravićevo dijete", potom je majku isterao napolje. Ja sam ostao sa njim i još trojicom policajaca. Nakostrešio mi se i krenuo zamahujući rukama, vičući: "Stani mirno! Nas je ovde četvorica, udavićemo te kao miša. Sad ču da ti glavu nabijem u fioku (i još nešto što ne mogu da se izrazim), i da te gazim i bijem ovom gumom dok ne crkneš". U tom trenutku, dok se on meni draqo, moj otac se pojavio otvarajući vrata. Njega je u međuvremenu zvao telefonom [emso policajac obraćajući mu se: "Gdje si ti ubico, znaš li gde si spremio dijete, znate li da ste ubili Ravićevo dijete. Javi se direktoru škole". Otac je otišao u školu kod direktora gdje je obaviješten da od toga nema ništa i odatle je upućen u SUP. Mom ocu je bilo prvi put da zbog ovakvih stvari uđe u SUP. U trenutku kad je otvorio vrata, [emso mu se obratio: "Gde si ubico? Ubice. Znaš gde si poslao dijete?" Otac mu odgovori: "Vi ste meni rekli da je moje dijete ubolo nožem, pa da je ubijeno dijete radnika SUP-a. Nazvali ste me i ubicom. Za mene je to velika uvreda". [emso mu je vikao: "Tišina! Ko ti je to rekao?" Pa ti si mi rekao, odgovorio mu je moj otac. Nastavili su, u prisustvu mog oca, sa prijetnjama i optužbama da sam ja udario boksom Branislava, psovao mi sestru i majku, te da sam bio isteran sa šestog časa što nije istina. Da sam bio na času mogu potvrditi i profesori. Držali su me pod strahom i prijetnjama ukupno tri i po sata. Na kraju mi je rekao: "Sad ču da te pošaljem gore na sprat gde su ubice. Sve ćeš ti priznat gore i što jeste i što nije. Rodićeš ti mečku ako treba." Izašli smo na hodnik. Otac je ostavio ličnu kartu na prijemnom. [emso se okrenuo mojoj majci i sestri vičući na njih: "[ta ćete ovde? Izlazite!". Nama je rekao da idemo na sprat. Gore na spratu u prostoriji u kojoj sam ušao sjedio je na prozoru jedan policajac obrijan do glave i Slavo Ravić, radnik MUP-a. Obrijani policajac, kad me je ugledao, skočio je kako je sjedio, sa prozora i zaletio se ka meni pa kad je ugledao mog oca ustuknuo je. Ravić se okrenuo ocu i rekao mu: "Znaš Eteme, ne mogu što te znam (zna ga sa portirnice kada ide u obilazak firmi) inače sad bih vas obojicu digao u vazduh." U to se pojavio Dabetić, on je neki komandir ili ima neki viši čin, ne znam ni šta li je. Dabetić je rekao Raviću: "Pusti ih Slavo, oni su upućeni

kod mene". [emso mi je prethodno dao lažnu sliku o spratu kako gore lome, ubijaju, da će mi slomiti kičmu, da će me razbiti k'o jaje, te da će vidjeti šta su dva svijeta. Međutim, Dabetić je veoma korektno i uljudno postupio prema meni. Saslušao je Branislava Ravića i mene. Branislav je potvrdio da ga ja nisam udario ali da možda znam ko je. Prvo je rekao da je to bio plav dečko, pa crn, da je mali, onda veliki. Dabetić ga je pitao da li smo bili zajedno na šestom času. On je potvrdio. Pa kako je mogao da ti dovede nekog kad se to desilo odmah nakon šestog časa a on nije napuštao čas, upitao ga je Dabetić. Dabetić je meni i Branislavu rekao da izademo i sačekamo na hodniku. Unutra su ostali naši roditelji. Dok smo čekali u hodniku Branislav je u međuvremenu doveo obrijanog policajca i pokazujući na mene rekao mu: "To je taj dečko". Jelavi policajac je počeo da mi prijeti: "Znaš li ti da mi je Branislav burazer. Treba vi da znate koga ste dirnuli. Dirnuli ste Ravića. Ja će se premaskirati pa će vas pobiti. Čekaće vas i ispred škole i kod kuće. Jednostavno ovde će vas sad pobiti!" U tom trenutku otvorila su se vrata i Dabetić nas je ponovo pozvao unutra. Mi smo ušli. Dabetić je pitao Branisljeovog oca, u mom prisustvu, da se pomirimo. On je odbio odgovorivši: "Nema mirenja. Ja će s njima rat!" Ja sam se tresao. Ruke su mi se tresle. Noge su mi drhtale. Gubio sam tlo pod nogama. Nisam imao snage da stojim. Dabetić mi se obratio riječima: "Idite vi sad kući, smiri se malo. Čekaj sudski poziv i pokušaj ako ikako možeš da se setiš ko je udario Branislava". Krenuli smo kući. Na izlazu iz zgrade Branislavljev otac je povukao mog oca za rukav i povikao: "Gde ćete vi ubice? Vi ne treba da idete kući!". Moj otac mu je mirnim tonom odgovorio: "Nama je Dabetić rekao da idemo kući. Stigli smo kući. Nakon četrdeset i pet minuta zvonio je neko. Moj otac je otvorio. Pred vratima je ponovo stajao [emso sa još jednim policajcem. Prijetio je mom ocu: "Ubice pobegli ste iz SUP-a. Hajde, ponovo polazite sa mnom!" Nije mi čak dozvolio ni da obučem perjanu jaknu. Ja ga ipak nisam poslušao već sam obukao jaknu. Moj otac nije stigao ni sako da obuče. Nisu mu dozvolili. U hodniku SUP-a je bilo mnogo hladno. Grijanje nije radilo. Ulazna vrata nisu dali da zatvorimo. Čekajući u hodniku otac se obratio [emsu policajcu: "Dobro šta treba ovo da znači! Nas je pustio komandir Dabetić". - Lažeš, odgovorio je [emso. U tom trenutku je silazio niza stepenice komandir Dabetić. Pogledao nas je začuđeno. Otac ga je zamolio da potvrди da nas je pustio. Odgovorio je da nas je pustio mada je trenutno došlo do nesporazuma. Tražili su sudiju. Sudija nije htio da dođe. Dugo smo ostali čekajući na hladnom hodniku. U međuvremenu moja mlađa sestra je donijela ocu jaknu. Čekali smo skoro pet sati ja, moj otac i roditelji Hadžića, [krijelja i Ravića. Otac mi je inače onako bolestan ima i gangrenozno stanje jednog stopala, zakrećenje krvnih sudova i srčane tegobe. Tek naveče oko 20 časova [emso nam je rekao da idemo kući jer sudija navodno nije htio danas da nas sasluša i da dodemo ujutru u 08 časova 26. novembra. Da se javimo prvo u SUP, pa da idemo u Sud. Sutradan smo se javili u SUP odakle su nas policijskim autom sproveli u Sud. U sudnici smo saslušani. Prvo je saslušan [krijelj Enver. Enver

je tvrdio pred sudijom da je navodno čuo od drugova kako sam ja udario Branislava što je Branislav demantovao potvrdivši sudiji da ga ja prstom nisam takao. Ja sam u prisustvu sudije pitao Envera od kojih je to drugova čuo. Nije mogao da odgovori pravdajući se da je to usput čuo i da ne zna od koga. Hadžić je ispričao sudiji da u to vrijeme nije bio tu ni on ni [krijelj jer su obojica išli da uzmu neku jaknu. Sudija nam je rekao da smo svi slobodni i da možemo da idemo kući. Otac i ja smo se požalili sudiji na prijetnje Branislavljevog oca i ostalih njegovih rođaka koji rade u SUP-u. Rekli smo i to da mi je Ravićev otac zaprijetio da će me obložiti dinamitom i dići u vazduh. Sudija nas je uputio na načelnika SUP-a, Mirka Rakonjca. Uputili smo se u SUP. Pošto je načelnik bio zauzet uputili su nas na nekog Krsmanovića ne znam kakvu funkciju ima ali su nas na njega uputili. Dali smo izjavu on je ukucao i obećao da nas niko više neće dirati i uznemiravati. Međutim, u subotu 7. decembra oko 10 časova ujutru, kada sam izašao iz kupatila u sobi oba roditelja su mi plakala. Pitao sam ih šta im je. Oni su mi odgovorili: "Sine, došli su ponovo da te uzmu". Policajcima smo obećali da ćemo ja i otac sami doći. Ponovo je bio [ems] policajac. Počeo sam da se tresem. Morao sam da popijem tablete za smirenje. Ranije nikad to nisam činio niti sam imao probleme ovakve prirode, niti sam ranije ikad uzimao tablete za smirenje. Ovo mi je prvi put. A sada mi ni tablete više ne pomažu. Ne mogu da se smirim. Od 25. novembra od kako su me privodili imam neopisive strahove. Strah me je da se krećem. Ne mogu ni da spavam. Stalno mi je policija pred očima. Postao sam nervozan i agresivan. Da nastavim, popio sam tabletu kao što rekoh i izašao sa ocem u SUP. Prijavili smo se. Dok smo čekali u hodniku naišao je načelnik SUP-a, Mirko Rakonjac. Kaže da je došao u obilazak SUP-a. Moj otac mu se obratio i ispričao sve šta nam se dešava, za traume i sve ostalo što preživljavamo u SUP-u. Načelnik nam je obećao da će razgovarati sa višim inspektorom, Goranom Simonovićem. Pošto je Branislavljev otac izvadio ljekarsko uvjerenje da se radi o težim tjelesnim njegovog sina, i da je navodno bio 13 dana na bolničkom liječenju, a u stvari samo je sedam dana bio otsutan iz škole. Svaki put kad sam bio privođen u SUP bio je i Branislav prisutan pa mi nije jasno o kakvom se zapravo bolničkom liječenju radi. Nekoliko minuta nakon razgovora sa načelnikom MUP-a pozvan sam kod inspektora Simonovića u br. 25. Inspektor Simonović mi se predstavio: "Ja sam inspektor za ubistva, silovanja i ostala seksualna zlostavljanja. Sedi na taj stolici, imaš čast da sediš gde sede sve ubice, kao što su Mačak i ostali u zatvoru." Sjeo sam. Bilo mi je jako teško. sve mi se okrenulo još kad mi je rekao zašto je inspektor, da ne govorim o ostalom. Pročitao mi je Ravićevu izjavu. Ova izjava se uopšte nije poklapala sa predhodnim izjavama koje su date kod [ems], Dabetića i sudije. Rekao sam da izjava nije u redu i da se ne poklapa sa predhodnim izjavama. U novoj izjavi je iznijeto da sam u bjekstvu, što nije tačno, da mu je [krijelj rekao da sam ja doveo nekog da se tuče sa Branislavom, da sam bacao tašnu i ostalo. Pročitao mi je i neki pravilnik o težoj tjelesnoj povredi po kome se za povredu ovakve vrste ide u zatvor od

šest mjeseci do pet godina. Uzeo je neku listu na kojoj je pisalo Opštinski zatvor velikim, crnim, štampanim slovima i rekao mi da će da mi odrediti pritvor od tri dana zatvora. Ja sam odgovorio da ja ne mogu ići u zatvor ni tri dana, ni šest mjeseci a niti pet godina jer ja nisam nikog udario a kamoli nanio težu tjelesnu povredu. Rekao mi je da će me poslati tri dana sa ubicama da vidi kako će se nositi sa njima gore u istoj zatvorskoj sobi. Onda mi je rekao da izađem da se ohladim malo, u hodnik. Izašao sam. Pozvao me je nakon pola sata da ponovo uđem. Ocu mi je pozlilo. I meni je bilo teško. Otac ih je molio da ga prebace do zdravstvene ustanove jer mu je teško.

Inspektor Simonović je samo čutao. Otvorio je fioku i izvadio kraći, crni pendrek, koji je ranije policija koristila, i rekao mi: "Ako mi sad padne mrak, na ove moje, crne oči ima da te oborim tu i da te bijem ko konja". Ja sam ga molio da me pažljivo sasluša. Počeo je da unosi moju izjavu u svesku gde su bile i izjave [krijelja, Hadžića i Ravića. Kada me je saslušao zaključio je da sam nevin. Počeo je korektnije da se ponaša prema meni i mom ocu. Meni je rekao da ponovo izađem u hodnik a otac je ostao, sjedeći na stolici, jer mu je bilo teško. Nakon pet-šest minuta inspektor Simonović je ponovo izašao na hodnik i pogledao me. Ja sam se cijelo vrijeme na hodniku plakao i drhtao. Bilo mi je jako teško. Ruke su mi se tresle nenormalno. Nisam mogao da se smirim. Počeli su da se koče pojedini dijelovi tijela. Kada je inspektor video u kakvom sam stanju počeo je da me teši. Započeo je jedan drugačiji razgovor. Pitao me da se nisam s nekim u odeljenju svađao, pa da mi je neko nemjerno podmetnuo sve ovo. Ponovo me uveo u kancelariju. Tamo su bili komandir Dabarić i moj otac. Inspektor Simonović nam je rekao da idemo kuću i tutnuo mi broj telefona u džep i rekao mi da ako nešto slučajno saznam da mu javim. Ja sam se veoma loše osjećao. Jedva sam došao od SUP-a do kuće, iako mi stanujemo blizu. Bio sam u teškom psihofizičkom stanju. Isto sam se tako osjećao i sutradan. Popio sam "*bensadin*" od pet miligrama. Malo sam se smirio. U ponedjeljak 9.12. otišao sam u školu. Imao sam praksu. Direktor je nekog poslao po dnevnik kod profesora Hrana Kostića pošto su stigli radnici SUP-a da provjere da li sam bio prisutan na šestom času 23.11. kada se desio incident sa Ravićem. Poslije provjere ponovo je vraćen dnevnik. Meni ništa nisu odgovorili. U utorak 10.12.96. godine, negdje oko 07 časova imali smo čas fizičkog. Ja sam bio dežurni pa sam morao da ostanem u svlačioni da čuvam stvari. U svlačioni mi je [krijelj rekao da je ponovo privođen i da je navodno čuo da je Ravića udario neko od mojih drugova i da sam ja kriv. Zaprijetio mi je da će to što je čuo reći u SUP ako ga ponovo budu privodili.

Sjećao sam se svih prizora koje sam preživio. Te slike su neprekidno bile pred mojim očima. Znao sam šta me čeka ako me ponovo budu pozvali. Sve više me obuzimala malaksalost. Zapadao sam sve više u jedno teško stanje. Već na trećem času dobio sam bolove u želucu, od muke. Dobio sam vrtoglavicu, praćenu jakom glavoboljom. Za vrijeme odmora nisam mogao na nogama da stojim. Nadao sam se da će mi izlazak na vazduh donijeti olakšanje. Prevario sam se. Ništa mi nije bilo bolje.

Četvrti čas smo imali kod razrednog. Počeo sam da se gubim. Smučilo mi se. Povraćao sam. Razredni je rekao da idem kući. Nisam smio da izostajem. Ne znam kako bi to shvatili s obzirom da sam zapisan 23.novembra za kaznu za isključenje i da ne smijem da izostajem. Tada je moj razredni izjavio da je čuo od nekih učenika da sam ja udario boksom Ravića i on me je predložio za kaznu ne saslušavši me. Isti dan sam bio suspendovan pa sam uložio žalbu da ovaj slučaj razmatra Odbor škole. Vratili su me ponovo do razmatranja žalbe. Zbog toga bez obzira što mi je bilo loše nisam smio ići kući već sam se umio i nastavio ponovo čas. I peti čas sam nekako izdržao sa glavoboljom, povraćenjem, malaksalošću i vrtoglavicom. Meni ništa nije bilo bolje ni na šestom času. Kada se završio šesti čas jedva sam došao do kuće. Išao sam jako sporo. Zavodio sam se usput. Čak je i moja majka, primjetila dok me je čekala na terasi zabrinuta za mene, neznajući šta se desilo jer sam kasnio. Osjećao sam veliku tegobu i malakslost. Ispred zgrade u kojoj stanujem izašla je majka da me sretne. Pomogla mi je da izđem uz stepenice. Požurila je da mi doda čašu vode. Nije uspjela. Ja sam pao u komu. Bio sam u besvjesnom stanju. Nisam znao više ništa šta se dešava. [ta je dalje bilo mogu vam reći samo ono što su meni roditelji pričali.

Njegova majka kroz plač dodaje: "Pao je kao svijeća. Bez svijesti. Izlazila mu je pjena na usta. Vrisnula sam: -Kuku, umrije mi [efko! Komšiluk se sviko. Polivali smo ga, vodom, ništa nije pomoglo. Muž je zvao hitnu pomoć više puta. Odgovorili su nam da ne mogu doći prije pola sata. Auto hitne pomoći, je kažu, otišao za gorivo. Gledala sam bespomoćno u sina misleći da je gotov. Neko od prisutnih je zvao policiju, da ona interveniše da dođe hitana pomoć. Stigla je policija. Oni su pozvali hitnu pomoć. Na njihov poziv odmah su stigli. Meni su dali injekcije za smirenje. [efko je i dalje bio u komi. Dali su mu injekciju. Nakon četiri-pet minuta počeo je da dolazi k sebi. Kad je otvorio oči ugledao je policiju i ponovo je zapao u besvjesno stanje. Ljekari hitne službe su ga odvezli do doktora Meda Nuhovića, neuropsihijatra. Dijagnoza je bila da je [efko od prevelikog stresa i straha od policije dobio nervni slom i epileptične napade, da mora sedam dana da miruje, da je poželjno bolničko liječenje u Kraljevu. Mi ne smijemo da ga damo dalje na liječenje".

Fahrudin Javorovac (1977) iz Novog Pazara:

"Dana 9. avgusta 2001. godine, u mestu Osječina, negdje oko 13 časova, na putnom pravcu Loznica-Valjevo doživeo sam saobraćajnu nesreću. Do toga je došlo kada sam kao vozač, na ulasku u opštinu Osječina, preticao kombi vozilo. Kada sam bio od prilike u položaju paralelnom sa kombi-vozilom, velikom brzinom je izašao iz krivine automobil iz suprotnog pravca. Mojom procenom nisam mogao da preteknem kombi, te sam istog trenutka počeo da kočim. Video sam da je i drugi automobil kočio (koji mi je išao u susret). Čim je kombi prošao i ukazalo mi se slobodno mesto ja sam naglo skrenuo u desno i tako izbegao direktni udarac sa drugim kolima. Taj drugi je vozio samo pravo, ne pokušavajući da se pomeri u stranu (desnu) i udario je svojom levom

prednjom stranom u moja leva prednja i zadnja vrata, što je zanelo moj automobil tako što je zadnji kraj otklizao napred, a prednji nazad. U tom klizanju zadnje desno krilo mog auta je udarilo u električni stub kraj puta (sa moje desne strane). Pošto smo se zaustavili izašli smo iz automobila. U mojim kolima je bio još i Rastoder Ervin, a u njegovim je bio on i dve žene s dvoje dece, tako što je jedno dete bilo u naručju jedne žene koja je sedela na prednjem sedištu, a drugo u naračju druge žene koja je sedela na zadnjem sedištu. Niko noje bio povređen u toj nesreći. Po izlasku iz kola Ervin i ja smo krenuli prema njima i pitali da li možda ima povređenih, dok je vozač iz drugih kola, sa kojima smo imali nesreću (bio je to "audi" 80, metalik boje) krenuo prema meni, psujući i preteći da će da nas ubije, i uhvatio me je za vrat rukama. U tom terenutku Ervin je pokušao da me oslobodi od napada vozača iz drugih kola (čiji je nadimak Batan). On je stao između nas i odgurnuo mene u stranu. U tom trenutku on (Batan) napada Ervina i u tome uspeva da ga udario ga je glavom i izbio zub, raseca usnicu. Ervinu je obilno tekla krv i njome je natopio odeću. I pored toga mi smo nastavljeni da ga smirujemo, dok je ovaj pozvao mobilnim telefonom nekoga i pričao mu da pozove svu rodbinu i prijatelje, da mu doneše pištolj i da ga napuni. On je i dalje pretio kako će da nas pobije, a Ervin je uspeo da preko neke osobe koja se tu zadesila pozove lokalnu policiju. Policija je brzo stigla i izvršila uviđaj na način meni nepravilan i sumnjiv, jer im je Batan davao „instrukcije“ šta i kako da urade. Ervin i ja se nismo mešali u njihov posao niti su oni nas nešto pitali. Batan je celo vreme pretio i pominjao pištolj i psovao je. To su sve čuli policajci ali nisu ni na kakav način reagovali. Ja sam osetio da se iz „Batanovih“ usta oseća alkohol i mislim da je bio pod dejstvom alkohola. Jedan od saobraćajaca je mene pitao da li sam ja pio i imali potrebe da mi vrše test krvi, na šta sam ja odgovorio da nisam pio alkohol a da treba uraditi taj test. Posle toga su nas odveli u lokalni dom zdravlja („Batan“ i mene) gde su nam uzeli dovoljne količine krvi za test. Prvo su njemu uradili test, a onda i meni. On je odmah po vađenju krvi izašao vani sa ljudima koji su i bili u toj prostoriji. Oni su svi bili, prijatelji među sobom (i policija, i radnici iz doma zdravlja i on „Batan“) što me je i navelo u to da posumnjam u tačnost njihovog posla (kao u policiji, tako i u domu zdravlja). Kada smo to završili, ja sam od policajca koji je bio uz nas, zatražio njihovu pomoć ne sumnjajući u to da će biti problema dalje sam „Batanom“ i njegovim prijateljima. Na to je policajac rekao da neće biti problema i da je ovim njegov posao završen. A ako (Batan i ja) budemo hteli da se dogovaramo oko nadoknade štete, da to njih (policiju) ne zanima. Policija nas je vratila na mesto udesa i otišla, gde su nas čekali Ervin i još trojica „Batanovih“ prijatelja. Pretnje su bile nastavljene od strane „Batan“ i još jednog njegovog prijatelja (mislim da mu je zet) samo u blažoj formi, pošto smo mi (Ervin i ja), videći naš položaj i situaciju, pokušavali da ugodimo „Batanu“ na sve njegove zahteve. Ugađali smo mu tako što smo pristajali na sve što on zatraži. On je rekao da nas neće pustiti od njega, sve dok mu mi ne isplatimo sumu novca koju on traži za „odštetu njegovih kola“, pa čak ako

treba da će nas držati i kod kuće dok to ne završimo. Onda su nas odveli u jednu kafanu u Osječini, poznatiju kao "kafana kod Grge", na autobuskoj stanici. Tamo smo pričali normalnije, a sigurno zbog toga što smo mi pristajali na sve njihove uslove. Tada sam ja pozvao brata Mirsada preko mobilnog telefona u Novom Pazaru i ne smejući da mu detaljno pričam o nezgodi i pretnjama mi smo se ipak nekako sporazumeli i upoznao sam ga ukratko o našoj situaciji. On je na to reagovao tako što je odmah pozvao OUP Osječina i zatražio je od njih pomoć. Oni su bili vrlo neljubazni prema Mirsadu, uveravajući ga da tamo nema problema i da nema potrebe da oni intervenišu. Ne znam na koji način on je uspeo da svojom inicijativom pošlje patrolu policijsku u kafanu gde smo mi bili. Policija se obraćala „Batanu“ (izdvojeni od nas ostalih) dok smo mi sedeli na terasi kafane sa odprilike 10 njegovih prijatelja. Posle povratka „Batana“, pozvali su Ervina i pričali sa njim. „Batan“ mi je tad počeo opet pretiti misleći da smo mi pozvali policiju , na šta sam ga ja uveravao da nismo (što je i bilo nemoguće). On je na to rekao da će lako da sazna sa kojeg je broja pozvan taj anonimni poziv, i ako to budemo mi (Ervin i ja) rekao je da će da nas „postroji i pobije“ (To su njegove reči). U međuvremenu je stigao jaš jedan "Batanov" prijatelj sa automobilom marke "BMW", sa švajcarskim tablama i jedan "majstor limar" (po njihovim rečima), opet, po meni, njihov prijatelj. Kad se Ervin vratio , a policija otišla, opet smo se vratili na mesto udesa i dalje uz "Batanove" prijetnje. Bilo nas je petorica ukupno kada smo se vratili tamo. Tamo je „Batan“ rekao da ima prijatelje u OUP-u i da mu je sam načelnik prijatelj pa će tako lako saznati koje tražio pomoć od policije. U tom trenutku me je Mirsad opet zvao i rekao da će opet doći patrola, a mi da uđemo u njihova kola, a ostavimo naš automobil i ostale. Onda stiže patrola koja staje pored „Batana“ i njemu se obraća rečima, Da li ima nekih problema"? On naravno kaže da nema. Ja tom trenutku prilazim patroli i pitam ih za prevoz do OUP-a. Oni na to pristaju i mi ulazimo u patrolna kola koja nas voze do OUP-a Osječina. U OUP-u su nas policajci pitali za slučaj, šta se desilo da bi se bolje upoznali sa slučajem. Pored svega nisu bili korektni i profesionalni na naše zahteve zaštite (koja nam je bila potrebna) nisu odgovarali niti su uzimali za ozbiljno, već su zbog tog našeg insistiranja čak bili i pomalo arogatni. Rekli su kako nema problema i kako mi možemo slobodno da idemo. Mi naravno nismo išli jer smo bili nesigurni u našu bezbednost i tražili da nam daju pratnju do Valjeva. Oni nisu pristajali na to i pored angažovanja i mog brata Mirsada. Mirsad je u međuvremenu tražio pomoć od drugih organa unutrašnjih poslova (Valjeva i N. Pazara), ali je sve bilo bez uspeha, dok nije obavestio republički MUP u Beogradu. Kada je načelnik OUP-a Osječina čuo za gospodina \ukića iz republičkog MUP-a i kako je ovaj upoznat sa situacijom (a verovatno je \ukić i delovao), on je promenio odnos prema nama. Prije toga isti načelnik je mene pitao oko nagodbe sa „Batanom“ i rekao mi kako treba da ja njemu nadoknadim štetu. Naravno, i meni je to bilo sumnjivo i nelogično , pa sam mu to i rekao. A rekao sam i što su mi saobraćajci sa uviđaja rekl,, mi smo uradili uviđaj i

time završili naš posao. A dogovori oko nadoknade štete nas ne interesuju". On (načelnik) se tu naljutio i rekao da ja ne bih smeо tako sa njim da pričam. Posle \ukića i posle promene odnosa prema nama, načelnik me je odveo u svoju kancelariju i lično angažovao šlep službu za šlep naših kola, pozvao saobraćajca koji je radio uvidaj, krim. inspektora i sudiju. Tu smo dali po tri izjave obojica a na kraju su nam i obezbedili prevoz do Valjevskog SUP-a, gde su nas čekali Mirsad i njegov prijatelj. U OUP Osječina smo prebačeni između 17-18h a napustili smo oko 21 sat".

Ervin Rastoder iz Novog Pazara:

"Dana 9. avgusta 2001. u mestu Osečina, oko 13 sati, na putnom pravcu Loznica - Valjevo doživeli smo saobraćajnu nesreću. Do nesreće je došlo tako što je vozač kola u kojima sam ja bio preticao jedan crni kombi i to na delu puta na kome je preticanje zabranjeno, posle započetog preticanja, iz suprotnog pravca (znači iz pravca Valjevo prema Loznici) nailazi vozilo marke 'audi' koje se kretalo velikom brzinom. Vozač kola u kojima sam ja bio (zove se Fahrudin Javorovac) je ugledavši vozilo započeo naglo kočenje i kretanje odnosno vraćanje u svoju desnu saobraćajnu traku. Čeoni kontakt je izbegnut, ali je lijeva strana našeg vozila imala kontakt sa vozilom iz suprotnog smera.

Kada smo se zaustavili, pošto nismo bili povređeni, izašli smo iz vozila.i pošli ka vozilu sa kojim smo se sudarili da vidimo da li ima povređenih. Videli smo da i oni izlaze iz kola i da niko od njih nije povređen. Ja sam upitao: "Ljudi jeste li živi i ima li povređenih?" Iz tog vozila je prvo izašao vozač, za koga smo posle čuli da ima nadimak "Batan", on je krenuo prema Fahrudinu upućujući nam mnoštvo psovki i dohvivši Fahrudina za vrat a drugom rukom zamašio da ga udari, ja sam videći to prišao njima i zaklonio (odbranio) i odvojio jednog od drugog, na šta me je "Batan" dohvatio za košulju pokidao mi dugmad i udario glavom u predelu usta. Tom prilikom mi je izbio zub (zub je bio revitalizovan, nadgradnja) i rasekao gornju usnicu, na šta sam počeo obilno da krvavim. Ja sam i pored toga, čoveka molio da se smiri, da ćemo da mu svu štetu nadoknadimo, da ono što je materijalno i može se nadoknaditi, nije bitno, a da je važno da niko nije povređen. "Batan" je i dalje i psovao i nasrtao na mene. U tom nasrtanju, u kontaktu on je zaudarao jako na alkohol a i oči su mu bile mutne, Moram da napomenem i to da su u kolima kojima je upravljao "Batan" pored njega bili još i dve žene od kojih je jedna u naručju držala dete (po mojoj proceni dete je bilo staro do 1. godine), a druga žena je (kada je izašla iz kola) vodila devojčicu za ruku. Devojčica je opet po mojoj proceni bila stara između 5. i 10. godina. Iz kola je izašao i jedan momak starosti između 25 ili 30 godina. Zato mi je bilo razumljivo ponašanje "Batana". On zatim uzima mobilni telefon i poziva, prepostavljam svoje rođake i zahteva od njih da donesu pištplj i da ga napune municijom. Za celo to vreme 'Batan" nas je psovao vređao i nasrtao da nas tuče. Onda sam videvši da je situacija krajnje ozbiljna, zatražio od jednog momka, koji se tu

slučajno našao, da ode i da pod hitno pozove policiju. Kada sam čuo "Batana" da poziva rođake i da traži i pištolj, da bih ga smirio ili na neki način skrenuo pažnju da ne čini ništa nepromišljeno, rekao sam mu da sam po profesiji inspektor, našta se on zaleteo prema meni, govoreći da baš takve voli da bije, uz naravno ostale psovke vredanja i pretnje. Tu između "Batana" i mene postavlja jedna od žena iz vozila (kasnije sam saznao da je to "Batanova" sestra bila) koja sprečava "Batana" i moli da me ne tuče. Tada dolaze na lice mesta nekoliko ljudi za koje sam posle saznao da su "Batanovi" brat, i zet i još neka lica. "Batanov" zet je odmah počeo da nas psuje i vređa govoreći kao i "Batan" da će nas pobiti itd. Za to vreme "Batanov" brat se ponašao krajnje fer i korektno, on je celo vreme smirivao situaciju i branio nas. Onda je došla policijska patrola (saobraćajci). Ja sam odmah prišao i objasnio situaciju u kojoj se nalazimo Fahrudin i ja, pokazao sam im povredu naglasio da ovi ljudi prete da će nas pobiti i da su tražili pištolj, i tražio sam od policajaca da nas smesta zaštite, i da nas vode u policijsku stanicu, zato što smatramo da nam je život ugrožen. Policajci su se krajnje nekorektno poneli, odnosno nisu nas ni konstatovali. Ja sam se predstavio kao kolega, ali ni tada nije promenjen odnos policajca, čak šta više kada sam se žalio policajcima i tražio zaštitu "Batan" je i pored policajca nasrnuo na mene, našta su se policajci takođe krajnje neprofesionalno poneli dozvoljavajući to "Batanu". Prilikom vršenja uviđaja uočio sam mnogo nepravilnosti npr. lice mesta nije fotografisano, nisu uzete izjave od samih učesnika nesreće kao i od svedoka. Nisu zapisana oštećena na jednom i drugom vozilu. Sumnjam da je i merenje tragova kočenja izvršeno kako treba zato što na jednom mestu dolazi do preklapanja tragova kočenja oba vozila tako je to bilo veoma uočljivo. Ja sam zatim zahtevao od policajca da me odvedu u bolnicu da bi mi se pružila lekarska pomoć i usnica zašila koja mi je bila posećena usled udarca "Batana" na šta su policajci govorili da to nije njihov posao. Po završenom uviđaju, policija je odvela Fahrudina i "Batanu" na vađenje krvi, a ja sam ostao na licu mesta sa "Batanovim" bratom, zetom "Batanovim". Oni su se celo vreme prema meni odnosili krajnje fer i korektno. Po povratku Fahrudina i "Batanu", sa vađenja krvi, mi smo pokušavali da se nagodimo sa "Batanom" oko nadoknade štete na vozilu. U međuvremenu Fahrudin je razgovarao sa bratom Mirsadom. "Batan" je od nas zahtevao da mu ili otkupimo vozilo (marke 'audi' 100 disel) i 3.000 DM. Mi naravno to nismo mogli da prihvativmo nismo, ali smo pristajali na sve samo da sačuvamo živu glavu, jer nam je „Batan“ celo vreme pretio da će nas pobiti, i da ne možemo da idemo dok nas on ne pusti, uz stalne psovke i vredanja. Zatim nas on odvedi u neku kafanu na autobuskoj stanici u Osečini, gde nastavljamo da se „dogovaramo“ oko nadoknade štete. Mi smo predlagali "Batanu" da njegov automobil odmah natovarimo i oteramo za Beograd u ovlašćeni Audijev servis i da sve troškove transporta i popravke automobila mi snosimo. Batan to nije prihvatio, pa smo mu nudili da dovede najboljeg majstora limara, mehaničara koga on hoće i da ti majstori procene štetu, a mi čemo da platimo.

Poslije dolazi policijska patrola u kafanu i poziva , "Batana" za njihov hastal . Pre nego što je policija došla , Fahrudinov brat me je pozvao preko mobilnog tlefona. Ja sam se odvojio od njih da bih mu ispričao i objasnio situaciju u kojoj se nalazimo. "Batan" je krenuo za mnom prisluškujući sta priča 'Kada smo se odvojili jedno dvadesetak metara meni i „Batanu" prišao je neki čovek i rekao „Batanu" da je policija stigla našta je „Batan" iz pojasa izvadio neki predmet, skrivajući ga i dodaje ga čoveku koji nam je prišao . Taj čovek skriva ispod košulje taj predmet i nešto se dogovaraju. Ja se vraćam na mesto na koje sam sedeо za stolom. Videvši da je policija tu, pošao sam prema WC-u s namerom da policijcima skrenem pažnju na sebe da bi me pozvali do njih ,i prolazeći dao sam im znak kao da pucam i značajno gledajući ih a ,po izlasku došapnuo sam im da se pištolj nalazi kod onog čoveka kojeg sam pominjao.

Policija je obavila razgovor sa "Batanom" a zatim mene pozvala napolje. Ja sam im ispričao o čemu se radi i objasnio naš položaj u kojem se nalazimo. Pri tome sam objasnio da mi ne bežimo od odgovornosti, znači priznajemo krivicu za udes i hoćemo da čoveku nadoknadimo štetu, ali da nam on stalno preti da će nas pobiti, ne dâ da idemo, ucenjuje nas oko iznosa štete. Zato sam zahtevao i od ovih policajaca da nas na neki način zaštite, ili stalnim njihovim prisustvom, ili da nas vode u stanicu policije.

Policajci su rekli da od pretnji nema ništa, da su to samo fore da nas zaplaše, da pištolj ne postoji. Potom sam se vratio za stolom, gde je „Batan" odmah počeo da se dere i preti da će nas pobiti, uz psovke pitao nas je ko je zvao policiju. Pošto se malo primirio, pristao je da nađemo nekog autolimara. pa smo posle svi skupa otisli namesto udesa. Moram da kažem da je celim putem i dolaskom na lice mesta, do ponovnog dolaska policijske patrole 'Batan" bio krajnje nasrtljiv (da se fizički obračunava) i uz psovke, vređanja i pretnje. Kada je policijska patrola došla na lice mesta, Fahrudin je od njih ponovo zatražio da nas vode u policijsku stanicu, i tada smo krenuli ka stanicu. Moram da napomenem da je „Batan" preteći nam rekao da će saznati ko je zvao policiju, i on je pozvao stanicu policije gde su mu oni odali broj, a ja to znam i ubeđen sam u to zato što je „Batan" naglas ponovio broj, a to je bio broj Mirsadovog telefona (Fahrudinovog brata) i samo su policajci u dežurnoj službi znali taj broj. To je jaš jedan težak postupak policajaca, jer je to bilo službena tajna. Po dolasku u stanicu milicije mi smo naišli ponovo na nekorektan odnos policajaca zato što, kada smo tražili pratnju do Valjeva, oni su to kategorički odbijali, pravdajući se to nije njihova nadležnost. Uopšte rečeno policija nije htela ništa da učini: pre svega da nas zaštiti, a posle i da sve ono što su trebali da obave po zakonu nisu učinili. Tada je u stanicu došao i načelnik SUP-a Osečina, koji se u početku indiferentno ponašao, čak nas je u jednom momentu prekorio i rekao da bi trebali da se nagodimo, odnosno platimo štetu na licu mesta. Onda je usledio telefonski poziv za Fahrudina i načelnika, posle toga sve počinje da se menja (u odnosu policajaca prema nama). Načelnik je odmah pozvao i tražio sudiju za pekršaje, zatim je pozvao kriminalističkog inspektora koji je uzeo od nas izjavu za pokretanje krivičkog postupka protiv,,Batana", zatim su

poslali patrolu na lice mesta da čuva naše vozilo. Kasnije su pozvali i policajca saobraćajca koji je vršio uviđaj. On je naknadno od nas uzeo izjave, odnosno ono što je trebao da odmah uradi .

Iako sam od policajaca, po dolasku na lice mesta, tržio da mi daju br. tel. šlep. službe oni su to ignorisali, tek kada je usledio taj telefonski razgovor, oni su i šlep službu obavestili. Kada je šlep služba stigla natovarili smo vozila sudija za prekršaj je nas je saslušao i mi smo oko 21,15 h krenuli pod policijskom pratnjom u Valjevo. Sve se to događalo u vremenu od 13h pa sve do 21,15h, gde smo u „Batanovim rukama“ bili sve do 18 sati kada odlazimo u policijsku stanicu".

Munira Hodžić iz Novog Pazara:

"Bilo je, juna 1993. godine, rano jutro i otac je ustao, valjda da izađe napolje. Začula se galama. Pogledali smo kroz prozor i videli da je veliki broj policajaca opkolio oca. Izvalili su kapiju (ogradu), polomili vrata od hodnika, ispreturnali sve i uzeli majku za taoca. Išla je ispred njih, a oni su stajali iza nje sa uperenim automatom, da ih vodi da pretresaju ostale prostorije kuće. Psovali su tursku majku, govoreći samo ako se neko pomeri-usprotivi, pobiće nas sve. Sva vrata u kući su polomili, lomili su i stvari po kući. Bolesnog brata Mehdiju (32) koji je operisan od tumora na mozgu uhvatili su na spavanju. Majka ih je preklinjala da ne diraju bolesno dijete. Rekli su joj da čuti, da je talac. Brata su dohvatali za kosu, tukli su ga i šutirali dok su ga vukli niza stepenice. Otac, vezan za ogradu, molio ih je da bar bolesnika ne tuku. Njih desetak su prišli Mehdiji i počeli ga udarati kundacima i pesnicama po glavi². Jedan je ušao u sobu u kojoj su policajci motrili sa uperenim mitraljezima na mene, moje dvoje maloljetne djece i staru biku i rekao im: "stiže pomoći, javljaju nam". Ovi su odgovorili neka stiže mi smo naoružani j.... im majku tursku svima danas. Kroz prozor sam videla kako mi vode oca i bolesnog brata samo u vešu. Deca su mi plakala, bika je kukala, a ja nisam mogla da uradim ništa jer su me čuvali sa mitraljezima. Plašila sam se za decu. Nisam znala više ništa..."

Fadila Bogućanin iz Novog Pazara:

"U ranim jutarnjim časovima tog juna 1993. ustala sam da se spremim na posao. Stanujem blizu mojih i kroz prozor ugledah silnu miliciju, njih oko 300 koji su okupirali sve obližnje ulice oko kuće moga brata. Kad sam taj prizor videla ostavila sam decu i jurnula da vidim šta se tamo dešava. Otišla sam naokolo kuća probijajući se kroz kordon milicije. Naređivali su da me pucaju, da me hapse. Kad sam stigla kod kuće čula sam naređenje: "Bacajte mu bombu na kuću, pucajte u kuću!" Za trenutak su prestali čekajući naređenje. Pričali su preko toki vokija i govorili "budite agresivniji

² Mehdija Ho`i} preminuo je 1995. godine.

mamicu li mu tursku..." Držali su i suzavac pripremljen i vikali su Sefko, budi spremam! Po kući su haos napravili, sve su razbacali i ništa nisu našli u kući. Ponovo su tražili pojačanje. Stigao je oklopni transponter na koji niko nije reagovao, jer moj brat nije dozvoljavao nikome da se usprotivi i sve je prisutne smirivao da ne bi došlo do bilo kakvog incidenta. Moj brat je izašao i predao se. Odveli su ga sa uperenim mitraljezima uz psovku ti ćeš biti naša poslastica. Ja sam ostala plačući i bespomoćno gledajući za njima."

Napomena: Prateći od početka suđenje 31. januara 1994. grupi od 25 Bošnjaka-Muslimana optuženih za navodni pokušaj stvaranja "Države Sandžak" članovi Sandžačkog odbora zabilježili su njihove izjave o iznuđivanju iskaza pred radnicima Državne bezbjednosti u Kraljevu i Novom Pazaru:

Ugljanin Fadil (1954):

"Uhapšen sam 22. maja 1993. godine. Tražio sam od milicionara da mi pokažu nalog kada su došli u kuću, ali mi nisu pokazali nikakav nalog. Prilikom pretresa bila je prisutna samo milicija i niko više. Ne znam šta su sve tražili u mojoj kući, ali su mi tom prilikom uzeli neke kasete, devize i ostavili mi porodicu bez ičega. Kada su me priveli u prostorije MUP-a u N. Pazaru jedan od inspektora mi je kazao da sam komandant. N. Pazara, a onda me udario i ja sam pao. Nastavljeno je ispitivanje i njih deset se međusobno mijenjali pri tom ispitivanju. Tražili su od mene nekakvo priznanje o kom sam ja prvi put čuo. Tog dana uveče su me odveli u Kraljevo sa još desetak ljudi, koji su bili uhapšeni kada i ja. Kada smo stigli razveli su nas po kancelarijama i ja sam ispitivan te večeri do 3,30 časova sutradan. Moje ispitivanje u Državnoj bezbjednosti je trajalo do 26. maja i od istražnog sudije sam ispitan 26. maja, a ne 24. maja kako stoji u zapisniku. Ranije sam bio sudske vještak u opštinskom sudu u Novom Pazaru i poznajem istražnog sudiju Okružnog suda i njegovo ponašanje me je iznenadilo. Na njegovo obavještenje da mogu uzeti advokata i čak sam mu rekao ko je advokat, a to je sadašnji moj advokat Mehmed Hot, odgovorio mi je da advokata mogu da angažujem iz Kraljeva ako želim. Ja nisam želio advokata iz Kraljeva, a nisam ni bio u situaciji da idem i da angažujem i tražim branioca u Kraljevu. Pred istražnim sudijom nisam ni reči progovorio. On je prepisao izjavu koja je stajala pred njim i koju sam navodno dao pred organima Državne bezbjednosti. Prije nego što sam doveden pred istražnog sudiju rečeno mi je od inspektora da moram da potpišem zapisnik kod istražnog sudije. Shvatio sam šta to znači, a naime, ako ne bih potpisao zapisnik bio bih maltretiran, a tih maltretiranja bilo je mnogo, kao što je vezivanje ruku za stolicu i ispitivanje po ceo dan u tom položaju (optuženi pri tome plače). Čuo sam da su drugi tučeni i noću se čula vriska iz prostorije državne bezbjednosti. Ispitan sam danonoćno i sigurno sam trideset puta pozivan u državnu bezbednost a od toga jedna trećina ispitivanja je bila noću. Posle opisanog ispitivanja i primenjenih postupaka prema meni shvatio sam da Državna

bezbijednost od mene želi da čuje da kažem i da potvrdim ono što sam prije toga čuo preko radija da se govori o nekakvoj sandžačkoj organizaciji. shvatio sam da treba to da potvrdim. Počeo sam da pričam onako kako su tražili od mene, a postupak pred istražnim sudijom se ponovio i drugog i trećeg puta, kao što sam napred opisao".

Hajro Aljković (1948):

"Inspektor koji me saslušavao psovao mi je tursku majku, te Suljo ti majku, govorio mi je da moram potpisati ono što je on u moju izjavu napisao pri tom me pitao da li ja znam šta je "sisa"(valjda policijski pendrek). Ja znam šta je policijski pendrek ali to ne znam a on mi je rekao da će to da probam. Taj pendrek sam probao. To je jedan dugački štap koji je na kraju zaobljen. Bili su me i onda je njih četvorica ušla i kažu: "Taj tvoj dobro jauče, ali moj Hodžić dobro cijuče". Toga koji me tukao sjećam se, jer je nekad radio u preduzeću "Kablar".

Etemović Džemail (1956):

"Ja sam popodne oko 16 časova, a ispitivan do 10 h naveče u Novom Pazaru. Ispitivali su me o svemu i svačemu, a najviše o Sulejmanu Ugljaninu. Nisam mogao dati odgovor jer nisam član SDA.. Odveden sam noću u kraljevačku DB. Tamo su me čekali isljadnici na temu S. Ugljanin i SDA. Držali su me gore do tri sata ujutru. O Ugljaninu sam znao samo da je predsjednik stranke i ništa drugo. Obećavali su mi da će me pustiti samo da kažem ono što su tražili o Ugljaninu. Pošto nisam mogao reći ono što nije tačno, pozvali su inspektora i rekli mu: "Vodi ovog dole, baci ga i razbij". Došao je dežurni, svezao me u holu za ogradu i otišao. Tako zavezan za ogradu proveo sam drugi dio noći do ujutru. Došla su dvojica i mladih policajaca i upitala me odakle sam. Odgovorio sam im da sam tu iz okoline. Jedan od njih mi je izvukao ličnu kartu iz džepa i pošto je pročitao odakle sam počeo je s maltretiranjem. Od svih maltretiranja osim psovanja turske majke, najteže mi je bilo guranje palice u usta. To mi je radio jedan od dvojice milicionera. Taj se navraćao nekoliko puta a sve je to mirno gledao dežurni i pravio se da ne vidi. Bio sam vezan do 08 h ujutru. Posle toga su došli iz DB i odveli me u njihove prostorije. Počelo je na temu Ugljanin, SDA. Ponavljao sam da ništa neznam jer nisam član SDA... Uzalonili su stolicu sa tvrdim sedalom uza zid, rekli su mi da izujem cipele i čarape, sjednem pokolenke, okrenem lice prema zidu, vezali su mi ruke na leđa i počela je nezapamćena tortura. Čovjek koji me ispitivao počeo je sa riječima, znaš li kako tvoji Turci biju? Ja sam govorio da nisam Turčin već Musliman. U toj prostoriji bilo je više inspektora tako da nisam mogao vidjeti kome tuče. Udarali su me po tabanima, leđima i glavi. tabani su se zagrijali tako da nisam osjećao da su moji. Prije nego što sam skinuo čarape izvadili su jednu veliku palicu (pokazuje rukama kolika je palica) koju prvi put vidim. Rekli su mi, Džemo, ovo je nova tićeš da je probaš. Pitali su me jednako i ispitivali o eksplozivu i SDA a najviše o oružju. U jednom momentu sam im rekao ,ja ne mogu

da trpim batine reći ču vam sve što želite samo me pustite. Prije toga su mi prijetili da će me strijeljati na Goču a posle toga su mi rekli da me neće strijeljati. Kad sam dao tu izjavu neznaajući šta pričam, uzeli su me jedno jutro i stavili u auto i pošli putem ka Novopazarskoj banji. Doveli su me u novopazarski MUP. Tu mi je rečeno da me čeka istražni sudija i da moram reći sve kao kod njih što sam rekao. Kod istražnog sam se zadržao šest minuta bez prisustva advokata. Sudija je ispred sebe imao izjave koje je DB imala u Kraljevu. Sudija mi je postavio pitanje iz te izjave i odgovorio sam mu kako mi je zaprijećeno da moram odgovoriti.. Napominjem, da je mene istražni saslušavao u prostorije MUP-a, a ne u prostorije suda. U istom danu kada je vršena tortura ušao je jedan čovjek sa reversima i onda je počela potpisivanje za oružje... Sve je to prepisano, ništa nije izjavljeno. Bolje je potpis nego da postanem bogalj... Nisam mogao da hodam-stavljao sam novine zbog tabana. Sa hapšenjem novih ljudi počelo su ponovo ispitivanja uz psovke i šamare. Morao sam da odgovaram sa da i ne. Ukoliko ne stignem da odgovorim, dobijao sam boks i šamar u glavu. U jednom momentu, nisam mogao izdržati maltretiranja, pa sam im rekao: -Nemojte me maltretirat, imate oružje ubijte me. Ponovo su me vezali. Dolazilo mi je da skočim kroz prozor pa šta bude nek bude. to više nisu bili iskazi već pitanja na koja sam morao dati odgovore. Svi su inspektorji samnom razgovarali osim nekog Branka. Tako je bilo deset dana, a onda su po mojem iskazu napravili mozaik koji sam ja morao da potpišem. Iznuđivanja su bila uz batine i pretnje. Jednom riječju morao sam da potpišem sve što su tražili od mene. Ponovo su me zvali pokazivali mi klješta kojim će mi vaditi zube, govorili mi da će me ozračit X-zracima, o električnoj stolici, da će me zatvorit sa ljudima zaraženim od SIDE i dr. Najteže mi je bilo to kad su mi rekli da od moje poslušnosti zavisi bezbjednost moje porodice ".

Gračanin [efčet (1953):

"Dana 17. juna 1993. priveden sam iz škole u novopazarski MUP. Isti dan sam odveden u kraljevački zatvor. Svako veče me bude i izvode me iz ćelije. Tražili su da priznam što neznam. Bio sam vezan za radijator pored mene stalno su bila po dvojica. Jedan od njih me je udarao pesnicom u vrat i psovao tursku majku. Pošto sam mu rekao da nisam Turčin, opsovao mi je muslimansku majku! Posle toga sam dobio udarac nogom u predjelu stomaka i vrlo često prinuđivan da odgovaram na postavljena pitanja. Često su me tukli pendrekom po rukama pa je deo mojih modrica vidio i javni tužilac, Milonja Kaličanin. Pokušao sam da objasnim istražnom sudiji ali me on uopšte nije slušao. već je samo izdiktirao izjave koje su date isljednicima. Inspektorji DB su mi prijetili da moram da kažem isto i kod istražnog kao i kod njih. Radnica koja je bila kod istražnog, bila je i kod inspektora. Ona je isto prijetila da sve Muslimane treba pobiti. Jednu noć su me takođe uzeli kasno i pitali me: "Profesore, jesli li gledao film "Roki"?" - Ne znam, odgovorio sam im. - E sad ćeš da vidiš, odgovorili su mi. Zavezali su me, onda me šutirali uz čašicu alkohola i muziku.

[utirali su me tako da sam služio kao džak za boks i karate. To su radili i posle kad sam se žalio javnom tužiocu. Vjerovatno je on to njima rekao. Posle tih batina moje zdravstveno stanje se pogoršava. Počinjem da povraćam krv, gubim na težini. Dvije nedjelje sam se mučio a od zatvorskog ljekara sam dobijao samo buskopane. Posle dvije nedjelje zvali su ljekara. Doktor je izvadio krv i ostavio me i dalje u zatvoru. Sa 98 kila sam došao na 64 kg. Nisam mogao više. Rekao je da su rezultati krvi dobri i da ja simuliram. Za to vrijeme upravnik zatvora bio je na odmoru. Dana 18.08. prebačeni smo iz Kraljeva u novopazarski zatvor. Iz zatvora sam hitno brečan na hirurgiju u šok sobu gdje sam primio 11 boca infuzije i tri boce krvi. U bolnici sam se zadržao deset dana".

Alija Halilović (1945):

"Uhapšen sam 1. juna 1993. na radnom mestu u "Ukrasu" u 8,30. Po mene su došla dva inspektora i tri vozila sa milicionerima na raskrsnici u N. Pazaru blizu "Ukrasa" a ispitivan sam u SUP-u do 2,19 h kad sam odveden u Kraljevo. Sama pomisao na sve što se desilo i što sam doživio bolno me potresa. Oprostit mogu ali zaboravit ne. U samici sam proveo 29 dana. Prije davanja izjave istražnom sudiji imao sam sedam saslušanja a posle prve izjave još 15. Inspektori su o meni sačinili tri zapisnika. Neke sam potpisivao i posle nedjelju dana, tako da se dobro i ne sjećam, šta je sve u njima pisalo. Prije hapšenja nisu mi bile potrebne naočari ali sad jesu. Moja isleđivanja su bila slična drugim uz dosta prijetnje, vike, psovke, vrijeđanja ličnosti. Vjerovatno da bi inspektorji prikrili svoju nedovoljnu obrazovanost i demonstrirali silu. Mene nisu tukli i ne želim da im u tom smislu ništa dodam. Ali je jedan inspektor pronašao gori metod da me psihički slomi. Pitao me, koliko imam djece. Rekao sam dva sina i čerku. On je rekao:-Odlično. Znaš li kako prolaze djeca narodnih neprijatelja, u izgnanstvo ili kad pođu na fakultet mogu da padnu kroz prozor ili sa balkona. A u vojsci može da se desi zloupotreba stražarskog mjesta i da ti se sin vrati u drvenom kaputu. Bolje je bilo da me je tukao nego ovo što je rekao. Ja će u ovom strahu da ostanem i dalje. Postavljeni su nam krvave majice u kupatilu da mi razbijamo glavu čije su. A tuča je bilo u SUP-u skoro svako veče i to uvijek u sobama prema zatvoru. Mi nismo smjeli da reagujemo. Prvi su zatvorenici iz Kraljeva protestovali. Posle takvih tuča skoro da nije bilo spavanja. Ispitivali su me često noću. A naročito su se interesovali o tome šta znam o dr Sulejmanu Ugljaninu i šta znam o finansiranju Stranke. To je najčešće obrađivana tema. Nikad mi nijedan islednik nije pitao o sonovnoj poenti ove optužnice o otcepljenju od SRJ i formiranju samostalne države Sandžak. To sam prvi put vidio u optužnici".

Rifat Dupljak (1957):

"Dana 14. juna 1993. lišen sam slobode na radnom mjestu-Odjeljenje proizvodnje (pogon "Crvena zastava). Deset specijalaca je angažovano prilikom mog hapšenja.

Rekli su mi da ništa ne pokušavam da uradim. ako bi uradio kad sam lišen slobode što je više smiješno nego žalosno. Poveli su me na treći sprat u novopazarski SUP, zatim u DB. Pitali su me za neke šlepere oružja o čemu nisam imao pojma. Svezali su me za radijator. Ispitivanje je trajalo sve do 20h, a zatim su me bacili u kola onako svezanog i krenuli u Kraljevo. Pored mene je sjedio milicioner s uperenom puškom u moje lice kao i tri milicionera u kolima. Na putu prema Baljevcu zbog brze vožnje ja sam se pomjerio. Policajac koji me čuva udario me tako jako u predjelu bubrega i rekao mi ako se još jednom pomjerim da će mi sručiti rafal u glavu. U Kraljevu smo stigli posle 22 časa. Priređen mi je "doček". Napravljen je špalir policije (na trećem spratu). Prosuli su psovke kada sam prolazio između njih. Udarali me s leđa, sa strane i sprijeda. Uveli su me u neku prostoriju i vezali me za cijev radijatora. Odmah je počelo ispitivanje. Po prvi put sam čuo neke stvari, osim mog djelovanja u MZ. Sačinili su izjavu koju su mi podmetnuli da je potpišem. Na moje odbijanje, otvorili su vrata i prozore, a jedan me je tako udaio jako da sam udario glavom o zid. Izveo me je da se operem od krvi. Tom prilikom me je pokvasio po leđima, a zatim mi je rekao: Dupljak, ovaj papir je tvoja sloboda. Potpiši i biće sve u redu. Odbio sam da potpišem i tu ostao na promaju do 3h. zatim su došli i odveli me u samicu. Takva i slična tortura trajala je osam dana. Nakon osam dana potpisao sam izjavu koju su oni sačinili. Dolazio sam u teške trenutke. Isledni inspektor je držao pištolj uperen u moju glavu. Molio sam ga da prestanu sve te muke i da me ubiju. Dobijao sam odgovor: Ne Dupljak, moraš ispaštati polako i dugo. Pored fizičke smrti, svatio sam da postoji još jedna, psihička smrt koju sam ja doživio. Na ispitivanju u DB sam vođen 23 puta i danju i noću".

Hodžić (Zuhdije) Nedžib (1958):

"Sam način moga hapšenja je čisto kršenje ljudskih prava i čovjekovog dostojanstva. ne mogu da vjerujem da u jednoj demokratskoj državi hapsi čovjeka sa čistim policijskim dosijejem preko sto policajaca sa oklopnim vozilima. Policija je bila pod punom ratnom opremom kako su izlazili zauzimali su borbene položaje kao u Rambo filmovima. Za mene je angažovana i specijalna jedinica iz Pribroja i Vrnjačke banje a ja sam u kući bio sam sa ženom i djecom. Nakon privođenja MUP-u meni nije predočen razlog mog hapšenja. Cio dan sam proveo tu bez ikakvih pitanja da bih bio transportovan tek naveče u Kraljevo. Tamo sam bio smješten u prostorije MUP-a u DB, a onda bunker prostorije. S obzirom da mi nije bio predočen razlog hapšenja moglo se naslutiti da sam im bio veoma potreban za montažu optužnice. O putovanju da ne pričam. Smješten sam u samicu br. 1, gdje sam proveo 43 dana. Kako je bilo unutra ni to ne mogu da vam opišem, pa zato komandir kad bi došao da me izvede držao bi se za nos, govoreći, kako možete ovdje da živite. Napolju su bile velike vrućine, bez ventilacije, povezana sa kupatilom i WC. No pored toga ne mogu se požalit na korektnost upravnika zatvora i radnika zatvora. Nismo fizički maltretirani

od njih. Odatle sam izvođen skoro svaki dan sa rukama vezanim na leđima. U MUP obično bi čekao jedan isljednik i dva milicionera. Vodili su me onako vezanog uza stepenice u prostorije u koje sam ispitivan. Prostorija je bila okrenuta prema suncu. Uvijek bi bio vezan za radijator. Prvih dana su po mene dolazili svi isljednici DB, pa čak i sve žene koje su tu radile da vide, ko je taj čuveni Džipko iz Novog Pazara! Pri ispitivanju primjenjivane su sve moguće metode od fizičke torture, psihičkog djelovanja, obećanja, ucjena, podmetanja lažnih dokaza, papira. Prvih dana su isključivo koristili fizičku torturu. Ono što nisu mogli oni postići, radili su milicioneri. Bili su me palicama, nogama laktovima. Bio sam vezan. U tim unakrsnim razgovorima sa njima uvijek ih je bilo pet-šest. Podmetali su neke lažne papire ili neke podatke njima poznate koje su izrežirali. Pokušavao sam da dam jedan pravi ton. Međutim, nisam mogao sve je to montaža. Napomenuću da sam svo vrijeme dva i po mjeseca nonstop privođen i to najviše uveče".

Hodžić (Nedžiba) Zuhdija (1937) iz Novog Pazara:

"Tog jutra naselje Bukreš bilo je opkoljeno specijalcima. Bilo ih je 250 naoružanih ljudi sa oklopnim vozilima. Kada sam izašao onako bos u majici i tregerima da okopam krompire, video sam mnogo vojske oko moje kuće. Otvorio sam zaključanu kapiju od avlje i video čovjeka u civilu sa mnogo naoružanih ljudi. Rekao sam mu da povuče ljude oko kuće i da uzme dva čovjeka njegova, a ja će dvojicu komšija i neka pretresu cijelu kuću. Međutim, istog trenutka čim sam ja otvorio kapiju nekoliko se ljudi bacilo na mene, oborivši me dolje. Pao sam na beton, stavili su mi lisice na ruke i strpali me u kola. Majka je sve to gledala kako odvode mene, sina mi Nedžiba kao i drugog bolesnog sina Mehdiju. Razbili su dvoje vrata i sa drugog ulaza kuće uzeli mog brata Kema. U MUP-u su mi donijeli neki zapisnik da potpišem ne znajući šta piše na njemu, jer nisam imao kod sebe naočare, pa nisam mogao da vidim. U MUP sam video starijeg sina Nedžiba svezanog i pored njega pet policajaca. Kraljevački zatvor i prostorije DB pamtiću pamtiću do groba. Odveli su me sa lisicama na rukama u prizemlje. Tamo je čekao krupan, visok i relativno mald čovjek s osmijehom na licu. Poveo me je na treći sprat. Pošto su mi lisice bile pozadi, stavio mi ih je naprijed, da bi mogao da sjednem. Inspektorji DB su od mene tražili i ono što ja nisam znao i nisam mogao da prihvatom takve optužbe. Ali, sam "prihvatio" batine. Njih četvorica su se smenjivala i danju i noću. Kad bi se jedan umorio dođe drugi, pa treći... Bilo je milovanja, iznuđivanja, psovanja moje majke, turske i ne znam čije sve. Tukli su me dugačkim pendrecima (kao i kratkim) po leđima, rukama tabanima... Ruke su mi bile oduzete, nisam osjećao da su moje, nabrekle kao kvasac. Bilo je i davljenja za grlo. Nisu mi se predstavljali ko su. Mogu da ih opišem, a i prepoznao bi ih. To su bili ljudi iz DB. Nagovarali su me da priznam da mi je dao oružje sin Nedžib, pošto je on bio vozač (i telohranitelj) gospodina Sulejmana Ugljanina. Ali, ja to nisam mogao da prihvatom, pa sam i zbog toga bio maltretiran noću i danju. Povremeno bi dolazio

visoki gospodin 35-40 godina i upitao: da li sam "propjevalo", a zatim bi otišao. Imao sam utisak da je to neki rukovodilac u DB. Jednog dana počeli su mučenje od podne pa još cijelu noć. Jedan crni inspektor je otvorio prozor, bio je to treći sprat i rekao mi: nemoj slučajno da skočiš kroz prozor. Odgovorio sam mu - da neću, ukoliko me on ne baci. To isto veče kada me mlatio onim pendrekom po rukama, neko je jaukao u susjednoj sobi i čuo sam prilikom svakog jauka ono ha, ha... Nastavili su da me tuku samo da pristanem i da odem kod sina i da kažem njemu da mi je on dao oružje. Nisam htio da prihvatom takvo nedostojno ucjenjivanje, ali sam na kraju riješio da prihvatom. Govorili su mi: bolje je i za tebe i za sina, osloboдиće vas i nećete imati više problema. Računao sam da je to čovjek od riječi i da će moj sin biti oslobođen iz zatvora, a što se tiče mene to nije bilo važno. Nažalost, to nije bilo tako.

Odveli su me kod sina. Skinuli su mi lisice sa ruku. Bio je tamo onaj visoki koji me tukao, bio je tamo i onaj što me je davio za grlo, kao i onaj pedantni pun neke ironije. Moj sin Nedžib je sjedio na stolicu, jedna ruka mu je bila svezana za sto. Kad sam video mog sina svezanog, jasno mi je bilo da je to prevara. Sakrio sam ruku da ne primjeti. Rekao sam mu - Nedžibe, ovaj gospodin me je doveo da ti reknem nešto. To što je moje, moj je problem. Neka svako odgovara za sebe, ako imamo zašta. Jedan ne od onih inspektora uhvatio za rame i rekao mi - što ne govorиш onako kako smo se dogovorili. A drugi je rekao - neka se pozdrave. Rekao sam im - mi se ne pozdravljam tako, već sa alah imanet! Natjerali su me da mu pružim ruku. Dodirnuo sam ga s gornje strane ruke kako bi sakrio modrice i otekline. Sin mi je naglo iskrenuo ruku i video kakva mi je bila ruka. A ni on nije bio u boljem stanju od mene, možda i gorem. Tek su onda nastale teške muke. Odveli su me od sina. Onaj visoki stegao mi je ruku s liscicama tako da i danas imam ožiljak. Onaj treći skočio je i stegao me za grlo, stisnuo me uza zid. Zatim me je udarao nekim tupim predmetom po glavi. Ne znam koliko sam ležao u nesvjesnom stanju. Jedan me osvežio vodom. Ne znam ko je taj čovjek. drago bi mi bilo da znam njegovo ime. drugog dana su me ponovo ispitivali. Tražili su svašta da priznam. Ni treći dan nije bio bolji. Primio me je opet onaj crni dželat koji me ranije mučio. Više nisam znao koji je dan, koja noć. Ponovo me je tukao. Tražio je da kažem da je to oružje moga sina. Tukao me dva sata. Jedan je upao i pitao ga: je li "propjevalo"? Nije, odgovorio je dželat. Ušao je sa nekim papirom i rekao mi da čitam. Odgovorio sam mu da ne znam, nemam naočare. Rekao sam im, evo da vam vjerujem. I jedan od njih je počeo da čita. Ovo ti je izjava tvog sina, i ako je nešto nađeno kod oca to je moje, nije njegovo. Ali motka je opet "radila", bio sam iništen čovjek. Znam na kakve je muke bio moj sin, pa sam rekao da ne mogu to da prihvatom što mi montirate. Onaj dželat je počeo ponovo da me tuče. Tukao me je pendrekom, istjerao mi je vazduh a tukao me je i nogama. Ponovo mi je rekao - bolje je da prihvatom ono što smo ti mi naložili, bolje ti je zbog tvoje djece. Ja sam znao da to nije tačno, obećavali su mi praznu priču, kao navodno da će moj sin biti pušten. Znao sam da je to bila još jedna u nizu prevara. Zavikao je jedan: Takvu

izjavu moraš dati kod istražnog sudije. Uhvatio me za rame i sa dvojicom inspektora poveo dolje u neku sobu. Tamo su bila dva čovjeka i jedna žena. Prepoznao sam javnog tužioca, Kaličanina. Onaj što me je doveo stajao je iza mene ne znajući da je tu. Kod istražnog sudije morao sam to isto da kažem, jer su me trenirali dva sata od riječi do riječi da ne pogriješim. Pričaj nam o tom oružju, rekao je ironično i podsmješljivo. Rekao mi je da sjednem na fotelju. Ali pošto mi je pršljen na kičmi povrijeden, nisam mogao lijepo ni da sjednem. Rekao mi je da sam lijepo ispeglan i dotjeran, onako u čarapama, tregerima i majici. Osjećao sam se poniženim i uvrijedenim. Više sam volio smrtnu kaznu nego da ponovo odem u tu sobu u koju su me mučili. Potpisao sam izjavu koju su oni sačinili i nakalemili samo da mom sinu bude lakše. Sa potpisivanjem te izjave palo je sve i malo se stišalo. A ja od toga nemam ništa, jer to nije istina. Muka me natjerala da to učinim. Danas sve to pričam i ništa ne priznajem da je tako bilo".

Mirsad (Redžepa) Hodžić (1956):

"Tukli su mene i mog brata još u našoj kući, čim su nam stavili lisice na rukama. To se nastavilo u sjeničkom MUP-u. Neko je na vratima uletio i bacio se na mog brata, kao da vide najvećeg teroristu. Udarao je mog brata kao i drugi policajci, bila mu je pjena na ustima: Ja sam viknuo: Udaviste ga ljudi, jer je uhvatio džudo zahvat "za kragnu". Pokušao sam da se otmem onako sa lisicama, da ga spasim...Pustili su ga. Pjena mu je bila na ustima a oči iskolačene, tražio je vode mimikom. Nije imao glasa. Mene su priveli u Nikolinu kancelariju. - Dolijao si zeleni Arkane, rekao mi je. Nisam ja Arkan. On mi je zavalio šamar. Tražio sam da pođem u WC. Za čošak WC bila je grupa policajaca. Pao sam uza zid onako vezan i bespomoćan. Neko ih je odmakao od mene, rekavši: dobro je. Uveli su me u kancelariju kod Pende. Pitao sam ga, mogu li u WC, upišaću se. Na vratima WC-a jedan plavi milicioner zaletio se u trku i udario me u predjelu genitalija. Srećom, nije me pogodio na pravo mjesto. A da jeste ubio bi me na mrtvo. Kako sam pao oborio sam jednog policajca. Hodnik je bio pun policajaca, udarali su me nogama i palicama. Jaukao sam i krivio se od bolova. Neko mi je zabio cijev od puške u rame. Mislio sam da mi je otkinuta ruka. Neko mi je zabo nešto oštro pored kičme... Uveli su me ponovo kod Pende u kancelariju. Penda je počeo da me saslušava. Jedan mi je rekao policajac-nećeš zeleni odabde živ izlazit. Izvadio je nož iz automatske puške, prišao prema meni da me dohvati za kosu: "Zeleni Arkane, je li bolji nego tvoj", Penda je tom tipu odmahnuo rukom, i on je izašao. Penda mi je rekao: bolje je da mi pričaš ovdje sve kako je bilo i šta si radio, nego da te vodim u Novi Pazar. I on je izašao i izneo one zapisnike. U kancelariji je bilo trojica policajaca. Bio sam svezan uza zid. Tukli su me nogama i rukama. Psovali mi sve po spisku. Penda se ponovo vratio. Tako tri puta a možda i četiri puta je izlazio (ne sjećam se više) a za to vrijeme policajci su me tukli. Jedan crni se progurao iz hodnika i upao u kancelariju: "Joj Turčine, majku ti znaš li ti da sam ja danas došao s Pala. Na

Palama sam klapo Turke, znaš li da će i tebe sada da zakoljem, majku ti tvoju. Ličio mi je na jednog Zubera koji se takmičio u džudou s Pala. Bio je crn. A onda je uzviknuo: bježite, izlazite svi napolje. Ostala su 2-3 policajca. Jedan od njih je stupio u razgovor sa mnom i rekao da vježba karate kod mojeg bivšeg druga. Rekao sam mu - kakav si ti sportista kada udaraš vezanog čovjeka? -Ja te nisam ni pipnuo, a od ovijeh ne mogu da te branim. U novopazarskom MUP-u: Odveli su me gore kod nekog inspektora.

Vidio sam čovjeka koji mi je bio poznat. Bio je to Rosić. I on je mene poznavao iz studentskih dana. U početku je bio ljubazan. Na vratima je ušao jedan podebeli poicajac. Držao je nekoliko lisica na rulama, pogledao me i uzviknuo: šta hoćeš, što se okrećeš, iako se ja nisam mrdao sa stolice. Neko me je zapucao u leđa nogom. Pao sam zajedno sa stolicom. [utirali su me nogama kao krpu. Jedan je bio crn, visok. Znao je dobro karate. Vratio se Rosić i pitao: šta je ovo Mirsade? Znaš li ti da smo mi drugovi, sada niko ne smije da te bije. Ponovo me je ispitivao Rosić i ponovo izlazio. A ovi me ponovo tukli. Nisam se žalio više, video sam kakav mi je bio "drug" taj Rosić.

Dok smo putovali prema Kraljevu vezali su me duplim lisicama. U marici smo bili ja i moj brat i trojica policajaca. Brat je bio blijed kao krpa. Čim je ušao u maricu počeo je da povraća. Pitao sam ga šapatom, da li su ga bili. Klimnuo mi je glavom, zatim mi je rekao da ga je jedan udario kundakom u grudi, zato mi se povraća. Krkljač je. Stigli smo pred kraljevački zatvor. Kad sam izašao iz marice nisam mogao da se ispravim. - Ispravi se majku ti tvoju, prodra se onaj što me je tukao kod Rosića. Ne mogu, rekoh mu. On me je udario pesnicom. Priveli su nas na prijemo odeljenje. Policajac koji me tukao otisao je u drugu kancelariju. Tuako je mog brata kao i druge drugove iz Sjenice. Vratio se ponovo taj isti policajac, naslonio je cijev od puške na moje čelo. Bilo mi je svejedno. Odmah posle toga odveli su me iz samice (isto veče) u DB, radi ispitivanja. Vezali su me za radijator. Vodili su me svaki dan u DB. Jednom prilikom, sjećam se dali su mi keks i jogurt koji su mi donijeli moji iz Novog Pazara. Nagonili su me da brzo jedem, dok je na stolu bio veliki američki pendrek i drugi manji. Jedan od inspektora mi je rekao - požuri, nemamo više vremena, dok drugi - polako, ne morate da žurite. Bilo mi je svega dosta. Nije mi se jelo. zamolio sam ih da mi dozvole da se popnem na prozor, a zatim da u mene pucaju. Da se više ne iživljavaju nadamnom. Rekao sam da kažu da sam pokušao da pobegnem i da su zbog toga pucali u mene. Držao sam se za bubrege. Sve me je boljelo od batina. To veče su me ispitivali do kasno u noć. Nastavili su drugog dana. Stavili su mi ruke na stolicu a zatim rekli da raširim prste, da bi me jedan od tih inspektora udarao pendrekom po prstima. Treći dan su rekli da skinem patike i čarape da bi me udarali po tabanima, govoreći da će progovoriti. Sutradan sam otisao kod ljekara. rekao mi je da je to mala kilica, gdje mi je bio dren nakon operacije. Rekao mi je da to nije ništa što će mi biti. U kraljevačkom MUP-u, odnosno DB-u: Jedan od njih je izvukao fijoku i pitao me - da li su mi nekad bile genitalije u fijoci. Čitao mi je zakon, a zatim mi je rekao - danas

imaš 36 godina, kada izađeš iz zatvora imaćeš 46, nisi se oženio, nećeš imati djece i bolje je da nam sve ispričaš za Ugljanina".

Jakub (Asima) Hodžić (1931):

"Ni jedan zapisnik u DB-u u Kraljevu nisam pročitao. Kada sam tražio da dođe moj advokat, oni su odnijeli naručje pendreka i rekli mi - proberite kojeg ćete advokata da odaberete. Počeli su da se smiju. Nisu me tukli tada. Izašli su i ostao je samo jedan čovjek koji mi je rekao: ako mene pitaš priznaj sve, jer oni će dovesti tvog sina jedinca kojeg će tući pred tobom. [to će ti to. Ako je ovo pravna država sve će se to dokazati na sudu da nije tačno. Razmišljao sam da dignem ruku na sebe i da dokrajčim. Sjećam se, bio je ponedeljak. Dva dana ne bih mogao da ispričam o torturama koja je vršena, fizička i psihička nad mojim tijelom i dušom. Razmišljao sam kako da skratim muke i bolove o jednom trošku, ali sam se sjetio da sam Musliman i da takve stvari ne smijem da uradim. Odlučio sam da štrajkujem glađu. Odmah je došao upravnik kraljevačkog zatvora [arenac i pitao me šta to radim? Rekao sam mu da hoću da razgovaram sa njim u četiri oka. Pristao je. Pitao me - zašto štrajkujem glađu? svukao sam košulju i okrenuo leđa. Skinuo sam i pantalone. Čovjek je zanijemio kada je video "leopardovu" kožu učinjenu nasiljem. Zamolio sam upravnika da mi javi porodici kako bi angažovali mog advokata da dođe kod mene, koga još nisam video. Zamolio me da to ne činim i da ne štrajkujem glađu. Velika je procedura oko toga, komplikuješ nam probleme, ja nemam uslova da te ovdje hranim normalno, moraću da te vodim u CE-ZE ako nastaviš sa štrajkom. Opisivao mi je sve muke tako što se radi sa zatvorenicima. Rekao sam mu, kada dođu moji advokati tada ću prestati sa štrajkom glađu. Prošla su tri dana. Četvrti dan je bio petak. Upravnik me jepozvao i rekao mi da sam ja u kritičnom stanju i mora da me vodi u Beograd. Bile su tada velike vrućine, izgubio sam tečnost. Rekao sam mu da se nadam da će danas doći moj advokat i da me ne šalje u Beograd. Advokat nije došao. Došao mi je sin i kćerka i kada su vidjeli u kakvom su stanju, kćerka i kada su vidjeli u kakvom sam stanju, kćerka je plakala. Niko im nije javio za štrajk glađu. Negdje oko 18 h upravnik zatvora me pitao: šta ćemo? Ja sam rekao vodite me u Beograd. Zamolio me kao brata (jer smo istih godina) kunem ti se da ti se više neće dogoditi i donio mi je čašu vode koju sam popio. Za svih tih pet dana mog štrajka glađu, ljudi koji su bili sa mnom u zatvoru umotavalni su me u mokre čaršafe. Istog dana u 8 h naveče, bio je petak pozvali su me gore u DB. Tamo sam video Vladu čorbića iz Novog Pazara i još neke inspektore. Bilo ih je četvorica. Jedan se od njih zaletio i opalio mi dva šamara: "Evo ti štrajk glađu". Izašli su ostali, dok je ostao Čorbić kod mene. Pitao me zašto sam štrajkovao glađu? Ja sam i njemu skinuo košulju. Kad je video vidne tragove nasilja po mom tijelu izašao je vani i doveo daktilografkinju. Imao sam utisak da je gospodin Čorbić prekinuo tu svoju muku i od tada me niko više nije fizički maltretirao".

Adem Hasić (1970) iz Novog Pazara:

"Uhapšen sam 22. maja 1993. oko četiri sata. To je bilo takvo hapšenje kao da su hapsili nekog ratnog zločinca. Kuća je bila opkoljena. U kuću je ušlo 5-6 policajaca sa automatima na gotovs. Niko od njih nije rekao što su došli i šta traže. Nakon toga sam odveden u MUP u Novi Pazar. Tek su mi u MUP rekli što su vršili pretres i što su me priveli, jer traže oružje. Rekao sam im gdje je puška i oni su je uzeli. U novopazarskom MUP-u sam bio prestravljen. Nisam znao ni ko me saslušava ni ko me ispituje. Dvojica u civilu, trojica u uniformi nisu slušali što ja pričam. Psovali su me i prijetili, šamarali onako vezanog za radijator. Rekli su mi da će me odvesti u Beograd i da će me tamo strijeljati. Čitavo popodne do uveče ulazili su milicioneri i iživljavali se nadamnom od psovki do batina. U Kraljevo sam stigao polumrtav, jer nas je u džipu bilo 12 i zavezani smo bili bez vode. Vezali su nas u holu MUP-a, za ogradu. Bila je smjena pa smo bili izloženi psovjanju policajaca sve dok nas nisu odveli u zatvor. Iz zatvora su nas odveli na ispitivanje u 3 h noću. Tražio sam vode. Inspektor mi je rekao da mi je bolje bez vode što me svoje očekuje. Ispitivanja su trajala po cijelu dan (uz batine) pa i uveče. Stalno je bilo prisutno 5-6 policajaca i inspektora u kancelariji. Bili su me rukama, pjesnicama, pendrekom, šutirali nogama, psovali mi tursku majku, objašnjavali nam koji će rijeke da nas nose poklane. Svo vrijeme sam bio vezan za radijator ili stolicu. Jednom su uveli i kafe-kuvaricu i ona mi je ubacila štiklu u usta. Prijetila da će da mi polomi zube, pa će onako da me odvede i slika za ličnu kartu na kojoj će pisati da sam Srbin muslimanske vjere.

Zekirija Hajrović (1960) iz Tutina:

"Prvo što sam ušao kod istražnog sudije rekao je hop: evo ti deset godina robije. Istražni mi je rekao sjedi. Sjeo sam. - Znaš li ti šta si zaslужio da budeš obešen na centar grada. Ti si zaslужio da budeš zaklan. Taj ražanj si spremao za moju djecu. To su bile prve riječi istražnog sudije. [utio sam i gledao šta se to zbiva sa čovjekom. Pomislih, da je takav po prirodi impulsivan, mada na takve nikad nisam naletio. Prvo mi je uzeo generalije. Pita me - šta sam završio od škole? Kažem, Srednju građevinsku u Beogradu. On diktira daktilografkinji da san ja završio neku obuku u Beogradu! - Druže sudija, nisam ja završio obuku, kažem mu. A on meni ljutito - to je isto, kao škola kao obuka. U tom trenutku je ušao moj advokat, Ismet Kalić, sudija mu je viknuo: napolje! Advokat mu je rekao: čekaj, imam pravo po nekom članu. Ne znam koji je pomenuo. Sudija mu je odgovorio da nema pravo. A advokat je njemu rekao: Ja sam ga i ranije branio i ovdje prisustvovao. A sudija njemu: Znaš li ti koju bitangu braniš? Zatim je diktirao daktilografkinji da je kod mene dolazio Etemović i Fejzović, pa je ubacio u zapisnik da i čuvari spavaju. Rekao sam - gospodine sudija ja vam tu izjavu neću potpisati. Kaže on meni prstom - hoćeš, hoćeš i pokazao mi je rukom prema Kraljevu. Opet sam ga upozorio: neću vam to potpisati, džabe vam je. Otvorio je jednu crnu fasciklu u vezi pištolja i to prepisao. Ja sam ga opet upozorio i rekao mu: nemojte sudija to prepisivati iz MUP-a. A on meni - ama šta ja imam da

se objašnjavam kada si ti državni i narodni neprijatelj! To ti je što ti je a biće ti još. Prekini bitango, šta nećeš da potpišeš! Obratio se daktilografkinji i rekao joj: okriviljeni potpisuje zapisnik i ponudi mi da potpišem. Rekao sam mu da je to njegova izjava, potpisujte sami. A on meni - nećeš da potpišeš. Ne moraš, sutra ćeš otići u Kraljevo pa ćeš tamo propjevat kao ostala banda. Tamo ćeš biti šest mjeseci najmanje. Rekoh mu - sudija, vi ne shvatate da je takva moja izjava isto što i smrtna presuda. Poginuću bilo gdje da odem, ali ovakvu izjavu neću potpisati. -Pa i ne moraš, reče sudija i naredi ključarima da me odvedu. Moj advokat Kalić kaže mi - potpišite, ispravićemo to na sud. Ja sam ga pitao: može li da se to ispravi? On mi je rekao da može i tako sam ja potpisao tuđi zapisnik. U kraljevačkom zatvoru prilikom posjete moje supruge, majke i sestre, jedan od inspektora je rekao mojoj supruzi: žao mi je gdje nađoste tu bitangu i da ga uzmete. On ti nikada neće izaći iz zatvora. On ti je minirao Aerodrom u Sarajevu sa Ejupom Ganićem. Nakon mjesec dana uslijedila je peticija 136 radnika, iz mog preduzeća kako navodno ja nemam nikakve veze sa eksplozivom. Istražni sudija se draq na delegaciju koja je donijela peticiju: Napolje, jeste li vi njegova vojska i njegova banda. Ukoliko s mjesta ne odete sve će vas pohapsiti".

Asim Čačirović (1958) iz Novog Pazara:

"Ja sam morao da zadovoljim formu, jer su oni to tražili i rekli mi šta treba da kažem i da to potpišem u prostorijama DB-e. U prostorijama DB tukli su me palicama, pesnicama, nogama i šamarima. No, nisu najgore batine. Ima nešto gore. A gore je od batina kada su mi inspektorji govorili: znaš li gdje su ti djeca? Da li idu u školu, i da li će ići, to mi je bilo gore i teže od fizičkih tortura".

Jemsudin Kučević (1959) iz Tutina:

"U novopazarskom MUP-u sam saslušavan. Tamo nisam ništa konkretno da im kažem. Onda su me odveli u prostorije DB. Negdje oko 19h došao je Čorbić sa dvojicom, svi u civilu i donijeli su tri vrste palica. Vezan sam za radijator. Neizmjenično su me tukli po tabanima. To je trajalo otprilike po pola sata, da bi se mijenjali drugi i odmarali. Batine su se redale do 23h. Polivali su me vodom. Uključivali su mi struju, ja sam bio mokar. Na kraju su tražili da samo potpišem dvije rečenice i da odem kući. -Da je cjelokupne vojne formacije, krizne šabave, nabavke oružja kao i vježba u Turskoj izvedena po nalogu (i organizovana) Sulejmana Uglijanina. Ja sam odbio da to potpišem i sutradan su me prebacili u Kraljevo. U Kraljevu me je dočekalo desetak ljudi. Rekli su da je to odbor za moj "doček". Navodno, oni su već dobili informaciju iz Novog Pazara da sam ja "tvrd orah". Nisu me ništa u početku ispitivali. Tukli su me svi koliko ih ima, da sve priznam što me god budu pitali, bez razmišljanja. Tukli su me svim palicama koje su posjedovali. Ja dobro pamtim četiri vrste palica. Tukli su me nogama, udarali me glavom o zid. Ta

"predstava" je trajala do četiri časa ujutru. Nisu me ništa više pitali. A onda su opet progovorili. Tražili su da im kažem koja su sela naoružana u opštini Tutin? Rekao sam im da su sva sela naoružana-Dobrinje i Pape, to su srpska sela. Rekao sam im da je oružje transportovano kamionima. Oni su uporno tražili od mene da kažem koja su muslimanska sela naoružana. Ispitivanje je trajalo od 8 do 18h. Trpio sam sistematsko batinjanje. Mijenjali su se po dvojica a bilo ih je deset. To je mučenje trajalo do 3h. Koristili su duge, kratke, drvene, plastične palice. Uključivali su struju na osjetljivim zonama tijela. Prije toga su me polivali vodom. To je mučenje trajalo do jutra. Bio je to treći dan, nisu mi dali da jedem ni da pijem vode. Jedan me policajac udario unutrašnjim dijelom šake i izvalio mi vilcu. Nakon toga dali su mi hranu, ali mi ona nije trebala. Četvrti dan su me na isti način ispitivali sve do večeri. Posebno su se trudili što je najgore psihičkim (pored fizičkog) iscrpljivanjem. Govorili su nam da će nas osuditi na deset godina robije. Da će nam upropastiti porodicu. Ubjeđivali su me i govorili da su oni doveli Miloševića, i kada bude trebalo oni će ga smijeniti, a kamoli da nas Muslimane da ne unište. Sljedećeg dana rano u 6h iste metode iste batine i mučenje. Vezali su me za šipke. Jedan mi je čupao kosu, drugi udarao palicom a treći otvarao usta, četvrti prilazio motocangama, navodno da mi vadi zube. Odustali su kad sam im rekao da imam gornji kvaran zub a onda su pustili da me desetorica gaze. U nastavku su me opet tukli, slušajući muziku. Oni su to radili sa izuzetnim uživanjem. Rekao sam da su esesovci bili suptilniji, jer su slušali Vagnera a da su pali na Džeja, čiji je ritam bio vrlo brz i da su tako i batine išle. Žalio sam se zatvorskom ljekaru da u mokraći imam krvi, a on mi je rekao da su to prolazne teškoće i da to nije strašno. Poslednja "tačka" mog "ispitivanja" bili su "bubrezi". Donijeli su vreće sa pijeskom i nekoliko izjava izvjesnih mladića. U tom momentu bio sam više prevaren nego uplašen, ako neću da potpišem svoju, bar da potpišem nečiju tuđu izjavu tih trenutaka sam pristao da potpišem nečiju izjavu. Dan kasnije su tražili da ja potpišem sve što je taj momak naveo u izjavi i ja sam to uradio. To je bio najduži dan predaha, bez batina, i da su mi tih trenutaka rekli da sam ubio Kenedija, ja bih potpisao i takvu izjavu. Rekli su mi da ja ustvari nisam imao šta da sakrijem, jedino što sam ih provocirao. Rekli su da su od mene očekivali da prošire optužnicu "za stvaranje države Sandžak" i da im je takva optužnica veoma slaba. A ovi ljudi koji sjede na optuženičkoj klupi, ja sam posle njih 6 mjeseci uhapšen. Hodo Jakupović (koji je krhkog zdravstvenog stanja i kome je potrebna davno operacija) potreban im je kao rezervni major a ne kao čovjek koji je navodno napravio krivično djelo. Alija Halilović potreban im je iz više razloga: školovan je čovjek, jedan od najuglednijih ljudi u Novom Pazaru. Više puta su mi rekli da nisu zadovoljni optužnicom i da im je ona slaba i tanka, ali će je "poboljšati" nova grupa 25-rice iz Crne Gore gdje je uhapšeno kompletno rukovodstvo SDA.

OP[TINA PRIBOJ

Behudin Hodžić iz Priboja:

"Od 5. aprila 1992. godine iz Bosne je potekla rijeka izbjeglica. Dolazili su putevima, šumama na razne načine. Neki automobilima a neki samo sa zavežljajem u rukama. Zaustavljeni su se u selu. U našoj kući smješteno je njih tridesetoro. Slično je i u drugim kućama. U susprotonom pravcu, drumom ispod sela, kolona vojnih vozila sa vojnicima koji drže tri uzdignuta prsta. Dolinom Lima grmi od bjesomučne pucnjave. Ori se četnička pjesma. Ide "naša" vojska na našu Bosnu. Među nama i našim musafirima već danima vlada panika. Tješi nas što s našim komšijama Srbima održavamo dobre odnose. Oni nasštite i uvjeravaju da nam se ništa ružno neće desiti. Očevi nam zajedno rade u Priboju, djeca se školuju u Rudom. Izbjeglice odlaze dalje, ali dolaze drugi.

Tako sve do jeseni. Ja 15. septembra odlazim u Vojsku Jugoslavije. U kasarni nam zabranjeno da pratimo televiziju, a ja nekako saznajem da je iz radničkog autobusa u Sjeverinu izvršena otmica putnika. Zovem sve telefonske brojeve koje znam u Priboju, ali uspjevam da dobijem samo portira u "Poliesteru". Od njega ne dobijam tražene informacije, ali me obuzima slutnja. Poslije nekoliko dana pozivaju me moje starještine i saopštavaju mi da je u automobilu bio moj otac. Tješe me, govoreći da su oteti putnici smješteni i da će naša vlast učiniti sve da se ništa strašno ne desi. Nisu mi dozvolili da odem kući. Pustili su me tek u februaru 1993. Dolazim u Priboj i javljam se vojnom odsjeku. Ispred opštine nalazim jednog kapetana i vojno vozilo koje skoro svakodnevno prebacuje potrebne stvari i vojsku u Strmac. Ponadao sam se da ću kao vojnik i ja moći da se tim vozilom prebacim do Sjeverina. Jednim dijelom puta se mora preći preko teritorije Republike Srpske. Kapetan mi saopšti da ja ne mogu sa njima u to vozilo, jer mi kao Bošnjaku nije bezbjedno. Bio sam razočaran i osjećao sam se čudno. Pitao sam kako to da istu uniformu nosimo, istoj vojsci pripadamo, istu državu služimo, pa kapetanu bezbjedno a meni nije? Odlazim preko brda i šuma pješke. Za šest sahata pješačenja dolazim u Žitnice. Zatječem pustoš. Nema rođaka, nema komšija. Većina kuća prazna. Majka suze roni i svija mi ruke oko vrata. Od plaća ne možemo da dodemo do riječi. Ono komšija i rođaka što je ostalo opsjetljivo strahom. Baš tih dana, tu preko brda, desila se i ona otmica u [trpcima]. U kući nema brašna, ulja, šećera. Majka mi kahvu i čaj sladi medom. Svuda tuga i plač. Sve je drugačije. Bude mi se uspomene na baba, njegove dolaske sa posla i donošenje poklona. Morao sam opet da ostavim majku i odem u Vojsku. Tek sam po povratku u kasarnu počeo doživljavati traume, jer od nekih vojnika dobijam informacije kako me je babo navodno zvao telefonom. Odslužio sam vojsku i evo me sada sa majkom. O babu evo već skoro deset godina ne znamo ništa. Samo ono što smo znali ranije, ali to su uglavnom samo nagadanja i prepričavanja. Želimo da ostanemo ovdje. Ovo je naš dom. Teško se živi ali se mora. Ne vidim perspektivu, jer nemamo pomoći ni od koga.

Nema mlađih, nemate telefona nema ko ko da radi zemlju. Nema ni sa čim. Osamdeset posto Bošnjaka se iselilo. Ne vraća se niko".³

Ovo je i urađeno sračunato sa ciljem da se bošnjačko stanovništvo zastraši i iseli iz ovih krajeva. Država i vlas ne reaguju. Država i ne pokušava da riješi naš problem. Kao da se ništa nije ni dofodilo. Bili smo i ostali građani drugoga reda. Ohrabruje činjenica da je odnos komšija Srba prema nama vrlo korektan. Nađemo se zajedno u svakoj prilici. Popričamo, zaigramo fudbal, pomognemo jedni drugima. Organizator svih ovih zločina je državni vrh. Našu nesreću je prouzrokovala naša država. O svom zločinu sada čuti. Ne može ovaj zločin ostati nekažnjen. Nekad će neko progovoriti o tome. Ako ne progovori, zločin će se ponoviti. Taj strah od tog ponavljanja zločina, ljudi sprečava da se vrate. Umjesto istine država nam šalje neke misionare, koji traže da se učlanjujemo u neku partiju za koju nikad nismo čuli, a obećavaju da je to partija budućnosti. Lažnih obećanja je bilo dosta. Od države smo tražili da nam saopšti istinu o mom ocu, da mi kaže u čije ime je ovaj zločin izvršen".

Zubejda Mandal, majka otetog Alije Mandala iz Sjeverina:

"Otišao je na posao 22. oktobra prije skoro deset godina i još ga nema da se vратi. Ispratila sam ga tog jutra. Rekla sam mu: Alija, Alija čuvaj se! Dok je zamicao niz imanje doviknula sam mu: Alija, kupi dvije kesice bikarbonate jer ti baba muči želudac. Žurio je na autobus. Tri mjeseca nije išao na posao jer je bio na nekom plaćenom odsustvu. Radio je u FAP-u. Taj dan su iz Priboja poručili da se dijeli plata. Dušmani su sve isplanirali; da se taj dan u autobusu sabere što više muslimana. Dušmani ga odvedoše. Nikad se nije vratio. Od toga dana, oči svoje isplaka. Pričalo se svašta. Kažu da su mučetnici na Bijelim brdima odsjekli glavu. Kažu nije htio da pjeva četničke pjesme. Da mi ode u rat znala bi zašta glavu dade, a ovako prežaliti ne mogu. Od žalosti za njim preseli na ahiret i njegova žena. Mlada u 45-oj godini. Jadnica, do smrti je pričala kako joj Alija dolazi u san i stalno je maštala da je živ. Neki su lopovi zvali telefonom i tražili pare da nam vrate Aliju, ali je sve to bilo laž. Iza Alije ostade troje siročadi. Preživljava se nekako. Pomaže nam Bog. Da mi je samo saznati gdje su njegove kosti. Ko ga i zašto ubi. Saznaćemo i to jednog dana. Ako samo ja i moj Hamo poživimo do tada. Molim dragog Boga da nam se smiluje i poživi nas do tog časa."⁴

Dževad Koldžić (1979), sin otete Mevlide Hodžić:

"Bio sam sedmi razred kada se to dogodilo. Ne mogu da prepričavam sve ono što sam čuo da su mojoj majci uradili. Gorka i čemerna su to podsjećanja. Ja sam svjestan da ona nije više među živima. Ipak, niko nema pravo da mi uskrati nadu. Nadam se dać

³ Izjava data u "Sandžakim novinama", br. 226, Novi Pazar, 17.04.2002. godine

⁴ Izjava data u "Sandžakim novinama", br. 227, Novi Pazar, 24.4.2002. godine

ću jednog dana saznati ko su ti ljudi i kakvi su to ljudi koji su kidnapovali moju majku? Da im pogledam u lice i pitam ih – imaju li oni majku? Ne, oni nemaju majku, oni su zvjeri. Moje djetinjstvo je upropošćeno. Dok sam išao u školu nisam osjetio da me moji drugovi sažaljevaju. Pitao sam se u kakvom to svijetu ja živim. Završio sam osnovnu i srednju školu. Morao sam da radim teške poslove da bi se izdržavao. Odslužio sam vojsku baš u vrijeme bombardovanja. Stalno sam se pitao – kome ja to služim?

Nisam zaposlen, niti mi je ko pomogao, osim u humanitarnoj pomoći. Volim foto-aparat, pozivaju me na kojekakve fešte i od toga preživljavam. Jedna američka humanitarna organizacija mi je bila obećala nabaviti foto-aparat i kameru, ali obećanje nije ispunjeno.

Moja majka je bila pošla na posao. Radila je u "Dekorplastu". Od tog dana gubi joj se svaki trag. Ovaj zločin se nije mogao dogoditi bez znanja opštinskog rukovodstva i načelnika SUP-a. Da su htjeli, oni su mogli da spriječe zločin. Bilo je dovoljno sustići kamion i vratiti ljude. Oni nisu ni prstom mrdnuli. Bilo je dovoljno vremena. Postoji tu čitav lanac odgovornosti. Od vozača autobusa, rukovodstva "Rakete", opštinskog rukovodstva, policije i vojnih vlasti.

Umjesto da se naša pitanja rješavaju, mi doživljavamo pravu opsadu nekih novih političkih partija DOS-a, koji traže da postanemo njihovi članovi. Tih partija nije bilo kada su se nama događale ove stvari. Ja znam ko je naše probleme iznosio u javnost kome treba zahvaliti što su Bošnjaci u Priboju ostali.

Nedavno kod mene dođe Ekrem Hadžić, reče da je iz SDP-a, svašta mi obeća, traži da se učlanim u njegovu partiju i upiše me u spisak popisivača stanovnika. Od toga ne bi ništa, a mogao sam zaraditi 12.000 dinara i kupiti foto-aparat".

Rasim Pecikoza (1936), Milanovići - Strnca:

"Meni je kidnapovan sin Sead iz autobusa 22. oktobra 1992. godine. Bio je pošao na posao. Radio je u FAP-u. Bio je oženjen. Ima jedno dijete. O njemu ni do danas ne znam ništa. Spasio je dvoje srpske djece od topljenja u rijeci, ali opet za ovu državu nije bio dobar. Ne znam kome više da se obraćam. Očajan sam. Da sam ja ovih godina ono što sam nekad bio, ja bi bio i sudija i istražitelj. Ali ja sam sada sakarač i ne mogu ništa. Kada dođe voda do grla, onda čovjek gubi razum. Kako gledati ovu nepravdu? Znamo ljudе koji su ubijali i klali, a sada dobijaju stanove narodni su heroji i prave im se spomenici. I ova međunarodna zajednica je samo tome doprinijela. Tražim da se kaže istina o našoj djeci. Nisu nam zagarantovana ljudska prava i sloboda kretanja. Ako ovo hoće da bude država ovo, mora da ima i svoje zakone, ali ja vidim da ih nema. Kuća mi je zapaljena, imanje mi koriste Srbi bez ikakve naknade. Kao da je sve njihovo. Kako da se vratim u moje selo kad ja više nemam ništa. Moram da se vratim a nemam đe. I da hoću da se vratim ja kao pojedinac, ne smijem da se vratim. Trebalо bi da se vratimo svi odjednom i da nam se garantuje sloboda kretanja. Ima jedna muka

i nevolja među nama Bošnjacima. Svi pojedinačno idu u SUP i opštinu i tu traže svoja prava, nailaze na obećanja, ali od svega toga nema ništa. Nismo u stanju da se organizujemo i da svi grupno nešto ostvarimo. Niko neće da nam pomogne, da napravimo kuće i uvedemo struju".

Alija Džidić (1956) iz Rajčevića:

"Živio sam sa ženom, dvoje djece i majkom u selu Rajčevići, opštine Priboj. Radio sam u "Poliesteru" i svakodnevno odlazio na posao. Već početkom 1992. godine došla je vojska Jugoslavije u Krajčinoviće i od tog trenutka Bošnjaci se nisu osjećali sigurnim. Bilo je mnogo maltretiranja na graničnim prelazima. Poslije otmice putnika 22. oktobra 1992 god. Bošnjacima je bilo zabranjeno prelaziti preko teritorije B i H da bi došli do svojih sela u opštini Priboj. Sa porodicom sam se preselio u Priboj i našao privatni smjetaj 23. aprila 1993. god. mi je zapaljena kuća. Svoje imanje sam posjetio tek 1995. god i to putujući preko šuma 15 sati pješke. Zatekao sam zgarište kuće i opustošeno imanje. Pomoćni objekti obijeni i opljačkano je sve što se moglo odnijeti. Poslije dvije godine odnosno 1995. godine sam od Elektrodistribucije dobio račun da platim struju. Zbog toga sam izložen velikom maltretiranju kako bi dokazao da struju nisam potrošio, jer je izgorjela i kuća i strujomer. To je bio povod da mi SUP izda Uvjerjenje o spaljivanju kuće, u kojem između ostalog stoji da se za počinjocima pomenutog djela još traga. Ni do danas se ne zna ko je moju kuću zapalio, niti je ko vodio istragu. Od 1996. godine odlazim na moje imanje, ložim logorsku vatrnu na zgarištu moje kuće, tu spremam hranu, dok obređujem imanje. Pored vatre spavamo ja i moja supruga i tako sve do jeseni. Nemam nikakvih mogućnosti da napravimo kuću niti mi je država ili bilo ko drugi u tome pomagao. Opština o nama ne vodi računa, niti je bilo ko pokazao interesovanje za naš povratak. Još uvjek sam sa mojom porodicom podstanar u Priboju i odlazim u selo da obradujem svoje imanje. Odlazeći u selo svakodnevno sam nailazio na maltretiranje od strane lica u vojnim uniformama. Jednom takvom prilikom, dok su me legitimisali, reče jedan policajac: "Au, pogana ti imena, šta ćemo stobom sad!" Preplašio sam se, ali su me pustili. Želim da se vratim svojoj kući, ali za to vreme nema nikakvih mogućnosti. U međuvremenu mi je umrla majka, a uzroci njene smrti su maltretiranja koja je preživjela".

Zećira Alajbegović (1950) iz Priboja:

"Imam sina Ezedina od 21. godinu. Rođen je sa srčanom manom. Od rođenja je bolestan. Ima dokumenta sa dijagnozom "nervoza srca". Operisao je srčane zaliske. Dijete je razvedenih roditelja i zbog lošeg detinjstva problematična je osoba. Zbog svog ponašanja izložen je maltretiranju od strane policije. Više puta je pretučen od strane policije. Zbog premlaćivanja od strane policajca Ekrema Čelovića dobio je bruh. Zbog jednog teksta u "Sandžačkim novinama" izložen je još većem progonu. Potrebno mu je liječenje, ali ja za to nemam sredstva. Zbog bolesti je sklon kršenju javnog reda i mira, međutim policija umjesto da ga uputi na liječenje, upućuju ga u

zatvor. Osuđen je na 17 mjeseci zatvora i on prijeti da će izvršiti samoubistvo. Prijeti ako ode u zatvor, da će sam sebe zaklati. I ja sam bolesna, te ne znam šta će da radim".

Mehmed Bašić (1961) iz Rajčevića:

"Sa porodicom sam živio u Rajčevićima do 1992. godine. Zbog poznatih događaja preselio sam porodicu u Priboj. 1993. god., kuća mi je opljačkana, a 1. maja 1994. je zapaljena od strane nepoznatih počinilaca. Moje imanje je opustošeno, a 1997. kroz moju najbolju livadu prokopan kanal u koji je položeno telefonsko kablo za srpske kuće, a da mene niko nije upitao. Radio sam u FAP-u a 1999. sam izgubio posao, jer sam se plašio za porodicu a kada je počelo bombardovanje i preselio u Sarajevo. Izgubio sam posao, kuću i sve što sam imao. Vratio bi se u selo, ali nemam gdje. Radim najteže fizičke poslove da bi prehranio svoju porodicu".

Temina Dedović (1961) iz Sastavaka:

"Živjela sam u selu Batkovići, Međurečje, opština Priboj, sa majkom, bratom i kćerkom od 6 godina. 1993. godine, 8 februara, majka izašla iz kuće da nahrani konja kako bi otisla u Sastovce da kupim brašna i dotjera na konju. Vratila se odmah u kuću i rekla nam: evo ti naše brašno, da vidite koja je vojska oko kuće. Kuća je bila potpuno opkoljena. Utrčali su u kuću i odmah nas počeli tući. Tukli su nas nogama, rukama, puškama, uzimali su sa šporeta vrelu vodu i posipali po nama. Bila je to vojska u šarenim uniformama i bilo ih je tridesetak njih koji je ušlo u našu kuću. Uzimali su iz kuće sva što im se svidjelo. Uzeli su kasetofon, a u moje majke u džepu od kaputa i uzeli sve što je imala novca koji je bila pripremila za kupovinu brašna i drugih namirnica. Uzeli su cigare, kahvu, dječji keks. Razbili su staklo od vitrine. U mojoj kući se zatekao amidža Nedžib i strina Uma. Njih su tukli, amidžu pesnicom u lice tako da je sav bio u krvi, a strinu pesnicom u oko tako da su joj oko zatvorili. Uzeli su im sav novac, imao je novca jer je prodao kravu. Dio od ove grupe vojnika je ostao u mojoj kući pljačkajući, a drugi dio otisao u kuću Mehmeda i Sabrije Dedovića. U Mehmedovu kuću uzeli su 200 DM i izvjesnu sumu u dinarima. Uzeli su mu i kasetofon. Stavili su mu glavu na drvenu stolicu (štokrnju) i htjeli da mu odsjeku glavu. Rekli su da će ga zaklati i odvući na bosansku teritoriju koja je bila udaljena oko 200 metara. Pitali su ga gdje su mu sinovi i govorili su mu: "Mehmede, ti si dobar čovek, tamo smo ti sina ubili na onom brdu. Mehmedovož ženi Ramizi i Lutvovož ženi Zemki, koje su otjerali pred štalu, natjerali su da skinu dimije i pipali ih po tјelu tražeći pare. Radi se o ženama oko 70 godina života. Sabriju Dedović su tukli i on je zapomagao i tražio pomoć. Ubacili su ga u svježe iskopanu rupu za električni stub i htjeli da ga živog zakopaju. Gazili su ga nogama i slomili mu tri rebra. Onesvestio se, a kada je došao sebi dali su mu upaljač i tjerali da zapali svoju kuću, štalu i sijeno. Poslije dva-tri sata pošao je ka mojoj kući pomažući se štapom. Ispričao nam je šta su

od njega uradili. Dok je vojska tukla nas Bošnjake, iznenada je naišao komšija Srbin, Ljube Ješić, koji je bio pošao u šumu po drva. nosio je sjekiru i uplašio se kad je video vojsku. Rekli su mu: Dobar dan, jesli li ti to došao da braniš muslimane. On je rekao da je pošao za drva, a oni su mu naredili da baci sjekiru što je on i učinio. Naredili su mu da digne ruke uvis, a onda su ga odveli i usput maltretirali. Od moje majke su tražili da zapali svoju kuću, što je ona odbila. Pitali su je: „baba, možešli pozнати ко ти je uzeo pare.“ Poslije, oko 4 sahata, nakon što su sve u selu preturili i kuće opljačkali, otišli su u Sastavke. Mi smo to veče prespavali u šumi iako je bio snijeg i hladno. Prije večeri komšija Ljubo je iz svoje kuće donio brašna, jer je znao da mi nemamo, i da nam je vojska opljačkala sve pare. Ujutru sam ja i moja kćerka i Sabrija, koji je cijelu noć krvario, krenuli preko šuma za Priboj. Morali smo brdima oko 30 kilometara po snijegu pješačiti do Priboja. Majka i ostale komšije su ostali, jer nisu znali šta će sa stokom. Putovali smo cijeli dan od jutra do mraka. Sabrija je odmah otišao u bolnicu gdje mu je konstantovan lom 3 rebra. Nije smio da ostane u bolnici, jer nije imao povjerenja u ljekare. Bolovao je dvije godine, ležeći u postelji, nakon čega je od posljedica premlaćivanja umro. Mehmed Dedović je od posljedica premlaćivanja i straha, u roku 15 dana dobio tri infrakta, a nakon četiri mjeseca umro. Ja sam se sa kćerkom smjestila kod brata u Priboju i tu ostala 15 dana. Otišla sam potom u crveni krst da tražim pomoć. Verica Radović me je pitala da li sam bolesna, jer se to vidjelo i na meni. Rekla sam da jesam. Pozvala je jednog doktora da me pregleda, a zatim sam upućena u bolnicu. Za moju kćerku je dala humanitarnu pomoć. U bolnici u Priboju, što i u Užicama bila sam dva mjeseca. Bolnica je tražila da platim troškove, a ja nisam imala ni dinara, niti zdravstvenu knjižicu. Otišla sam u Centar za socijalni rad i tražila knjižicu za mene i dijete i da plate bolničke troškove. Platili su troškove, ali sam morala da dam 60 ari zemlje pod hipoteku, da bi primala pomoć kako bi mogla prehranjivati sebe i dijete. Tu pomoć primam i danas koja iznosi 1500 dinara, i to su jedini prihodi koje imam. Verica Radović mi je redovno davala humanitarna pomoć. O premlaćivanju od strane vojske, obratili smo se SDA, a ona je obavijestila SUP. Policija je dolazila u selo uzela izjave od komšija koji su ostali u selu i na tome se završilo. U septembru 1995. na ratištu u BiH poginuo je komšija Grabović. U selu su bile samo još moja majka, Zemka, Ramiza Dedović, Iza Uzuvić i Zejna Bešlić. Za osvetu zbog pogibije Grabovića, u naše kuće ispaljen veliki broj metaka, kuća Akifa Dedovića i [efika su zapaljene, a po selu su padale granate. I ove četiri žene su bile prisiljene da napuste. Napustile su selo u prisustvu priboske policije koji su rekli da ne mogu garantovati sigurnost življjenja u selu. U maju 1996 u selu su se vratile jedino moja majka, Ramiza i Iza. To su i danas, ove 2002. jedini stanovnici sela. Prije rata u Betkovićima je bilo naseljeno 50 bošnjačkih kuća. Većina od njih je zapaljena, sve su opljačkane a zapaljena je i džamija. Prije svih ovih događaja mještani su od aprila 1992. spavali po šumama“.

Jelović Selman i Sulejman iz Priboja:

"Uveče između 31. avgusta i 1. septembra 1995. godine sjedeli smo u našoj kući otac, majka, ja i brat. Kod nas su još sjedili te noći i Kadić Muharem, njegova supruga Hana, Risović Ismeta, Sarač [ahza i njeno malo dijete, [ebo Hasnija i [ebo Fatima. Svi osim porodice [ebo su otišli kući oko pola jedanaest, a moj brat je još prije toga otišao na spavanje. Oko petnaest do dvanaest su [ebi otišli kući, a oni stanuju kod nas u našoj staroj kući. Ja sam pošao na spavanje i čuo sam da lupaju vrata na ploči koja vode u staru kuću gdje žive [ebi. Majka je potrčala da otvori a ja sam skočio da iz kreveta. Tada su [ebo Hasnija, Hankija i Fatima uletele u našu kuću vrišteći i govoreći da im je neko uzeo novac. Na pitanje moje majke šta se dogodilo one su odgovorile da su im bila obijena ulazna vrata i da im je nestalo iz tašne 1.200 maraka. Moj otac je rekao da odmah nazove miliciju. Pošto sam okrenuo broj javio se jedan dežurni milicioner. Prvo me je pitao odakle zovem i kako je moje ime. Rekao je da je sve u redu da ništa ne diramo i da će onii odmah doći. Kada sam izašao na ploču stigla su dva milicionera. Jedan je bio milicioner Sarač a drugog nisam poznavao. Pogledali su kuću i rekli da se odmah vraćaju. Mi smo svi ostali čekajući pred vratima. Kad su se vratili pitali su oca da podemo ja i brat da damo izjavu. Otac se je složio a majka je otišla da probudi brata. Tada su nas poveli da damo izjavu. Prvo su rekli da podemo do ispod kuće a zatim su rekli da odatle podemo do auta. Mi smo sjeli na zadnja sjedišta a milicioneri na prednja. Tada su počeli da viču na nas i izričito su zahtjevali da priznamo da smo mi uzeli taj novac. Mi smo govorili da ne znamo ništa o tome, a milicioner Sarač nas je povezao u stanicu počelo je pojedinačno ispitivanje. Prvo su pozvali mene a moj brat je ostao u hodniku. Kada sam ušao u dežurnu sobu video sam još dva milicionera. Jedan znam da se preziva Popović a drugog nisam poznavao. Rekli su mi da stanem uza zid do vrata. Tada su počeli da me ispituju gdje sam bio cijeli dan. Ja sam im sve ispričao, ali su oni zahtjevali da im ispričam opet. Kada sam počeo da pričam Sarač je izašao i posle petnaest minuta vratio se sa milicionerom koji je bio sa njim u patroli. Kada sam po drugi put ispričao gdje sam bio cijeli dan, tražili su to isto još dva puta da ispričam. Pod depresijom zamijenio sam redosled imena naroda koji je te noći bio kod mene. Tada me je milicioner Popović uhvatio za ruku i rekao da lažem uz psovku "da mi mater". Onda je milicioner koji je bio sa Saračem u patroli počeo da viče da moram da priznam gdje su pare i gdje sam ih sakrio. Izvadio je dva pendreka jedan crn, jedan bijeli i pitao me kojim će da me tuče a kojim će da mi majku. Ja sam rekao ni jednim jer nisam ništa kriv. Rekao mi je da sam slobodan i da idem. Ja sam pitao jeli da idem kući a milicioner Popović rekao da kući neću otići živ. Ja sam izašao i sjeo na hodnik a onda su uveli mog brata. Svi milicioneri osim Popovića su izašli. Isto ga je ispitivao i natjeravao da prizna gdje je novac i da ga je on uzeo. Pitao ga je jeli osuđivan. Brat je rekao da je osuđivan zbog tuče u Zabrdju a on je skočio da ga šamara i tjerao ga da prizna da mrzi Srbe zbog slučaja u Zabrdju. Tada su mu rekli da izade a pozvali mene da uđem. Popović je

počeo da viče na mene tjerajući me da kažem jeli moj brat bio osuđivan. Ja od straha nisam mogao da se sjetim a on je rekao da će me ubiti. Onda me tjerao da priznam da je moj brat uzeo te pare. Rekli su mi da izadem i pozvali moga brata. Njega su tjerali da kaže da sam ja uzeo taj novac. Rekao je da nisam i da on nezna ništa o tim parama, tada je milicioner Sarač skočio i udario ga pendrekom po lijevoj ruci. Rekli su mu da izade i čeka. U tom momentu je došla Hasnija [ebo govoreći da je našla pare i da nas puste jer ona nije rekla da sumnja u nas. Rekli su joj da ide kući i da doneše pare. Po njenom dolasku došao je inspektor Andžić. Brata su ponovo pozvali i Popović je počeo da ga šamara uz pitanje gde naša majka drži pare. Brat je rekao da nezna a on ga je pitao otkud ti patike i lančić. Brat je rekao da sve što traži majka kupi. Tada mu je stavio ruke na grudi i počeo da ga gura o zid. Tako ga je gurao deset, petnaest puta, a kada je brat pao on ga je počeo šamarati i udarati nogama u predjelu bubrega. Zatim je uzeo pištolj stavio mu pod vrat i reko da će ga ubiti pred svima. Ja sam bio u hodniku i čuo sam kako su ga tukli. Tada su ga izveli bio je sav uplakan. Onda je mene pozvao inspektor Andžić. Pitao me gdje su pare, ja sam rekao da ne znam. Onda mi je naredio da izvadim sve iz džepova što sam i uradio. Zatim mi je naredio da skinem patike, i on je uzeo da pregleda. Kasnije mi je vratio patike i kada sam ih obuvao primjetio sam da je desna patika iznutra pocijepana. Kada sam izašao došla je [ebo Hasnija i rekla da je donijela pare. Rekli su joj da pričeka a uveli su moga brata. Inspektor mu je rekao da kaže gdje je sakrio pare i da ih da njemu pa će ih on pri sledećem pretresu nekako poturiti. Kada je rekao da nezna gdje su pare pretresli su ga i skinuli do donjeg veša. Tada su ga poslali u hodnik i pozvali su [ebo Hasniju da uđe. Izašao je milicioner Popović i počeo da se dere na mog brata da je u pravu i da brat mora da prizna. Ja sam tada ustao i rekao pa mora priznati kad ga tučete. On je priletio i rekao da me ništa nije pitao. Uhvatio me je za uho i ošamario i gadao me je glavom o zid. Tada je izašla Hasnija [ebo a nama su rekli da uđemo obadva. Kada smo ušli on nas je još jednom pitao gdje smo ostavili pare. Na naš odgovor da ih nismo uzeli rekao nam je da idemo kući i da dođemo sutra u deset časova. Kada smo došli kući majka nas je pitala jesu li vas tukli. Kada sam joj rekao da jesu ona je sa ocem otišla u SUP. Pitala je dežurnog ko je ovde Popović i ko je tukao njenu djecu. On je rekao da je on Popović ali da nezna ni o kakvoj tući ni o kakvoj djeci. Tada je majka rekla da će izvaditi ljekarsko uvjerenje ali je on rekao da ga nema kome odnijeti jer je on vlast. Kada smo otišli sjutradan u deset sa nama je pošao i otac. Prvo su uveli [ebo Hasniju pa mog oca. Poslije razgovora sa njima inspektor Andžić je izašao i reko da je bila greška i da je milicija nepravedno postupila uz što se izvinjavao.. Moj otac je rekao da nemože prihvati izvinjenje i da može stati na ovome pa je pitao Andžića kome da se obrati za ovo odnosno kome da se žali. On je rekao da se žali njihovim predpostavljenim. Našao je komandira Božovića. Na priču o celom događaju rekao je da se dostavi pismena izjava nas što i činimo."

OP[TINA PRIJEPOLJE

Himzo Kamberović (1952) iz Zaluga:

"Dana 17. februara 1994. oko 13 sati, došli su inspektori DB, Kijenović Milutin i Pejović sa dvojicom policajaca od kojih je jedan komšija Milošević. Pozvali su me na vrata a ja sam bio sa porodicom i taštom koji su bili izbjeglice iz BiH. Predstavili su se i tražili da i predam oružje - dugu cijev za koju su rekli da imaju precizne podatke. Odgovorio sam da nemam, a oni su rekli da moraju da pretresu kuću. Rekao sam da budu pažljivi prema starcu i starici, jer su srčani bolesnici i preživjeli su torture. Ušli su u sobu i naredili da se niko ne pomjera. Počeli su sa pretresom. Sve su prevrnuli, ali nisu ništa našli. Pitali su za ključ od bratove kuće i pitali da li tamo držim oružje. Ponio sam im ključ, ali nisu pretresali. Uzeli su mi porodičnu kasetu i potvrde o naplaćivanju članarine za Islamsku zajednicu i pri tom me optužili da finansiram arapsku školu. Uzeli su dječje radove (pismeni sastav "Na Drini Juprija") i moj pasoš. Dok sam izlazio na vrata, rekli su da pođem sa njima u SUP, da potpišem zapisnik. Ja sam pošao. Kad smo stigli u SUP, uveli su me u kancelariju na čijim vratima je pisalo inspektor za privredni kriminal. Tu su me počeli isleđivati. Pitali su me koga imam u Sarajevo, kakve kontakte imam sa rođacima u Sarajevu i ostalom rođbinom koja živi u B i H. pitali su da li učesvju u borbi i da li im šaljem humanitarnu pomoć. Rekao sam da šaljem pomoć, a da li su vojno angažovani, to mi nije poznato. Pitali su me ko puca po Zalugu, ko poslednje oružje od Bošnjaka. Neka bošnjačka imena su spomenuli kao primjer Nedžiba Hajdarevića. Pitali su ko mu dolazi, ko se druži sa njim. Pitali su Sadikoviće, kako ih poznajem i kakvo oružje imaju. Rekao sam da su mi rođaci i da nemam saznanje da posjeduju oružje. Tjerali su da nabrojam imena članova izvršnog odbora SDA. Bio sam angažovan u redarskoj službi SDA i to im je povod da me optuže da mi je oružje dao [efko Sadiković, koji je po njihovom iskazu bio komandir obezbeđenja. Rekao sam da SDA nema oružje, da se time niko ne bori, a da javne skupove SDA obezbeđuje policija. Rekao sam da ni ja niti moji partijski drugovi ne radimo sa oružjem. Poslije dva časa prebačen sam u sobu na čijim je vratima pisalo-vode sektora. Preveo me je Milutin Kijunović. Odmah je počelo fizičko maltretiranje. Naredili su mi da se izujem, da naopako sjednem na stolicu a da ruke prebacim preko naslonjača. Na meni je bila železnička jakna. Nju su mi prebacili preko glave. Dvojica su me držali jedan je tukao po tabanima. Tjerali su me da brojim udarce. Kada bi od bola zastao, tjerali su me ponovo. Dok sam se otimao, oni bi se povremeno smjenjivali. Kad više nisam imao snage oni bi nastavili po rukama, kablom prečnika 10mm dužine 80cm. Inspektor Kijunović je naredio Ratomiru Dučiću da donese kantu sa vodom. On je donio s vodom kantu od 20l koja služi za pranje podova. Naredili su mi da stavim ruke i noge u kantu, a on je izašao. Dučić, Stanko Bezarević, Puzović Nenad i Dimić i Mile Cvijović, ali me ova poslednja dvojica nisu tukli, već samo isleđivali. Pošto sam počeo da malaksavam i gubim zrak, oni su pojačavali ritam i govorili: govori gde ti je puška, ko puca po Zalugu. Zašto ideš u đamiju i razna druga

pitanja. Pitali su istovremeno sva petorica, tako da ja nisam znao šta je ko pitao. Nisam više imao snage da bilo šta govorim. Isterali su me u hodnik, a u tu prostoriju su uveli Kasima Hajdarevića. Nakon kraćeg vremena su se iz kancelarije čulijaući: ah, majko, -ubijte me, nemojte me patiti, ja nemam oružje! Poslije, otprilike pola sahata, njega su izbacili, jedva se kretao. Uveli su ponovo mene. Laković Momir mi je naredio da pružim ruke i počeo ponovo tući po rukama istim onim kablom. Jakna mi je štitila ruku sve do dlanova, ali je on naredio da je skinem i naredio da mu priđem. Prilikom prilaženju me je obema rukama, stisnutim pesnicom udario po ušima. Počeo sam da padam a digao me Nenad Puzović. Dok sam se ispravljaо, Ratomir Dučić me je udario nogom u grudi. Onda mi je Laković naredio da skupim prste obje ruke, a on me onim kablom udarao po noktima. Kasnije su nokti poplavili. Psovali su mi tursku majku, govorili da nas treba protjerati u Anadoliju, da nama treba [ešelj. Pitali su gde ti je predsjednik Suljo. Ove torture su trajale pola sahata a suđenje je trajalo do 22 sata. U 21:30h je ušao inspektor Bezarević Stanko. Prišao mi je i rekao: „Stanite, ajde daj mi tu pušku i neće te više niko dirati.“ Ponudio mi je stolicu da sjednem. Bio sam iznemogao i tihim glasom sam rekao: „nemam pušku.“ Opsovao mi je božju majku, ošamario. Izgubio sam ravnotežu i počeo padati iz stolice. Na suprotnoj strani je sjedio Dučić i udarcem noge vratio me u stolicu. Naredio je: „udrite ga kad neće da priča“, zatim je izašao. Oni su nastavili da me tuku. Osjećao sam se gore. Gubio sam zrak, imao otežano disanje, a oni su govorili, gotovo je priznati, - udri ga! To je trajalo do 22 časa. Tada su me premjestili u drugu kancelariju, zajedno sa Hajdarevićem. Tu je pored nas bio policajac do sedam sati ujutru. Tada smo izbačeni u hodnik. Toga dana je dolazio Zoran Lilić u Prijepolje i policija su spremila za obezbeđenje. Dok su prolazili pod punim naoružanjem, Laković mi je rekao: Ima li šta novo, Kambere? Još tri dana si ovdje, priznaćeš da jebeš majku, biće ti mekša leđa od trbuna. U 8h su nas pozvali inspektori DB, Kečević Rasim i Kijunović Milutin, Ljujić, i jedan iz Užica kome ne znam ime, a koji je vjerovatno bio komandir. Pitali su me: gdje mi je puška, ko puca po Zalugu. [ta radim u džamiji, šta se dogovaramo, šta Sadikovići imaju od naoružanja, de je Suljo, čujem li se sa [efkom, šta je sa članovima izvršnog odbora SDA, koji su izbjegli u inostransvo, de mi je grupa kojom sam rukovodio koja služi za tihu likvidaciju određenih lica, šta sam htio da uradim od bazena za vodu. Prvi put sam čuo za takve stvari pa sam sve negirao. Uzvratili su mi da će me odvesti Foču, da nikada slobodu neću vidjeti. Davali mi telefon da zovem suprugu da mi donese veš, jer ostajem u zatvoru. Rekao sam pozovite je vi. Rekli su mi da više nikada neću raditi na železnici, da sam neprijatelj ove države, našto sam ja rekao da druge države nemam i da sam ja bolji prijatelj ovoj državi nego oni. Istjerivali su me su rječima: marš napolje, sačekaj na hodniku. Nakon nekog vremena su ponovo pozivali i nastavili po istom metodu sve do 12 sati. Tada su nas pustili kući i naredili da se u ponedeljak ponovo javimo jer je tog dana bio petak. U subotu sam se javio doktoru Nukoviću koji mi je ukazao ljekarsku pomoć i dao uput da vadim nalaze za lekarsko uverenje. U

ponedeljak sam povadio nalaze i javio se u SUP. Oni su već znali da sam bio kod doktora, ali su i pitali. Poslije kraćeg maltretiranja su rekli da lekarsko uvjerenje donesem njima. Istjerali su me napolje i rekli da sačekam. Poslije kraćeg vremena izašao je inspektor Kečević i odveo u jednu kancelariju, gdje smo bili ja i on sami. Punidio mi je da radim za SDB, jer, kao je rekao, mogu dobro da im pomognem. Reko sam da ja nemam ništa da oduzmem ni da dodam na ono što sam već rekao. Toga dana su me držali do 14:30h a zatim pustili kući. Rekli su da sjutra donesem lekarsko uvjerenje i podatke o oružju. U utorak sam izvadio ljekarsko uvjerenje, poveo suprugu sa sobom, fotokopirao lekarsko, original dao supruzi sa upustvom da, ga nikom ne pokazuje i ne preda. Kopiju sam odnio u SUP. Kada sam ušao u kancelariju SDB-ea, pred njima je stajao neki spisak. Kasnije sam vidio da su to komšije koje su dolazili da me obiđu poslije povratka sa torture. Tražili su da nabrojam ta imena. Pitali su zašto su dolazili? Rekao sam da su došli da me obiđu kao bolesnika i da vide šta i njih čeka. A oni su rekli: ne oni su došli da vide da ih nisi izdao. To je rekao Ljujić, koji se najviše isticao drskošću. Pregladali su ljekarsko uvjerenje i insistirali da im predam original. Ja sam rekao da sam ga predao advokatu. Tražili su ime advokata, ali sam ja rekao da će ga upoznati u sudu. Prijetili su da suda neću vidjeti, već odmah ići u zatvor. Ja sam rekao: "Vi radite svoj posao, a ja ču moj". Istjerali su me napolje, i rekli da sačekam u hodniku. Oko 12 sati su me ponovo zvali i inspektor Kijunović mi je rekao da idem kući, ali da ćemo se ponovo vidjeti. Rekao sam hoćemo, ako budeš imao obraza, da se gledamo. Stari naši su kumovi, a moj brat je tvome dedu [oru Kijenoviću] dao krv i spasio život, a ti si moj život uništio." 8. marta sam otišao u bolnicu u Prijepolje na odeljenje gdje mi je ustanovljen dijabetis, koji sam dobio zbog torture. Tako piše u otpusnoj listi. Zadržan do 31. marta. Zbog nemogućnosti praćenju šećera upućen sam u Beograd. Tu sam proveo 50 dana. Odmah sam podvrgnut operaciji bubrega. U bolnici u Beogradu posjetila me Antonela Riha iz Fonda za humanitarno pravo, kojoj sam dao izjavu koja je ušla u izvještaj Fonda. U aprilu (3 ili 4) advokat Esad Duljević iz Novog Pazara je podnio, u moje ime privatnu tužbu Opštinskom sudu u Prijepolju protiv pripadnika MUP-a: Božarević Stanka, Laketić Momira, Puzović N. i Dučić N.. Dok sam bio u Beogradu, dao sam punomoć FHP da mi angažuje zastupnika. Istražni sudija u Prijepolju Petrović Zoran nas je saslušao 16.05.1997g. Sa obzirom da se radi o teškim telesnim povredama, podneto je predato Okružnom tužilaštvu u Užicu. Okružno tužilaštvo je 31. maja 2000. podnijelo krivičnu prijavu protiv imenovanih. Predmet je ležao sve do 29. aprila 2002. kada je zakazan javni pretres. Broj predmeta je: K.T. 146/97-čl. 65-st. 2".

Dodatak: "Dana 27. marta 1994. došao je policajac sa kolima pred kuću Kadrije Beganovića, gdje sam se i ja zatekao. Poveo je mene i Kadriju da damo pismenu izjavu inspektorima iz Vlade Srbije po pitanju tortura. Bilo je oko 14 sati. Doveli su nas u hodnik, a zatim nas je pozvao Duško u kancelariju. Počeo me ubedljivati da su pogriješili prema meni, i da mi tu treba zajedno da živimo i da treba da dam izjavu da

me nisu maltretirali. Odakle ti poznaješ da te je neko maltretirao, da je došla komisija iz Beograda kojoj treba da dam izjavu. Ja sam odgovorio da nisam lagao vas pa neću i njih, a da ja znam dobro ko me maltretirao. Rekao sam kad me pseto ujede pred nečijom kućom, nije krivo pseto, već gazda što ga nije vezao. Rekao sam da će da tužim dokle god bude pravde u ovoj državi. On je rekao, možeš izaći nemam više s tobom šta razgovarati. U komisiji se nalazio Mileta Novaković. Pejović je povremeno ulazio i neki gospodin koji je rekao da je iz Beograda, diktirao moju izjavu a ja pisao. Kod sam došao do trenutka torture od strane inspektora DB tražio je da napišem da su se inspektorji korektno ponašali. Ja sam odbio i rekao da su me psovali, i da to smatram nekorektnim isledivanjem. Ovde je on rekao - piši kako je bilo. Napisao sam izjavu, potpisao i predao njemu. Protiv imenovanih je vođen disciplinski postupak, ali sam ja u to vrijeme bio u Beogradu. Imenovani su, kako mi je poznato, premješteni na drugo radno mesto".

Kamberović Džehva (1953) iz Zaluga:

"Ovom prilikom će morati da se prisjetim jednog strašnog događaja koji se prije osam godina dogodio mom mužu i mojoj porodici. Datum ne pamtim, pa će govoriti uopšteno. Bilo je popodne i jako loše vrijeme kada se oglasilo zvonce na našim vratima. Moj muž je izašao, a jedan policajac i jedan čovjek u civilu su rekli mom mužu da će da izvrše pretres. Tražili su da muž podje sa njima, a mi članovi porodice da ne napuštamo i ne izlazimo iz dnevnog boravka, gde smo se nalazili. Kada su završili sa pretresom, samo se čuo zvuk motora od auta i ja sam istrčala da vidim šta se desilo i u tom trenutku ugledala kako policijski auto odlazi. Potrčala sam za njim i vidjela sam da je auto prepuno i po odjeći na zadnjem sjedištu, prepoznala moga muža koji je sjedio između dvojice policajaca. Trčala sam za autom, bosa po snijegu, nadajući se da će mi neko nešto reći, šta se zapravo dešava. Nisu stali. Otišli su, a ja sam ostala nijema i zastrašujuće uplašena. U kući su me dočekala djeca i moji roditelji, jer su kao izbjeglice iz Bosne bili došli kod mene. Jutala sam i pokušala da budem mirna, a u meni se sve treslo, jer sam čula da su prije nekoliko dana privodili neke ljude, uglavnom Bošnjake, na saslušanje. Kružila je priča da su ih tukli. Sačekala sam malo i pošto se muž nije vraćao, spremila sam se i pošla u SUP, da vidim šta se dešava. Pošto je bio Ramazan, a muž mi je postio, uzela sam nešto hrane i ponijela. Bio je mrak pa me bilo i strah. Na ulici sam stigla i snahu Kasima Hajdarevića i ona mi je rekla da su i njega i još neke ljude odveli. Stigle smo u SUP i ja sam se prijavila na šalter i pitala zašto su mi priveli muža i da li znaju kada će ga pustiti. Jedan od policajaca mi je rekao da će sigurno biti zadržan te noći, a ja sam ga zamolila, pošto je postio cio dan, da mu bar hranu odnesem. Jedan mladi milicioner je izašao i rekao da će mu on ponijeti hranu, a da ja sačekam. Dok sam čekala u hodniku, pojавio se jedan stariji policajac i počeo da viče na mene: šta ja u to doba tražim tu i da izlazim napolje. Pokušala sam da mu objasnim da čekam, da mi policajac koji je odnio hranu,

vrati torbu i nadala sam se da će mi dati neko objašnjenje. Ovaj se jednako drafao na mene: Napolje! Napolje! Išao je prema meni derući se tako da ja nisam imala vremena da se okrenem već sam uzmicala natraške sve do izlaznih vrata, kada se on zaustavio i ušao u jednu prostoriju, a ja sam se vratila i stala na isto mjesto u hodniku. Zatim se policajac vratio sa torbom i rekao mi da mogu da idem kući, da će mog muža zadržati tu noć. Na moje pitanje da li će ga sutra pustiti: rekao mi je, da on to ne zna. Tu noć u mojoj kući нико nije spavao. Rano ujutru, oko šest sati sam ponovo otišla u SUP i ponovo sam ponijela hranu jer sam sinoć ono sve vratila, samo je falila jedna jabuka. Jopet sam pitala isto i dobijala iste odgovore. Samo što je Kasimova sestra pitala jednog policajca: kada će ih, bolan, pustiti jer nisu ništa krivi. Rekla je i to: moj Kale nikad nije u ruke uzeo ni pištolj, sem kad je bio u vojski. Ja sam rekla: bolje da su sve nas iz kuće odveli, jer on izdržava sedam članova, da se i to oružje prodavalio kao sladoled na pijaci, da ga mi nismo mogli imati. Na šta je ovaj odgovorio: pustiće ih, pustiti, upravo rade na njima. Otišla sam kući sva isikirana, ali nisam mogla ni u snu pomisliti da će ga oni tamo tuć', jer sam znala da je čist kao kristal pa sam stalno očekivala da će doći kući. Tog dana, oko 10 časova, su pozvali iz SUP-a na telefon i rekli mom starijem sinu da ponese ocu lijekove kad podje u školu. Obukla sam se i ponijela lijekove koje su tražili i javila sam se da sam stigla. Dežurni je nekog pozvao telefonom i javio da sam stigla. Neki čovjek, u civilu, je sišao niz stepenice i rekao da podđem sa njim što sam i učinila. Kada smo izašli na prvi sprat, moj muž je sjedio na jednoj klupi, a ovaj u civilu, poveo nas je poveo u jednu prostoriju. Bila sam očajna, moj muž je jako loše izgledao. Bio je sav natečen. [ake su mu bile toliko natečene da nikako nije mogao da spoji prste, već ih je držao skroz raširene, a nokti su mu bili modri. Nisam mogla ni riječ da progovorim, samo sam ga gledala, a on mi je rekao: ti idi kući i čuvaj djecu. Tog dana su ga pustili kući. Izgledao je strašno. Dlanovi su mu bili otečeni i plavi. Stopala su bila isto jako natečena, a tabani toliko modri da je izgledalo jezivo. Cijelu noć ponovo nismo spavali. Boljele su ga i noge i ruke, a po leđima i grudima su bile modrice podlivene krvlju. Stavljalala sam mu hladne i slane obloge. Sutradan je otišao doktoru. Pošto je dosta komšija i prijatelja došlo da ga obide, jedna mi je žena savjetovala da nađem svježu ribu, da je izlupam i usolim i da mu privijem na dlanove i tabane. Zamolila sam jednog momka, koji je bio riboilovac, da mi to donese. To je bila subota, ja sam te ribe izlupala i privijala mu uveče i sutradan naveče u nedelju, a već u ponedeljak je morao da vadi nalaze kod doktora i u 10 sati su morali da se jave i moj muž i Hajdarević ponovo u SUP. Cio dan ih opet nije bilo, pa sam ponovo otišla u SUP. Kada sam se prijavila na prijemno, jedan visoki policajac se počeo derati na mene, govoreći da nemam šta tu da tražim, da idem kući i da će oni biti pritvoreni na duže vrijeme. Toga dana su ih pustili kasno po podne. Od tog dana moj muž se strašno loše osjećao. Stalno ga je boljela glava, pio je mnogo vode, pa je morao na bolničko liječenje. Prvo je bio u Prijepolju, mjesec dana, potom su ga uputili u Beograd, gdje je liječen oko tri mjeseca. Liječen je od dijabetesa što do

tada nisam nikad ni čula za tu bolest niti sam znala kakva je. Posle je imao hiruršku intervenciju na bubregu. Moj muž je sada invalid, stalno je na bolovanju. [kolujemo troje djece i borimo se da to zaboravimo, jer smo svi preživjeli šok od koga smo svi mnogo propatili".

Kadrija Beganović (1938)iz Zaluga:

"Dana 9. februara 1994. probudila me oko 15 sati supruga iz popodnevnog sna, riječima: traži te policija. Ustao sam, otvorio vrata i ugledao dva uniformisana policajca. Jedan je bio sa uperenim automatom prema meni. Sa njima je bio i jedan inspektor u civilu. Drugi policajac bio je moj komšija. Moja hanuma pita kako se zove, a on kaže: Milošević, ako ti šta znači. A ona: ništa mi ne znači. Onda su mi rekli: došli smo za oružje, predaj, biće bolje za tebe! – Kakvo oružje? - pitao sam. Rekao mi je: automat! Postoje osnovane sumnje. - To su gluposti, pogledao sam u policajca Miloševića, komšiju i rekao: "Tamo je oružje u komšija Srba. Po cijelu noć pucaju, zemlja gori od njihove pucnjave". "Bosna gori", veli on. Prije nego će početi pretres mojih prostorija, nismo dali da uđu, dok ne skinu obuću. Prepiranje oko toga trajalo je dugo dok nisu dobro očistili svoje cipele. Rešenje o pretresu koje sam tražio, ispunili su na licu mjesta. Pretražili su sve, od podruma do tavana. Pretražili su i sve pomoćne zgrade oko kuće. I našli su mene, da uhapse i povedu sa sobom, da me maltretiraju, da se nada mnom iživljavaju, prestrave moju porodicu i cijelo naselje i unesu strah među narod ionako izbezumljen i zaplašen. Usput su mi prijetili: "Ispravićemo mi tebi kičmu! Ići ćeš ti bolje (krećem se teže, bolujem spondilitis). Ispred stanice policije su mi govorili: "Bolje da ne ulaziš tamo! Predaj nam oružje! Mi ti to govorimo za twoje dobro. Poslušaj nas, vidjet ćeš da smo ti prijatelji". Rekao sam: niti imam, niti mi treba oružje. Dvadeset i pet sahata su me maltretirali, prijetili "svajetovali" da dam ono što nemam, da kažem ono što ne znam, da priznam ono što nisam činio. Istog dana, oko 19 sati, ušao je tip u kožnoj jakni, predstavio se kao "Ljuja", zavalio se u fotelju i kaže: "Ovo, što ti pričaš, to je za malu djecu. Čuo si za Novi Pazar, Sjenicu, tamo sam ja završio posao. Bolje je donesi to što imaš. Priznaj što te pitamo bolje ti je, nego da prođeš kao oni tamo!" Mijenjali su prostorije i ispitivače. Pisao sam izjave. Stalno sam imao na umu: moram izdržati, pa sam u jednom trenutku rekao: više nemam šta da ovome dodam. Ovdje sam u vašim rukama. Možete da me oderete kao vola, kao što mesari deru, ali nemam. Negdje oko 22, 30 sati smestili su me u jednu prostoriju u kojoj su bili Malagić Džemail i [efko Veljović. Stražarili su cijelu noć tri-četiri policajca. [efka Veljovića su tako isprebijali da nije mogao ići, već se držao uza zid. Cijela zgrada se prolamala od njegovog zapomaganja: ubijte me, bolje da nisam živ. Oko 23 sata, izbacili su nas na hodnik. Sjedeli smo na nekoj klupi, uveli su nekog čovjeka kojeg ja nisam poznavao. Tukli su ga svi odreda. Tukli ga i nogama i rukama. Vikali su: gdje je pištolj!? Koji god bi naišao, njega je tukao tako, da se kao zmija, puzajući se hodnikom, zavukao pod klupu, sav unakažen.

Osjetio sam slabost, povraćalo mi se. Gledali smo jedan u drugoga, nijemo i tužno. Znali smo da i nas sleduje ovo. Bila je velika hladnoća. Ponovo su nas vratili u prostoriju gde je bio uključen TV, prikazivao se festival narodne muzike. Policajci uživaju gledajući TV, a mi, zorom. Pogodio sam, naravno, za svoju dušu pobjednika. Pjesma "Mirno spavaj, nano". Samo prije pet mjeseci, ženio sam mlađeg sina. Hit večeri bila je ova pjesma. A koliki sam bio nacionalista, oba svjedoka na venčanju su bili Srbi. Svanula je noć duža od godine. Sutradan ponovo isto: ispitivanje, prijetnje. Čim je ušao inspektor, kaže: jesli li rešio da nam to doneseš, bez posledica po tebe. – Ja sam svoje rekao, kazao sam. Negdje oko 10 časova, uvode me u jednu prostoriju, njih pet-šest. Pitaju unakrsno: "Ko je naoružan? Ko je obučavao? [ta rade studenti u Turskoj? [to vas je Suljo prevario pa pobjegao? Ima li patriotska Liga!]? I tako hiljadu sličnih pitanja. Onda jedan od njih reče: šta čekate, priznaće? – pokaza na stolicu sa naslonom, suprotno okrenutom i pendrek dug oko 60-70 cm. Zatim nastavi: "I drugi su progovorili. Udrite! Tog momenta cijeli život bio je jedna sekunda. Ogomoni bijes je ključao u meni, akumuliran onim što sam doživio i video svojim očima, cijenjeći dostajanstvo iznad života, okrenuo sam se njemu licem u lice i rekao: ne naređuj drugima, već uzmi batinu pa i udri, ako imaš petlju! Izbacili su me na hodnik. Negde oko 13 sati, ponovo me uvode i kažu mi: moramo da te sprovedemo u Užice, pa ćeš tamo sve reći. – Jedva čekam, rekao sam. Oko 14,30 sati, inspektor Gazdić me je uzeo za ruku i uveo u prostoriju i rekao mi: imam li primedbu na njegovo ponašanje? Rekao je zatim: bio sam korektan. Rekao sam: samo ako mi kažeš, ko je taj što tvrdi i izmišlja gnušne laži, rećiću ti, šta mislim? On mi je odgovorio: to je po zkaonu tajna u službi. Pogledao sam ga pravo u oči i rekao: j.... mu majku, pa ko je-da je i ponovio drugi put istu psovku, stvarno nekulturno. Ali to je taj unutrašnji gnev, istinska zaštita mog morala, sada to ne mogu da objasnim. Tačno posle 24 časa, pustili su me kući. Kod kuće – tuga. Dan pred početkom Ramazana, 1994 godina. Umesto radosti – tuga. Svi članovi porodice blijedi, neispavani, isekirani. Komšiluk, naselje, prijatelji, posjete i pitanja: kako si? Jesu li te tukli? Amidža Juso došo, grli me i plače: što tebe, Kadrija? Žena, sinovi, snahe, unučad, svi tu. Sutra je prvi dan Ramazana". Napomena: "Iz naselja Zalog, bio sam jedini član Izvršnog odbora SDA za Prijepolje. Posle pet dana moga hapšenja, došli su "maricom" i uhapsili cijeli Mjesni odbor SDA – Zalug. Jedan među njima je postao doživotni invalid od zadobijenih batina. Jednomo su polomili rebra a dvojicu pretukli. To su bile batine iz mržnje i strasti. Posle tih batina, ljudi nismo mogli da prepoznamo. Imao sam nekoliko neprijatnih susreta sa policijom. Izdvajam 17. novembra 1994. godine, u Osaonici kod Novog Pazara, na policijskom punktu, kod škole, patrola milicije je zaustavila autobus pun putnika koji se vraćao iz Turske i tom prilikom mene i Nedžada Hodžića maltretirali sedam i po sati. Prvo su me pretresli, a potom psovali, maltretirali, prijetili. Oduzeli su mi stvari, pasoš i novac koji je poslat jednoj ženi za liječenje. Iako sam imao spisak kome su pare poslate, nije pomoglo. Posle pet dana javio sam se SUP-u Novi Pazar, po

njihovom naređenju, a i da pokušam da vratim novac i pasoš. Tog dana su me saslušavali trojica inspektora. Psovali su me, prijetili, vrijeđali i nakraju doveli načelnika SUP-a Novi Pazar, mislim Rakonjac se zvao, da bi on svoj prljavi hir na mene sručio. Pošto sam za njih bio tvrd orah, na kraju posle pet časova maltretiranja i cijedjenja, inspektor Rade, ako se dobro sjećam mi je rekao: priznaj nam, da Nedžad Hodžić, predsednik SDA za Prijepolje ima automat, bićeš i ti i twoja porodica slobodni i bez svjedočenja, i sve čemo ti ovo vratiti. Naravno da takvu glupost nisam mogao učiniti".

Malaga Malagić (1935) iz Prijepolja:

"Dana 27. januara 1994. godine, oko šest sati, došla je policija, njih desetak, blokirali su moje dvije kuće. Odmah su tražili svjedočke koji bi prisustvovali pretresu obje kuće. Moju suprugu i dvije izbjeglice iz BiH, koji su bili kod moje kuće, strpali su u jednu sobu i postavili su jednog policajca da ih čuva. Policija je izvršila pretres navodno tražeći skriveno oružje. Rekli su mi da imaju informaciju da sam sa svojim kamionom lično ja prevezao oružje za SDA u Prijepolju. Rekao sam im da, ako sam ja to uradio, objesite me na Terazijama. Sve su detaljno pretresli. Oružje nisu našli, nikako, osim jednog metka 7,65 mm. Oduzeli su jednu knjigu "Vojna pravila", čiji je vlasnik bio sin koji je bio desetar u vojsci, oružani list za legalno oružje (pištolj), koji sam dobio od MUP-a, kutiju za pribor, video kasetu ("Krajina za SDA"), knjigu "Porijeklo muslimana", "ABC muslimana", "Takvim 84", moj pasoš i neke posetnice. To su sve oduzeli, a kasnije su vratili samo pasoš. Našli su metalnu kasu i doveli stručnjaka da je otvori. Metalna kasa je bila moja jer sam se bavio trgovinom. U kasi nisu našli ništa. Oko 12 sati su me odveli u SUP. Tamo je bilo dosta privedenih Bošnjaka. Odveli su me u kancelariju. Uveče, oko 21 sat, počeli su me ispitivati. U međuvremenu, dok sam čekao na ispitivanje čuo sam u drugim prostorijama kako tuku ljude. Čuo sam vrisku i zapomaganje. Kasnije sam saznao da se radi o Murizu Henjušu i mnogim drugim. Za vrijeme čekanja pitao sam jednog policajca Miloševića: šta se ovo radi? Odgovorio je da traže oružje od Muslimana. Rekao sam da su moji sinovi imali jedan automat i jedan "tompson", koji su dali Kapidžiji Maliću i nekom od Rovčanina. Poslije toga su otišli u Makedoniju. Sinovi su ostali u Makedoniji, a ja sam se vratio. Protjerala me makedonska policija. To je bilo u junu 1993. godine, a već u januru 1994. sam uhapšen.

Kada su me počeli ispitivati, došao je načelnik SUP-a Mileta Novaković i prvo se ljubazno ponašao prema meni. Tražio je da govorim o drugim Bošnjacima da imaju oružje. Tražio je da sarađujem sa DB-om, jer sam ja, kako je rekao njihov čovjek, s obzirom da sam do penzije radio u DB-u. Rekao sam da ja ne mogu da lažem, niti izmišljam ono što nije, a da sam spremjan da odgovaram samo za svoje postupke. Optužio me je da je moj sin htio da njega smijeni sa funkcije načelnika. Ja sam rekao: kako će te moj sin smijeniti, kad on nije imao nikakvu funkciju, osim što je bio član

Izvršnog odbora SDA u Prijepolju. Onda mi je naredio da skinem čarape, jer su to policijske čarape. Bile su sive boje i zaista su ličile na policijske. Skinuo sam čarape, a onda je počeo da me udara pendrekom po dlanovima i počeo da prijeti da će me predati Dušku Kornjači u Čajniče. Bio se spremio da me bije, ali je u to ušao jedan inspektor DB-a i rekao da za to nema potrebe. Tada je njih desetak ušlo u kancelariju i pitali su me za bombe. Ja sam rekao da su zaista bile dvije bombe koje sam ja donio iz Sarajeva prije rata, ali da ih je supruga negdje zakopala dok sam ja bio u Makedoniji. Kasnije je moj sestrić Bajro Hadžifejzović rekao da ih je on uzeo i bacio u Lim. Oko 22 sata su me odveli u Užice, u zatvor. Tu su me odmah počeli ispitivati, a inspektor Popović me je udario pesnicom u lice. [iknula je krv, dva zuba su mi bila izbijena. Naredili su mi da se umijem, a zatim me jedan udario nogom u rebra. Mahinalno sam se zaštitio rukom, a oni su rekli: pa on se brani! Nastavili su da me tuku rukama i nogama. [amarali su me i govorili da će proći kao i ostali koje su odveli. Ja nisam znao koga su sve odveli. Imali su pred sobom spisak članova SDA i tražili da kažem da oni imaju oružje. Rekao sam da ne mogu reći, jer ne znam. Pitali su me jesam li se susretao sa Seferom Halilovićem, Hadžom Efendićem iz Goražda, sa [ajom [ahinpašićem, sa Muratom [abanovićem i nekim drugim poznatim ličnostima iz BiH. Rekao sam da nisam, osim prije rata sa [ajom i Hadžom zbog trgovine. Rekao sam da sam učestvovao na skupovima SDA u BiH. To ispitivanje i maltretiranje je trajalo od petka i naredni dan do 20 sati uveče. Tada su došla dvojica policajaca, stavili mi lisice, proveli me kroz mračan tunel do zatvora. Tu večer, dok sam bio u zatvoru, nisam bio svjestan ničega, nisam znao gdje se nalazim. Ujutro su me osvijestili neki mladi ljudi i pošto sam bio sav krvav i izmrcvaren, rekli su mi: "Ustani, čiko, doći će ovdje da te biju!" Ovi momci su me osveježili, a zatim su ponovo došli inspektori i odveli me u neku prostoriju gdje su mi uzeli otiske prstiju. Razmišljao sam da izvršim samoubistvo, ali nisam imao načina. Odveli su me u drugu prostoriju i jedan visoki čovjek je rekao: Malgiću, čuli smo da si dobar čovjek. Naredio je jednoj ženi da mi skuha čaj, jer 48 sati nisam ništa jeo ni pio. Odveli su me ponovo u zatvor. Tada su poručili u Prijepolje da mi se donese hrana. U zatvor su mi donijeli kesu sa hranom i ja sam vidio da na kesi piše Sadiković Hasko i Kasim. Ja sam uzeo samo parče te hrane i zaplakao se. Rekao sam da ovu hranu nose tim ljudima, jer su oni mladi ljudi i njima je potrebnija a da sam se ja naživio. Ponovo nisam ništa jeo od utorka, osim čaja, jer nisam htio da jedem hranu sa svinjetinom. Hrana je bila uglavnom pasulj sa svinjskim ušima. To je bilo tako sve dok sam bio u istrazi koja je trajala 48 dana. U utorak je supruga donijela hranu i to je tako radila svih 48 dana. U sljedeći petak su skupili nas, koje su doveli, i ja sam prvi put video da su tu: dr. Rašid Preljević, Adem Kujević i Hasko Sadiković. Uveli su me u "landrover", mene su vezali lisicama, a ostalu dvojicu Adema i Haska jednog za drugog, Rašida su vezanog stavili u pregrađeni dio auta. Gledali smo kuda nas vode, jer smo očekivali da će nas odvesti u Čajniče, s obzirom da su prijetili da će nas voditi

Kornjači. Bila je noć, padao je snijeg, i mi smo uspjeli da vidimo da nas vode preko Zlatibora. U Novoj Varoši su zaustavili auto i tražili policijsko pojačanje iako je u autu bilo već pet policajaca. Doveli su nas u Prijepolje, u Opštinski sud. Tu sam video policajce Puzovića i Momira Lakovića. Oni su, izgleda, imali neki nesporazum sa sudijom koji ih je odstranio. Istražni sudija Zoran Pantović svu četvoricu je osudio na 30 dana zatvora. Vraćeni smo ponovo u Užice, u toku iste noći. Kroz nedjelju dana došli su: Zoran Pantović i Aco Nestorović, zmjenik javnog tužioca. Saslušavali su me i rekli da je hodža sa Sardžika Ertan Basarik rekao da sam ga ja naoružao, jer su kod njega našli automat. To nije bilo istina i to sam rekao. Ostale su pustili iz zatvora poslije desetak dana, a ja sam zadržan do kraja, s tim što je istraga produžena još 60 dana. Taj produžetak je učinjen po nalogu sudskog vijeća u sastavu: Fikrete Hadžić, Sonje Krković i Divac ne znam mu ime. Napisali su da sam sklon mijenjanju adresa i uticajem na svjedoke. Istražni sudija se zalagao da budem pušten, jer po njemu nije više bilo osnova za zadržavanje u zatvoru. Moja supruga je ponudila jednu kuću i svu imovinu kao garanciju da neću učiniti nikakve nedozvoljene radnje. Sud je prvo prihvatio, pa odustao i zatražio novac (20.000 DEM). Supruga je donijela 17.000 DEM i to je pozajmila: 11.000 DEM je dao jedan Srbin iz Trstenika, koji je bio prijatelj moga sina. Zvao se Mile Voćka. Ostatak je supruga iskupila po komšiluku. Pustili su me 16. marta a već 31. marta je ponovo zakazano suđenje. U to vrijeme je štrajkovala advokatska komora, pa je suđenje odloženo za kasnije. Bila su još dva suđenja, i na zadnjem sam osuđen devet mjeseci zatvora, zbog navodne prodaje oružja. Istina je da nije bilo nikakve prodaje oružja, osim što sam priznao da sam imao bombe i dva automata koje su imali moji sinovi. Zatvorsku kaznu sam izdržao u zatvoru u Jupriji i pušten sam 28 dana ranije po osnovu naredbe koja je došla iz Beograda. Došao sam kući i javio se ljekaru. Konstatovan je dijabetes i predinfarktivni stres. Preživio sam kasnije i infrakt. Liječio sam se u Prijepolju i Beogradu i od tada neprekidno tražim razne vrste lijekova. Moja supruga je doživjela nervni slom, djeca ne smiju da se vrate u svoju zemlju. Porodica rasturena. Bili smo vrlo bogata porodica, imali smo objekte u Čajniču, Goraždu, Sarajevu, dva objekta u Prijepolju, registrovana preduzeća tri teretna kamiona, kombi, dva automobila "audi" i "mercedes", a danas smo totalno osiromašili a sve kao posljedica represalije koju smo preživjeli".

Ibrahim Selmanović (1946) iz Prijepolja:

"Od samog osnivanja SDA-Sandžaka, 29. jula 1990. bio sam član ove stranke. Izbijanjem ratnih događaja u Hrvatskoj, a zatim u Bosni i Hercegovini nastaju teški dani za kompletну muslimansku populaciju, a posebno za aktiviste i rukovodstvo SDA Sandžaka. U to vrijeme aktuelna vlast vrši naoružavanje srpskog civilnog stanovništva, Muslimani se otpuštaju iz vojnih odseka i drugih javnih preduzeća, vrši se otmica Muslimana iz voza u [trpcima, a Prijepolje postaje stecište na hiljade

izbjeglica iz Istočne Bosne. Ovo stanje stvara potpunu nesigurnost za muslimansko stanovništvo u Prijepolju. SDA Sandžaka u Prijepolju, u više navrata kontaktira sa opštinskom vlašću, gde ih upozoravamo na gore navedene radnje, sa posebnim akcentom na opasnost naoružavanja srpskog stanovništva i jednonacionalne mobilizacije u rezervni sastav Vojske Jugoslavije. No, aktuelna vlast na ta upozorenja ostaje nijema. Prijepoljem u to vrijeme krstare mnoge paravojne formacije kao i vikend borci koji idu u Bosnu koji po Prijepolju pucnjavom iz svih vrsta pešadijskog naoružanja manifestuju svoju moć, što dodatno izaziva strah kod muslimanskog stanovništva. Dana 27. januara 1994. godine, oko pet sati, pozvonjeno je na vrata moje kuće. Ja sam u to vrijeme spavao. Probudio sam se na zvuk zvona, ustao i otvorio vrata. Ispred vrati video sam petoricu uniformisanih pripadnika MUP-a i dva civila. Na moje pitanje šta treba, odgovorili su da su došli da traže od mene automat koji mi je navodno dao Kasim Sadiković. Ja sam im odgovorio da ne posjedujem nikakav automat, niti mi je iko dao automat. Na moje negiranje da ne posjedujem automat, oni su insistirali da izvrše pretres kuće, a ja sam tražio da mi daju rješenje za pretres, ali oni se nisu osvrtnuli na moje traženje. U tom momentu članovi moje porodice (majka, supruga, dva sina i snajka) su spavalici i čuvši buku strahovito su se uz nemirili. Voda jedinice koja je ušla u moju kuću, naredio je da svi ukućani pređu u jednu sobu, što su oni i učinili. Zatim je određen jedan milicioner koji je sjedio u sobi sa članovima moje porodice. Pošto sam ostao sam sa pripadnicima MUP-a, zahtevao sam da pozovem nekog od članova porodice, ili nekog od mojih komšija da prisustvuju pretresu. Oni su u početku odbijali moje zahtjeve i pozvali su toki-vokijem predpostavljenog da im odobri prisustvo svjedoka. Predpostavljeni im je odobrio, i ja sam pozvao komšiju Mirsada Mustajbegovića da prisustvuje pretresu. Počeo je pretres moje kuće i to od podruma do krova. Na početku sam im rekao da posjedujem pištolj pod dozvolom. Oduzeli su mi pištolj uz potvrdu o oduzimanju. Drugo ništa nisu pronašli. Po završetku pretresa odveli su me u Stanicu saobraćajne milicije u Prijepolju, sa obrazloženjem da dam izjavu. Odveli su me to jutro, oko osam sati. Uveli su me u neku prostoriju na spratu i započeli "informativni razgovor". Taj "razgovor" je vodio radnik MUP-a u civilu (kasnije sam saznao da se preziva Gazdić i da je iz Pribroja). U početku je bio korektan u ophodenju sa mnjom. U toj prostoriji je bio još jedan uniformisani radnik MUP-a, tu iz Prijepolja. Njegovo ime ne znam ali je bio izuzetno drzak, i on me je više ispitivao od Gazdića. Ovaj uniformisani se više interesovao o mom političkom angažovanju u SDA. U jednom momentu počeo je i da mi prijeti kako imaju oni i mjere prisile. Moj tretman u toj zgradici je bio krajnje ponižavajući. U tome se posebno isticao načelnik MUP-a Prijepolje, Mileta Novaković, koji mi je stalno ponavljaо "*da je došlo njegovih pet minuta i da će za sve propjevati*". To psihičko maltretiranje trajalo je cijel dan. Uveče su me odveli ispred prostorije na spratu, gdje su privođeni Muslimani i "fizički obrađivani". U trenutku, kada sam ja tu doveden, u prostoriju su uveli Murata Henjaša koji je fizički zlostavljan oko sat i po.

Stravični su bili njegovi jauci. Čuli su se udarci pendreka i ja sam sve to slušao. U tom momentu sam osjetio veliki strah, jer sam ja bio na redu za batinjanje. Sve mi se tada smutilo u mojoj psihi (mjesec dana prije operisao sam žučnu kesu i moje zdravstveno stanje je bilo veoma loše). Ja u tom momentu nisam bio spreman nizašta. U trenutku košmara, naišao je inspektor Nele Joksimović, koga sam poznavao i koji me je u tom trenutku ljudski razgovario. Priznao sam mu da imam kući tri bombe i da će ih lično predati. Zatim smo otišli mojoj kući, gdje sam predao bombe, a potom su me ponovo vratili u zgradu saobraćajne milicije. Tu su me zadržali do 23,30 sati. U daljem tretmanu stalno su tražili da automat predam, ili da kažem ko ima oružje. Potom su me pustili kući uz napomenu da se ne udaljavam iz Prijepolja. Svjestan sam da sam napravio prekršaj zbog neovlašćenog nabavljanja i držanja bombi, ali ja sam bio prisiljen da nabavim sporne bombe, jer tadašnja vlast nije mi pružala nikakvu sigurnost i bezbjednost, kako meni tako i mojoj porodici. U to vrijeme Muslimani su bili nezaštićen narod, koji se nalazio u totalnom okruženju svojih naoružanih paravojnih i vojnih formacija. Dana 3. marta 1994. godine, osuđen sam od strane Opštinskog suda u Prijepolju na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca. Žalio sam se Okružnom sudu u Užicama koji je potvrđio prvostepenu presudu. Kaznu zatvora sam izdržao u Zatvoru u Užicama, u februaru 1995. godine. Svi ovi opisani policijski i sudski tretmani ostavili su trajne posledice na mene i moju porodicu. Ja sam postao srčani i nervni bolesnik, majka mi je oslepila i postala vezana za postelju do svoje smrti. Supruga je obolela od štitne žlezde koja je ostavila trajne posledice na njeno zdravstveno stanje. Za vrijeme pretresa snajka mi je bila u drugom stanju i zbog stresa koji je pretrpjela imala je prevremeni porođaj. Tvorac svih ovih nedjela je načelnik SUP-a Prijepolje, Mileta Novaković. Posle ovih nedjela nagrađen je od ministra Sokolovića pištoljem sa posvetom".

Murat Henjaš (1951) iz Prijepolja:

"U jutarnjim satima, 27. januara 1994. godine, negdje oko šest sati, iz sna me je probudila neobična jeka, lupanje na ulazna vrata mog stana. Kad sam otvorio, istog momenta, cijev automatske puške, bila je na mojim prsima. Bio sam iznenaden i nisam znao šta se dešava. Bilo je nekoliko uniformisanih lica i nekoliko civila. Rekli su mi da traže oružje i da će da mi pretresu stan. Jedan od policajaca, pored mene je utrčao i otišao pravo u spavaću sobu, gdje mi je ležala žena i uperio na nju automatsku pušku. Zatim joj je naredio da se ne pomiče iz ležaja nigde. Meni su naredili da iznesem pred vrata svoje oružje i municiju koju imam. Nisu mi dali da se obučem, nego onako kako sam spavao, u gaćama i majici, morao sam da to uradim. Iznio sam svoje naoružanje koje sam imao i sve je bilo pod dozvolom i legalno od SUP-a Prijepolje. Kada sam sve iznio ispred ulaznih vrata, rekli su mi da sada počinju pretres i da traže skriveno oružje. Ja sam rekao da više nemam oružja, osim ovog pod dozvolom. Svi policajci u čizmama i sa naoružanjem ušli su u stan, a jedan je stalno držao

poluautomatsku pušku uperenu u mene, a onaj predhodni je i dalje stajao nad uzglavljem moje žene i držao pušku uperenu u pravcu nje. To je trajalo sve dok nisu završili pretres. Iako je bilo mnogo hladno nisu mi dali da se obučem. Prvo su ušli u dnevnu sobu i počeli pregled detektorom i ručno. Pregledali su sve što su našli tamo. Rasklopili su i termo-peć, ali nisu ništa našli. Cvijeće su prekopali, podizali tepihe i sve što su našli ispreturnali. Kada su završili sa dnevnom sobom prešli su u kuhinju. I tamo su ostavili sve u haosu. Kada je došao red na hodnik i zamrzivač su otvorili i izbacili svo meso i ostalo. Jedan od uniformisanih šutirajući smrznuto meso me pitao: “[ta će ti ovoliko meso? Zašto se to balije spremaju? Oni ovoliko, a mi ni kila mesa!]” Ja sam odgovorio: svake godine se spremam za zimu, pa tako i ove. Kod telefona su uzeli spisak telefonskih brojeva koje smo ja i žena zapisivali. I oko telefona su nešto gledali i čačkali. Pošto ni u ovom dijelu stana nisu ništa našli, prešli su dječju sobu. Kada sam pogledao kroz prozor dečije sobe, ispred kuće je bilo pet policijskih auta i mnogo policajaca. Bilo je i okolo. Veliki broj komšija se okupio i sve to sa čuđenjem i nemo posmatrali. Pristup našoj kući nikom nije bio dozvoljen. Upozorili su me da ne gledam kroz prozor. Kada ni tu nisu ništa našli, bili su dosta nervozni, a onda su ušli u kupatilo. Tamo su rasklapali veš mašinu, vodo-kotlić, bojler. Ni tamo nisu ništa našli. Ostala je još spavaća soba u kojoj je ležala moja žena. Pretresli su i spavaću sobu. Kada ni tu nisu ništa našli ostavili su sve ispreturnano kako po sobi tako i iz ormara, a onda mi naredili da obučem pantalone, košulju i jaknu. Jedan policajac je stalno držao uperenu pušku u mene. Kada sam se obukao naredili su mi da ih vodim na potkrovље. Tada je i policajac koji je držao moju ženu na nišanu i on pošao gore. Kada su završili pretres i nisu našli ni tu ništa, popeli su se na krov. Skinuli su redove crepa ispod potkovice i tako ostavili nepokriveno. Kasnije su nam pomogli rodbina i komšije i crijepljili na svoje mjesto. Kada su vidjeli da ni tu nema ništa, bili su nervozni. U jednom momentu, ja sam slučajno pogledao kroz prozor, a jedan u civilu, valjda inspektor, je prišao i opalio mi šamar. Kada sam se usprotivio njih sedmorica su se ironično nasmijali a on mi je rekao: “Ovo ti je samo opomena, a ono pravo tek predstoji, ako ne budeš sa nama sarađivao i predao oružje koje skrivaš! Mi ćemo oružje pronaći!” Nakon toga su prešli na prvi sprat kuće koji je bio neopremljen. I tu su nastavili premetačinu iz prostorije u prostoriju i jednog teenutka jedan od inspektora je iznio neku poluautomatsku pušku i zavikao kako su je navodnu tu pronašli. Ja sam rekao da to nije moje, a ako misle neka je slobodno uzmu. Međutim, to je bilo njihovo, oni su samo simulirali da su je tu pronašli. Terali su me da priznam da je to moje, što sam ja odbijao. Pošto ni tu nisu našli ništa prešli smo na prizemlje u kojem mi je živjela majka sa njenom sestrom, mojom tetkom, izbjeglicom iz Sarajeva. I od njih su tražili da pokažu i daju skriveno oružje. One su to sa čuđenjem slušale i odgovorile da ne znaju o čemu govore. Sve su im ispreturnali. Na kraju su za jedan drveni trupčić koji je moja majka stavila u kauč da ne potanja, naterali su je tako staru sa 64 godine, da demonstrira kako ona to radi, što je ona i morala da učini. Posle

izvršenog pretresa i majčinog dijela stana, prešli su na garažu koja se nalazila u prizemlju kuće. Svo vrijeme sam bio na nišanu jednog policajca što je na moju majku zastrašujuće djelovalo. Nakon pretresa garaže, vratili su se ponovo u majkin stan kako bi tu napravili zapisnik o pretresu i oduzetim stvarima koje će oni ponijeti sa sobom u SUP – Prijepolje. Po povratku u majkin stan ona im je ponudila kafu ili sok. Neki su prihvatali, a neki nisu htjeli. Zapisnikom su sve evidentirali šta su sve uzeli i ponijeli sa sobom. Tada su odnijeli: lovački karabin, koji je bio pod dozvolom, koji sam naslijedio posle smrti mog oca; lovačku pušku, koju je naslijedila moja majka od svog muža; svu municiju; pribor za čišćenje; majkine islamske knjige (Ilimihale i druge vjerske brošure). Kada su ispisali zapisnik, dali su mi da ga pročitam i da kažem da li imam kakvu primedbu na isti. Ja sam naveo primedbu: da se nisu ponašali korektno i da su me ošamarili na potkrovlju. Jedan od njih mi je rekao: tek ćeš ti vidjet svoga Boga kad odemo u SUP. Svi su se posle završenog posla pokrenuli i naredili i meni da podem sa njima na saslušanje. Majki mi je tada pozlilo i ona se onesvijestila. Nisu mi dali da joj pomognem. Sa njom je ostala samo moja tetka. Izveli su me ispod kuće где su čekala policijska kola, a oko cijele kuće je bilo mnogo policajaca naoružanih dugim cijevima. Naredili su mi da uđem u kola a drugi su obezbeđivali da slučajno neko od civila ili rodbine ne priđe kući. Čekao sam u "marici" dok dovedu mog brata Muriza koga su odveli na imanje koje udaljeno od kuće jedan kilometar. Bilo se iskupilo dosta građana koji su sve to posmatrali sa udaljenosti od 30 metara. Neki su negodovali, a neki samo nemo posmatrali. Svi su bili zabrinuti za svoju sudbinu jer smo mi bili prvi koje odvode iz komšiluka. Uskoro je stigao i Muriz i nas su odveli u SUP. Sprovedeni smo na drugi sprat zgrade. U hodniku sam video dosta poznatih Bošnjaka iz Prijepolja. Neke sam poznavao lično, a neke iz viđenja. Tu su nas stavili da čekamo ispred vrati kancelarije. Kada sam ušao u kancelariju, tamo su bila četvorica civila koje nisam poznavao kao što nisam poznavao ni one koji su bili u pretresu. Jedan od njih je sjedio, a ostali su stajali. Kako sam ulazio, jedan me pita: daje li vam Lutka pare za naoružanje? Ja sam odgovorio: što bi mi on davao, jer mi to ne treba? A on će na to: "Daje! Daje!", i udario me nogom u prsa. Kako sam se zateturao od udarca, drugi me dočekao boksom u leđa. Ja sam ponovo posruuo napred, a ovaj me spreda udario u predjelu oka, što se da vidjet sa fotografije koju posjedujem. Iako je bilo vidno da ja od ranije ne vidim dobro na desno oko, on mi je zatvorio i ovo drugo. Onda me je onaj, što je sjedio na stolici, upitao: šta ćeš onda ti kod Lutke, na otvaranje firme i šenluke? Mi to imamo sve snimljeno. Ja sam odgovorio: to je i televizija snimala i tu nema ništa kriveno. Opet me je onaj što je stajao ošamario i rekao: "Ima! Ima! Svi ste bili sa ženama!" Rekao sam da me je pozvao kao komšiju i prijatelja i nikako drugačije. Onda su počeli sa unakrsnim pitanjima: Ko je vođa? Gde vršimo obuku? Gde je oprema? Ko je komandant?, normalno sve to uz udarce u stomak i prsa. Posle te torture, odveli su me u prizemlje zgrade, u jednu mračnu prostoriju i tu me ostavili da razmislim pa će oni doći po mene. Pošto sam u toj mračnoj prostoriji ostajao jedno

pola sata došli su ponovo i odveli me u kancelariju. Pitali su me ponovo jesam li se smislio i da im kažem gde sam sakrio oružje pa će me odma pustiti kući. Kada sam im odgovorio da ne znam sručili su seriju udaraca na mene, nogama i rukama. Na jakni su ostale sve šare od đonova čizama. Dali su mi papir i olovku i rekli: piši izjavu, pa da završimo! Kada sam napisao izjavu, to se njima nije dopalo te su je pocijepali a onda ponovo sručili seriju udaraca po meni. Onda jedan od njih mi je rekao ako budem otezao sa izjavom i ako ne priznam, da će me voditi u Rudo ili Foču, da tamo priznam kod "Bijelih orlova" i Arkanovaca. Ja sam odgovorio: ja nemam šta da priznam. Onda su ponovo uslijedili udarci, pa pitanja: gde ideš na obuku? Pitaju a vide da sam nesposoban za vojsku, jer sam izgubio oko u saobraćajnoj nesreći. Pitaju i dalje: Gde je oružje? Ideš li u Novi Pazar?, Sjenicu? Ko je komandant jedinice? Gde je odelo, i tako dalje. Ponovo su mi dali papir i olovku da napišem deset lica koja imaju oružje a onda će me pustiti kući. Kada ni to nisam napisao, opet sam dobijao poneki karate udarac po tijelu. Pa ponovo sve ispočetka. Ista priča: Ko ima oružje? Pošto je prozor od kancelarije bio otvoren iz naselja preko puta zgrade, čuli su se rafali iz raznog naoružanja. Ja sam im rekao: eno, otidite tamo pa vidite kod koga je naoružanje. Oni su mi odgovorili: "Znamo mi za to oružje, nego nas interesuje vaše, balijsko! Danas je Savindan, pa se zato to i puca". Često su se ti inspektorji menjali, jedino ovaj što je sjedio na stlici, nije. On me nije tukao, samo mi je postavljao pitanja. Govorio mi je da to priznam, da bi išao i on i ja kući što prije. Jednom me je upitao koje sam godište i kada sam mu odgovorio da sam '51., on je rekao da smo godišnjaci. Pitao me je: i koliko imam djece i kada sam mu odgovorio da ih nemam on mi je na to rekao: da takvi, kao što sam ja, i na trebaju da imaju djecu. Opst papir i olovka, da napišem spisak ko ima oružje. Opst bez odgovora. Nakon toga čitanje pisama koja su pokupili iz moje kuće, koja je moja žena dobijala, od sestre iz Sarajeva. Opst isto: ko, gde, šta? Sve to uz udarac po ledima i prsima. Stalno su se mijenjali. Ušao je i neki uniformisani policajac sa bombom u ruci i pitao me: da li ga poznajem. Ja sam mu rekao: ne! A on mi je odgovorio: ja sam Mileta Novaković, načelnik. Zašto ne priznaš kada ti je brat Muriz sve priznao. Ponovo sam reko: nemam šta da priznam. Onda mi je rekao: da će mi bombu, koju je držao, staviti u usta. Ja sam to očutao, a on je pokušao da je silom stavi u džep moje jakne. Ja mu nisam dozvolio i tu smo se malo pogurali. Otišao je Mileta i ostavio otvorena vrata. Otišao je u susjednu kancelariju gdje je bio moj brat Muriz. Ostavio je otvorena i tamo vrata, kako bi ja čuo kako tuče mog brata, da bi priznao. Onda bi se ponovo vraćao sa bombom, odvijao je, da mu navodno pokažem šta ima u njoj, a potom bi mi je davao da je uzmem u ruke. Pošto sam odbijao da je uzmem, on mi je silom savijao prste, tjerajući me da je uzmem i ona bi ispadala na pod. On je i dalje navaljivao i gurao me oko stola valjda da me slika sa bombom. U međuvremenu, oni predhodni u civilu, su se negdje izgubili, valjda im se završila smjena. Ponovo je dolazio Mileta i insistirao da priznam, pa onda išao u prostoriju kod Muriza, pa tako naizmenično. Uvijek pri

odlasku i dolasku dobijao sam udarce nogom i rukom. Na kraju je doveo jednog civila, krupnog, kratko ošišanog, koji je držao lisice, mislim da se rdailo o njegovom zamjeniku Pejoviću. Naredio mi je da se popnem na stolicu, da kleknem na kolena, a on mi je savio glavu preko naslona stolice i navalio se na mene, a onaj u civilu me je počeo udarati palicom po zadnjici. Nigdje nisam mogao da se pomaknem. Tražili su od mene da priznam uz navode da mi je brat priznao, pa će nas pustiti ili ćemo ići u istragu u Užice. Posle toga su otišli na ručak a mene ostavili da razmislim. Posle njih došao je neki Golub – mehaničar, da me malo pripazi dok se oni ne vrate. I on mi je podnio papir i olovku i naredio da napišem pet osoba koje imaju oružje, pa će me pustiti. Njega sam poznavao jer smo nekada bili kolege i rekao sam mu da sam sto puta pošteniji i da nemam šta da priznam. U međuvremenu, žena i rodbina su mi donijeli hranu. Nisam mogao da primim hranu, jer sam bio natečen od batina i nisam mogao da zamislim da jedem. Posle izvjesnog vremena ponovo je došao Milet sa Pejovićem. Pitali su me: jesam li pripremio izjavu i priznanje? Kada sam odgovorio da nisam, pristupili su prebijanju. Ponovo na stolicu, glava preko naslona, Milet se navalil, a ovaj u civilu, me tuče, ovog puta metalnom šipkom. Tukli su me dok se nisu umorili, a onda predah, pa pitanja, kao na početku. Pošto nisu iznuđivanjem dobili ono što su željeli, ponovo isti tretman. Na stolicu. O toj torturi, koju sam prošao, posjedujem fotografiju. Deset dana su me savijali u jagnjeće kože i bijele džigerice. Ostale su trajne posljedice na bubrege i rebra. Nisam mogao dobiti ljekarsko uvjerenje jer ga niko nije smio dati. Bojali su se Milete. Posle ove torture, Milet je nagrađen. Predhodna vlast ga je unaprijedila većim položajem, a to podržava i sadašnja vlast. Još uvijek se nalazi u policiji. Nakon provedenog dana, u noćnim satima, prebačeni smo u stari SUP, u gradu gde se sada nalazi Episkopija gospodina Filareta. Tu smo uz još četrdeset Bošnjaka, u jednoj prostoriji na spratu, sjedeći u stolicama, proveli noć. Sutradan su nas ponovo odvodili u druge kancelarije i tražili da priznamo ono što su izmislili. Pošto nismo imali šta da priznamo, ponovo su me odveli kod Milete. Tamo sam ga pitao: što me ovako ubi? On mi je rekao: jesam, što ne priznaš, a imaš SUP, pa me tuži. Nisam ga smio tužiti jer je imao vlast. Posle tog razgovora mi je rekao: da mogu ići kući, a da će Muriz još ostati neko vrijeme. Ja nisam htio da idem bez Muriza. Rekao je da će i njega pustiti samo malo kasnije. Zgradu sam napustio 28. januara 1994. godine. U popodnevним satima, za oduzeto oružje dali su mi zapisnik i posle izvesnog vremena su ga i vratili. Kada sam izašao iz SUP-a, naišao je prijatelj i prebacio me do kuće u Župu. Kući je bilo puno prijatelja i komšija koji su sve vrijeme dolazili da se informišu za nas. Majka mi je ležala na postelji, jer je bila pod velikom depresijom od predhodne noći i od brige šta će se sa nama desiti. Ona je gledala predhodne noći tu policiju i silu, kako opsedaju kuću. Bila je puna kuća i svih su vidjeli kakav sam izgledao posle tih batina. Vido je i podpredsjednik SO Prijepolje, Podbićanin Munir, ali niko od tadašnje vlasti nije reagovao niti je smio. U toku noći su pustili i brata mi Muriza uz obavezu da se sutra ponovo javi. Tokom narednih

mjesec dana ispred naše kuće su se i danju i noću okretala policijska kola demonstrirajući silu i strah".

Ferid Rovčanin (1955) iz Prijepolja:

"Izjavljujem da sam do 9. novembra 1993. godine, proveo pet dana i pet noći u SUP Prijepolje. Svih pet dana i pet noći bio sam fizički zlostavljan i svakih sat bio tučen do gubitka svijesti. Tukli su me različiti policajci, tako da sam pola godine mokrio krv. Ista policija Prijepolja svaki drugi dan dovodila me je kući, i na očigled porodice tukli do nesvesti, poljevali vodom i opet nastavljali tako. Pri odvođenju u stanicu u kuću su prevrnuli i polomili sve što su mogli. Policajce koji su me tukli ne poznajem izuzev komandira MUP-a Novaković Miletu. Mileta me je tukao po čitavom tijelu do besvesti, od čega i danas imam posljedice. Isti me je sproveo u Užice gdje sam zadržan mjesec dana. Iz Užica sam sproveden u zloglasni Juprijski zatvor gdje sam proveo tri mjeseca".

Hodžić Nedžad (1951), iz Prijepolja:

"Profesor sam fizike i radim u Tehničkoj školi u Prijepolju. Osnivač sam SDA-Sandžaka i od tada počinju moji problemi i šikaniranja. Odmah po izbijanju rata u Bosni 1992. godine, "Večernje novosti" obkavljaju članak u kojem piše da je Nedžad Hodžić na čelu muslimanskih ekstremista i džihadlija, a onda beogradska televizija u jednoj emisiji iz '93. godine, objavljuje između ostalog da je Nedžad Hodžić bio na obuci u Turskoj, za teroriste. A ja sam svo vrijeme bio u Prijepolju i radio u školi. Onda slijede svakodnevni pozivi telefonom i uznemiravanja, psovke, prijetnje meni i mojoj porodici. Novembra 1994. godine, boravio sam u Turskoj kao predsjednik MHD "Merhamet" pet dana. Na povratku iz Turske 17. novembra 1994. u Osaonici kod Novog Pazara, policija je oko 11 sati zaustavila autobus. Pretresli su putnike i pregledali putne isprave, vratili se nazad, a onda je došao komandir te policijske stanice, prošetao kroz autobus i rekao meni da iznesem svoje stvari i podem sa njim, što sam ja i uradio. U stanci su mi uzeli pasoš, novine i knjige (piše u potvrdi) i držali me na hodniku do 17 sati, gdje su u međuvremenu ostale putnike ispitivali gdje sam ja bio i šta sam radio u Turskoj. Kada su me pustili kazali su mi da se 20. novembra 1994. javim u SUP u Novom Pazaru. Ja nisam otišao. Dana 7. februara 1995. pozvan sam telefonom da se javim u SUP u Prijepolju da mi vrate pasoš. Kada sam otišao, tamo su me čekali radnici DB: Kijanović, šef iz Pribroja i Zoran Pjanović iz Prijepolja. Kijanović je tražio od mene da mu ispričam šta sam radio u Turskoj, sa kim sam se tamo sastajao, jesam li bio sa Sulejmanom Ugljaninom idr. Pitao me i o SDA i što će meni to političko angažovanje, jer ti ljudi navodno hoće da izazovu rat u Sandžaku. Rekao sam im da sam bio kao predsjednik "Merhameta" za Prijepolje i razgovarao o humanitarnim pitanjima, a što se tiče SDA-Sandžaka da njena strategija nije rat, već političkim putem rešavanje svih problema. Rekli su mi: sada to napiši sve na papir.

Rekao sam da će to napisati ako jedan primjerak iskaza daju meni. Odgovorili su mi da mi to ne mogu dati, na šta sam ja njima odgovorio da onda neću potpisati. Nakon toga su mi rekli: mi ćemo napisati, a ti sutra dođi da potpišeš. Posle toga su mi rekli da idem. Sutradan sam došao u zakazano vrijeme i javio se Pjanović Zoranu. Pjanović mi je dao da pročitam izjavu i da potpišem. Kada sam pročitao izjavu, rekao sam mu da tu stoji jedna rečenica koju ja nisam izgovorio i da zbog toga neću da potpišem. On mi je rekao: ako nećeš, mi možemo i drugačije da razgovaramo. Počeo je da prijeti i psuje na što sam mu ja skrenuo pažnju da me nije strah ni njega niti bilo koga osim Boga. Istjerao me je i rekao da čekam pred vratima. Ja sam izašao i otišao kući. Negdje u septembru 1995. svratio sam u SUP i u pasoškoj službi pitao šta je sa mojim pasošem. Službenica mi je rekla da sačekam, samo da provjeri. Pozvala je nekog telefonom, za dva minuta došli su Kijanović i Pjanović. Naredili su: podi s nama da razgovaramo. Rekao sam im da nemam o čemu da razgovaram. Pjanović je naredio policajcu na ulazu da mi ne dozvoli da izađem, što je on i uradio. Pustili su me poslije tri sahata kada je došao načelnik Novaković. Pasoš su mi vratili u aprilu 2000. godine a knjige ni do danas. Kao profesor fizike od škole sam dobio stan, kao deficitaran kadar, 1984. godine. Tada su mi rekli da je Opštinski komitet saveza komunista školi ustupio stan i da se mogu podijeliti samo kadrovima (prof. matematike i fizike). Godine 1990. je započeo otkup stanova, podnio sam zahtjev za otkup, ali mi nisu dozvolili jer se pojavio SPS kao vlasnik (osnovana 1990, a ja stan dobio 1984.) i oni su podnijeli tužbu i Sud u Prijepolju je donio odluku da sam bespravno useljen u stan i da se iselim. Sud u Užicu je potvrđio odluku a Vrhovni sud poništio odluku. Posle toga Sud u Prijepolju donosi istu odluku a Sud u Užicu poništava da bi po treći put poslije Suda iz Prijepolja Sud Užica potvrđio odluku. Za predsjednika SDA- Prijepolja izabran sam 8. juna 1996. a iz stana izbačen 11. juna 1996. godine. U stanu sam sa porodicom živio 12 godina što znači da sam stekao stanarsko pravo. Policija je prije toga privela u SUP mene i suprugu a onda provalila u stan i izbacili stvari na ulicu da bi nam za to kasnije naplatili 1.000 DEM. Prije izbacivanja iz stana, otišao sam kod predsjednika Suda u Prijepolju, Toma Zdravkovića da bih ga zamolio da odloži izbacivanje iz stana za deset dana, da bi se završila školska godina, jer su mi djeca išla u osnovnu školu. On je pozvao komandira policije i oni su mu odgovorili da se žuri SPS-u. Septembra 1995. u Prijepolje su došla četiri izbjegla lica iz Srebrenice i ja sam ih prihvatio. Odmah nakon toga je stigla policija, uhapsila ih i odvela u logor u [I]jivovici, a mene su pozvali na "*informativni razgovor*". Tamo su me ispitivali kako sam smio da im pružim pomoć a da ih ne prijavim policiji i da je to protivzakonito i da mogu da snosim posledice. Odgovorio sam im da sam ja humanitarac i ljudima pomažem a ne prijavljujem ih policiji".

Duraković Zulfija (1994) iz Prijepolja:

"Dana 23. januara 1994. oko pet ujutru, došla su dva auta marke "lada niva", sa sedam policajaca. Pet je bilo u uniformi a dvojica su bila u civilu. Kada su zalupali na vratima, govorili su: policija! Ja sam otvorioVidio sam policajce i poznao sam samo jednog Dučića, sa Karoševine, koji je bio u policijskoj uniformi. Pokazali su mi nekako rešenje za pretres kuće. Od njih sedam, trojica su ostala vani oko kuće, dok su četvorica ušla u kuću, računajući i onu dvojicu u civilu. Naredili su da žena i djeca odu u jednu sobu, a ja da ostanem sa njima. Jedan policajac je ostao sa ženom i djecom, a ona trojica su mi rekli da ja ostanem sa njima i da ih vodim iz sobe u sobu, kako bi izvršili pretres. Pretres je trajao do 10 sati i onda kada nisu ništa našli rekli su mi: da se presvučem i da podem sa njima u stanicu milicije. Jedan od civila mi se okrenu i kaže: kada nismo našli ništa pri pretresu kuće, podruma, štale, trapa, bašte, onda ćeš morati da kažeš gde je oružje? Kada sam rekao da ja oružja nemam i ne mogu ga dati, oni su rekli: obuci se i podi sa nama u SUP. Kada smo stigli, stavili su me pod stepenice u jednu malu prostoriju i naizmenično ispitivali, mene i Murata Henjaša. Ispitivanje i maltretiranje su vršili civilni inspektor, kako su oni rekli iz Državne bezbednosti. To maltretiranje je trajalo od 11 prije podne do dva sata noću, u sadašnjem Vojnom odseku. Tukla su me u momentima po petorica odjedanput, tako što bih seo na stolicu a noge bi mi provukli kroz drugu stolicu i tako bi me tukli. Onda su repertirali pištolj, jedan od njih kojeg su zvali "Rakac" govorio mi je: pogledaj u zid, kako će ti pršteti mozak po njemu. Govorili su da me vode u Foču. Psovali su mi muslimansku majku i tako sam u toj zgradbi ostao do dva sahata po ponoći. Onda su me prebacili u stari SUP, sadašnji konak srpske pravoslavne crkve. Kada sam došao u Stari SUP, na spratu su me stavili u sobu gde je bilo još deset privedenih Muslimana. Od njih sam poznao Sadiković Himza, Rovčanin Meha, Henjaš Muriza, Henjaš Murata, Preljević Osmana i njegovog sina, a ostale nisam znao. Tu smo ostali do ujutru do 6,30. kada su ovi dželati ponovo došli da rade. Počelo je kucanje rešenja za odlazak izdržavanje kazne zatvora od mjesec dana u Užicu u zatvor. I tu smo maltretirani do 14 sati kada je Kijanović naredio da me puste u 14 sati.

Došao sam kući da bi ponovo došli oko 18 sati, da me ponovo vode. Kada sam ponovo došao u SUP Prijepolje, policajac Aljević, koji je bio u SUP-u, rekli su mu da razduži ormar i da ide na ulicu, jer u SUP-u unutra nisu mogli da rade Muslimani. Njima je bilo zacrtano da se privode a srpski policajci su se iživljavalii nad njima. Ostao sam tu do 20 časova da bi ponovo Kijanović dao naređenje posle deset pisanih izjava da idem kući. Pozvali su me kroz nekoliko dana, ne znam tačno, govoreći da je došao neko iz ministarstva da damo izjavu. Ja sam rekao da neću da podem da bi oni poslali ponovo policiju i ponovo me priveli. Onom što je došao, što ga oni zovu ministar, nisam htio reći ništa, jer sa njim nije bilo nikog od predstavnika naroda ili Stranke. Rekao sam mu: da ste vi naredili da nas tuču i maltretiraju, jer oni bez njih ne bi smjeli ovo da rade što rade da nemaju naređenje od vrha. Rekao je da ne može ovo

da sluša i da mogu da idem kući. Ostala su mi upamćena prezimena: Kijanović, Ljujić, Rakac, a ostale bi mogao poznati po fotografijama ili uživo".

Sejfo Ahmetović (1949) iz Prijepolja:

"Tog dana sam bio kod amidžića kući, na kafi, došao je policajac Dučić sa "nivom", a u kolima je bio moj otac. Otac mi je rekao da me traže, da sam tu, i oni su ga doveli. Rekli su: da uđem u kola i podđem sa njima. Ne znajući šta me čeka ja sam ušao u kola i pošao, a da sam znao šta me čeka ne bi uš'o u kola, pre bih se ubio nego što sam izdrž'o njihovo batinjanje i maltretiranje. Usput mi je Jasika rekao: Sefere, znaš što smo došli? Ja sam im rekao: da ne znam. Oni su rekli: treba da znaš da nam daš taj automat što imaš kući. Ja sam rekao da nemam. kada sam stigao kući, ugledao sam deset naoružanih policajaca sa automatima u rukama. Ispred kuće i na sokaku nikome nisu dali da prođe putem, sve su obustavili. Zet mi je stajao ispred kuće na pumpi za vodu mirno, ispred njega je stajao policajac sa uperenim automatom. Na ulaznim vratima su bila još dva policajca isto sa automatima. Duško Marečić je prišao i rekao: da dam oružje šta imam i da neće ulazit u kuću da vrše pretres. Ja sam isto rekao: da nemam oružja, osim pištolja pod dozvolom, iako išta nađu osim, tog pištolja, da komplet moju familiju postroje i streljaju ispred kuće i poruše kuću, i sve sravne sa zemljom. To nije važilo, oni su ušli u kuću i izvršili pretres. Sve su živo prerivali po kući. Pošto ništa nisu našli, osim, kako sam ja rekao, ja sam ih ponudio da popijemo kafu. Oni nisu hteli nego su mi se proderali i naredili da idem sa njima. Ja sam odmah pošao. Žena je pitala: kuda ga vodite? Oni su rekli da dam izjavu u SUP i da će me pustiti kući. Ali tako nije bilo. Ja sam zadržan u SUP-u do sutra veče. Kada sam ušao u SUP, u kancelariju Duška Marečića, on je sjedio za stolom, dao mi je stolicu da i ja sjednem. Pitao je: gde ti je automat? Kome si ga dao? Ili si ga zakopao? Ja sam rekao da nisam zakopao i da nemam. Rekao mi je da se izujem, što sam i učinio. Stavio je stolicu ispred mene i rekao: priznaj, da te ne bijemo! Ja sam rekao: možete šta hoćete, ali grešite. Naredio je da se pokoljenčim na stolicu, ja sam se pokoljenčio, a on je rekao jednom policajcu: udri ga, Sajo! Počeli su da me tuku po tabanima, jako je boljelo da sam ja počeo da vrištim iz glasa. Dvojica su me držali za ruke, nisam mogao da maknem. Prišao je Stanko Bezar i još Ljujić, Gazdić, Kijanović iz DB-Priboja. Kijan me pitao: kako se zoveš? Ja sam rekao: Sefer Ahmetović. On mi je odgovorio: Haliloviću, j.... ti majku muslimansku! Stanko me je tukao po rukama palicom. Svi su me tukli, kako je ko stizao, po nogama, po rukama. Po cijelom tijelu tako da sam počeo da molim za smrt, da se ne iživljavaju, kleo sam ih u djecu da me ne ubiju ili zakolju. Oni su rekli: ne, nego ideš ujutru za Foču! Sutradan sam bio sav modar. Predveče su me pustili. Kući me je odveo Enver i Sajla. Majka kada me je vidjela pala je i posle nekoliko mjeseci umrla".

Napomena: Prema procenama *Fonda* za vreme policijske akcije oduzimanja oružja izvršen je pretres u više od 70 kuća i stanova prijepolskih Muslimana. Privedeno je

najmanje 150, a pretučeno više od 80 prijepolskih Muslimana. Većina su članovi SDA. Među hapšenim šestorica su članovi Izvršnog odbora SDA. Kod trojice je nađeno nelegalno oružje. Protiv njih su podignute optužnice. U vezi sa brutalnim ponašanjem policije iz Prijepolja mnogi pominju načelnika Miletu Novaković. Svi su zatečeni njegovim neposrednim učestvovanjem u batinjanju sugrađana. Pominju njegovo drugačije ponašanje u ranim godinama. Prema tim navodima on je stekao veliko poverenje građana nakon izbacivanja iz grada nekoliko grupa raskalašenih militantnih rezervista i dobrovoljaca koji su u letu 1992. godine često boravili u Prijepolju, pre ili nakon odlaska u rat na teritoriju BiH. U to vreme, na vest da će Mleta Novaković biti smenjen, potpisivana je peticija kojom su građani zahtevali da ostane na funkciji načelnika policije zato što štiti interes građana i dobro služi zajednici. Prema navodima čoveka koji ima ozbiljnih zdrastvenih problema susret sa komandirom je ovako izgledao: "Kada su me uveli kod inspektora Popovića ušao je Mleta Novaković i još jedan. Mleta me je odmah udario pesnicom u grudi. Uhvatio sam ga za ruku i rekao da me ne bije, da nisam zdrav. On je znao da nemam jedan bubreg, odavno se poznajemo. Odgovorio mi je da će mi odvaliti i drugi, udarajući me u lice i grudi". Drugi kod kojeg takođe nije nađeno nelegalno oružje navodi da je komandir počeo tući kad je čuo da nije priznao: "Rekao sam mu da nemam šta da priznam. Dohvatio je stolicu i krenuo na mene, preteći i psujući. Onda me je udario u glavu s obe strane. Povukao me za jaknu, oborio na pod i šest sedam puta pesnicom me udario u predelu bubrega. Kada sam ga upitao zašto me bije, dobio sam udarac u pleksus od kojeg sam izgubio vazduh. Prestao je kada je u kancelariju ponovo ušao inspektor "Pop". Požalio sam mu se, a on je na to rekao da će i on da me bije". Prema navodima batinanima najviše su tučeni zbog poricanja da imaju oružje, zbog toga što nisu znali da je SDA navodno delila oružje ili što nisu znali ko od Muslimana posjeduje oružje. Jedan od samovoljno uhapšenih navodi da je policiju jako zanimala politika SDA i da je ispitivanje teklo po modelu "politički deo, pa razbijanje": "Zatim su mi rekli da skinem čizme i da stavim noge na sto. Tukli su me palicom po tabanima i po dlanovima. Najviše ih je interesovala politika. Na kraju su doneli kantu hladne vode i naredili da stavim noge u kantu. Nekoliko puta su me izvodili u hodnik, pa pozivali na ispitivanje. Onda su me uveli u sobu u kojoj je bilo šestoro milicionera. Prepoznao sam Dučića, Lakovića, Dumića, Cvijanovića. Jedino me Cvijanović nije tukao. Tukli su me rukama, nogama, palicom po leđima, grudima dlanovima. Dučić se peo na sto pa me odatle šutirao čizmom. Pretili su da će da me zapale, zakolju. Dvojica su me držali za ruke i za kosu, a ostali su me udarali nogama u grudi i pesnicama po vratu, potiljku i leđima. Osetio sam kada su mi pukla rebra. Klečao sam, a oni su me i dalje tukli i naređivali da ustanem. A sve to vreme odzvanjali su udarci iz druge sobe. Te dve sobe odvojene su vratima koja su se tresla pošto su K. L. udarcima bacali na vrata". O istoj tehnici svedoči penzioner kod kojeg je izvršen pretres i nije nađeno oružje: "Ne znam nijednog od tih milicionera i civila. Mislim da

nisu odavde. Čim su me uveli pitali su me za oružje i počeli da tuku. Dvojica su me tukla, udarali su me pendrekom rukama, pesnicama i šitirali. Onda sam morao da izujem cipele i da stavim noge na sto, pa su me pendrekom udarali po ogama. Jedan me je uhvatio za glavu i šakama mi trljaо uši. Mislio sam da će da ih otkine. Posle nekog vremena doneli su kantu vode i naredili da stavim noge unutra". Član SDA kod kojeg takođe nije nađeno oružje iskusio je pendrečenje metalnom palicom po golim tabanima. "U sobi su bili milicioneri Dučić, Laković Momir, Cvijović Mile, Minić i jedan kojeg ne poznajem. Laković me odmah dočekao pitanjem gde mi je oružje. Kada sam rekao da nemam, naredio mi je da se izujem i da naopako kleknem na stolicu. Tukli su me palicom po tabanima. Nikada nisam video takvu palicu, mislim da su je oni sami napravili. Ima metalni rukohvat, samo je vrh zavijen u gumu, unutra verovatno isto metal. Morao sam da ispružim ruke, pa su me udarali po prstima. Svi nokti su bili plavi. Posle je Dučić doneo kantu hladne vode i naterao me da stavim noge i ruke u vodu. Pustili me da jedem i popijem lek koji mi je donela žena, a onda su nastavili. Ponovo sa izuvanjem. Laković je brojao i kada bih rekao da nemam oružje pretio mi je duplom porcijom. I dobio sam. Udario me sa obe ruke u uši, a Dučić me iz okreta udario nogom u grudi. Tada sam izgubio vazduh i pao. Dodao je nogom u leđa. Udarao me inspektor državne bezbednosti".

Prema navodima ljudi s kojima su razgovarali predstavnici *Fonda* najviše su trpeli kada su udarani gvozdenom palicom: "U početku sam poricao da imamo oružje. Samo sam jednom video očevu pušku. Naredili su mi da naopako kleknem. Jedan me je držao za glavu, a drugi udarao palicom po tabanima. Najviše me je tukao Dučić. On je doneo kantu vode i naredio da stavim noge. Posle toga terao me je da trljam noge o tepih. To je strašno bolelo. Kasnije je došao Stanko Bezar. Tražio je da priznam da imam mitraljez, bombe i pušku M-48. Poricao sam, a on je onda naredio da mu donesu njegovu palicu. To je neka posebna palica sa držačem od metala. Udarao me tim metalnim delom po dlanovima. Ponovo sam morao da se savijem preko stolice i udarali su me tim metalom po tabanima i pesnicama po leđima i glavi. U jednom trenutku dvojica su uzeli i udarali me po tabanima, a brko u civilu me uhvatio za glavu, jednom rukom mi zapušio usta a drugom me šamarao, dok me četvrti udarao po leđima i glavi. Najviše su me tukli Dučić i Pejović. Držali su me od tri po podne do iza devet uveče. Otac i ja danima smo se uvijali u kože da bi zalečili rane. U vezi sa upotrebot gvozdene palice često je pominjan policajac koga su drugi oslovljavali imenom "Ljujo". Navodno je iz Nove Varoši. Jednog vlasnika radnje, inače člana SDA je tom palicom navodno udarao po rukama, a pendrekom po leđima. Njegove pretnje su uzimane veoma ozbiljno jer je pominjao šiptare: "Uz psovanje turske majke, pretio da će nas Muslimane pogaziti kao žabe jer smo isti kao šiptari". Jedan od prebijenih koji je zatražio lekarsku pomoć navodi da je u policijskoj stanici pitan kod kojeg je lekara bio i da mu je r

Ahmet Mustajbegović (1944) iz Prijepolja:

"Dvadeset i sedmog janura 1994. godine, ujutru u pet sati, došla je policija u dva policijska auta, sa sedam-osam policajaca, opkolili su kuću i pokucali na vrata. Otvorila je moja supruga. Rekli su da su došli zbog pretresa, navodno tražeći skriveno oružje. Ušao je Rodoljub Matović i upozorio me da se ne suprostavljam. Odvojili su mi ženu i dvoje djece u jednu sobu, a mene su vodili sa sobom. Govorili su da znaju da imam oružje. Tražili su detektorom. Cijelu kuću su pretresli. Ništa nije vredelo što sam ja tvrdio da nemam oružje. Tjerali su me da prevrćem kupus, drva, pjesak. Porodicu su pretrudili iz sobe u sobu, dok su pretraživali. To je trajalo četiri-pet sati. Nisu našli nikako oružje, jer ga nije ni bilo. Odveli su me u Zalog, jer i tamo imam kuću i ponovili istu proceduru. Ni tamo nisu ništa našli. Glavni islednici su bili iz Užica. Pretres ove druge kuće je trajao oko jedan čas. Kada smo silazili niz stepenice ove druge kuće, taj glavni inspektor iz Užica, počeo je da me vuče za kosu i govorio: propjevaćeš ti, kazaćeš gdje je oružje! Ja sam neprestano govorio da nemam oružje. Odveli su me u novi SUP, na Purića potoku, i odmah su me počeli tući. Tukao me uglavnom ovaj inspektor iz Užica, koji je bio u civilu. Na predlog jednog policajca iz Prijepolja naredili su mi da izujem čarape i da kleknem na stolicu. Ovaj iz Užica me je zatim udarao palicom po tabanima. Usput je vrijedao i psovao. Batinjanje i ispitivanje je trajalo do 22 sata uveče. Zanimalo ih je li došlo oružje u Prijepolje. Spominjali su neku muslimansku paravoju formaciju "devet plus jedan", zatim neke trojke i slično. Tražili su da sarađujem sa DB-om. To veče je bio izašao onaj inspektor u drugu kancelariju i kad se vratio rekao mi: da ima čovjeka, koji tvrdi da sam ja jedan od vođa resora ispred SDA Sandžaka. Pitao sam ko je taj čovjek, a on mi je rekao: hoćeš li da vas suočim? Rekao sam da hoću, a on me odveo u drugu kancelariju. Tamo je bio Malaga Malagić, okružen grupom policajaca. Pitali su Malagu: ko su vođe paravojnih formacija (bez spominjanja SDA) u Prijepolju? On je rekao: [efko, Bajro, Eso i Ahmo. Ja sam ga podsjetio da su to članovi Nadzornog odbora SDA, a to nije isto. Jedan od policajaca mi je rekao da ja nemam pravo da pitam, već samo da odgovaram. Pitao sam Malagu: otkud mu ta informacija? Nije mi odgovorio, jer policajci nisu dozvolili. Ponovo su me vratili u prostoriju gdje su me ranije ispitivali. Inspektor mi je dao papir da napišem priznanje ko su vođe paravojnih formacija i opišem druge radnje vezano za SDA. Ja sam odgovorio, da sam sve rekao i da nemam ništa da dodam niti oduzmem. Posle toga je došao glavni šef inspektora i pitao: jesam li priznao, a ovaj policajac mu je rekao da nisam. [ef je šetao po prostoriji, a onda rekao: da mi daju pet dana da dojavim bar za dvojicu koji imaju oružje. Zaprijetio je da ako to ne uradim da će me svojim rukama ubiti. Pustili su me, a ja sam treći dan pojegao u Makedoniju. Kasnije sam otišao u Tursku i tamo ostavio dvije godine. Vratio sam se u Sarajevo, a u Prijepolje došao 2001. godine".

Muriz Henjaš (1954) iz Velika Župe:

"Dvadeset sedmog januara 1994. godine, u šest sati ujutru, čuo sam lupanje na vratima u prizemlju kuće. Probudio sam se i izašao na terasu, odakle sam video mnogo policajaca oko kuće. Vidjeli su me u pidžami i naredili da odmah siđem i otvorim vrata, inače će odmah provaliti. Ja sam sišao i otvorio vrata. Tada su dva inspektora DB-a i nekoliko policajaca ušli u kuću sa uperenim automatom. Pitao sam: šta je ovo? Rekli su da hoće da pretresu kuću i da traže oružje. Prije nego su ušli u kuću pokušao sam ih upozoriti da ne ulaze obuveni u stan, našta se oni nisu obazirali. Ušli su obuveni u svaku sobu. Jedan od inspektora koga sam poznao sa TV-a je rekao: da traže oružje, Rekao sam: da nema problema, sve ču dati i da je sve pod dozvolom. Dok su razgovarali sa mnom, na drugoj polovini kuće, gde živi brat i majka, čuo sam lupnjavu i pitao: šta je ono tamo? Rekli su: isto što i ovdje. Vikali su: daj oružje! Dao sam sve što sam imao. To je bilo lovačko oružje pod dozvolom. Kada su to uzeli, počeli su sa pretresom kuće. Prvo su pretresli stan, drugi sprat i potkrovле. Sve su ispreturnali, čak i kauče, zamrzivač i ostale aparate. Onda su prešli na potkrovle. Vršili su detaljan pretres i to sa detektorom. Spuštali su sijalice niz odžak, odvaljivali potkovicu krova. Nisu našli ništa. U međuvremenu, u potkrovlu se pojavio načelnik SUP-a Mileta Novaković, koji me je pozvao ustranu. Rekao mi je da dam sve oružje, jer navodno znaju da imam skriveno oružje. Rekao je: bolje je za tebe i za čitavu tvoju familiju. Ako ne predam oružje, moram ga roditi, milom ili silom. Rekao sam: šta sam imao predao sam, a roditi ga ne mogu. Svo vrijeme pretresa i loma po kući, u stanu su se nalazilo dvoje maloljetne djece, sin Mirhun (15) i Muamer (12), tašta, težak srčani bolesnik i asmatičar. Supruga je tih dana izašla iz bolnice, gde je operisala žuč i bila liječena od bubrega. Poslije pretresa drugog sprata i potkrovla, stavili su me u auto "puch" i odveli na imanje koje je udaljeno 1,5 km od kuće. Tu su opet sa detektorom tražili oružje, po čitavom imanju u zemlji i vikendici. Nisu našli ništa. Kad su se posle jedan čas vratili, ponovo su me odveli u potkrovje kuće i pokazali bombu. Pitali su: odakle ova bomba? Nisam znao odgovor. Rekli su idemo u SUP, a tamo ćeš reći sve, gdje se šta nalazi. Stavili su u auto mene i brata Murata i odveli u novi SUP na Purića potoku, a sadašnja Zgrada vojnog odsjeka. Odveli su nas na drugi sprat obojicu. Jednog su uveli u jednu sobu, a drugog u susednu, koje su razdvajala samo jedna vrata. U sobi u kojoj sam ja bio ostala su dvojica inspektora koji su prije bili u mojoj kući. Sjeli su naspram mene, preko stola, a mene stavili da sjedim na stolicu. Ispred sebe su imali neke papire, a među njima novine *"Front"*, *"Polimlje"*, *"Novosti"*, *"Oslobođenje"*. To su novine u čijim se tekstovima pominje moje ime u pozitivnom smislu, kao vojniku i građaninu. Pokazali su mi fotografije kuće, koja je slikana iz svih uglova. Bilo je mnogo slika formata A-4. Rekao sam da je to moja kuća. Pitali su me gdje si služio vojsku? Rekao sam u Kraljevu i Nišu. Onda su prešli na ispitivanje: Kakvu ja to imam vojsku? Gde ja to vršim obuku iste? Ja sam se čudio tim pitanjima i odgovarao shodno tome da nemam pojma. Novaković je poslije izvjesnog vremena ušao i rekao mi: što glumiš, što ne kažeš istinu? Rekao sam da ne glumim već da

govorim istinu, i da ne znam lagati. Onad su utrčala četiri policajca, uhvatili me za noge i ruke i presavili preko stolice. Mileta je počeo da me tuče pendrekom po leđima, zadnjici i bubrežima. Za to vrijeme su me ova četvorica držala. Posle žestokog batinjanja, pustili su me da sjednem na stolicu. Sve vrijeme batinjanja ona dvojica inspektora su posmatrala kroz prozor kao da nisu zainteresovani šta se događa. Ponovo su me ispitivali napomenuvši da ćemo sve to završiti. Kda su prestajali da me ispituju, fiksirali su me u oči, zatim čitali novine, gledali slike moje kuće, a ja sam za to vrijeme slušao batinjanje moga brata u drugoj prostoriji. Poslije izvjesnog vremena, Mileta bi ušao i rekao bi: brat ti je dobar, nije fukara kao ti. Sve je priznao. Priznaj i ti. Odgovorio sam: ako je priznao, neka za to odgovara, ja nemam šta da kažem, osim onoga što sam rekao. Kada je pošao da izade, udario me je nogom karate udarcem u grudi. Okrenuo se prema meni, a u međuvremenu je ulazio jedan drugi policajac, a Mileta mu reče: ne pade! Zatim mi prilazi taj drugi, otvorenih usta kao zvijer i govori mi da će mi pojesti uho. Odgovorio sam mu: pojedi, ići ću čuljast i ako budem živ i ako me ko bude pitao, što nemam uho, reći ću: pojela mi ga slavna milicija. Mileta ga je zatim uzeo za ruke i izveo napolje. Sa mnom u sobi je ostao jedan od inspektora, koji me ništa nije pitao, niti govorio, već me samo gledao u oči. U susjednoj sobi bi se čula lomljiva, udarci, vriska i uzdasi moga brata. Poslije izvjesnog vremena, ulazi ponovo Mileta, govoreći mi: šta radiš, džukelo, od mene i od mojih ljudi i od brata ti, što ne priznaš? Odgovorio sam: sve sam priznao. Poslije par sekundi, kao po komandi, ulaze četvorica policajaca, obaraju me preko stolice, drže me, a Mileta ponovo tuče palicom po tabanima i listovima nogu. Poslije izvjesnog vremena me puštaju, a odmah potom se čuje batinjanje moga brata u susjednoj sobi. Tada jedan od inspektora mi govorи da priznam svu krivicu na sebe, da bi mi pustili brata, da više ne biju i njega i mene. Poslije malo razmišljanja, koliko sam mogao, rekao sam da je moja bomba i sve što oni kažu. Izašao je i pozvao kolegu, zatim su mi dali parče papira da nacrtam mjesto gdje se nalazila bomba i ostalo oružje. Ja sam im rekao: recite gdje vam odgovara, tako ću i nacrtati. Crtao sam skicu potkrovlja i naveo od prilike jedno mjesto gdje se navodno nalazilo oružje. Dao sam im skicu, koju su oni posmatrali i među sobom šaputali, samo sam čuo da jedan od njih, kaže: nema ovo veze, a zatim su skicu zgužvali. Izašli su, a ja sam ostao sam. Poslije izvjesnog vremena jedan od njih je ušao, dao mi parče papira i olovku i rekao da pišem izjavu, jer treba da idem u Užice u istražni zatvor. Ja sam napisao izjavu prema onoj izmišljenoj skici i bio spremam da napišem bilo šta, samo da bi prestalo maltretiranje mene i mog brata. Kada sam završio sa pisanjem, pročitali su to, gledali me u oči, zgužvali papir i rekli: nema ovo veze, sjutra ćeš ponovo pisati, a za danas smo umorni. Izgubio sam pojam o vremenu. Došao je da me čuva saobraćajni policajac, Matović Rodoljub. Bila je već noć. Ušao je taj Matović i pitao me: šta je ovo Murize, jer me je poznavao. Rekao sam: ne znam, Mate. Došlo je jebeno vrijeme. Pitao me je: hoću li cigaru? Ja sam se iznenadio, jer nisam mogao da vjerujem da ima još poštenih ljudi u uniformi policajca

u Srbiji. Pribrao sam se od tog iznenađenja i upitao ga: možeš li me pustiti u WC i da pijem vode. Rekao je da mogu sve što ja želim, a on može da mi pomogne, da će to i učiniti. I učinio je. Pustio me u WC i pio sam vode ispod česme, a on me izvukao, rekavši: pretjeruješ, pozliće ti. Pićeš kasnije. Tako je i bilo. Donio mi je i hranu koju mi je supruga u međuvremenu poslala. Molio me da uzmem da jedem. Nisam mogao da jedem od bolova i ispucalih usana. Pitao sam ga: može li poručiti mojoj ženi da mi pošalje toplu odjeću, jer idem sutra u istražni zatvor u Užice. Tu sam ostao sa njim još izvjesno vrijeme u prijateljskom razgovoru. U toku noći su mene i mog brata prebacili u stari SUP gdje smo zatekli masu Bošnjaka, zatvorenih u jednoj velikoj sali. Bilo ih je otprilike oko 40. Tu smo ostali do jutra. Te noći od batinjanja, tabani su mi otekli. Nisam mogao da skinem cipele, niti da koračam ni jednog koraka. Otekle noge sam pokazao svima u sali, a izjutra su izvodili jednog po jednog. Nije se vraćao niko. Ja sam ostao sam u sali sa jednim naoružanim policajcem. Pozvali su me da pišem izjavu. Napisao sam istu izjavu kao i predhodni dan. Izjavu sam potpisao i predao Stanku Betoroviću. Tada me je počeo saslušavati i inspektor iz Priboja Milutin Kijumović. Saslušao me i ponovo vratio u salu. Tu sam ostao do 20 uveče a onda mi rekli: idi kući, ali da dođeš sutra u 8 časova i da poneseš ono što imaš u kaci od sira, u neopremljenom stanu, na prvom spratu. Pitao sam: šta je to u kući, što treba da donesem? Kijamović je rekao: Pogledaj i donesi! Dodao je: ako imaš još nešto, ponesi i to. Pošao sam kući, prespavao tu noć, a izjutra otisao u nepreseljeni stan, našao kacu od sira i u njoj stari drveni kundak od lovačkog karabina, kojeg je još moj otac zamijenio zbog dotrajalosti na karabinu, a za koji je postojala dozvola. U 8 izjutra, odnio sam kundak i prijavio se. Kundak sam dao Kijamoviću koji je on pogledao i rekao da sačekam u hodniku. Tu sam zatekao Momčila Matovića i Panta Perišića koji su bili obični građani. U 14 sati su me pustili i rekli da sam slobodan. Ja sa upitao: A Užice? Nisu mi ništa odgovorili. Uzeo sam stvari koje sam bio ponio za Užice i došao kući. Liječio sam se po savjetu dr. Miša Daskovića, sirovom junećom kožom i nekim tablaetama, koje mi je on dao. Nisam uzimao ljekarsko uvjerenje jer sam smatrao da će doktori imati problema zbog izdavanja istog. Nisam tužio zato što nisam vjerovao ni policiji ni sudu, s obzirom da je Mileta rekao: jesam vas tukao - tužite me. po savjetu prijatelja, fotografisao sam se tek poslije deset dana kada povrede nisu bile tako uočljive kao prvih dana. Od tih povreda i danas posle osam godina imam posljedice i psihičke stresove. Iste simptome ima cijela familija".

Mehović Avdulah - Tule (1964) iz Velike Župe:

"Dana 31. januara 1994. godine, prilazeći svojoj kući, koja se nalazi u Velikoj Župi, zatekao sam policiju koja je opkolila istu, naoružani automatima. Inspektor policije Bezarević, prišao mi je i tražio da predam oružje koje se nalazi kod mene. Pristao sam i otisao sa njima, otkopao oružje i predao im. Onad su me odvezli kombijem do policijske stanice gde vrše fizičku torturu, kod komandira milicije Milete Novakovića,

zamjenika komandira Slobodana Pejovića i inspektora Bezarevića. Tražili su od mene da dam još oružja, a pošto nisam imao, Novaković me je udarao pendrekom po prsima, a Pejović i Bezarević palicom po rukama, donjem dijelu leđa i tabanima. Doneli su i neku kantu s vodom kako bi hladio ruke. Počeo sam glasno da jaučem od bolova, a oni mi stavljali plastičnu kesu u usta kako se ne bi čulo. Batinjali su me i isledivali kako bi priznao ko sve ima oružje. Tražili su od mene nekakve planove za terorističke napade, što naravno nisam ni imao niti znao, a i nisam terorista. Pitali su zašto sam imao oružje, ja i ostali, kod kojih je nađeno. Rekao sa: niti vjerujemo policiji ni Vojsci Jugoslavijeda će nas zaštititi, jer ovuda su prolazile razne vojske i pucale iz oružja, a Srbi stanovnici opštine Prijepolje, su bili naoružani. Znali smo da imaju oružje po tome što su za njihove praznike i ostala veselja pucali iz svih vrsta oružja. Pogotovo što su u pograničnom dijelu sa BiH, gdje je bio rat, stradali Bošnjaci u Sjeverinu i [trpcima, a policija i vojska nas nije zaštitila. Mnoge batine sam dobio zbog toga što sam im rekao istinu u oči. Baš zbog tih zločina koje su počinili nad nama, oni su bili ti koji su provocirali rat u celom Sandžaku, da bi nas pobili i protjerali sa ovih prostora. Međutim, mi nismo želeli rat ovde i predali smo oružje koje su tražile vlasti od nas. I ja sam znao a i slušajući predsjednika SDA dr Sulejmana Ugljanina da bi rat bio pravo samoubistvo za nas Bošnjake i da bi nestali sa ovih prostora. Kasno uvečer, 31. januara 1994. godine, četvorica policajaca su me sprovela u užički DB, gdje sam doživio toliko maltretiranje, batinjanje i ponižavanje da i sada kada bih znao da će sve to preživjeti prekratio bih sebi muke. Tu su me zadržali četiri dana i četiri noći, uz stalno batinjanje od strane više pripadnika DB-a koje nisam ni poznavao niti su govorili svoja imena. Stalno sam bio sa lisicama na rukama, privezan za stolicu ili neki metalni ormar ili neku vešalicu za garderobu koja se nalazila u kancelariji. Tako i kada su me udarali i kada bih pao na pod, ta ista vešalica bi pala na mene i udarila bi me. U tadašnjem Izvršnom odboru SDA Sandžaka - Ogranak Prijepolje, svi smo imali zadužene resore. A ja kao predsjednik Muslimanskog omladinskog saveza bio sam član Izvršnog odbora i nosilac Resora sigurnosti, gde sam primio zadatak od predsjednika Izvršnog odbora. Nikad nisam imao zadatak da organizujem nešto protivzakonito u ovoj državi niti bilo kakve terorističke akcije niti izradu planova za iste. za policiju i DB Srbije, ja sam bio kao šef policije i vojske muslimana u Prijepolju. zato su me tukli i ispitivali o tome. Čak jednog dana su me opijali alkoholom. Na silu sam popio naiskap čašu od dva decilitra, tako da se umalo nisam ugušio. Prije toga nikad nisam pio alkohol. Opili su me tako da su na kraju cirkuzirali sa mnom. Mogli su tako da rade sa mnom jer su imali i moć i zakon u rukama, pogotovo zakon o policijskom pritvoru od tri dana, a kod mene su i to prekršili jer sam imao četiri dana i četiri noći torture. Prošlo je osam godina od tada pa se ne sjećam svega kao batina. Posle kada sam potpisao neke izjave prebačen sam u zatvorski pritvor u Užicu. U pritvoru sam bio u teškom stanju. Lekarsku pomoć nisam imao osim tableta protiv bolova. Od udaraca imao sam krvne podlive po leđima,

tabanima i rukama, po glavi čvoruge, čak i mošnice su bile modre od udaraca, a to su vidjeli prtvorenici koji su bili u istoj sobi i zamotavali su me u mokre peškire jer sam imao visoku temperaturu. Iz prtvora sam izašao 18. februara 1994. godine. Podignuta je i optužnica protiv mene za nedozvoljeno držanje oružja. Za to sam osuđen na devet mjeseci zatvora. Na izdržavanje kazne sam otišao 1. decembra 1994. u Jupriji. Zbog svega toga sam dobio otkaz iz firme FAP - Livnica, gde sam bio zaposlen. Od tada i dan danas se nalazim na tržištu rada nezaposlenih sa teškom šansom da se zaposlim jer sam okarakterisan kao terorista. Živim sa suprugom i dvoje djece i majkom. Jedina primanja je majkina penzija i nešto malo prinosa sa zemlje. Moram napomenuti i ovo: Sredinom septembra 1991. odbio sam poziv da se javim u rezervni sastav JNA. Nakon toga su došla dvojica policajaca sa "nivom" i priveli me u Vojni odsek, gde sam zadržan nekoliko sati a potom prisilno oteran na vojnu vježbu. Otišao sam prvo u Požegu na vojnu vježbu a posle nekoliko dana prebačen u Autovac, kod Gacka u Hercegovini. Kasnije sam prebačen na ratište, zaleđe Dubrovnika, tačnije mjesto Zavala, pre mesta Slano i Ravno. Nakon par dana sam dezertirao o čemu sam i posjedovao dokumenat a isto tako su u novinama "*Glas Polimla*" objavili spisak dezerta".

Hajro Brdar (1944) iz Bevine:

"Došli su petorica policajaca i počeli da pretresaju kuću, istresaju brašno, sijeno, prelažu drva. Imena im ne znam. Dvojica su bili u civilu, a trojica u uniformi. U kući mi je bila šerč i zet koji su sve to gledali. U stvarima nisu ništa našli, onda su me poveli u stari SUP. Odveli su me na sprat i počeli da me tuku. Tukli su me pendrekom, boksovima, trljali mi uši. Oni koji su me tukli bili su u civilu. Tražili su da priznam da sam prodavao oružje. Pošto nisam imao oružje, nisam imao što da priznam. Onda su mi rekli: da me vode u Višegrad, da će mi cijepati uši, vaditi nokte. Prijetili su mi i da će mi odstraniti nos. Ja sam im rekao: da me vode gde hoće, ja nisam to više mogao da trpim. Počeli su da me psuju i da govore da nisu videli luđe muslimansko pašče. Od batina i dans imam posledice, dobio sam šećernu bolest, otežano se krećem, sto posto su mi noge onesposobljavanje i prebijene. To batinjanje je trajalo oko sedam sati. za to vrijeme su se smenjivali u batinjanju: Duško Mancić mi je govorio: da predam oružje da me ne bi više tukli. Ja sam rekao da imam dao bih, a pošto nemam, nemam šta da potpišem i posle toga su mi rekli da mogu kući. Koliko sam bio isprebijan nisam mogao da odem kući, pa sam prenoćio u kući [erifa Dautovića. Dva dana posle toga ponovo su došli kod mene kući, da me vode u Stanicu. Ja nisam mogao da se javim zbog zadobijenih povreda od predhodnih batina, pa sam rekao da me oni ponesu ako mogu. Onda su došli iz SUP-a, Mileta Novaković i ispitivali me kući. Mileta mi je donio 200 grama kafe, kako ne bi pričao šta su mi radili".

ečeno da poruči lekaru da će policija doći da izvrši pretres i da će ih tada zapamtiti".

OP[TINA ROŽAJE

Salija Kalač (1947) iz Kalača:

"Sin sam oca koji je 4,5 godina izrobijao njemačke robije za Crnu Goru i za narod koji živi na tom području. Ja i moja braća (šestorica) bili smo i ostali lojalni građani Republike Crne Gore. Brat mi je bio u partizanima, kao i to da je preživio traumu Golog otoka. Ja sam poslije raspada Titove partije i SK postao član SDA. Biran sam za odbornika Skupštine opštine Rožaje, kao odbornik ispred sela Kalača. Međutim, dana 10.04.1995. godine, Služba državne bezbjednosti iz Berana koje ljudi ja nikad ni poznavao nijesam, jer nisam bio u situaciji da kontaktiram sa njima niti bilo što, jer sam živio kao miran pošten građanin na teritoriji opštine u Rožaje, uhapsili su me sa izgovorom da se kod mene nalazi velika količina naoružanja, da sam naoružao Sandžak, Kosovo i druge predjеле Jugoslavije. Toga dana sam obavljaо svoje poslove i radne zadatke sa namjerom da nabavim robu za ugostiteljski objekat koji držim na magistralnom putu Kalače-Rožaje. Oni su me istog dana, ostavivši mi kola na ulici sa ključevima u bravi, priveli u Centar bezbjednosti Rožaje. Stavili su mi lisice na rukama i opalili mi nekoliko šamara pod izgovorom da donesem naoružanje, odnosno da kažem imena ljudi sa kojima navodno radim u trgovini sa oružjem. Odveli su me tog dana, nazivajući me pogrdnim riječima i imenima maltretirajući me u "nivi", iz Rožaja do Službe bezbjednosti u Beranama. Tamo su me svlačili golog. Tukli su me golog, vezali me lisicama za radijatore, za metalne kase. Od ponedeljka do četvrtka sam bio pod torturom, svlačen, oblačen i šta sve da ne pričam. Bio sam zatečen. Po mojoj glavi su postojali vidni ožiljci od udaraca palicom kao i po drugim dijelovima tijela. Nisam se slikao jer sam tad bio još u pritvoru. Kada su me izveli na suđenje u četvrtak primjetili su građani koji su me vidjeli. Ja sam bio izgubljen. Brat mi je rekao: ti si šenuo, otkačen. Bio sam kao drogiran ili što drugo neznam. Izgubio sam kontrolu i nisam znao ni šta govorim. Nije imalo osnova da me toliko tuku. Kod mene su našli samo jednu automatsku pušku. To svako dijete ima po Crnoj Gori. Zbog te puške je odgovarao moj sinovac. Nisam je uzeo kod njega za trgovinu, niti za rat, niti za druge stvari, nego budući da držim ugostiteljski objekat na magistralnom putu, da mi svaku noć prijete i da mnogi ljudi zamišljaju da imam novca. Držao sam to u kući da ne dodem u situaciju da me neko ugrozi. Tog istog dana su mi pretresli kuću i oduzeli pištolj pod dozvolom. Ja imam tri maloljetna djeteta, tri sina. Drugo nisam nepodoban jer sam 20 godina bio Titov komunista. Doživio sam traumu. Nažalost, odveli su me ljudi koji su imali svoju mutnu prošlost. Tukli su me isto inspektor Ranko Popović i Peđa Komatinia. Doživio sam ono što nikad u posvijesti nisam mogao zamisliti, da se u jednoj pravnoj državi može dogoditi čovjeku koji je 47 godina poživeo sa ljudima bez ikakvih ekstremnih političkih naboja. I u svemu tome ja sam u datom momentu bio haluciniran, ili šta se dogodilo ne znam, sjećam se samo dok sam bio privezan lisicama za radijator, učio šehade. U međuvremenu je ušao jedan i govorio mi, "nema Alaha, nema Kur'ana". Odgovorio sam mu da ima i Alaha i

Kur'ana. Počeli su me tući po tabanima, rukama, nogama. Udarali su me i u predjelu grudnog koša, naparice palicom. I dalje su mi govorili nema Alaha. Ima. Ja vjerujem u Alaha i u Kur'an, vjerujem u Bibliju i sve svete knjige koje drže da su ljudi ljudi i da nide tamo nema ekstremnog. U neko doba noću dovodili su mi ljude sa ulice da potvrde da sam trgovao s oružjem. Tako mi je jedan od tih rekao da mi je prodavao oružje. Odgovorio sam mu: vjerovatno si mi nudio. No jesam li ja to kupio? -Nisi, odgovorio je! Rekao sam im da me mogu natjerati da pričam laž i paralaži i sve što im odgovara. Ali, sutra kad budemo na sudu, tražiću po Bibliji ili Kur'anu, da postavite svoje dijete da tvrdite da je to tako. Vidio sam da se radilo o karakternom čovjeku. Udario ga je znoj, bledilo i rekao mi je: izvini Kalaču, ja sam se našlio. Nemam daha, nemam riječi da pričam ono sve što se dogodilo. Ucjenjivali su me. Osnovni sistem ucjene je bio da ja budem špijun. Trebalо je da kažem ko ima samo jednu cijev ili jedno "grlo". Ja niti sam u situaciji da znam niti bi to radio. Nisu mi nudili ništa drugo ali zna se, da me puste, da me oslobođe. Protiv mene je podignuta optužnica i ovih dana mi je zakazano suđenje u Rožajama. Našli su mi to oružje. Ljudima kod kojih se nađe oružje, a nisu članovi SDA, privode ih, oni predaju oružje i puste ih kao da je sve normalno. Međutim kod mene je savim druga situacija. Budući da sam bio odbornik u Skupštini SO Rožaje... Ali ni jednog momenta, tamo postoje i stenogrami, nisam zagovarao državu u državi. Ali kao svaki jugoslovenski građanin, jesam za ljudska prava, da čovjek smije svoju ličnu kartu pokazati. Kada su me pustili iz pritvora nakon tri dana, otišao sam kod dvije radnice Bugarke koje rade kod mog bratućeda da ih uzmem da rade kao konobarice u mojoj kafani. Zaustavila su me trojica policajaca u mjestu Hareme, negdje iznad Berana i pitali me gdje sam bio. Rekao sam im kod tetke. -Nije istina, bio si po konobarice, odgovorili su mi! Sve ovo što govorim, govorim sa dozom straha".

Zada Hadžić, majka Haruna Hadžića iz Rožaja:

"Sa gornje terase vidjela sam 6-7 landrovera uz tu džadu pećku. Utrčala sam u sobu i rekla evo ti milicija sa Harunom. Gledala sam kako je milicija opkoljavala našu kuću. Vidjela sam, zacrnjelo se brdo vojske. Sa tri kamere stoji Harun između njih, dok drugi su trčali za njim kako je on išao kući, jedni otud, jedni odavud sa svija strana. Sve to vrijeme ja sam ukopana stajala u hodniku, oni su došli i jako lupali na vrata. Ja sam im otvorila. - Dobar dan, dobar dan, rekoše i pravo su ušli u Harunovu sobu, ne pitajući ništa ni će je ni šta je. Kamera jedna bila je za Harunom. Ovaj jedan od njih povratio se i rasporedio stražu. Sve su uhvatili oko kuće, nije ostala ni košara i kokošar su opasali svojom silom. Jedan je u hodniku uperio onu cijev u roblje, drugi je držao na nišan, automatom, Eskovu porodicu a treći u Harunovu. Djeca su pištala od straha a Harunova žena je plakala. Jedan je rekao: [ta je to, nijesmo došli da koljemo". Kažem ja njima, vi ste gori nego da ste došli da koljete. Harun je odmah prišao onoj knjizi. A oni oko njega kamerama uprli prema Harunu. Jedan od njih

naredi da nas sve isćeraju iz te sobe gdje je bio Harun i zatvoriše vrata, okrenu se meni jedan i reče: "bez komentara, jednu da nijesam više čuo". Ja sam izašla u hodnik i stojala. Odjednom, otvoriše se otud vrata. - Ko je Harunova majka? Rekoh, ja. Kaže mi da nađem oružje to i to poredi kako je zapisao. - Nemamo mi oružje, rekla sam mu. A on meni razdra se koliko je mogao: "Slučaj, nikad sina nećeš vidjeti ako to ne učiniš". Neću ti naj, rekla sam mu. Ja sam to bacila. Čula sam da se radi mom djetetu o glavi, da će kuća da se pretresa i zbog toga sam to najviše uradila. A on meni ovako - što je skupa tvoga sina glava. - Vala koliko tvoja je skupa, rekoh. U tom trenutku ja sam jako zapištela, jedan od njih je otvorio vrata, a Harun ne diže glavu sa knjiga i reče mi: "Majko, ako znaš to, nađi". Ja sam opet rekla - to mogu da nađem a drugo ne znam. Sad će mi doći čovjek, sestra je otrčala da ga traži. I ti specijalci su me požurivali: Hajde, hajde gdje si ga bacila, njih sedmorica osmorica pratili su me sa kamerom. I pitaju me: "đe je to, đe je to", a ja ga alahami bacila i snijeg ga zatrpano. Ja malo onaj snijeg makoh ispod i oni uzeše taj pištolj, gledaju ga i viču: "ha, kakav je", dok drugi jednako snimaju. Ja njima rekoh - pomerite se odavde i ne držite me na hladnoći. A oni meni: "hajde reci, gdje je drugo oružje. Ponovo su mi naređivali da tražim oružje gdje smo ga sakrili. Ne znam đe je, govorila sam. A oni: "znaš, znaš". Harun mi reče ako znaš traži. I ja sam otišla da tražim a dvojica policajaca su sve za mnom išla. Našla sam i došla sam dolje kod njih. Primjetila sam da se policajci nešto došaptavaju i smiju se desetorica. Jedan reče: tetka, od koga ste se naoružali, da li od Miloševića?" Vala od jednog jesmo, da li od Miloševića, ili Momira ili Mila. [ešelj je lani viko, nemoj u Rožaje da kolju kurbane no ćemo mi njih svija poklati. Ha-haaa, smijali su se specijalci. Izmotavali su se sa mnom, kroz smijeh i sprdnju, govoreći da kažem: Češelj a ne [ešelj. Ja sam im rekla - nemojte da se izmotavate sa starom ženom, da ima vlasti i zakona vi ovdje ne bi došli, no bi otišli u drugo mjesto i tovarili bi to oružje. A nas nije sram za to oružje, što si ga ti našo, mi imamo dva prsta obraza. Naredili su mi da se sklonim odatle, kada su se oni nešto došaptavali. Tek tada ja vidim da oni hoće da izvedu mog Haruna da ga snimaju. Ja poslije umrijeh, pa umrijeh, što sam sve to pričala! Narediše mi da uđem u sobu. Dodoše i uzeše Haruna. Gungula oko njega, oni ga snimaju, kad on ne zna, a ne znam ni ja, niti je on habera imao. Dodoše opet za mene da im kažem đe je to oružje, ne može Harun da ga nađe. Odoh ja, a njemu u one cipele ušao snijeg, njemu teško, pa koliko je njemu teško, onako ubijen i prebijen, on je pocneo kao čivit i viče mi: "tako ti Alaha majko, haj ti u sobu da te ne snimaju." - Tako mi Alaha Harune neka me snimaju, hič me nije strah, prije će svijet njih pljunut, no što će tebe pljunut. Oni su se skrajnuli s kamerom, mene nisu prikazali (poslije toga na crnogorskoj televiziji) a ja sam bila sa Harunom dva puta dole. I opet mene otjeraše gore u kuću. Kad gore drugi izjedna pretresaju Harunovu sobu. Ja sam ulegla u sobu. Jedan me pita: "šta gledaš tetka?" Gledam vala da mu nešto ne podmetnete, rekoh. Nećemo, odgovori on. Mene je najviše strah od toga, a on meni: "zatvori vrata, ostavi nas da radimo svoj posao." Opet su stigla da

mene uzmu, jer ne može Harun da nađe to oružje. Opet sam ja otišla, i opet me otjerali. Dok nije Husein stigao, on je sve dolje kopao. Ja sam ponovo ulegla u sobu. Tek kad je Husein došao, oni su dvojica pisali šta je nađeno oružja. Ja sam čučnula pored njih. A jedan me pita: "šta gledaš tetka?" Kažem - gledam da li mu od sto jednom nijeste napisali šta ste mu našli. To ste duplirali. - Nećemo, nećemo, reče mi. A jedan je prišao pa je htio i to da mi podmetne, gurao je kolegu koji je pisao, šapućući - marke, marke! Ja se čitava ohladih, da nam nije podmetnuo te marke, ja znam da ih nijesmo imali. Srećom, nije onaj drugi to napisao. Ono što su napisali ponudili su Harunu da potpiše, a on nije ništa znao, kao da je bio drogiran, i kao da habera nema. - Nudre da vidiš šta ste to zapisali? Harun je ovako zažmурio, na jedno oko nije video. Pročitao je, potpisao i rekao: "Evo ti jedno rješenje da smo ulazili u kuću, jedno što smo našli oružje, i oni su uzeli duplikat. I ja sam to uzela kod mene. Haruna su poveli, a ja sam mu rekla: na ti još jedne čarape. Harun živ neće da uzme. Jedan od onih specijalaca reče: "pa uzmi Harune". Te čarape je uzeo jedan iz te grupe, a zatim su krenuli. Ja sam na stepenice stala, a on se ozgor obrnuo i stao i rekao mi: "Majko, alahimanet! Ja mu rekoh - alahimanet, da ti Alah dragi pomogne. On je rekao: "Majko, ne boj se". - Ne bojim se, vala vidim glava kakva ti je, i opet se okrenuo ka meni. I tako mi odvedoše Haruna".

OP[TINA BIJELO POLJE

U Višem sudu u Bijelom Polju saslušan je 2. novembra 1994. posljednji optuženi iz grupe od 21 Muslimana-Bošnjaka, koji su u svojoj odbrani najviše govorili o policijskom tretmanu za vrijeme islednog postupka. Predstavnici Sandžačkog odbora za ljudska prava, prateći ovaj politički proces zabilježili su neke specifične insrete iz arsenala policijske torture:

Ibrahim Čikić iz Bijelog Polja:

"Uhapsili su me ispred zgrade Crvenog krsta. Uzeli su me za ruke, jer sam slijepac i unijeli u auto. Odveli su me i strpali u jednu ćeliju. Bilo je to u mjesecu Ramazana. Jedan je rekao: ustaj, majku ti tursku. Svezali su me lisicama, zavezali oči i krenuli dalje njihovim kolima. Uzgred su mi rekli da je uhapšen i moj brat Kemal i da će njihov život "zavisiti" od onoga što će pričati. Stigli smo negdje i odmah se začuo glas nekog: pomož Bog braćo četnici, evo svježe turske krvi! Stavili su mi nešto preko glave. Govorili su da smo stigli u Čajniče i da će dovesti mog brata Kemala i da će ga lično zaklati Duško Kornjača. Bio sam spremjan da žrtvujem i brata i sebe, neću da lažem. Rekao sam sebi da je to uoči petka a to je Mubarek noć i mogu biti Kurban, i da su tražili bolju noć ne bi je izabrali. Vidjeli su ti četnici da me nije strah, pa su počeli da me batinjaju. Jednom mi je jedan rekao: bježi! Nisam htio to da radim. Uveli su me u neku plišanu sobu i zavezali mi ruke lisicama za radijator koji je bio vruć. Kada su mi se ruke ugrijale, počeo sam da vrištim od velike temperature. Zatim su me uveli u drugu sobu koja je bila tapacirana, sa dva jaka reflektora. U toj sobi su mi govorili: Čikiću, znamo da si iz poštene porodice, ali tvoj budući "tretman" i tvog brata zavisće od tvog ponašanja. Tražili su od mene da teretim Haruna Hadžića, Rasima [ahmana i dr. Molio sam ih da me ne gone da u mjesecu Ramazana lažem, jer ja te ljude ne poznajem. Došla su druga dvojica i naredila mi da se skinem nag. Okrenuli su me k zidu, glavu naslonili na zid s rukama u vis i naredili mi da brojim od jedan. Brojao sam. ali od takvog stajanja, ruke su počele da mi se tresu. Uključivali su mi struju. Govorili su mi: znamo da si vjernik, da si tvrd, ali ovdje niko nije izašao što nije potpisao. Sjeo sam. Jedan je rekao: počinji i pedeset puta su me udarili po tijelu palicom. Pao sam. Drugi je uzviknuo: ustaj Turčine i tražio da ispružim dlanove po kojima su me pedeset puta udarili. Nešto malo kasnije su mi uključivali elektrošokove po genitalijama, iza uha. To je trajalo strahovito bolno i dugo. Jedini humani gest bio je što me nisu udarali po glavi. Kada sam dobio krvave podlive po tabanima i ostalim dijelovima tijela tražili su ponovo da pričam o Harunu Hadžiću, Rasimu [ahmanu, Sulejmanu Ugljaninu... Rekao samim: ljudi, ne mogu da pričam o licima koja ne poznajem. Bio bi to grijeh! Sljedeća "metoda" je bila u stilu: imamo mi priču napisanu, samo je ti ponavljam i nauči napamet. Stiskali su me za genitalije, udarali palicama, rukama i cipelama. Oko mene je bio mrak. Poveli su me u neku drugu prostoriju za mučenje, prskali me hladnom vodom nagog i opet me batinjali i mučili..."

Drugog dana počeli su da pričaju o nekakvoj službi sigurnosti. Govorili su da sam ja snajperista! Okle ja snajperista a slijep čovjek? Tražili su da kažem ko je otišao u Tursku na vojnu vježbu. Rekao sam da ne znam da li je iko išao u tu Tursku. I kad su vidjeli da ne znam da li je iko išao u tu Tursku. I kada su vidjeli da ne ide sa mnom kako treba i da neću da priznam ono što traže, jedan je povikao od tih mučitelja: dovedite mi njegovu sestru, ženu i dijete. Ponovo su me vukli za genitalije i tukli. Bio sam iznuren i tražio sam ljekara. Rekli su mi: nema ljekara, svi su u Goraždu, vade oči Turcima. Tražio sam da pucaju u mene, da me ubiju... Jedan je vikao: Turčine, imaš zlatni Zub. Kako sam zinuo, uhvatio me za bradu i poveo u WC, uzeo nož i prinio na vrat. Neko je komandovao: kolji, kolji! Puštali su neke snimljene materijale, to sam kasnije saznao: Ibrahim, potpiši, Ibrahim, priznaj! Pitali su me: koliko ti je dijete staro? Pedeset dana, rekao sam. A oni su mi zaprijetili: ispeči ćemo ti dijete živo od pedeset dana, pomješaćemo ga sa svinjčetom od pedeset dana i takvo jelo moraš pojesti, pošto si ti vjernik. Kada sam čuo vrisku i silovanje svoje sestre i žene (bila je to traka) dobio sam nervni slom i ničega se više ne sjećam".

Napomena: Ibrahim Čikić je završio svoju odbranu riječima: "Pogledajte moje oči, zar vam to nije dovoljno? Imate pred sobom slijepog teroristu, komandosa, mudžahedina".

Rasim [ahman iz Rožaja:

"Bilo je više specijalaca na ulazu iza kuće (25. januara) kada sam lišen slobode. Stavili su mi neku crnu maramu na očima, lisice na rukama. Odveli su me nekud, da bi mi kasnije rekli da me vode u Foču, govoreći mi s prijetnjom: sad ćeš da vidiš ko je Duško Kornjača. Upravo, idemo kod njega. Kad smo došli tamo gdje su me odveli u neku veliku prostoriju, rekli su mi da se izujem bos, što sam ja i uradio. Nastalo je udaranje palicama po tabanima. Ja nikog nisam poznavao. Tražio sam Dragana Stojanovića, [efa obezbjedenja iz Rožaja. Rekao sam: ljudi, ja sam čovjek u poodmaklim godinama (60) ubijte me ljudski ne mučite me ovako... Jedan od njih je bio malo sentimentalан pa mi je rekao: sav je sreća što je i moj otac tvojih godina inače bi ti oba bubrega odvalio i nosio bi ih u obe ruke. A što se tiče Dragana Stojanovića on ti ne može pomoći, jer mu je potrebno bar četiri sata vožnje da bi stigao do nas. To mi je rekao neki Slavko Otašević, tako se predstavio kao inspektor i dodao: moj prijatelju, ovdje hrabrih nema. Ponovo su me vodili nekud, odjednom su zavikali: Višegrad! I opet mučenje i ponižavanje, tražeći od mene da priznam da sam se viđao u tom Višegradu sa Muratom [abanovićem... Tri dana i noći bez spavanja, jela i vode, sa kapuljačom na glavi".

Erdžan Fetahović iz Rožaja:

"Mene su specijalci odveli 25. januara 1994. godine. Zavezali su mi oči, stavili lisice na ruke i kapuljaču na glavu, a zatim me povalili u njihova kola, dolje na podu. Pitali

su me: znaš li ti ko smo mi? Rekao sam da ne znam. - Mi smo vojni organi, odgovorili su, kao i one četničke Radovana Karadžića vojske. Jedan me je upitao: jesи li se ti halalio sa porodicom, jer ti si ionako mrtav. Na jednom mjestu su stali. Mislim da su pokušali da mi montiraju bjekstvo. Trajalo je neko došaptavanje dva tri minuta, a zatim su se odmakli, odvezali me i povikali da bježim. Stao sam kao ukopan. Opalili su 4-5 hitaca povrh moje glave uz sočne psovke: majku mu tursku on ne preza. Ponovo su me latili i uveli u kola, stavili mi opet lisice. Pitali su me da li slušam radio Sarajevo? Rekao sam im da ne slušam. Pitali su me da li gledaš TV Pale? Moj odgovor je bio ne. Pljuštali su udarci s lijeva i desna. A neko je uzviknuo: Jel' stigao balija, dajte ga vamo... Iživljavali su se, čak i seksualno. Jedan mi je stavio prst u dupe i rekao: joj, kakvi guzovi, sad ču da ga j... Drugi me je lizao po vratu... Skinuli su mi ono čudo s glave. Osjećao sam istovremeno hladnoću i strah. Jedan je zavikao: sad će Turčin da mi puši k... Molio sam boga da mi uzme dušu. Ponovo su počeli da me tuku, palicama, rukama nogama po cijelom tijelu, kao i po glavi. Zavlačili su mi pištolj u usta, palicu u ždrijelo. Jedan od tih četnika me je držao za kosu, drugi nož a treći urlao: kolji, kolji, brže, brže... Imao sam osjećaj da sam zaklan, a još živ. Pomislio sam, valjda bi trebalo da potekne krv, ako sam zaklan. A krvi još nema..."

Omer Omerović iz Nedakusa:

"Radio sam kod svoje kuće kod autovarivača 24. januara 1994. u 16 sahata kod svojih mašina sa brusilicom. Nisam video specijalce kada su stigli, sve dok me nije pozvao sin i povukao me za rukav. Okrenuo sam se i video sa uperenim cijevima gomilu policajaca. Stavili su mi lisice na ruke i maramu preko očiju da ne vidim kuda me vode. Pitao sam ih, ljudi, zašto me tako odvodite? Pitajte načelnika SUP-a Boškovića, odgovorili su. Vodili su me nekud, mislim da je bilo prema Mojkovcu, zatim niz Žurđevicu Taru, prema Žabljaku. Ja sam vozač pa poznajem teren iako su mi zavezane oči. Ubacili su me u neku ćeliju bez prozora nakon vožnje od dva i po sata. Jedan mi je naredio, kada mi je odvezao oči da idem prema zidu i da se ne okrećem dok ne zatvori vrata. Ulazio je jedan po jedan, svi su tražili da pričam. Počeli su da me udaraju, tako da mi je lila krv iz usta. Jedan je rekao da je ovo mala prostorija za mene. Odveli su me u drugu prostoriju i rekli mi da se svučem go, što sam uradio. Pominjali su mi onog Sokola iz Novog Pazara. Tukli su me cijelu noć i dan. Došli su drugi ljudi, treći. Jedan je iz tašne izvadio klješta. Rekao je: moraš priznati i pomenuti bar jednog čovjeka iz Bijelog Polja koji ima oružje. Klještima su me hvatali za nos, za uši, polne organe, za sve. Čitali su mi nešto i tjerali da to potvrđujem. Ja sam govorio da je to tako, i ako nisam potpisao taj zapisnik. Govrili su mi: evo ga Rifat Vesković, imaš još nešto da kažeš. Odveli su me u neki podrum i ponovo me tukli. Tukli su me pendrekom po polnim organima, dok su me dvojica držali onako raširenih nogu. Morao sam da potpišem to što su oni napisali. Nakon toga odveli su me zavezanih očiju oko tri sahata noću kod istražnog sudije Joksimovića, kako bih

potvrdio svoj iskaz. Novom saslušanju je prisustvovala pored Joksimovića, milicija, daktilografkinja i moj branilac Sefer Međedović, kojem sam kasnije povukao punomoće".

(Napomena:"O zatvorskom tretmanu rukovodioca i aktivista SDA za Crnu Goru, nedjeljnični "Monitor" (br. 177) 1994. godine piše: "Harun Hadžić prisiljavaju da uradi stotinu sklekova i čučnjeva. Nije dobijao vodu, radi dehidracije morao piti iz WC šolje. Tučen do posljednjeg časa i prilikom privođenja istražnom sudiji u hodniku suda. Onemogućen san tokom tri dana. Na ispitivanju izlagan jako svjetlosti reflektora i visokoj temperaturi uređaja koje opisuju kao "azbesnu kapu". Izlagan elektrošokovima, odnosno uređajima kojim je dodirivan iza uha, što je proizvodilo snažan bol i grčenje nogu. Elektrošokovi i batinjanje trajali najmanje 48 sati. Sumnja da je vođen u Foču, jer su ljudi koji su ga vozili prijetili da će ga predati Kornjači. Zgradu u kojoj je saslušavan opisuje "lavirint s mnogo prostorija, kabina rešetaka". Čini mu se da su zidovi sobe u kojoj je mučen bili obloženi crvenim plišom. Čitavo vrijeme prijetili mu smrću..

Esada Omerovića, psihičkog bolesnika, koji je iz vojske otpušten s pratiocem, više ljudi tuklo po čitavom tijelu i glavi-nogama, rukama i palicama. Branioci su stekli utisak da nema predstave ni gdje se ni zbog čega nalazi. Rizaha Burzanovića poslije hapšenja, sa kapuljačom na glavi crnim povezom preko očiju, vozili u nepoznatom pravcu "sat i po, dva od Pljevalja". Tukli ga po čitavom tijelu i glavi palicama, pesnicama i nogama. Nijesu mu dali da spava tri dana. Prijetili mu smrću. Kod istražnog sudije saslušavan noću. Umer Hadžić je siguran da je bio u Foči, koju je prepoznao s prozora prostorije u kojoj je mučen. Tokom vožnje pratnja zaustavila vozilo s namjerom da iscenira pokušaj bjekstva kako bi ga ubili. Pucali u vazduh oko njega i tukli dok je pokušavao da se zadrži pored vozila. Govorili mu da se pripremi za strujeljanje. Kad su stigli u Foču, prošao kroz "špalir" i zadobio veliki broj udaraca. Čovjek kojeg su oslovljavali sa "vojvodo" rekao im da ga ne biju jer je prijatelj Laza Boričića, bivšeg šefa DB. Drugi, po govoru misli da je Bosanac, prijetio da će ga ubiti osvetiti brata kojeg su Muslimani "živog ispekli". Elektrošokovima "tretiran" po čitavom tijelu, posebno polnim organima. Vezan za radijator, u položaju iz kojeg nije mogao ni sjesti ni stajati, proveo najmanje dva dana. Prijećeno mu smrću, ali da će mu deca stradati ako ne prizna. Tvrdi da bi prepoznao neke ljudе koji su ga mučili. Erdžana Fetahovića tukli nogama, rukama i palicama. Rekli mu da su mu ženu odveli ("eno ti se u drugu sobu redjajnu na nju"). Avda Ciguljina pitali zna li da broji do deset. Kad bi odgovorio da zna, pitali ga zna li koliko je udaraca dobio. Kad bi kazao da ne zna, odvratili mu da broji ispočetka. Nabrojao 100 udaraca u tabane i 50 u glavu. Nabijali mu palicu, najprije u čmar, a zatim u usta. Riječi [efketa Brkovića "kad bih još jednom morao proći kroz sve što si prošao, našao bih načina da sebi prekratim život", možda ponajbolje svjedoče o sadizmu mučitelja pod okriljem tako važne državne službe kojoj je povjerena briga o sigurnosti građana, kao i "nepovredivosti

fizičkog i psihičkog integriteta čovjeka", makar bio lišen slobode i zbog sumnje za najteže delikte...

Ipak, ni način vođenja istrage ne uliva povjerenje u konkretne institucije "pravne građanske i demokratske države". Većina pritvorenih izjavila je braniocima da je odnos prema njima u istražnom zatvoru, u okviru mogućnosti, korektan, ali da su prilikom ispitivanja istražnom sudiji, u strahu od novog zlostavljanja, ponovili iskaze iznuđene u policiji. Prisustvo radnika zatvora saslušavanju okrivljenih, nezamislivo je i protivno Zakonu o krivičnom postupku. Rješenje o suspenziji svih prava branilaca, doneseno 1. februara, navodno je ukinuto već 4. februara. Braniocima je, međutim, dostavljeno tek 21. februara, zbog čega je odbrana bila 17 dana onemogućena da radi svoj posao. Dok je braniocima prvi put omogućen neograničen uvid u spise tek 22. februara, nekim državnim glasilima dati su podaci i iz policijskih i istražnih spisa mnogo ranije. Ljekarski pregledi obavljeni su tek 12 dana nakon privođenja osumnjičenih, kada su vidljivi tragovi zlostavljanja već mogli nestati.

Neblagovremena su obavještenja braniocima o pojedinim istražnim radnjama i nakon skidanja suspenzije. S obzirom na prisustvo istražnog sudije, posjete branilaca okrivljenima i nakon skidanja suspenzije. S obzirom na prisustvo istražnog sudije, posjete branilaca okrivljenima ograničene su njegovim vremenom. Onemogućeno je čak i fotokopiranje spisa jer je aparat u sudu pokvaren a iznošenje spisa nije dopušteno ni u pratnji radnika suda."

Gara Omerović, supruge uhapšenog Omera Omerovića iz Nedakusa:

"Prvi put sam ga posjetila u bjelopoljskom zatvoru dozvolili su nam tri minuta. [ta ja mogu sa njim da pričam za tri minuta Ušla sam i sjela. Dvojica su ga dovela među sobom. Stolicu su mu turili blizu, kraj vrata i stavili ga na tu stolicu. Ja sam zavikala: Omere, kuku šta je to s tobom bilo. Jednostavno nijesam poznavala svog čovjeka, kakav se uništio. Oni pored njega milicioneri rekli su mi - da ovdje ne može da se plače. Ja sam samo plakala i plakala. Nisam imala ništa da ga pitam, samo sam vikala: Omere, kuku šta je to s tobom bilo. Nijesam imala šta da vidim, ugrožen čovjek totalno. Ja sam primjetila da je on vukao noge i da su ga oni međusobom donijeli, i onako ga povalili na onu stolicu. Voljela sam da ga nijesam vidjela takvog. Kada mu je ubijen brat Džibo 2. avgusta 1990. godine, Omer se malo promijenio. Ali opet nije bio čovjek koji je zadojen nekom mržnjom prema drugima. Brat [panja, koji je ubio Omerova brata Džiba, taj ubica radi u "Radoju Dakić". Omer se s njim razminjivao, mrko ga nije pogledao. Rekao je: "Neka ga, neka odgovara ko je mog brata Džiba ubio". On da je brata pitao, sigurno ne bi rekao, hajde, ubij ga. To je bio nagovor od vlasti, suda, sad zavisi od koga. E, jeste se malo promijenio, nije ni čudo, jer je izgubio brata. To što je bio u SDA, oni su ga natjerali. Moj Omer nije bio političar, a to što je bio član SDA nije ništa bilo strašno. A to što je kupio pušku, morali smo!

Morali smo da je kupimo! Kad su nonstop tu metkovi zviždali pored naše kuće od

naših komšija. A, uoči Božića, Rade [ekularac, evo mi ga prvi komšija, što mu je Omer vrt bagerom popravljao na brdo, što mu niko nije htio da izadje), i put mu je od kuće napravio do tog vrta na brdu. Danas nam to dobro vraća taj Rade ovako: "Da će on Omeru da sudi", i da na takav neljudski način prijeti meni i mojoj devetoroj djeci. Rade [ekularac prijeti da bi mene oćerao sa ovom djecom, a da bi njemu ovo što imamo ostalo. Ja nemam kud. Ja sam rekla Zoranu Lazoviću u oči, da me telefonom zovu, prijete da će me ubiti, kćerke silovati, sinove ubiti, i ne mogu da kažem sve te gadosti. Kazala sam Zorane, ja neću iz ove kuće nigdje, neka dođu da me spale. Neću da idem nigdje, hoću da ostanem ovdje, na mom imanju. Omer mi je u zatvoru, ovdje sam došla, jedanaestoro djece rodila (dvoje mi umrlo) tri puta rađala dvojke, nisam nikad dosadila državi, nikad nisam dodatak za djecu primala, ni bolnicu plaćala. I danas, [to sam veliku muku vidjela sa mojom djecom u ovoj kući. [ekularci bi bili najsrećniji kada bi mi odavde otišli. Neću da bježim. Neću nikud odavde. To je zahvalnost mom Omeru koji mu je napravio vrt i put od kuće do na Brdo, a Omerov brat od amidže, dozvolio mu je da se malo proširi s imanjem u njegovu zemlju, a on kada nam je najteže, prijeti Omeru, da će da mu sudi, da ga ubije, i da će svašta da uradi od njegove djece".

Majka uhapšenog Omera Omerovića iz Nedakusa:

"E, kako osjećam bol. Otišao mi je na posao i rekao mi je doj ču odmah s posla, nek ne idwe mi ovaj brat od kuće hoćemo, da tjeramo slamu iz Presjeka. A ja ču odmah doći. Mi smo ga čekali, čekali da dođe, njega nemade da dođe. Mog sina Džiba ubili su [panjevići tarabom po glavi, i na mjestu ostao mrtav, tu iza kuće, u kafani. Mi ga čekali, čekali. Otišla je snaha i kćer dolje u kafanu da vidi što ga nema, kad doljkana čuli da je mrtav. Dodoše, vrištu preko hodnika. Pitam ja, šta je snaho i ti Hanko? A one meni: "Džibo nam je mrtav". Kako mrtav, pitam? - Jest, kaže, ubio ga onaj [panjević. A zašto, pitam ja njih? - Ne znamo, niti se s kim pobio, niti je kriv, niti dužan, odgovoriše one dvije. I tako, umjesto da nam dođe živ, donijeli su nam ga mrtva. Ostalo mu je četvoro djece i žena, bez staratelja, ja žena stara, ne mogu samoj sebi da pomognem, a kamoli toj djeci i ženi. Muž mi je umro prije tri godine. E tako sam ti sinko doživjela Džibovu smrt iznenada. Sada mi je drugi sin Omer u zatvoru. Došli su specijalci sa maskama na licu, šta ja znam šta je to. Moj Omer radio je na utovarivaču, nikud nije išao, nikom krivo učinio nije. Došli su, ne znamo ni ko je ni šta je, uzeli su ga. Dva tri dana imalo ga nije. Oteli su ga kao oni iz onog voza što oteše i još se za njih ništa ne zna. Nijesmo spavalici, vrištali smo i kukali, išli smo ovdje u Bijelo Polje kod SUP-a i tamo nas mrškali, nijesu nam dali da vidimo đe nam je sin. U našu kuću veliki bol bio, bogami i familiji i sinovima i kćerama i ženi i i meni i majci i braći i svijema. E, u jedan vakat smo znali da su ga vodili gore nekud. Gore, šta su radili s njim, ne znamo. Vezali mu oči, čerali ga kuda je njima bilo ćeif, tukli ga i mučili dovodili su ga međusobom, koliko su ga prebili. Vratili su ga ovdje opet,

imao je tu nekakvu pušku. Veliki bol i jad sam dočekala stara od ta dva sina, niotkuda nema ni s jedne strane nema da insana pomogne, ni da čuje ni da vidi. Želimo, ako ima iko iđe da nam pomogne i da nas vidi i da nas čuje. Komšije, ovi Srbi stalno šenluču povrh naših glava. Nijesam ti rekla. Kad mi je taj sin poginuo prije tri godine, te su mi ga kući donijeli mrtva, došli su ti [panjevići pred kuću te su ispucali rafalima, a bili smo turili da večeramo, snahi mi je, to ti je živa istina, svega mi na svijetu, ispala kašika iz ruku, i zakukala, digla se na noge, zavikavši: "kuku mene majko noćas, a djece stade figanj. A ja rekoh - polako snaho, polako, dako nas ne šćenu, dako nas još sad razminu. Rekoh, vala ako mi je sin poginuo, neka i nas pobiju, hvala da je Alahu. Svi smo vrištali. To je bilo te noći, kad smo čuvali mjesta. Pa je prošlo tri noći, pa su opet došli pred kuću i opet ispucali rafal iz mitraljeza i sve su čahure ostale po našem sokaku. Često su nas zastrašivali, šta sve nijesu radili da smo od pucnjave oguglali. A, ako smo uzeli pušku. Od straha smo je uzeli. Nikoga napadali nijesmo. Nikome ništa radili nijesmo. Od njihove pucnjave i od njihovog besnila i bez Božića i Božić kad je, i kad nije, ama, stalno su pucali. I tako plašili nas da nas izganjaju, ili da nas pobiju. Muslimanima nijesu davali života ni mirnog sna".

Ramiza, supruga uhapšenog Huseina Smakića iz Sušica:

"Moj muž je uhapšen 23. februara u Sušici, dok je igrao šah s drugovima, bio je pazarni dan, nije se ni nadao tome jadu, odveli su ga nekud. Nijesmo znali kuda ni zašto. Sutradan sam послала sina Semira (kojeg su mi ovih dana uzeli u vojsku) u bjelopoljski MUP da pita za baba, što su ga odveli i gdje je. Samir je otišao kod komandira milicije i pitao ga za Huseina, a on mu rekao: "to je tajna, dođite za dva dana, u subotu, kazaćemo ti zašto smo ti uhapsili oca." I Semir je otišao izjutra autobusom, u subotu, kako su mu rekli, a oni su došli sa Huseinom u Korita, odnosno u Osmanbegovo Selo landroverima sa 23 specijalaca. Opkoliše našu kuću, i oko kuće svaku svaku štalu i grmušu. Vidim ja svezanog Huskaru (Huseina). Ja sam tek bila došla iz kotara, polagala sam sijeno kravama. Vidjela sam, oni Huskari otkačiše one lisice. I što mu otkačiše te lisice pitaše ga - gdje je tvoj kotar? On im pokaza rukom, i tada sam vidjela da je Huskara pocrnio kao ugljen i potpuno nestao, ne prepoznamem čovjeka. Sa Huskarom su pošli četvorica sa automatima prema kotaru, dok su ostali bili oko nove i oko stare opsadirali s automatima uperenim u svakog živog ko je bio tu. Ja nijesam znala da je Huskara sakrio neku bombu u sijeno i pištolj kriveni koji je kupio prije sedam godina. Narediše mu da se popenje na sijeno i da traži tu bombu i ostalo oružje koje su mu nakalemili. Huskara je jedva našao to malo bombice i taj pištolj. Kamerom su snimali čitav taj cirkus. Odatle krenuše sa njim ka kući. Pitam ja njih - mogu li da mu dam veš da se presvuče? Kažu, može. Mogu li da mu stavim čarape vunjene, potkošulju, jaknu zimsku? Rekoše opet da može. Odveli su ga u novu kuću, u hodnik. Moje djevojke nađoše onaj veš. Kaže jedna od njih, daj mi da mu ja dadnem, a ona meni - nećeš vala nego ja. Huskara je ušao u sobu a za njim moja

kćerka sa onim vešom. Kamera je pratila Huskaru i u tu sobu. Ja sam bila na terasu, nijesam ulazila za Huskarom. Moja kćerka Sanelu rekla mi je da je tata bio u kratki veš! A otiašao je u dugački veš, zimsku potkošulju džemper, jaknu kožnu, farmerke, čarape vunjene i opanke. I Sanelu mu je dala veš. Potkošulju nije skinuo, rekao je: "nije prljava". Prilikom oblačenja, krio je ruke ispod podlaktica koje su bile modre od batina. To sam i ja primjetila, pocrnio je kao ugarak, oči mu zakrvavljene, usta mu pobijelila, kao da si mu ih na žar pekao. Bio je ukrućen kao robot. Kad je krenuo da izade, neko mi reče: Huskara, zagrli se sa ženom. I mi idemo od stepenice dole. Rekoh, ja će ga zagrlit. Ja priđo, i Huskaru zagrlilih. Bila sam 24 godine u braku sa njim, i nije me stid, već se ponosim sa njim. Dozvoliše mi da mogu da popričam s njim dva-tri minuta. I mi popričasmo malo. Huskara me pita za ovce, koliko se ojagnilo ovaca i tako ponešto. U tom trenutku Senad Jakov je išao odozdol, a jedan specijalac uperio pušku u njega, pita ga, šta hoće? On kaže: "hoću da vidim amidžu". Veli, dobro može, te Senad priđe do Huskare. Meni se presjekle noge, čučnula kod njega kao sužanj. Narediše mu da krene. Ja zamolih onog specijalca što je bio pored nas, da li mogu da mu zapalim cigaretu. On kaže ne može, prekini! Pitam ga ja - mogu li da mu dadnem krišku hljeba i sira što znam kad je jeo? Veli on meni: "ima on da jede, nije gladan". Znaš kako oštro mi je to rekao. Samo mi je dozvolio da mu stavim vunjene čarape, potkošulju vunjenu, jaknu. Huskara mi traži šalče. Ja iznijela još kapu i kesu. E, jaknu zaboravismo te moja kćerka otrča za njima, da bi mu dala tu džoku. Uzeše mi ga tako kao da je zločinac, kao da je sve pobio po selu. Smijali su nam se komšije Srbi, a i mnogi drugi, kad su gledali; na crnogorskoj TV Huskarino dovođenje u Osmanbegovo Selo sa 23 specijalaca, da su očekivali u najmanju ruku da će iz plasta sijena da izvuče top ili tenk, kad ono jednu malu bombicu kao jaje i jedan ljevor".

OP[TINA PLJEVLJA

[efko Bungur (1954) iz Bukovice]:

"Sve je počelo polovinom marta 1992. kada su počeli da vrše teror u Bukovici nad muslimanskim življem. Po mom saznanju to su bili dobrovoljci, većinom iz Novog Sada koji su bili rezervisti-vojnici po ugovoru. Tukli su ove moje rođake Bungure, kao i druge. Išao sam sa rođacima kod predsjednika opštine Pljevlja da se žalimo. Nažalost, Bojović nije htio da nas primi. Išli smo i kod komandanta vojnog garnizona, rekli su nam da je to za njih novo i da ne znaju šta se tamo dešava. Ponovo smo išli kod Momčila Bojovića, predsjednika SO Pljevlja, više puta. Ni jednom nije htio da nas primi. Niko nas nije štitio, ostali smo prepušteni sami sebi.

Onda dolazi 16.02.1993. godine kada su radi neke odmazde borbi u Čajniču i Goraždu gdje je izginulo više srpskih vojnika i četnika, upali u Bukovicu odveli moju majku i više rođaka Bungura. Mog amidžu Latifa Bungura (95) koji nije htio da ide iz Bukovice, četnici su zaklali na pragu njegove kuće. Za kidnapovanje saznao sam 22. februara, zvala su me braća iz Sarajeva preko radio amatera. Rekli su mi da nam je majka zarobljena u Čajniču. Ja sam sutradan otišao kod predsjednika Momira Bulatovića i ministra MUP-a Pejakovića. Ministar Pejaković me primio, dok Bulatović nije, već njegov sekretar Zoran Čelebić. Razgovarao sam s njima, dao im sve podatke o otmici. Čekao sam sedam dana, od toga niko ništa nije objavljivao niti se znalo. Nakon toga najavio sam se kod Bulatovića sa grupom građana iz bliže rodbine otetih iz voza Beograd-Bar. Primio nas je Bulatović. Otišao sam i kod Slavka Perovića, bio sam i kod Rakočevića, obećali su mi pomoći.

Dolazila je i misija KEBS-a. Prije njihovog dolaska majku su mi oslobodili, međutim za petoro Bungura ni danas se ne zna. Misija KEBS-a me primila kao građanina Bukovice da budem sa njima na licu mjesta. Tvrđio sam da tamo ima četrnaest očišćenih sela i da imam podatke za svakog ko je protjeran iz Bukovice. Kad smo otišli u Bukovicu servirali su nam nekog starijeg čovjeka, kao navodno da tu Muslimane niko ne dira. Sa misijom KEBS-a sam bio ja, jedan major u ime garnizona, Rizo Burzanović zatim Momčilo Bojović, predsjednik DPS Pljevalja i Milinko Gazdić, predsjednik radikala. Kad smo došli u Bukovicu, tražio sam lično da odem u moje selo, kako bi uzeo kosti mog amidže Latifa i da ga ukopam u Pljevlja. Nisu mi dali. Rekli su da tamo dejstvuju paravojne formacije, rat je, zelene beretke gađaju iz minobacača. Ja sam im objasnio kako tamo ima pravoslavno selo do sela pet minuta u kojem su mladići učestvovali u pokolju Muslimana iz Bukovice i da su dolazili iz Čajniča i da su dolazili iz Čajniča. Moje se selo zove Ravni. A oni da bi otišli u Čajniče moraju proći kroz moje selo, drugog puta nemaju. Pitao sam ih-da li su Srbe, odnosno Crnogorce koji prolaze kroz moje selo u pravcu Čajniča i vraćaju se, ti moji rođaci ni jednom nisu pokušali da ih gađaju, koji žive u Goraždu. A vjerojatno kada bi mene vidjeli, odmah bi rekli-eno ga onaj njihov rođak, ubijte ga. Molio sam ih da me puste da odem sam do mog sela tražio sam da mi garantuju bezbjednost od samo njihove vojske i milicije. Tada se javio pukovnik [ukrija Hadžišaćirović da će i on

poći sa mnom. Rekli su nam-možete ići ništa vam ne garantujemo, tako da nismo smjeli ni otići. Molio sam da bar odem u jedno susjedno selo gdje ima samo dvije kuće Muslimana. Otišli smo u to selo. Čovjek je pričao koji je protjeran iz tog sela, kako su ga tukli četnici i maltretirali do besvijesti. Pa su čak i vučjaka na njega napucavali, pokazivao je sedam ujeda od psa na svom tijelu. Prepoznao je ljude sa teritorije Pljevalja, ali nije smio da ih imenuje. Dok drugi, Ismet Hadžić, dosta je ljudi-rezervista prepoznao koji su radili zlodjela nad Muslimanima. Međutim, drugog dana morao je sa ženom i djecom da pobjegne u Pljevlja.

Svjestan sam bio da su mene pratili, da bi me 8.3.1994. "upecali". Sjedio sam u kuću, bavim se ribolovom, i dok sam pravio neki pribor, prut čistio, ušla su četvorica specijalaca: Je li ovo kuća [efka Bungura]? Jeste, rekao sam. - Treba da nam daš dvije puške, neće ti niko ništa. - Nemam ljudi ni jednu pušku, odgovorio sam. - Pođi s nama, odgovoriše mi ljutito. Staviše mi lisice na ruke. Kad sam izašao pred kuću, video sam da je moja kuća bila opkoljena sa 15 specijalaca sa automatima na gotovs. Ubacili su me kao kofer u jedno auto pozadi, to je kao landrover. Dva specijalca su bila okrenuta jedan prema drugom, dok ja sam čučnuo među njih da me mogu bolje udarati. Kad sam sjeo u auto, specijalci su mi zavrнули džemper i majicu i do gole kože me udarali do MUP-a. Od Željezničke stanice, gdje mi je kuća, ima pet minuta vožnje, meni se učinilo da ima sat vremena. Čupali su me za kosu. Odveli su me u dežurnu, zatim u ćeliju. U ćeliji sam bio do kasno noću, a onda me dežurni odveo na treći sprat gdje su organi državne bezbjednosti. Čim su me uveli, na vratima, nisam ni prekoračio prag, Zoran Lazović, inspektor nasrnuo je na mene i nogama i pesnicama imao je život da mi uzme. Tukao me je krvnički, jedva su ga oteli od mene. Kad su ga nekako izgurali i sklonili, vičući: šta mu je, poludio je, ubiće te, pričaj... Sjeo sam na jednu stolicu, počeli su da me ispituju. Rekli su mi: pričaj od kako si se rodio pa do danas, šta si radio? Rekao sam im da ništa nisam radio i da sam običan građanin. Pitali su me - da li poznajem Sulejmana Ugljanina, da li poznajem Haruna Hadžića, Rifata Veskovića, uglavnom sve ove čelnike SDA. Rekao sam da ne poznajem nikoga, da član SDA nikad nisam bio. Rekli su mi: "Pričaj za puške" Rekao sam da pušaka nemam. Povalili su me na patos, skinuli mi čarape i cipele. Njih četvorica su me tukli od dvanaest nula nula do pola četiri ujutru. Bio sam sav otekao. Tu nema šta me nisu pitali. Tu sam primio preko 60 udaraca palicom po tabanima, po rukama dvadesetak, po glavi i tijelu bezbroj udaraca. "Slaži, ko ima puške, reci neko ime, pustićemo te, samo nam reci ko' ima puške, nećemo te više dirati", govorili su mi. Rekao sam im: ne mogu ljudi da nešto priznam što nije i da lažem. Opet su vršili pritisak na mene da kažem ko puca u selu Nedakusima, gdje je moja kuća. Uglavnom, od 20h do pola četiri tukli su me naizmjenično-Anićić, Lazović, Drobnjak i Kljajević. Nakon batina oko pola četiri časa svezali su mi ruke, stavili lisice, neku krpu preko očiju i rekli mi da me vode u Čajniče kod Dušana Kornjače. Ovo što smo ti radili bilo je milovanje, ništa ti je to. Na stepeništu su me nogama udarali. Odveli su me pred MUP stavili u gepek,

u auto pozadi. Vozio je Lazović. Znam trojicu, četvrtog ne znam jer je bio sa nekom kapuljačom i trakom preko očiju. Bio je Lazović, Grbović i Aničić, načelnik DB. Kad su došli ispod mosta, napravili su dva kruga, osjetio sam da me vode uz Kulinu. Znam da su neke vodili na Žabljak, Foču i Nikšić. Mislio sam da i mene nekud vode. Računao sam da do Mojkovca ima četrdeset minuta asvalta, a ako bude makadam, vodiće me na Žabljak. Tako je i bilo, četrdeset minuta asvalta a zatim makadam. Nakon deset minuta makadama, najednom su stali. Izbacili me iz auta i kazali mi: [efko, mi smo riješili ovdje da te ubijemo, nećemo da te vodimo nigdje". [ta-upitah! Vele, "mi hoćemo da te ubijemo, nego pričaj". Nema šta ja da pričam, kažem im. Grbović, načelnik javne bezbjednosti ponudio mi je moj pištolj koji su mi uzeli pod odobrenjem (i lovačku pušku isto pod odobrenjem) i rekao mi: "Hoćeš li da se ubiješ iz svog pištolja?" Odgovorio sam da neću, bojao sam se, sad će mi nešto namontirat ponovo. "Kako nećeš", odgovorio mi je. Ubijte me vi, ja neću. Zatim su mi nudili cigaretu da ispušim pred smrt. Rekao sam im hvala. "Hoćeš li još nešto da poručiš ženi i djeci?" Rekao sam im, da nemam šta da poručim. "Dobro je", rekao je Grbović. Čuo sam da neka rijeka huči. Naredili su mi da idem pješke naprijed i da se ne smijem okretati. Vikali su za mnom: "ja ču, ja ču ga..." čuo sam za sobom repertiranje pištolja i tri puta su pucali pored mene. Kad su pucali, jedan od njih je rekao: "Prosu li ga majku mu tursku". Onda sam se okrenuo i video ovog četvrtog kojeg ne poznajem, video sam ga u maskiranom odijelu sa kapuljačom, imao je traku preko očiju. Druge nisam video. Jedan je vikao: "daj meni", dok drugi: "neću, ja ču da ga ubijem, tri puta si pucao nisi ga ubio, majku mu tursku". Prišli su do mene i nastavili da me tuku nogama i rukama, onako oboren na zemlju. Aničić je zavikao: "vodite ga za Pljevlja". Opet su mi svezali oči, lisice mi uopšte nisu skidali. Ubacili su me ponovo u gepek i krenuli u Pljevlja. Kada smo stigli u Pljevlja, rekli su: "Braćo Pljevljaci, evo dovodimo vam ovog vašeg, pretresite ga. Ujutru do 6 h neka ga tu, a tada će doći Duško Kornjača iz Čajniča i predaće te ga njima". Ubacili su me u neku ćeliju u kojoj se ništa ne vidi. Nakon dva-tri sata došli su i ubacili me ponovo u auto. Ne znam gdje su me vozili. Ja sam mislio da putujemo prema Čajniču. Nisam poznavao te ljude. Pitali su me: "Imaš li što da izjavиш?" Nemam ništa - odgovorio sam. Vozili su me dva sata manje više, nekud. Doveli su me do nekog mjesta, ponovo me ubacili u ćeliju. Nisam poznao gdje je to. Kasnije, kada su otišli oni što su me doveli, primjetio sam da je to Bijelo Polje. Priznajem, bilo mi je malo lakše. U toj ćeliji bio sam do tri sata posle podne. Odveli su me ponovo u one prostorije za mučenje. Rekli su mi da se skinem go i da moram priznati da imam puške. Molio sam ih i kumio, davao im 2000 DEM da uzmu pušku, ja ču potpisati, samo da me više ne biju i muče, jer ja stvarno nisam imao nikakvo oružje, osim onog pod dozvolom. Nisu pristali. Rekli su mi opet: "Imaš dvije puške i moraš ih dati nama". Onda su me tjerali, to je bio petak, da im donesem te puške, pustiće me u ponedeljak. I pustili su me. Kod moje kuće čekali su me svojte i prijatelji, zabrinuti, šta je bilo sa mnom. Pitali su me šta je to bilo, a ja ne

mogu da im pričam moju muku. Uveče sam otišao kod advokata Lukača da ga pitam za savjet. Međutim, u zgradu me sreo iz državne bezbjednosti, Boro Drobnjak i odmah me prijavio u MUP. Ujutru zvoni telefon, zovu me da dođem na razgovor. Otišao sam na razgovor. Pitali su me - gdje sam išao sinoć? Nigdje, odgovorio sam.. Jesi li bio u Bijelo Polje? Jesam, rekao sam. - Kod koga? Kod advokata. - A zašto si išao kod advokata, pitali su me? Zato što mi tražite puške koje nemam. Od advokata sam tražio savjet, odgovorio sam. Pripremili su mi u MUP - Bijelo Polje da ne smijem nikom da zucnem ni jednu riječ, inače će me pojesti mrak. Po njima nisu me ni tukli. Opet su mi naredili da do ponedeljka donesem puške. U ponedeljak sam otišao u MUP. Pitali su me zašto nisam donio puške? rekao sam da ih nemam. - [to ih nisi kupio, pitali su me. Kako da kupim kad svi bježe od mene, čim pomenem pušku! Ponovo su mi zakazali da se javim u srijedu Radoviću, šefu državne bezbjednosti. Otišao sam u srijedu. Rekli su mi da sačekam, jer je šef zauzet. Radević me nije primio. Otišao sam kući zabrinut. Od tada me niko nije zvao").

(Starica koja nije željela da se pominje njeni ime):

"Latif Bungur (95) iz sela Ravni (MZ Bukovica) ubijenog 16.02. a sahranjenog tek 30.10.1993. godine: "... Latifaga nije htio da se useli iz Bukovice sa ostalim rođacima. Rekao je ovdje sam rođen, ovdje hoću da umrem, ili poginem... Ubijen je koljem i motkama. Prebijene su mu bile i noge i ruke, smrskana lobanja. Sve sam to vidjela kad sam se jednog dana povratila da vidim šta mi je sa kućom i malom. Bilo mu je prijenulo tijelo dolje za čilim. Čeher mu je bila plava. Sve su mu kosti bile izlomljene. Kažu da su te kosti išle i u Beograd i svukud. Latifaga ni mrava nije pokušao da zgazi... Drugi put sam došla u Ravne kad su šljive zrele, Latifaga nije bio u kući. Nije bilo ni one velike deke oko njega. Čula sam kasnije da su posle devet mjeseci došle njegove kosti u Pljevlja... Kad sam ušla u moju kuću u Ravne niđe nemamo struje, nigdje krošnje, niđe konopca ni testere. Niđe kašike viljuške, štruglje. Odnešeno u mene sve, a što nije razvaljeno odnešeno u mene plate, odnešena mi rešetka što ložim vatru. Kuća ama niđe prozora. U mene nema vrata na kuću, nema mala. Latifagina krava se zaglavila na štalu i lipsala, pahčad mu crkla gladna i žedna u sindirima. Znamo mi ko je ubio Latifagu..."

Jusuf, šura L. Bungura:

"Dva mjeseca su bile Latifove kosti u mrtvačnici pljevaljske bolnice. Donijela ih komisija. A u toj komisiji su bili ljekari, sudije, milicioneri i šta ja znam ko sve iz pljevaljske i bjelopoljske opštine. Mi smo čuli da su došle Latifove kosti u Pljevlja i pokušali smo odmah da ih pronađemo. Obišli smo sva nadleštva. Niko nije htio da kaže gdje su. Tražili smo po grobljima, razgovarali sa grobarima. Ali niko nije htio da nam kaže. Onda smo stali, nema pa nema, sve dok nije došao jedan Srbin i rekao mi: Eno Latifove kosti u mrtvačnici. Od tog trenutka kao da mi je pao kamen sa srca.

Odmah sam obišao sva nadleštva u opštini (sa jednim prijateljem iz "Merhameta") i uzeo odobrenje da možemo da ukopamo rahmetli Latifa Bungura. Dali su mi ključ od Mrtvačnice. Otvorio sam i uzeo Latifove kosti koje su bile u jednoj najlonskoj vreći. Tu vreću sam nosio do Galsahane. Ostao sam kod Latifovih kostiju. Pregledao sam ih. Nisu sve kosti bile. Nedostajalo je puno... Njega su onako ubijenog i ostavljenog razvlačile divljine: mačke, pahčad, lisice... A možda i kurjaci... [ta sve tu nije bilo... Došao je hodža. Drugi dan smo zakazali dženazu. Ukopali smo ga na Gradskom groblju, blizu bolnice. Na Latifovo dženazi bilo je osamdeset ljudi...].

Prema pisanju nezavisnog nedjeljnika "Monitora" (br. 237), dana 25. aprila 1995. godine, oko 22 sata u selu Rosulje (MZ Bukovica SO Pljevlja) izvršen napad na kuću Hajriza Tahirbegovića: "Poslije dvoipogodišnjeg izbjeglištva u Pljevljima, prije mjesec dana otišli smo u svoje selo. Računali smo da se sada možemo vratiti na svoja ognjišta", priča 21-godišnji Hariz Tahirbegović. "U utorak veče", nastavlja on svoju priču, "sjedeli smo, u kući, otac, majka, brat, sestra i ja. Iznenada, oko deset sati, eksplodiralo je nešto stravično, ispred kuće. Bacili smo se na patos i izvukli ispod stola i kreveta. Nastala je, zatim, rafalna paljba i zastrašujuća buka. Moju sedmogodišnju sestruru Eminu štitio sam tijelom. Napadači nijesu prestajali s pucnjavaom. Psovali su nam ustašku majku i govorili da nam tu nema života. Dozivali su našeg komšiju Novicu, čija je kuća udaljena nekih dvjesti metara i vikali: 'Dođi Novice, ako smiješ da ih spasiš'. Čitavo selo je čulo eksplozije i pucnjavu, ali niko, nije smio priteći u pomoć. Bili smo nemoćni... Trajalo je to, sa malim prekidima, oko četiri sata. Mislio sam da će nas sve pobiti. Oko dva sata ujutru nešto je eksplodiralo tako snažno da je osvjetlilo čitavu kuću. Nakon toga je nastala tišina... Ujutro smo vidjeli da kuća nije oštećena i da su pucali iznad ili pored nje. Ipak, spakovali smo se i krenuli za Pljevlja. Emina je doživjela šok i još ne može da govori-priča potišteno Tahirbegović. Poslije četvorosatnog pješačenja, Tahirbegović je, kako sam kaže, slučaj prijavio policiji u Pljevljima. Potom se, u društvu svog rođaka, uputio u Podgoricu sa namjerom da zatraži zaštitu i pomoć od predsjednika Bulatovića, premijera Žukanovića i ministra policije Pejakovića. Prošlog petka, na razgovor ih je primio Vuk Bošković, načelnik policije Crne Gore. "Dočekao nas je riječima: 'Čim ste ovdje, znam da vas je teška nevolja natjerala da dodete'. Sve sam mu ovo ispričao", kaže Tahirbegović, i nastavlja: "Čak i više, jer nas je krajnje ljudski primio. Ispričao sam mu i kako nam je prilikom pretresa kuće ukradeno kilo zlata. Naime, prije dvije i po godine, dok je Srbima dijeljeno oružje, muslimanske kuće je pretresla vojska i policija, radi oduzimanja oružja. Pretresli su i našu. Prilikom prvog pretresa, krajem maja '92. godine, policajci Vukota Ćekić i Dragan Grbović, korektno su to uradili i čak nam pokazali nalog. Međutim, početkom jula iste godine, policajac Slaviša [vrkota sa dvojicom rezervista je, ponovo, pretresao kuću. Nas su istjerali vani, a onda je neko od njih trojice uzeo kilo zlata, koje je otac donio iz Iraka i Alžira, gdje je dugo godinama radio. Majka se poslije toga žalila predsjedniku opštine Pljevlja Bojoviću i

tražila svoje zlato, ali je on uputio na komandira pljevaljskog garnizona Živkovića, a ovaj na načelnika policije Radomana Purića. Međutim, on je bio vrlo neljubazan i čak joj prijetio. Početkom jula, iste godine, usljedio je novi pretres kuće. Pretres su vršili policajac Bane Borović i neki potporučnik JNA po imenu Aco, sa još četvoricom rezervista. Čurčić, rezervista iz Pljevalja, ne znam mu ime, tukao je mene i brata Mustafu kundakom od puške. Psovao je i prijetio: 'Ili se selite, ili ćete biti pobijeni'. Otišli smo ujutro za Pljevlja i tamo živjeli kao podstanari, dvije i po godine. Nije nam bio priznat ni status izbjeglica. Vratili smo se sada na-ništa, jer je, u međuvremenu, sve iz kuće opljačkano. Načelnik Bošković nam je obećao da će preduzeti energične mjere i rekao: 'Ja vam garantujem da se ovo više neće ponoviti. Krivci se moraju otkriti i izvesti pred sud, a o tome će javnost biti obavještena'. Garantovao nam je i punu zaštitu. [to se tiče zlata, uputio me da se pismenim putem obratim ministru policije Pejakoviću, ili njemu lično, uz obećanje da će preduzeti potrebne mjere da se to zlato vrati. Sve što smo govorili on je zapisivao"-kaže, vidno zadovoljan, Tahirbegović."

SADRŽAJ

Pravo na istinu
Opština Sjenica
Opština Tutin
Opština Novi Pazar
Opština Priboj
Opština Prijepolje
Opština Rožaje
Opština Bijelo Polje
Opština Pljevlja

SVJEDOČENJA IZ SANDŽAKA
Plava biblioteka
Knjiga 17

Izdavač
SANDŽAČKI ODBOR ZA ZA[TITU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
Prvomajska 85/a, p. f. 146, 36300 Novi Pazar
E-mail: sanodbor@EUnet.yu

Za izdavača
Osman Karišik

[tampa
"Dersan" Tutin

CIP-Katalogizacija u publikaciji
341.231.14 (497.1)
Svjedočenja iz Sandžaka. - Novi Pazar: Sandžački odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda, 2002. (Beograd: "Print Graphic Trade"). - 320 str.;20 cm - (Plava biblioteka)
Tiraž: 1000 primjeraka
ISBN: 86-82285-19-3